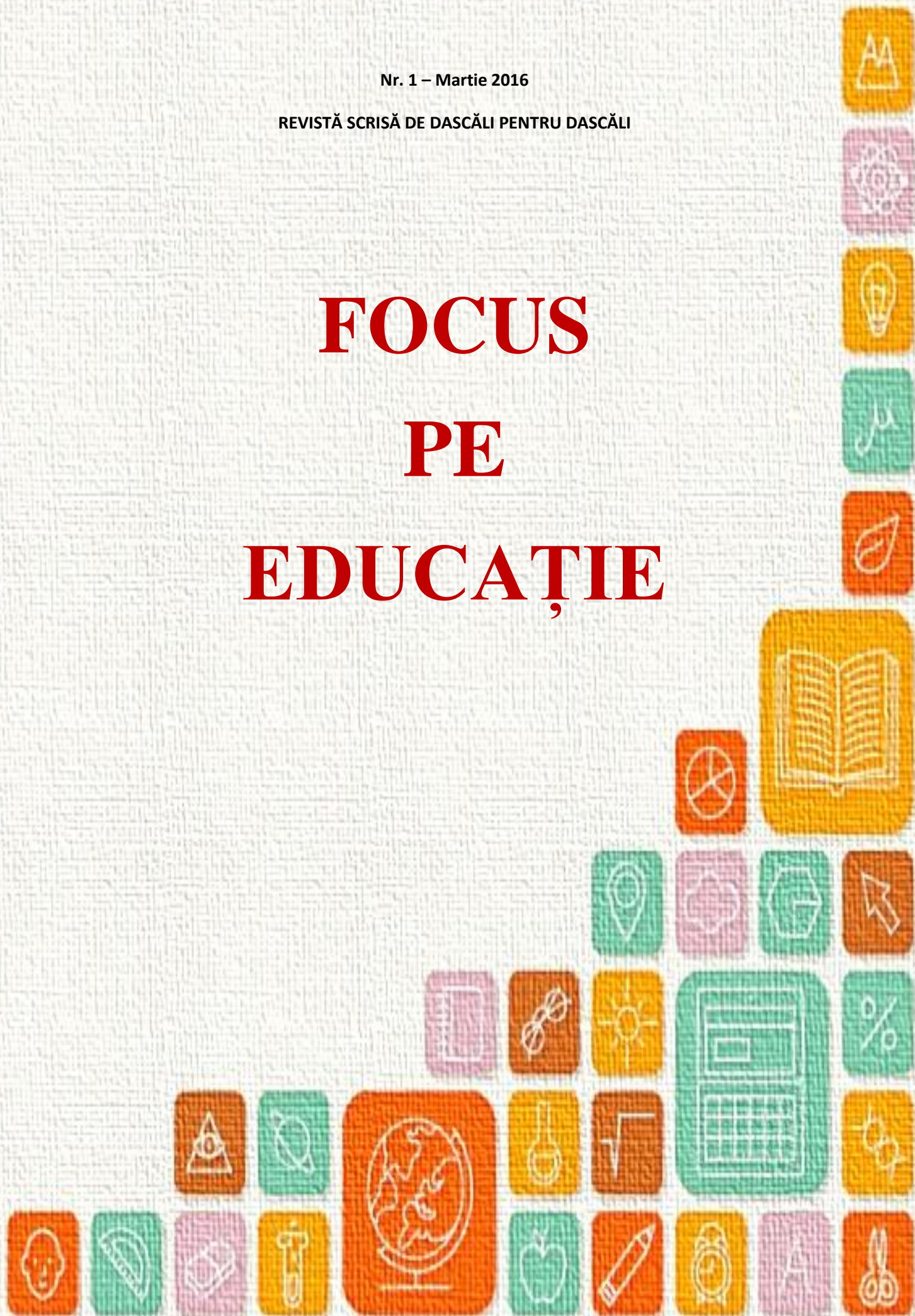

Nr. 1 – Martie 2016

REVISTĂ SCRISĂ DE DASCĂLI PENTRU DASCĂLI

FOCUS PE EDUCAȚIE

Revista "Focus pe educație" își propune să promoveze educația formală, nonformală și informală.

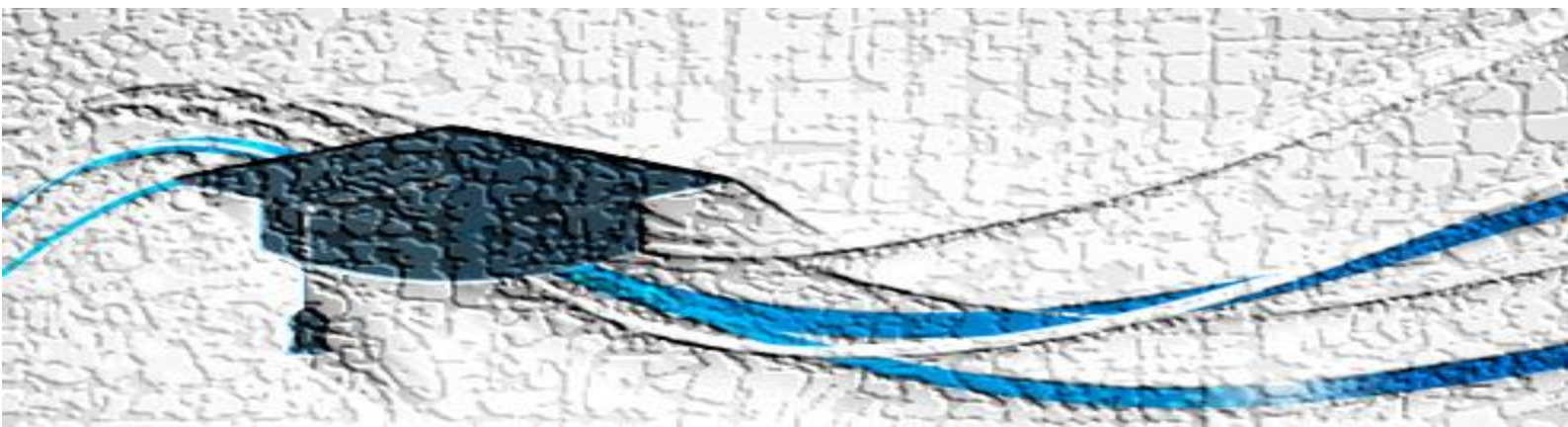
Descriere prin cuvinte cheie:

educație, formare, proiecte, programe, activități educative, experiențe educaționale

Cod de identificare ISSN și ISSN-L înregistrarea bibliotecii Naționale a României:

Focus pe educație (Online) = ISSN 2501-3092

ISSN-L 2501-3092

Coordonatori revistă:

- **Greco Daniela** – profesor Liceul "Matei Basarab", Craiova
- **Pătrașcu Costela** – profesor Liceul "Matei Basarab", Craiova
- **Dumitru Daciana** - profesor Liceul "Matei Basarab", Craiova

CUPRINS

Prof. Înv. Preșc. Băluță Mihaela	IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ASUPRA EDUCAȚIEI	5
Prof. Ceucă-Diaconescu Monica	e-LEARNING - O SOLUȚIE PENTRU REALIZAREA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN LA STANDARDE EUROPENE?	7
Prof. Badea Titina	REFORMA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI-PRIORITATE NAȚIONALĂ	10
Prof. Balosache Dumitra Daniela	INTERDISCIPLINARITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ	14
Prof. Barbu Mirela	ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN	17
Prof. Dr. Buzuloiu Doina	CALITATEA DEMERSULUI DIDACTIC ȘI COMPETITIVITATEA LA NIVEL EUROPEAN	19
Prof. Cealțu Isabela Elisa	COMPETENȚELE CHEIE EUROPENE ȘI COMPETENȚELE CURRICULUM-ULUI ȘCOLAR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	21
Prof. Meetesco Nicoleta	COMPETENȚELE CHEIE EUROPENE ȘI COMPETENȚELE CURRICULUM-ULUI ȘCOLAR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	21
Prof. Georgeta Chiurtu	NECESITATEA PROIECTELOR EUROPENE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	23
Prof. Nadia Șerban	NECESITATEA PROIECTELOR EUROPENE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	23
Prof. Emanuela Ciolacu	CONNECTED CLASSROOMS	26
Prof. Cioponea Nicolae Ovidiu	AVANTAJELE INSTRUIRII ASISTATE DE CALCULATOR	29
Prof. Vasile Corina	AVANTAJELE INSTRUIRII ASISTATE DE CALCULATOR	29
Prof. Creac Mic Zenovia Adela	MODERNIZAREA ȘI RIDICAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE	31
Prof. Înv. Primar Boiangiu-Diaconu Viorica-Liliana	REUȘITA ȘCOLARĂ A ELEVULUI	33
Prof. Filip Amelia Stefania	EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI MODERNE	36
Prof. Munteanu Doina Venera	EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI MODERNE	36
Prof. Floricel Georgiana Roxana	ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	39
Prof. Floricel Cosmin Marian	ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	39
Prof. Georgescu Mioara	EXEMPLU DE PROIECT PRIVIND STIMULAREA PARTICIPĂRII ELEVILOR LA LUAREA DECIZIILOR	42
Prof. Glonț Ramona	PLATFORMA ETWINNING –DRUMUL COLABORARE INTERȘCOLARĂ EUROPEANĂ-	44
Prof. Grecu Daniela	RESURSE ONLINE PENTRU STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR	46
Prof. Ciucă Mihaela Alina	RESURSE ONLINE PENTRU STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR	46
Prof. Gugu Elena Daniela	CALITATEA ÎN EDUCAȚIE - IMPERATIV PENTRU UN ÎNVĂȚĂMÂNT COMPETITIV ÎN PLAN EUROPEAN	49
Prof. Hertzog Roxana	REALITATEA AUGMENTATĂ, TEHNOLOGIE AVANSATĂ ÎN EDUCAȚIE	52
Prof. Cătălina Irina Marinescu	TÂRGUL FIRMEI DE EXERCIȚIU „PRIN FIRMELE DE EXERCIȚIU SPRE FIRMELE PROPRII”	54
Prof. Marinescu Georgeta	INTERNETUL – CATEVA EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	56
Prof. Mladin Paula	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT EUROPEAN	58
Prof. Itinerant Moșneag Elena-Aurora	IMPLICĂRI EUROPENE ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ	61
Prof. Simona Negru	ETWINNING CA MIJLOC DE DESEMINEARE ȘI VALORIZARE A PROIECTULUI ERASMUS+ „OPEN DOORS FOR NON FORMAL”	64
Prof. Augustina Nica	ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE, DEMERS DIDACTIC MODERN ȘI EFICIENT	66
Prof. Popescu Monica	UTILIZAREA SURSELOR ONLINE ȘI A SOCIAL MEDIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	70
Prof. Porneală Ramona	CREȘTEREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE	72
Prof. Înv. Primar: Predescu Georgeta-Janina	EDUCAȚIA ÎN CONTEXT EUROPEAN	74
Prof. Înv. Primar: Bocai Veronica Simona	EDUCAȚIA ÎN CONTEXT EUROPEAN	74
Prof. Rotaru Doina	STUDIUL COMPARATIV ÎNTRE METODELE TRADIȚIONALE ȘI MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE	76
Dr. Ing. Irina-Isabella Savin	VALORIFICAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE SECOLULUI XXI LA ELEVI	78
Prof. Spiridon Claudia Denisa	ELEMENTE DE REFORMĂ LA NIVELUL SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA	81
Prof. Stăicuț Laura Maria	TEHNICI DE EVALUARE A RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA STANDARDE EUROPENE	83
Prof. Stanuica Luminița Ileana	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC LA STANDARDE EUROPENE	89
Prof. Tudor Monica-Alina	MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE	91
Prof. Ungureanu Iulia –Corina	EVOLUȚIA BACTERII MICROORGANISMELOR AMONIFICATOARE ÎN SOLUL VITICOL (STUDIUL ȘTIINȚIFIC)	93
Prof. Vinătoru George Laurențiu	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERN	96
Prof. Mariana Vinătoru	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT EUROPEAN -EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ	98
Prof. Vîrcan Camelia Georgeta	UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	101
Prof. Popa Maria Denisa	UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	101
Prof. Vlăescu Cristina	METODE INTERACTIVE DE PREDARE- ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN BIOLOGIE	103
Prof. Diaconu Natalia Adela	METODE MODERNE FOLOSITE ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CONDIȚIE A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE	106
Prof. Trușcă Claudia	ȘCOALA – CREATIVITATE ÎN TOATE DOMENIILE ȘTIINȚIFICE	109
Prof. Scarlat Floriana	ȘCOALA – CREATIVITATE ÎN TOATE DOMENIILE ȘTIINȚIFICE	109
Teacher Livia Catana	TEACHING AND LEARNING ENGLISH ACCORDING TO THE EUROPEAN STANDARDS	111
Prof. Diaconu Adela	PREDAREA MODERNĂ A LIMBII ENGLEZE LA STANDARDE EUROPENE	113
Prof. Înv. Primar Brătan Diana	EDUCAȚIA BAZATĂ PE COMPETENȚE	116
Prof. Stănică Ghiorgă	EDUCAȚIA BAZATĂ PE COMPETENȚE	116
Prof. Alina-Ileana Vilceanu	PROIECTAREA UNEI ACTIVITĂȚI DE PROIECT	119
Prof. Ghiță Mihaela	EUROPENIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC - ROLUL PĂRINȚILOR ȘI AL COMUNITĂȚII	122
Prof. Dumitru Daciana	EUROPENIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC - ROLUL PĂRINȚILOR ȘI AL COMUNITĂȚII	122
Prof. Pîrvu Simona- Elena	CONSILIEREA ELEVILOR ÎN VEDEREA REUȘITEI PROFESIONALE	124
Prof. Înv. Primar Cocoșatu Doinița	CONSILIEREA ELEVILOR ÎN VEDEREA REUȘITEI PROFESIONALE	124

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

Prof. Petrică Livia	DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI	127
Prof. Ciuciulete Ioana	DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI	127
Prof. Inv.Pr. Bogdan Alina Ileana	EDUCAȚIA DIN ȘCOALA ROMANEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	129
Prof. Stîngă Paula	EDUCAȚIA DIN ȘCOALA ROMANEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	129
Prof. Predatu Liliana	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMĂNESC... ÎNCOTRO?	131
Prof. Prundeanu Lavinia	MODALITĂȚI DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ȘI A ACTIVISMULUI ÎN PROCESUL DIDACTIC	133
Prof. Sândoi Cristina	MODALITĂȚI DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ȘI A ACTIVISMULUI ÎN PROCESUL DIDACTIC	133
Prof. Mîndreci Cornelia	STRATEGII DIDACTICE MODERNE ÎN PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE	135
Prof. Simona Jianu	PROIECTELE ERASMUS+, O GARANȚIE A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT LA STANDARDE EUROPENE -PROIECTUL „OPEN DOORS FOR NON FORMAL”, PROIECTUL „BRAINS AT SCHOOL-KNOWLEDGE IS POWER!”-	138
Prof. Dr. Dodenciu Mariana Mirela	PROIECTELE ERASMUS+, O GARANȚIE A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT LA STANDARDE EUROPENE -PROIECTUL „OPEN DOORS FOR NON FORMAL”, PROIECTUL „BRAINS AT SCHOOL-KNOWLEDGE IS POWER!”-	138
Prof. Ciurea Viorica	PREDAREA ISTORIEI PRIN METODE DE ÎNVĂȚARE ACTIVĂ BAZATE PE COOPERARE: JIGSAW ȘI FISHBOWL	140
Prof. Georgescu Andreea	INSTRUMENTE WEB UTILIZATE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL	144
Prof. Laureția Mișcoci	RIDICAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMĂNESC LA STANDARDE EUROPENE	146
Prof. Popescu Gabriela	DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI PREȘCOLARE	148
Prof. Alexandrescu Gabriela	DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI PREȘCOLARE	148
Prof. Balici Daniela	PROIECTELE EDUCAȚIONALE - DIMENSIUNE EUROPEANĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMĂNESC	150
Prof. Miujă Emanuela	PROIECTELE EDUCAȚIONALE - DIMENSIUNE EUROPEANĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMĂNESC	150
Prof. Tiberiu Dumitru	COMPETENȚELE ȘI FORMAREA LOR LA FIZICĂ	152
Prof. Cristina Buzera	STUDIUL COMPARATIV PRIVIND CLIMATUL PSIHOSOCIAL ȘI COMUNICAREA DIDACTICĂ PROFESOR-ELEV	155
Prof. Lucia Duican	STUDIUL COMPARATIV PRIVIND CLIMATUL PSIHOSOCIAL ȘI COMUNICAREA DIDACTICĂ PROFESOR-ELEV	155
Prof. Drîmbă Mariana	METODE MODERNE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE	158
Prof. Dumitru Aurelia	METODE MODERNE UTILIZATE LA CLASĂ	160
Prof. Camelia Macsut	ÎNVĂȚĂMÂNT ROMĂNESC LA STANDARDE EUROPENE PRIN COLABORAREA CU AGENȚI ECONOMICI	162
Prof. Muraru Alina Ionela	INVATAMANTUL ROMANESC LA STANDARDE EUROPENE	165
Prof. Rezeanu Ioana-Cătălina	ACTIVITĂȚI CREATIVE PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE EXPRIMARE SCRISĂ	168
Prof. Vădeanu Georgeta	TESTELE PISA	170
Prof. Vădeanu Liviu	TESTELE PISA	170
Prof. Mihaela Carmen Popa	STANDARDELE EUROPENE ȘI DREPTUL COPILULUI LA EDUCAȚIE...	174
Prof. Silaghi Daniela	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMĂNESC LA CALITATE EUROPEANĂ	176
Prof. Manta Larisa	ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMĂNESC LA CALITATE EUROPEANĂ	176
Prof. Lazar Mariana	METODE ȘI TEHNICI INTERACTIVE	177
Prof. Florentina Iagăru	ABORDĂRI ALE EDUCAȚIEI PENTRU CETĂȚENIA DEMOCRATICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN	179
Prof. Ristea Georgiana Elena	PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT CA PROCES DE COMUNICARE	181
Prof. Iulian Stanica	CONCEPTUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA STANDARDE EUROPENE	183
Prof. Valerica Manolache	CONCEPTUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA STANDARDE EUROPENE	183
Prof. Udrea Constantinescu Narcisa Mihaela	AMELIORAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMANIA	185
Prof. Minodora Stănculescu	FORMAREA INTERNAȚIONALĂ A ELEVILOR CA ASPECT AL EDUCAȚIEI NONFORMALE	187
Prof. Claudia Uță	FORMAREA INTERNAȚIONALĂ A ELEVILOR CA ASPECT AL EDUCAȚIEI NONFORMALE	187
Prof. Trandafir Ileana	IMPORTANȚA PLATFORMELOR DE ELEARNING PENTRU O ȘCOALĂ MODERNĂ	190
Prof. Blagu Matilda	EFECTELE UNUI SISTEM DE EDUCAȚIE ÎMBUNĂȚĂȚIT	192
Prof. Pătrașcu Costela	TEHNICI RECOMANDATE PENTRU VALIDAREA UNEI SURSE ONLINE	194
Ed. Badea Elena	TEHNICI RECOMANDATE PENTRU VALIDAREA UNEI SURSE ONLINE	194
Prof. Ghinea Marina	PREDAREA ȘTIINȚELOR NATURII PE ÎNȚELESUL ELEVILOR	197
Prof. Berceanu Mirela	UTILIZAREA TIC LA STANDARDE EUROPENE	199
Prof. Dumitru Raoul	ȘCOLARIZAREA ACASĂ	201
Prof. Dumitru Maria	ȘCOLARIZAREA ACASĂ	201
Prof. Circu Claudia Maria	DOMENII, CRITERII, STANDARDE SI MECANISME DE ASIGURARE A CALITATII PROCESULUI SI SISTEMULUI DE INVATAMANT DIN ROMANIA	202
-	CODUL DE IDENTIFICARE ISSN	205

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ASUPRA EDUCAȚIEI

*Prof. înv. preșc. Băluță Mihaela
Liceul Sanitar Antim Ivireanu, Rm.Vâlcea*

Problematica educației dobândește în societatea contemporană noi conotații, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ. Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalităților copiilor. Învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formație caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare.

Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizată, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Trebuie să se juca, de a fi mereu în mișcare, de a pune întrebări despre ceea ce-i înconjoară (formal și informal) este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. În cadrul acestor activități elevii se desprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să se dezvolte creativ, învață să învețe, se autodisciplinează, ”se eliberează de tirania profesoratului” (Costantin, Noica, ”Jurnal filozofic”, pag.7-8).

Scopul activităților extrașcolare este de dezvoltare a unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblu ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Aceste activități trebuie să le privim ca întreguri, nu ca părți rupte și scoase din viața reală a copilului. Ele se desfășoară într-un cadru informal, ce le permite tinerilor/elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății, să-și maximizeze potențialul intelectual și latura relațional-valorică. În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

Grija față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestor activități extrașcolare. Activitățile acestea dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerilor în actul decizional în contextul

respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală.

La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi și ingenioși. Ei pot reda cu succes imaginea realității, a unei cărți citite sau a unei piese muzicale audiate în cadrul activităților de desen/modelaj, în activitățile creative.

Exemple de activități extrașcolare pe care copilul/tânărul elev le poate realiza sunt multiple. Ele variază în funcție de locație, modul de realizare, forma, timpul acordat, instituțiile și persoanele implicate. Acestea pot fi: vizite la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale; vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive; excursii și tabere școlare; plimbări în aer liber; spectacole; serbările și festivitățile; șezători literare; carnaval; activități propuse de elevi și părinți; etc.

Activitățile extrașcolare sunt apreciate atât de copii, cât și de factorii educaționali în măsura în care: valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor; organizează într-o manieră plăcută și relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ; formele de organizare sunt ingenioase, cu caracter recreativ; copiii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă; participarea este liber consimțită, necondiționată, constituind un suport puternic pentru o activitate susținută; au efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup; creează un sentiment de siguranță și încredere tuturor participanților; urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ; contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Activitatea în mijlocul copiilor mi-a întărit convingerea că **serbările** copiilor au un caracter stimulator atât pentru micii artiști, cât și pentru părinții lor. Serbările reprezintă un necesar izvor de satisfacție, bucurii, crează buna dispoziție. Amintesc unele din serbările organizate cu diferite prilejuri cum sunt: „Vine, vine Moș Crăciun”, „Eminescu, Luceafărul poeziei românești”, „Hai să dăm mână cu mână”, „E ziua ta, măicuță”, „1 Iunie”, serbarea de sfârșit de an, etc. Serbările pot lua forme variate, de la solemnă evocare istorică, la un vesel carnaval. La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire și dăruire, din dorința de a oferi spectatorilor momente de tinută estetică, distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens.

Potențialul larg al activităților extrașcolare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase, valoroase și fructuoase.

Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feedback pozitiv.

Bibliografie:

- Cernea, Maria, "Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în învățământul primar" nr.1/2000, Ed. Discipol, București;
- Cucoș, C., Pedagogie, ediția a II-a, 2002, Editura Polirom, Iași;
- Comănescu I., Autoeducația, azi și mâine, 1994, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea;
- Noica, C., Jurnal filosofic, 1990, Editura Humanitas, București;
- Nicola, I., Tratat de pedagogie școlară, 2000, Editura Aramis, București;
- Văideanu G., Educația la frontiera dintre milenii, 1988, Editura Politică, București

e-LEARNING - O SOLUȚIE PENTRU REALIZAREA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN LA STANDARDE EUROPENE?

*Prof. Ceucă-Diaconescu Monica
Colegiul "Ștefan Odobleja", Craiova*

În sens larg, prin eLearning se înțelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele tehnologiei informației și comunicării.

În sens restrâns, elearning reprezintă un tip de educație la distanță, ca experiență planificată de predare-învățare organizată de o instituție ce furnizează mediat materiale într-o ordine secvențială și logică pentru a fi asimilate de studenți în manieră proprie.

Principii în eLearning

- ✓ **învățare asincronă vs. învățare sincronă**, unde studenții și profesorii învață singuri sau în grupuri supravegheate;
- ✓ **învățare axată pe student sau profesor**, depinzând dacă studentul sau profesorul ocupă o poziție care determină ritmul progresului;
- ✓ **învățare individuală sau în grup**, beneficiază de avantajul fie al atenției unidirecționale fie de beneficiile și influența unui grup;
- ✓ **comunicare informală**, crează oportunități și "instituții" pe platformă de învățare online în scopul schimbului de informații (cafeteria).
- ✓ **biblioteca online**, permite nu doar cărți și reviste ci și legături spre baze de date interne și externe, spre fluxuri audio și video, etc;
- ✓ **examene online**, similare cu extemporale și teste, sunt create de profesori și programate fie de student fie de profesor, depinzând de sistemul de învățământ;
- ✓ **managementul cursului**, este un modul separat care asigură partea administrativă a predării și programei. Este metoda care controlează procesul de învățare și predare;
- ✓ **course factory**, o metodă foarte la îndemână pentru ca profesorii să pregătească cursurile ca și examenele online și cele de semestru, care poate pregăti prezentări, fluxuri media, rula aplicații, etc.

Dezvoltarea unui curs la distanță are mai multe componente, după cum urmează:

- **Analiza necesităților**
 - Identificarea grupului țintă
 - Identificarea și analiza nevoilor de pregătire a potențialilor studenți
 - Stabilirea obiectivelor cursului
- **Designul, dezvoltarea și testarea conținutului cursului deschis la distanță**
 - Generarea textului și ilustrațiilor. Designul materialelor
 - Conversia materialelor în suporturi specifice
 - Finalizarea și testarea materialelor
- **Elaborarea strategiei de suport pentru studenți și sistemului de evaluare**
 - Stabilirea modalităților de interacțiune student-profesor și student-student
 - Identificarea surselor bibliografice și accesibilității acestora
 - Alegerea modalității de tutorat și evaluare
- **Validarea și asigurarea calității, acreditarea și recunoașterea**
- **Management, administrare, marketing**

Dezvoltarea materialelor suport

- O proiectare eficientă are în vedere:
 - structurarea conținuturilor
 - caracter și abordare logică
 - mod de organizare și prezentare
 - designul vizual

- ergonomia ecranului
- organizare perceptivă
- semne iconice și culori
- conținuturile interactive (caracterul probabil al acțiunii cognitive a cursanților)
- transpunerea în format specific
 - limitări tehnice
 - adaptare la stilul de învățare și ritmul cursanților
- demonstrații, simulări, activități practice, laboratoare, teste, materiale suport
- În stabilirea **metodelor de dezvoltare a materialelor suport** se ține cont de:
 - metodele de instruire specifice
 - condițiile pentru o învățare activă
 - motivarea cursanților

Bariere în implementarea educației la distanță

- Educația la distanță oferă numeroase beneficii instituțiilor care doresc să ofere programe eficiente de educație și instruire. Totuși, implementarea programelor e adesea obstrucționată de o varietate de bariere:
 - atitudini negative
 - constrângeri tehnologice
 - proceduri instituționale inflexibile
 - politici locale sau naționale restrictive.
- *Atitudinile negative față de educația la distanță rezultă adesea din preocuparea pentru calitatea educației, mai ales în formatul la distanță – o zonă insuficient explorată teoretic. Instructorii și administratorii își pot face griji cu privire la nivelul scăzut al interacțiunii dintre studenți și instructor și lipsa serviciilor de sprijin pentru cei ce învață la distanță. Alții pot avea rezerve cu privire la gradul de implicare sau de calitate a studenților la distanță. Totuși, cercetările arată faptul că aceste griji sunt adesea determinate de lipsa de experiență în educația la distanță.*
- Alte atitudini negative se bazează pe:
 - frica de a pierde autonomia
 - nevoia de a schimba metodele de instruire
 - suport inadecvat pentru planificare sau pentru re proiectarea cursurilor
 - potențiale efecte negative în ce privește avansarea profesională. Sprijinul instituțional în forma orientării pentru planificarea în echipă, asistența în dezvoltarea cursului și în procesul de furnizare, recompense extrinseci precum compensare suplimentară și credit pentru avansarea profesională – sunt necesare pentru a depăși aceste bariere atitudinale în acceptarea programelor.
- Aspectele tehnice includ:
 - lipsa de standarde industriale pentru echipamente și software
 - rapida schimbare tehnologică, care forțază cheltuieli suplimentare asociate upgradării sistemelor
 - nevoia de servicii de suport tehnic
 - costurile inițiale ale sistemului
 - aspecte referitoare la modul de comunicare prin conferințe computerizate din accesul la o rețea sistem
 - dependența de rețea, de „zgomotul” din rețea
 - linii inadecvate de acces pentru liniile rețelei.

Concluzii

- o sesiune de eLearning trebuie să fie cât mai interactivă, să implice emoțional cursanții; feedback-ul oferit trebuie să fie prompt și la obiect;

- atmosfera din sala de curs virtuală trebuie să fie cât mai plăcută, apropiată pe cât posibil de experiențele de învățare tradiționale, cunoscute; elementele noi în structurarea materialului de studiu și în modalitățile de interacțiune trebuie introduse treptat;
- derularea cursului și cerințele de promovare trebuie descrise foarte clar și exact;
- trebuie păstrat ritmul de învățare, motivația cursanților trebuie susținută constant prin metode și tehnici psihopedagogice speciale.

Acestea, combinate cu conținuturi de calitate, pot conduce la dezvoltarea unui business cu perspective promițătoare, într-un peisaj românesc cu cerere mare și oferta insuficientă în acest domeniu, al formării la distanță prin Internet.

Bibliografie

- BECTA, “Innovation în e-learning: lessons to be learned” BJET, Volume 36, Number 4 - ISSN 007-1013, July 2005.
- Cristina Corciu-Dezvoltarea e-learning- Conferința Internațională de e-learning-București, 17-18 aprilie 2008

REFORMA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI-PRIORITATE NAȚIONALĂ

Prof. Badea Titina

Liceul Teoretic „Tudor Arghezi”, Craiova

Odată cu înființarea U.E., prin tratatul de la Maastricht, din 1993, problemele tuturor statelor component vizau mai multe planuri:

- *promovarea programului economic și social*
- *afirmarea identității pe scena internațională, mai ales prin politica externă și de Securitate Comună*
- *instaurarea unei cetățenii a uniunii*
- *dezvoltarea unei cooperări strânse în domeniul afacerilor interne*

Țara noastră a aderat la U.E. în anul 2007, iar la 1 decembrie 2009, a avut loc ultima amendare a bazelor constituționale ale U.E., prin tratatul de la Lisabona. Toți cetățenii unei țări membre a Uniunii Europene sunt, automat, și cetățeni europeni, fapt ce le conferă aceleași drepturi dar și aceleași obligații în egală măsură. Printre multele domenii care s-au schimbat în țara noastră, prin intrarea în comunitatea europeană, se numără și învățământul românesc.

S-a pus problema-necesitate stringentă- ca și educația din România să ajungă la standarde europene. Dar cum? Printr-o nouă viziune, o altă abordare, prin schimbarea modalităților de predare-învățare-evaluare, astfel ca, printr-o școală autentică, să se ridice calitatea procesului instructiv-educativ, pentru a ține pasul cu schimbările din jurul nostru. Constatăm cu satisfacție că, societatea contemporană, numită adeseori societate a comunicării generalizate, este, mai mult ca oricând, o societate educativă având în centrul atenției omul nou, format în contextul ultimelor cerințe ale vremurilor pe care le trăim. Deschiderile majore produse în plan epistemologic, cultural și tehnologic impun frecvente restructurări adaptate ale fenomenului educațional, în dubla sa calitate de factor și consecință a dezvoltării societății. Și, dacă, până acum, se spunea că instruiți și educăm elevul pentru prezent, azi lucrurile nu mai stau așa. Viitorul se face prin ceea ce înțeleg să facă oamenii în prezent; acum, în prezent, pregătim viitorul. După cum indică numeroase rapoarte, performanțele actuale ale sistemului de învățământ din România sunt nesatisfăcătoare în contextul European, iar implicațiile economice ale unui sistem de educație îmbunătățit ar fi multiple. România ar putea urma exemplul reformelor de succes ale altor sisteme internaționale pentru a atinge standardele europene. Se impune, deci, o reformă în învățământul românesc.

Dar problema reformei în învățământul românesc a început odată cu anul 1990, când Revoluția a descătușat ideile responsabililor din învățământ și au dat frâu liber acestora; numai că nu s-a reușit ceea ce se dorea, iar elevii sunt dezorientați, părinții de asemenea, iar profesorii sunt bulversați. Reforma curriculară- a programei școlare și, deci, a întregii viziuni asupra sistemului de învățământ-a constituit unul dintre cele mai controversate procese de schimbare care s-au produs în învățământul românesc, după decembrie 1989. Considerată de unii ca fiind cea mai importantă „comutare de paradigmă” educațională din ultimii o sută de ani, contestată de alții, schimbarea din domeniul curriculum-ului va stârni probabil încă multă vreme polemici și pasiuni. La nivelul Uniunii Europene, în ultimii ani s-au produs progrese susținute în realizarea efectivă a unui spațiu European extins al educației, în perspectiva cerințelor societății și economiei bazate pe cunoaștere. Astfel, contextul European actual conferă o serie de documente de referință, cu rol important în regândirea, reorganizarea și armonizarea sistemelor de învățământ, din perspectiva asigurării calității educației și a mobilității profesionale și de studiu. Dintre documentele europene cu impact și implicații semnificative asupra schimbărilor introduse în sistemul de învățământ românesc amintim: Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți și Cadrul European al Calificărilor (*European Qualifications Framework-EQF*). Acestea au rol de repere decizionale majore pentru fundamentarea procesului de reformă a învățământului preuniversitar din România și pentru faptul că sunt direct asociate cu strategia educației permanente. Astfel, Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie conturează, pentru absolvenții învățământului obligatoriu, un „profil de formare european” structurat pe opt

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.

Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

domenii de competență. Competențele sunt definite ca ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini care urmează să fie formate până la finele școlarității obligatorii. Structurarea acestor competențe-cheie se realizează la intersecția mai multor paradigme educaționale și vizează atât domenii „academice” (de exemplu Comunicarea sau competențele în Matematică, științe și tehnologie), precum și aspecte inter-și intradisciplinare, metacognitive, realizabile prin efortul mai multor arii curriculare. Lăsând la o parte învățarea permanentă care se realizează la toate vârstele și la care apelează adulții din necesități proprii, reforma din învățământul obligatoriu trebuie să aibă în vedere îmbunătățirea calității, deoarece Uniunea Europeană, prin „Agenda Lisabona”, consideră calitatea și competitivitatea sistemelor de învățământ drept priorități majore. Avându-se în vedere inevitabila descentralizare și implicarea tuturor actorilor educaționali în procesul decizional de învățământ preuniversitar, a devenit necesar un sistem unitar, consistent și transparent de asigurare și de promovare a calității educației. Dintotdeauna, conceptul de calitate a fost asociat cu un anumit nivel sau grad de excelență, valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau națiuni. Ca urmare, un concept propriu al calității va trebui să se fundamenteze pe:

- Cultura, tradițiile și valorile naționale. Oricere reformă și schimbare în educație trebuie să pornească și să se bazeze pe ceea ce are bun, valoros și util sistemul actual de educație.
- Cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile din perspectiva integrării europene.

Construirea sistemului de asigurare a calității educației pornește de la o serie de principii directe care vor fundamenta criteriile, standardele, indicatorii și procedurile specifice. Aceste principii sunt:

- *Educația de calitate este centrată pe clienții și beneficiarii serviciilor educaționale*
- *Educația de calitate este oferită de instituții responsabile*
- *Educația de calitate este orientată spre rezultate*
- *Educația de calitate respectă autonomia individuală și are la bază autonomia instituțională*
- *Educația de calitate este promovată de lideri educaționali*
- *Educația de calitate asigură participarea actorilor educaționali și valorizarea resursei umane*
- *Educația de calitate se realizează în dialog și prin parteneriat*
- *Educația de calitate se bazează pe inovație și diversificare.*
- *Educația de calitate abordează procesul educațional unitar, în mod systemic*
- *Educația de calitate are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a performanțelor*
- *Educația de calitate înțelege interdependența între furnizorii și beneficiarii implicați în oferta de educație*

De toate acestea se ocupă Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar prin MEdC, CNEAIP, ARACIP, ISJ-uri și unitățile de învățământ. Totuși, un nou cadru politic este necesar pentru adaptarea individului la cerințele crescânde ale pieței muncii, precum și pentru o mai bună stăpânire de către acesta a schimbărilor în dinamica existenței. Temele cele mai relevante ale „politicii educaționale europene” sunt:

- Fundamentele teoretice (filozofice) ale educației (pe ce bază educăm?),
- Obiectivele educației (cu ce scop educăm?), (atingerea „competențelor-cheie”, cu tot ce implică acest proces)
- Conținutul educației (prin recursul la ce anume educăm?) („kit-ul educațional de bază” sau „lădița cu instrumente” pe care școala o oferă tinerilor)
- Practicile educaționale (cum anume educăm?)
- Monitorizarea și evaluarea calității (cât de bine facem ceea ce facem?) stabilirea de standarde înalte și de indicatori
- Rolul și calitatea resursei umane din educație (cine educă și cum?)
- Mecanismele de formulare participativă de politici (cum planificăm și cum decidem?)

Pentru o foarte bună eficiență a acestor politici, și o reformă reușită, de discutat este managementul schimbării educaționale sau a educației pentru schimbare, a valorizării acesteia din perspectiva înțelegerii, conștientizării schimbării, precum și a formării unor conduite prospective și proactive la nivelul fiecărui dascăl, deoarece actantul cel mai important al schimbării în educație este considerat a fi cadrul didactic. Trebuie avut în vedere și educabilul, factorul timp (nu este deloc normal ca un elev, indiferent de vârsta lui, să muncească zilnic 10-12 ore, deci mai mult decât un adult la locul de muncă), cererea de pe piața muncii și nu în ultimul rând, bugetul alocat învățământului (pentru condițiile materiale și pentru salarizare). De aceea, mi s-ar părea foarte interesantă abordarea reformei în învățământ ca un „**marketing educațional**”, așa cum, foarte bine se prezintă în lucrarea cu același titlu. Astfel, în contextul actual al descentralizării învățământului preuniversitar, se impune dezvoltarea competențelor decizionale ale actorilor educaționali - premiza necesară asigurării calității în educație. Cum există marketing economic, marketing electoral, marketing sportiv, marketing rutier, marketing turistic, marketing în domeniul sănătății, etc, așa trebuie să fie și marketing educațional.

Manole V. și colaboratorii săi consideră că dintre toate marketingurile sociale marketingul educațional este cel mai important deoarece supune atenției maximizarea urmărilor procesului de instruire al elevilor și de felul cum este îndeplinit marketingul educațional vor depinde rezultatele tuturor celorlalte domenii sociale. Conform lui Sica Stanciu „**Marketingul educațional**” reprezintă nouă concepție cu privire la desfășurarea activităților educaționale, ca expresie a prospectării și perfecționării mijloacelor prin care învățământul poate utiliza posibilitățile sale de integrare și influențare a societății. În acest domeniu, piața este reprezentată de nevoia manifestă sau latentă a elevilor și studenților, familiei și societății, de educare a tineretului concomitent cu înzestrarea cu deprinderi și cunoștințe utile societății moderne”. În cadrul **marketingului educațional** se utilizează concepte precum:

- **piața educațională** (locul de întâlnire a cadrelor didactice cu beneficiarii educației) - **a cererii și ofertei educaționale** (care se află într-un raport de mărime și structură, pe baza căruia organizațiile școlare își organizează activitatea)
- **beneficiarii primari** (reprezențați, conform Legii Educației Naționale nr.1/2011, de antepreșcolari, preșcolari și elevi în funcție de tipul de instituție)
- **oferta** (proiecte, programe, cursuri educaționale, CDs, etc.)
- **servicii** (acțiuni, strategii, resurse, relații)
- **cerere educațională** (așteptările sau interesele beneficiarilor.)

Marketingul educațional are ca scop realizarea și aplicarea strategiilor și programelor de formare prin evaluare corectă și reproiectarea acestora corelându-le cu schimbările apărute pe piața muncii având drept obiectiv formarea beneficiarilor educației în concordanță cu interesele generale ale societății contemporane. Acest obiectiv este realizat prin prospectarea cerințelor sociale, investigarea aspirațiilor și opțiunilor individuale și naționale, evaluarea continuă a sistemului de învățământ, care asigură organizarea eficientă a satisfacerii cererii pe baza descoperirii nevoilor și a decalării dinamicii acestora. Efectele unui sistem de educație performant sunt multiple. Un studiu efectuat de McKinsey & Coa evidențiază faptul că ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean. De exemplu, îmbunătățirea scorurilor PISA cu numai 40 de puncte, poate duce la o creștere a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,9% într-o singură generație (30 ani).

BIBLIOGRAFIE

1. Elemente de reformă la nivelul sistemului de învățământ din România, Lect. univ. dr. Mădălina Tomescu;
2. Albu, G, În căutarea educației autentice, (2002), POLIROM

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

3. Europuls-Educația din România la standarde europene,<http://www.europuls.ro/old/societate-sp-118783591/educație-i-cultu...>
4. Enache, Roxana, Brezoi, Alina, Crișan, Alina, Marketing educațional, (2013), INSTITUTUL EUROPEAN
5. Declarație de principii-ROMÂNIA-AGENȚIA ROMÂNĂ DE ASIGURARE A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR, București-70738
6. Învățământul românesc față cu Uniunea Europeană
CarierăEducație...<http://arhiva.euractiv.ro/uniunea-europeana/articles|displayArticle/art...>
7. Anghelache, Valerica, Managementul schimbarii educationale, (2012) INSTITUTUL EUROPEAN

INTERDISCIPLINARITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ENGLEZĂ

*Prof. Balosache Dumitra Daniela
Școala Gimnazială Sălcuța și Școala Gimnazială Decebal, Craiova*

Problematica lumii contemporane nu are caracter național sau regional, ci universal și o cauzalitate complexă, pe care numai demersurile globale o pot rezolva. Învățământul la standarde europene presupune un asemenea demers, răspunzând exigențelor valorice contemporane prin formula specifică a noilor educații, corespunzătoare unei schimbări paradigmatică a actului instructiv-educativ în favoarea unei învățări inovatoare.

Învățământul modern presupune metode de predare și învățare interactivă, iar planurile cadru ar trebui să includă noile educații: educație pentru democrație, educație pentru sănătate, educația relativă la mediu, educația nutrițională, educația economică și casnică modernă etc. Pentru a ne alinia cerințelor europene, specialiștii caută încă soluții. Fie integrate la nivel transcurencular, fie introduse ca discipline noi de sine stătătoare aceste noi realități își vor găsi locul în școala românească. Așadar, ca profesor de limba modernă consider că este necesară aplicarea unui curriculum care să răspundă nevoilor cetățenilor europeni de mâine.

În cadrul orelor de limbi moderne se pot discuta diverse probleme ale lumii contemporane, astfel la nivelul conținutului se pot integra noțiuni corespunzătoare altor domenii biologice, geografie, istorie, educație pentru democrație, ecologie etc. Astfel se poate dezvolta vocabularul de specialitate cu termeni aparținând unei game variate de domenii, ceea ce favorizează dezvoltarea competenței de comunicare. O oră modernă de limba engleză în care elevul călătorește în timp descoperind tradiții și obiceiuri anglo-saxone sau obiective turistice din SUA este mult mai interesantă decât o oră de engleză bazată pe metoda tradițională a conjugării verbelor. Interdisciplinaritatea își face astfel simțită prezența prin conținuturi atractive și metode moderne precum jocul de rol, studiul de caz, metoda celor șase pălării gânditoare, audiții și viziuni de filme didactice, dramatizări etc.

În secolul vitezei, când necesitatea de confort a omului modern este în continuă creștere, luxul mediului artificial este adesea obținut prin sacrificiul mediului natural. De aceea, consider că pentru dezvoltarea personalității cetățenilor mileniului al III-lea, educația ecologică are un rol esențial. Scopurile generale ale educației ecologice au fost stabilite în 1977 la conferința interguvernamentală de la Tbilisi, unde s-a precizat faptul că oamenii trebuie să dobândească, cunoștințele, atitudinile și motivația pentru acțiunea individuală sau colectivă în vederea soluționării problemelor mediului natural. Mariana Momanu, în lucrarea sa, „Introducere în teoria educației”, precizează faptul că ideea unei educații ecologice s-a răspândit la începutul anilor '70 ca urmare a manifestărilor din Statele Unite.

Ecoteologia avea să se dezvolte mult mai târziu. În 1995, patriarhul Bisericii Ortodoxe Răsăritene, Bartolomeu I, a inițiat o serie de simpoioane internaționale numite „Religie, Știință și Mediu”. Oameni de știință și înalte fețe bisericești au analizat și au propus o serie de măsuri ameliorative în cazul unor zone grav afectate de poluare și defrișare. Un an mai târziu, Centrul Harvard pentru Studiul Religiei Lumii a inițiat o serie de zece conferințe pe teme de interes comun specifice celor două domenii: religia și ecologia. Popularitatea acestor conferințe a crescut odată cu participarea nu numai a creștinilor ortodocși, dar și a islamicilor, iudeilor, anglicanilor etc. În cadrul unei conferințe în Santa Barbara, Patriarhul a atras atenția asupra păcatelor împotriva naturii prin distrugerea mediului înconjurător: „...[T]o commit a crime against the natural world is a sin. For humans to cause species to become extinct and to destroy the biological diversity of God's creation; for humans to degrade the integrity of Earth by causing changes in its climate, by stripping the Earth of its natural forests, or destroying its wetlands; for humans to injure other humans with disease; for humans to contaminate the Earth's waters, its land, its air, and its life, with poisonous substances; these are sins”. -“A provoca daune mediului natural este un păcat. Ca acțiunile oamenilor să conducă la dispariția unor specii distrugând diversitatea biologică a creației lui Dumnezeu;

degradarea echilibrului climatic al Pământului prin defrișare, distrugerea ecosistemelor acvatic; rănirea altor ființe umane, poluarea apei, aerului, formelor vieții cu substanțe nocive -- toate acestea sunt păcate.” Astfel de considerații au condus la instituirea unei discipline de graniță ecoteologia.

Ecoteologia a devenit parte integrantă a procesului instructiv-educativ care se desfășoară în școli, dar și în alte instituții culturale. În opinia mea, obiectivele educației ecoteologice pot fi atinse nu numai în cadrul unor discipline opționale (dedicate exclusiv problematicii mediului), ci și la orele de dirigenție sau geografie, biologie, educație tehnologică etc. Ca profesor de limba engleză, aplicând un content based curriculum (curriculum axat pe teme de interes general) am reușit antrenarea elevilor în activități care au condus la o mai bună cunoaștere atât de sine, cât și a lumii exterioare. De cele mai multe ori demersul didactic este centrat pe dezvoltarea abilităților de comunicare orală sau în scris cu ajutorul unei teme date, care devine de importanță secundară pentru profesorul care monitorizează și evaluează doar progresul lingvistic. Dar, oare acesta este întotdeauna modalitatea orientativă optimă? Dacă prioritar ar fi discutarea unor aspecte legate de problematica mediului, dezvoltarea abilităților de comunicare nu s-ar realiza în egală măsură? Cu cât conținutul tematic este mai variat și mai puternic evidențiat, cu atât mai mult va crește necesitatea elevilor de a comunica, dorința de a utiliza mai multe cuvinte și expresii noi pentru a-și exprima și susține punctul de vedere.

Totodată trebuie conștientizat faptul că ecoteologia ține nu numai de educația formală, ci și de cea informală. În acest context, pedagogul Mariana Momanu face următoarea precizare: „educația ecologică nu-și poate atinge finalitățile dacă valorile pe care le vehiculează și atitudinile pe care și le propune să le formeze nu sunt cultivate și în familie, în comunitatea în care trăiește elevul” (Momanu, 2002: 139). Rolul educației ecoteologice este concretizat prin atingerea obiectivelor vizate de acest tip de educație: dezvoltarea conștiinței ecologice; dezvoltarea capacității de a lua decizii, de a identifica și a pune în practică soluții privind păstrarea și ameliorarea mediului; pregătirea cetățeanului actual și viitor pentru a influența pozitiv deciziile politice, economice și sociale cu privire la mediu. Aceste obiective pot fi realizate printr-o gamă largă de metode și strategii, cum ar fi: brainstorming-ul, clustering-ul, metoda pălărilor gânditoare, explicația cauzelor erodării solului, analiza comparativă a soluțiilor împotriva poluării, dezbaterile, jocul de rol, studiul de caz, simularea etc. Formele de organizare a elevilor pot fi: organizare frontală în cazul dezbaterilor sau organizare pe perechi sau pe grupuri omogene/ eterogene în cazul interviurilor tematice și analizelor comparative.

Modalitățile de evaluare pot fi: notarea, evaluarea pe baza nivelelor din cadrul european de referință (A,B,C,D), acordarea unor puncte bonus sau premiarea echipelor câștigătoare cu materiale educative. Prin metoda clustering se pot atinge două obiective: lansarea unei teme de discuție (ex. tipurile de poluare) și îmbogățirea vocabularului (agricultural pollution, industrial pollution, transport pollution, commercial pollution etc.).

Metoda celor șase pălării poate fi utilizată pentru dezvoltarea abilităților de scriere și argumentare a ideilor în limba engleză. Se pot constitui grupe de câte patru sau cinci elevi distribuindu-se sarcini precise. Elevii care reprezintă pălăria albă aduc informații despre principalele tipuri de poluare a mediului înconjurător, exemplificând prin arii geografice grav afectate. Elevii din echipa pălăria roșie pot exprima propriile sentimente și atitudini față de situația actuală la nivel regional și global; aceste opinii pot fi completate cu atitudinea populației înregistrată de mass-media sau sondaje de opinie. Aducând în sala de clasă fragmente din ziare, reviste, știri on-line elevii realizează totodată o analiză lingvistică a stilului jurnalistic în limba engleză. Pălăria neagră exprimă scenariile sumbre în cazul în care poluarea nu va înceta; se practică propozițiile condiționale. Pălăria verde propune soluții de prevenire și ameliorare a poluării, pălăria galbenă analizează avantajele soluțiilor propuse, iar pălăria albastră organizează informațiile finale, sintetizează și evaluează soluțiile propuse. În urma desfășurării unei activități similare cu cea descrisă mai sus, am constatat progresul elevilor în inițierea și menținerea dialogului cu colegii de clasă. Căutarea unor expresii, structuri gramaticale adecvate scopului comunicării și încercarea de a emite mesaje cât mai convingătoare a condus la creșterea acurateței și fluenței în comunicare. Studiul de caz necesită o

documentare pe o perioadă de timp mai îndelungată, elevii consultând diverse surse de informare. O temă mare precum „environmental pollution effects on humans” (efectele poluării mediului asupra oamenilor) poate fi divizată sub forma a numeroase studii de caz. Un grup de elevi sau un elev dezbate „water pollution effects”(efectele poluării apei-waterborne diseases caused by polluted drinking water: typhoid, amoebiasis, giardiasis, ascariasis), un alt grup analizează „soil pollution effects”(efectele poluării solului), etc. „Environmental pollution effects on animals” aduce în discuție alte cazuri precum acid rain, excessive ultraviolet radiation, ozone holes etc. Îmbogățirea vocabularului, familiarizarea cu stilul științific (formal) utilizarea conectorilor de fraze, creativitatea și originalitatea expunerii se numără printre cele mai importante achiziții.

În contextul modernizării sistemului de învățământ, prin tematica propusă pentru abilitățile de comunicare (speaking skills), orele de limba engleză pot deveni un cadru educațional polivalent, instruind nu numai la nivel lingvistic, dar și la nivel comportamental și valoric prin însușirea unor credințe care țin de domeniul moral, cetățenesc, ecologic, practic-aplicativ (essential survival skills). Această dezvoltare, după cum afirmă pedagogul Sorin Cristea, se reflectă la nivelul unor valori și capacități care impun realizarea „unui efort în căutarea unui nou echilibru între libertate și realitățile tehnologice”(Cristea 2003:75). Conduita morală, atitudinea democratică, prudența și responsabilitatea în interacțiunea cu mediul natural pot fi formate ca atitudini și în cadrul orelor de limbi moderne.

Bibliografie

- Cristea, Sorin. *Fundamentele științelor educației. Teoria generală a educației*. Editura Litera Internațional, Chișinău, 2003, p.75.
- Grigoriu, Gabriela. *An English Language Teaching Reader*. Tipografia Universității din Craiova, Craiova, 2006, p.178.
- Landsheere, Viviane de. *L'education et la formation. Science et pratique*. PUF, Paris, 1992, p.67. Momanu, Mariana. *Introducere în teoria educației*. Editura Plorom, București, 2002, p.139.
- Văideanu, George. *UNESCO-50. Educație*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996, p.215.

ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

*Prof. Barbu Mirela,
Liceul „Matei Basarab”, Craiova*

Sistemul de învățământ reprezintă un subsistem al sistemului social, acesta fiind subordonat și integrat în cadrul și structura generală a societății, neavând doar o structură internă, ci supunându-se și unor impulsuri sociale externe.

Sistemul de învățământ, privit ca un întreg, se referă, în mod fundamental, la organizarea sub formă instituțională a învățământului, în acest sens sistemul de învățământ cuprinzând totalitatea instituțiilor ce urmăresc îndeplinirea unor obiective educaționale.

Atunci când ne gândim la învățământ și la Uniunea Europeană, ne gândim la posibilitatea de a studia în altă țară, la șansa de a cunoaște o altă cultură și alți oameni, la curiozitatea de a afla mai multe despre ceea ce se întâmplă dincolo de granițele țării natale. Este o șansă pe care fiecare și-o dorește, poate, și care a devenit posibilă tocmai datorită alinierii țării noastre la celelalte state, membre deja ale Uniunii Europene.

Mai trebuie spus că sistemul de învățământ are un caracter național și istoric, cu alte cuvinte, evoluează și se dezvoltă în raport cu dezvoltarea materială și specificul cultural al fiecărei țări. Prin urmare, există caracteristici comune între sistemele de învățământ dintre diferitele țări, caracteristici și deosebiri ce sunt legate de condițiile economice, sociale și culturale din respectiva țară. Concluzionând, vom spune că învățământul, înțeles sub forma de organism instituțional, nu poate fi considerat ca având doar o structură internă, ca rezultat al interacțiunilor dintre componentele sale, ci el este supus unor presiuni sociale ce funcționează independent și în interacțiune, urmărind realizarea unor obiective educative. Sistemul de învățământ include: un flux de intrare-este alcătuit din resurse umane și materiale, și anume: personal didactic, elevi, studenți, construcții și spații școlare, dotări tehnico-materiale, timp școlar, fonduri bănești;

□ procesul de învățământ-angajează întregul ansamblu de resurse, în vederea atingerii obiectivelor educaționale, îngemănând în acest sens cele trei funcții educaționale esențiale: predarea, învățarea și evaluarea;

□ un flux de ieșire -reprezintă produsul sistemului: persoanele educate, instruite, înzestrate cu competențe și atitudini prevăzute de către cererea socială de educație.

Comparativ cu țările europene, sistemul de învățământ din România are atât avantaje cât și dezavantaje.

Avantajele sunt începând de la gratuitatea învățământului obligatoriu și asigurarea manualelor în această perioadă, până la sistemul de burse acordate, sistemul de notare și de examinare finală dar și organizarea orelor de curs. Astfel dacă în România, pe tot parcursul perioadei de învățământ obligatoriu resursele bibliografice sunt distribuite gratuit, în Italia nici în învățământul primar nu sunt asigurate manualele școlare, astfel încât achiziționarea acestora revine în sarcina părinților. O diferență mare între sistemul de organizare a orelor de curs în România și în Italia este aceea că deși elevii pot avea și șapte ore aceștia au o singură recreație de 20 de minute, iar ora de curs durează 55 de minute, în condițiile în care în România orele de curs durează 50 de minute urmate de pauze de 10 minute.

Un mic avantaj îl constituie pentru România și Examenul de Bacalaureat, întrucât comparativ cu celelalte țări, are un grad de dificultate al subiectelor crescător, astfel încât să poată fi luat nu doar de cei cu performanțe școlare ridicate. Comparativ cu celelalte țări europene, sistemul de notare al României este mai permisiv, nota de trecere fiind 5, atât la materiile din timpul anului, cât în Italia nici în învățământul primar nu sunt asigurate manualele școlare, astfel încât achiziționarea acestora revine în sarcina părinților.

Comparativ cu celelalte țări europene, sistemul de notare al României este mai permisiv, nota de trecere fiind 5, atât la materiile din timpul anului, cât și la examene, exceptând Examenul de Bacalaureat a cărei medie trebuie să fie peste 6. (în Italia este 6). De asemenea sistemul nostru de învățământ prezintă și dezavantaje. Un astfel de exemplu este că în Portugalia la universități îți sunt

oferite atât resursele informatice cu mult mai multe decât în România a cât și instrumentele necesare, respectiv laptop-uri cu conexiune la internet pe tot parcursul cursurilor.

Pentru sistemul de învățământ din România un alt dezavantaj îl reprezintă metodele de predare aplicate în școli, întrucât de cele mai multe ori ele se bazează pe multe informații teoretice prezentate doar de profesor, comparativ cu celelalte țări în care sunt folosite pentru predare: videoproiectoare, table inteligente și se bazează foarte mult pe formarea spiritului de lucru în echipă, de competențe în ceea ce privește prezentările publice, în fața colegilor, de formare a unei gândiri mai mult practice și mai puțin teoretice ca în cazul României.

Bibliografie:

- <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurypedia>
- <http://eures.anofm.ro/index.php>
- www.eurydice.org
- http://fr.wikipedia.org/wiki/Échelle_de_notation_ECTS
- Legea Educației Naționale din 2012

CALITATEA DEMERSULUI DIDACTIC ȘI COMPETITIVITATEA LA NIVEL EUROPEAN

*Prof. dr. Buzuloiu Doina,
Colegiul Național Economic "Gh. Chițu", Craiova*

Calitatea serviciilor educationale este un imperativ major al prezentului ce preupune dezvoltarea durabilă a societății în viitor. Accelerarea schimbărilor din viața economico-socială, necesită practicarea unei politici în domeniul resurselor umane care să asigure personal de calitate. Într-o lume a globalizării și internaționalizării afacerilor, performanța nu se mai poate obține fără o resursă umană competentă, context în care activitățile de personal capătă noi dimensiuni legate de promovarea managementului calității totale (TQM) și în acest domeniu de importanță strategică pentru organizații.

Scopul său este asigurarea succesului pe termen lung prin satisfacerea cerințelor clientului și obținerea de avantaje pentru toți membrii organizației, ca și pentru societate în general. De aceea se impune îmbunătățirea calității resurselor umane ca o condiție indispensabilă și care, în ultimă instanță, implică majorarea și optimizarea structurală a investițiilor publice și private în sectoarele-cheie ale dezvoltării umane, în primul rând, în educație și sănătate.

Calitatea resurselor umane reprezintă un cumul de proprietăți și caracteristici deținute de resursele umane ale unui organizații. În literatura de specialitate, calitatea se referă uneori la "utilitate", "aptitudine de utilizare" sau "conformitatea cu cerințele" (S. Ciurea, N. Dragulanescu, 1995).

Achiziția și dezvoltarea competențelor rescrise în Cadrul European al Calificărilor sunt competențele care trebuie furnizate în cadrul programelor de educație și formare. În acest context, calitatea serviciilor educationale este un obiectiv social important, iar contribuția sa la creșterea eficienței de ansamblu a economiei este hotărâtoare. Calitatea este o consecință și nu o premisă a muncii.

Acțiunile avute în vedere în cadrul obținerii acestui obiectiv vizează resursele umane din educație dintr-o dubla perspectivă, de participanți la învățarea pe tot parcursul vieții și diseminatori de cunoaștere. Acest domeniu de intervenție contribuie la dezvoltarea stocului de capital uman din educație capabil să furnizeze educație de calitate centrată pe nevoile individuale de dezvoltare personală și profesională ale elevilor, la reducerea fenomenului de abandon/părăsire timpurie a școlii și la creșterea atractivității învățării.

Cine investește în propria educație poate aduce beneficii nu numai propriei persoane dar și familiei sale și altor oameni. Investiția în propria pregătire/educație poate fi în cele din urmă amortizată, atunci când individul ajunge pe piața muncii, cel puțin în cazul învățământului tehnic de specialitate, precum și în cazul învățământului universitar.

Calitatea, la orice nivel, trebuie evaluată prin raportare la rezultatele învățării și formării profesionale și nu doar prin considerarea unor indicatori de tip „input” (spații de învățământ, personal didactic etc.); accentul trebuie pus pe procesele de obținere a rezultatelor scontate. Conceptul actual de calitate totală înseamnă „o politică prin care organizația tinde la mobilizarea permanentă a tuturor membrilor săi, pentru a îmbunătăți calitatea produselor sau serviciilor pe care le realizează, precum și calitatea funcționării și obiectivelor sale în relație cu mediul”. Așadar, calitatea este solicitată de client (individual sau societatea – în cazul educației) și își spune cuvântul și în relația client furnizor (persoana care beneficiaza de instruire și care furnizeaza servicii educationale).

În ce privește sistemul de învățământ românesc, constatăm că acesta se confruntă cu probleme structurale și în special învățământul rural care întâmpină dificultăți majore în ceea ce privește investiția în infrastructura fizică, personalul didactic calificat, accesul limitat la formare profesională și la programele de formare continuă a populației rurale.

Calitatea educației în școala românească vizează finalități ancorate în context european deschizând drumul către oportunitățile oferite de societatea europeană a cunoașterii. Elevii, studenții și formatorii trebuie să conștientizeze necesitatea studiilor corespunzătoare care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă.

Managementul calității în educație și formare inițială, deci asigurarea calității demersului educational în ansamblul sau, constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și procedurilor interne de evaluare, de management și asigurare a calității activităților de educație și formare inițială și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație.

Gary Becker (1997) demonstrează că investițiile în capitalul uman, adică în educație, instrucție și asistență medicală se repercutează în cele mai mari creșteri ale productivității muncii și, prin urmare, într-o contribuție importantă la sporirea PNB. Principalul client al școlii este în ultimă instanță societatea.

Elevul are așadar o dublă calitate: participant activ la propria educație dar și client al școlii, iar valoarea adăugată o reprezintă contribuția efectivă a unității școlare la educație, dincolo de factorii de intrare (elevi, resurse, mediul economico-social). Politica națională în domeniul educației este construită în jurul următoarelor **obiective majore**:

- calitatea ridicată a educației și pregătirea societății bazate pe cunoaștere;
- acces egal și sporit la educație;
- descentralizarea și depolitizarea sistemului educativ;
- investiția în capitalul uman – investiția cea mai profitabilă pe termen lung;
- compatibilizarea standardelor educaționale din mediul rural la cele din mediul urban;
- combinarea eficientă a educației de excelență cu educația generală;
- dezvoltarea instituțională a educației permanente;
- informarea partenerilor educaționali și a publicului.

Bibliografie

1. S. Ciurea, N. Dragulanescu *Managementul calității totale*, Editura Economică, București, 1995;
2. Radu, I.T., Ezechil Liliana, *Didactica. Teoria instruirii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2006.
3. Radu, I.T., Ezechil, L., *Pedagogie – Fundamente teoretice*, Editura V&I Integral, București, 2002.
4. Vlăsceanu L. - *Asigurarea calității în educație* - UNESCO-CEPES București, 2005;
5. <http://www.tvet.ro>

COMPETENȚELE CHEIE EUROPENE ȘI COMPETENȚELE CURRICULUM-ULUI ȘCOLAR DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

*Prof. Cealîcu Isabela Elisa, Colegiul "Ștefan Odobleja", Craiova
Prof. Meetescu Nicoleta, Colegiul "Ștefan Odobleja", Craiova*

Politicile educaționale stabilite la nivel european au descris încă din 2000 evoluția dezirabilă a sistemelor de educație și formare profesională din Europa către o societate și economie a cunoașterii în termenii competențelor cheie sau a competențelor pentru învățare permanentă: competențe de comunicare în limba maternă; competențe de comunicare în limbi străine; competențe de bază de matematică, științe și tehnologie; competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere; competențe sociale și civice; competențe antreprenoriale; competențe de sensibilizare și de expresie culturală și competența de a învăța să înveți.

În accepțiunea Comisiei Europene, definiția competențelor – cheie este următoarea: „Competențele - cheie reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți”.

Competențele – cheie, grupate pe cele opt domenii (dintre care două au subdomenii distincte) au un caracter profund teoretic și cu un înalt grad de generalitate. Domeniile de competențe - cheie cuprind: cunoștințe, abilități (aptitudini, deprinderi), atitudini.

Din această definiție și din analiza specificului competențelor – cheie rezultă următoarele:

- competențele se definesc printr-un sistem de cunoștințe – deprinderi (abilități) – atitudini;
- au un caracter transdisciplinar implicit;
- competențele - cheie reprezintă într-un fel finalitățile educaționale ale învățămîntului obligatoriu;
- acestea trebuie să reprezinte baza educației permanente

În Recomandarea privind competențele cheie pentru învățarea permanentă, adoptată în 2001 de către Parlamentul European și Consiliul pentru Educație, compus din miniștri ai educației, a învăța să înveți este considerată un instrument esențial fără de care învățarea permanentă nu ar exista.

Competenței a învăța să înveți îi este justificată necesitatea prin raportare la natura schimbătoare a societății și a pieței muncii care determină insuficiența achizițiilor realizate în școală, în termeni de cunoștințe, competențe și calificări, pentru o integrare adecvată pe piața muncii și, mai larg, în societate. Statutul de competență-cheie al competenței a învăța să înveți este fundamentat, în principal, pe trei considerații:

- a) competența a învăța să înveți este un rezultat înalt valorizat la nivelurile societal și individual, fiind asociat ideilor de „societate care funcționează bine” și „viață de succes”;
- b) este un instrument care permite oferirea de răspunsuri la cerințele complexe și importante ale unui larg spectru de contexte;
- c) este o competență importantă pentru toți indivizii.

Conform Recomandării Parlamentului și a Consiliului European – Key Competences for Lifelong Learning 2006/962/CE din 2006, competența a învăța să înveți reprezintă abilitatea de a se implica și de a persevera în învățare, de a organiza propria învățare, gestionând eficient timpul și informația, atât individual, cât și în grup. Aceasta include conștientizarea procesului și a nevoilor individuale de învățare, identificarea oportunităților existente și abilitatea de a depăși obstacolele care pot apărea, în scopul realizării unei învățări de succes.

Competența constă în obținerea, procesarea și asimilarea de noi cunoștințe și capacități/deprinderi, dar și căutarea și utilizarea îndrumării/consilierii.

A învăța să înveți presupune implicarea celor care învață în construirea cunoașterii, pornind de la experiența lor de viață și de la învățările și deprinderi anterioare, pentru a fi capabili să aplice cunoștințele și capacitățile într-o diversitate de contexte: acasă, la locul de muncă, în educație și propria formare profesională. Motivația și încrederea sunt esențiale pentru manifestarea acestei competențe.

Din perspectiva implicațiilor curriculare, oricărei competențe-cheie îi este asociat implicit caracterul transdisciplinar, fapt pentru care competențele specifice doar unei discipline de studiu nu sunt menționate atunci când se discută despre competențe cheie. Fiind o competență de tip transversal, a învăța să înveți nu poate fi atașată strict doar unei anumite discipline de studiu din curriculumul pentru învățământul preuniversitar.

Aceasta este o finalitate și, totodată, un instrument, cu care se poate opera în cadrul fiecărei discipline de studiu, formarea sau dezvoltarea competenței a învăța să înveți fiind realizabilă simultan și în interacțiune cu celelalte competențe cheie. Dezvoltată fie printr-o abordare de sine stătătoare, bazată pe învățarea tehnicilor, metodelor și a strategiilor de studiu, independentă în raport cu disciplinele tradiționale, fie prin infuzarea în abordări disciplinare sau interdisciplinare, competența a învăța să înveți este un punct de plecare pentru dezvoltarea celorlalte competențe-cheie și, totodată, un rezultat al acestora.

Din 2011, prin Legea Educației Naționale (art.68) și în România aceste opt domenii de competențe cheie sunt statuate ca finalități ale învățământului primar și gimnazial sau dimensiuni ale profilului de formare a elevului.

Bibliografie:

- Bîrzea, Cezar, Definierea și clasificarea competențelor, în Revista de Pedagogie, nr. 58, București, 2010.
- Manolescu, M. Pedagogia competențelor – o viziune integratoare asupra educației, în Revista de Pedagogie 58, București, 2010.
- Noveanu, E., Potolea, D. (coord.) Științele educației – dicționar enciclopedic, vol. I, II, București, Editura Sigma, 2007.
- Sarivan, Ligia. Competențele cheie – de la declarații de politică educațională, la integrarea în procesul didactic, în Revista de Pedagogie nr. 58, București, 2010.
- Stoica, A., Mihail, Roxana. Evaluarea educațională. Inovații și perspective, Editura Humanitas Educational, București, 2006.
- MEN, CNC. Curriculum național pentru învățământul obligatoriu – cadru de referință, Editura Corint, București, 1998.

NECESITATEA PROIECTELOR EUROPENE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Prof. Georgeta Chiurtu, Liceul "Matei Basarab", Craiova

Prof. Nadia Șerban, Liceul "Matei Basarab", Craiova

**Brains at school
Knowledge is power!**

Într-o societate modernă și competitivă, educația a devenit mult mai complexă, depășind cadrul predării și învățării unor cunoștințe ce aparțin unei discipline. Școala românească contemporană necesită o nouă abordare, una inovatoare, programe de educație mai atractive, în conformitate cu noile schimbări ale societății, dar și cu nevoile și potențialul fiecărui elev. Proiectele Erasmus+ răspund acestor nevoi, prin activitățile diverse pe care le pun.

Un astfel de parteneriat strategic se derulează la școala noastră - Liceul „Matei Basarab”, Craiova, în perioada 1.09.2015 – 30.09.2017, sub numele de „Brains at school –knowledge is power!” cu nr. de referință: 2015-1-PL01-KA219-016735. Partenerii acestui proiect sunt Liceul Matei Basarab, Craiova, Istituto Compresivo Muro Leccese, Italia și Gimnazjum 1 Mosina, Polonia. Principalii beneficiari ai proiectului sunt elevii selectați din cele trei țări partenere și, alături de aceștia, părinții, profesorii și comunitatea locală.

Ideea proiectului s-a născut din nevoia de a afla răspunsuri la întrebările "Cum să predăm?" și "Cum să învățăm?", în realitatea actuală inundată de informații. De multe ori, elevii nu pot învăța în mod autonom și mulți dintre ei se simt descurajați rapid și ajung să aibă o atitudine pasivă. Profesorii, la rândul lor, caută să se adapteze și să găsească alternative didactice, care să stimuleze motivația copiilor pentru învățare.

Asfel a apărut o nouă știință a educației – neurodidactica, care pare a fi răspunsul pentru această problemă. Aceasta este o disciplină care se ocupă de studiul procesului de dezvoltare al creierului uman, în scopul îmbunătățirii procesului de predare-învățare. Studiile științifice au încercat să identifice care este mecanismul intern al creierului prin care se realizează învățarea. După cum știm, învățarea se produce în creier, acesta fiind format din milioane de celule numite neuroni, specializați în percepția stimulilor și între care se realizează conexiuni numite sinapse. Din aceste conexiuni rezultă funcția cerebrală, respectiv memoria, care reține informația. Creierul este organizat în două emisfere, dreaptă și stângă. Emisfera stângă controlează mâna dreaptă și este răspunzătoare de limbaj, scris, logică, matematică și științe. Emisfera dreaptă controlează mâna stângă și răspunde de aptitudinile legate de arte, muzică, creativitate, percepții, emoții. Creierul caută mereu lucruri neobișnuite, el înmagazinează doar informația care contează și ignoră lucrurile obișnuite. De aceea, profesorul, conform neurodidacticii, trebuie să-i determine pe elevi să învețe și cunoștințele care nu-i atrag, folosind diferite trucuri: întrebări, exerciții, formule, rime, culori etc., ce poartă numele de tehnici mnemonice.

Neurodidactica studiază mecanismele neuronale care se activează în procesul de învățare și încearcă să pună în evidență capacitățile intelectuale ale fiecărui elev. Astfel se susține ideea că fiecare elev are nevoie de instruire personalizată și trebuie pusă în valoare competențele și capacitățile intelectuale ale fiecăruia.

Pentru o mai bună învățare se recomandă învățarea prin practică, experimente (a învăța făcând), centrată pe elev, pe dezvoltarea cunoștințelor, aptitudinilor, necesităților fiecărui individ. Acest tip de învățare se poate realiza utilizând teoria inteligențelor multiple și instruirea diferențiată.

Cunoașterea psihopedagogică a elevilor permite cadrului didactic abordarea unor strategii diferențiate și pentru fiecare tip de inteligență în parte. Autorul Teoriei inteligențelor multiple, Howard Gardner, profesor la Universitatea Harvard, pornește în teoria sa de la constatarea că unii copii cu coeficient ridicat de inteligență nu au rezultate bune la școală. Conform tradiției, suntem tentați să-i considerăm „inteligenti” pe cei care sunt buni la disciplinele de bază, iar pe ceilalți să-i considerăm „talentați”. Gardner a precizat faptul că inteligența și talentul sunt egale și la fel de importante. Oamenii rezolvă probleme și elaborează răspunsuri în moduri diferite. Analizând aceste moduri de gândire, Gardner a ajuns la concluzia că există opt tipuri de inteligență: lingvistică, logico-matematică, spațial-vizuală, muzicală, corporal-kinestezică, naturalistă, interpersonală și intrapersonală.

Așadar, instruirea diferențiată permite valorificarea potențialului fiecăruia și identificarea mai multor tipuri de indivizi și stiluri de învățare. Profesorul nu transmite doar cunoștințe, ci organizează, îndrumă activitatea de învățare, asigură adaptarea la situații noi.

Pornind de la acestea, obiectivul principal al proiectului este căutarea, promovarea și utilizarea practică a abordării neurodidactice în procesul de învățare și predare, în scopul de a dezvolta competențe cheie la elevi.

Pentru a atinge obiectivele principale ale proiectului vor avea loc următoarele activități:

- obținerea de informații despre creier: structură, dinamică, factori care susțin și tulbură activitatea și, în final, alcătuirea și difuzarea de publicații conținând informații factice ("Brain ABC" și jocuri);
- obținerea de informații cu privire la teoria inteligențelor multiple și diferitelor stiluri de învățare prin aplicarea și interpretarea unor teste specifice;
- pregătirea și realizarea unui studiu cu privire la modalitățile de a petrece o zi/ o săptămână de către elevi;
- crearea unui dicționar Englez- Polonez- Român-Italian cu vocabularul de bază și expresiile despre creier utilizate în timpul lucrului și folosite la reuniunile elevilor;
- organizarea unor "lecții prietenoase pentru creier" în fiecare școală parteneră în conformitate cu informațiile oferite de neurodidactică; lecțiile vor fi pregătite de către elevi și profesori și vor fi filmate cu subtitrare în limba engleză ; fiecare lecție filmată va fi trimisă la ceilalți parteneri și discutată în timpul reuniunilor elevilor;
- crearea și funcționarea unui site al proiectului, unde informațiile relevante vor fi întotdeauna postate;
- crearea și trimiterea unui Newsletter (la fiecare două luni) pe e-mailul elevilor, incluzând informații despre proiect;
- pregătirea și actualizarea (în fiecare școală) a unor panouri și vitrine ce vor prezenta informații despre proiect;
- publicarea revistei școlare "Brains at School" , care să includă informații utile despre creier, metode de învățare și predare prietenoase pentru creier, trucuri utile în învățare, jocuri și ghicitori logice și multe altele; fiecare școală parteneră va pregăti două pagini ale revistei;
- un concurs organizat în fiecare lună în legătură cu matematica și logica, publicat în Newsletter, în revista școlară și pe site-ul proiectului;
- crearea unor autocolante/stickere motivante care vor stimula activitatea elevilor;
- crearea unui ghid "Cum să înveți prietenos?" ca un rezultat al unei cooperări de doi ani pentru obținerea de cunoștințe și abilități de sprijinire a autonomiei elevilor în procesul de învățare;
- organizarea a două workshop-uri despre managementul timpului și TIC.

Prima întâlnire de proiect a avut loc în Polonia, la Mosina în luna noiembrie 2015, unde s-au discutat activitățile ce se vor derula în cadrul proiectului și modalitățile de implementare ale acestuia. De asemenea, a fost desemnat prin vot Logo-ul proiectului, fiind câștigător cel propus de

liceul nostru. S-au stabilit termenele pentru revista ” Brains at school”, Newsletter, School Board etc.

Următoarea întâlnire v-a avea loc în perioada 15-20 martie 2016 în România, ocazie cu care cei 12 elevi români selectați se vor întâlni cu elevii din Polonia și Italia și vor desfășura diferite activități ale proiectului, menite să atingă obiectivele propuse.

Bibliografie:

- Gardner Howard, „Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică”, editura Sigma, București, 2007
- Anna Forés Miravalles, Marta Ligoiz Vázquez –, „ Descubrir la neurodidáctica: aprender desde, en y para la vida”, Editorial UOC, Spania, 2009
- www.google.com

CONNECTED CLASSROOMS

*Prof. Emanuela Ciolacu
Liceul de Arte „Marin Sorescu”, Craiova*

Liceul de Arte "Marin Sorescu" Craiova derulează în perioada 2014-2016 proiectul CONNECTED CLASSROOMS Proiect nr. 2014-1-IT02-KA201-003351 din cadrul Programului Erasmus+, Actiunea-Cheie 2: Parteneriate Strategice Între Școli , cu următorii parteneri:

1. Liceul de Arte "Marin Sorescu" Craiova, Romania
2. Ohtalammen Koulu, Finland
3. Lycée Marcelin Barthelot , France
4. ITTS "A.Volta", Perugia, Italia
5. Sultanahmet Suphi Pasa Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi , Turkey

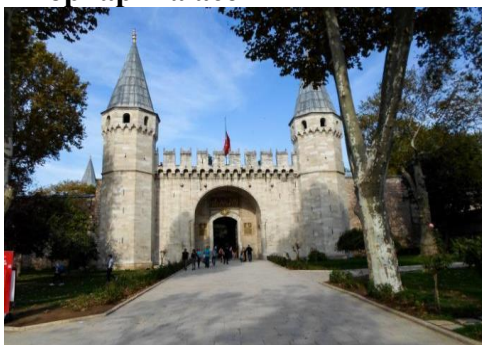
Obiectivele proiectului sunt:

- Îmbunătățirea calității educației în școlile partenere
- Dezvoltarea competențelor-cheie: spirit antreprenorial, abilități digitale, comunicarea în limbi străine
- Promovarea dialogului intercultural, a solidarității și a incluziunii sociale
- Promovarea bunelor practici la nivel european

În perioada 11-15 octombrie 2015, Liceul de Arte "Marin Sorescu" Craiova a luat parte la cea de-a treia întâlnire internațională din cadrul proiectului CONNECTED CLASSROOMS, care s-a desfășurat în Istanbul, Turcia. Programul mobilității a inclus atât activitățile desfășurate în cadrul proiectului, activități de învățare în cadrul Sultanahmet Suphi Pasa Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi , cât și descoperiri culturale prin vizite la obiective turistice de interes internațional.

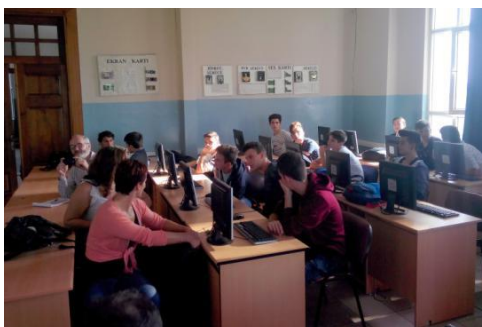
Prima zi a debutat la școală, unde oaspeții au fost întâmpinați de profesori și elevi. La început ne-a fost prezentată școala.

După workshop am vizitat **Topkapı Palace**

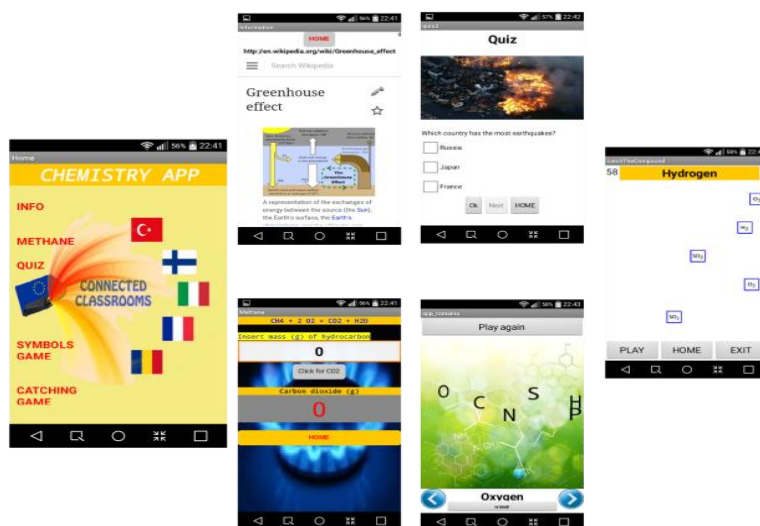

The Gate of Salutation (Bâb-üs Selâm)

În a doua zi am finalizat aplicația Chemistry App pentru sistemul Android, ce urmează să fie lansată pe Google Play și la care am lucrat împreună cu colegul meu Victor Ungureanu în lunile mai-iunie 2015 .

După două zile în care am lucrat la aplicația noastră ,totul a fost finalizat cu un rezultat de care suntem mândri. Partea cea mai grea a fost să ne punem de acord cu detaliile legate de interfața grafică ,dar am colaborat și am încercat să inserăm toate ideile într-un mod practic și estetic.

Interfața grafică a aplicației

Moara de vânt este un proiect atât artistic cât și tehnic, modelul pe care urmează să îl realizăm fiind la scară și funcțional totodată.

Această deplasare mi-a demonstrat faptul că există foarte multe interese comune între elevii din diferite zone geografice ale Europei. Comunicarea în limba engleză a fost facilă tuturor și totul a

decurs fără probleme. În timp ce am lucrat, s-au legat și prietenii, am schimbat impresii și cu siguranță vom pastra legătura.

Ultima zi a întâlnirii internaționale s-a derulat la școala „Sultanahmet Suphi Pasa Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi” unde am pus la punct ultimele detalii și ne-am luat rămas bun de la profesorii și elevii școlilor participante.

A fost o experiență minunată pentru toți participanții. Partea cea mai interesantă a fost munca în echipă pentru realizarea unui produs finit de cea mai bună calitate.

Proiect nr. 2014-1-IT02-KA201-003351 finanțat de Comisia Europeană prin Programul Erasmus +, acțiunea-cheie 2, parteneriat strategic între școli.
Acest material reflectă doar opinia autorilor și nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a AN sau a Comisiei Europene.

Erasmus+

AVANTAJELE INSTRUIRII ASISTATE DE CALCULATOR

Prof. Cioponea Nicolai Mircea Ovidiu, Liceul Teoretic "Henri Coanda", Craiova
Prof. Vasile Corina, Liceul Teoretic "Henri Coanda", Craiova

În anii 1950, teoreticienii americani B.F. Skinner și Norman Crowder au emis idei despre instruirea programată, aceștia fiind considerați pionierii modernelor tehnici de instruire cu ajutorul calculatorului. Principiile instruirii programate au fost aplicate într-o metodă de instruire numită sistem de învățare personalizată.

Aceasta este o metodă de instruire, în care educabilul învață în ritm propriu, materialul educațional este structurat în secvențe mici de studiu, urmate de chestionare, cei doi participanți la actul predării-învățării, instruitul și instructorul, putând să observe imediat evoluția procesului de instruire.

Folosirea calculatorului în procesul de învățământ se dovedește a fi o necesitate în condițiile dezvoltării în ritm accelerat a tehnologiei informației. Pentru noile generații de elevi și studenți, a devenit o cerință conceptul de asistare a procesului de învățământ cu calculatorul, în condițiile avalanșei de informații multimedia.

Conceptul de asistare a procesului de învățământ cu calculatorul include: predarea unor lecții de comunicare de cunoștințe; aplicarea, consolidarea, sistematizarea noilor cunoștințe; verificarea automată a unei lecții sau a unui grup de lecții. Numită și inovația tehnologică cea mai importantă a pedagogiei moderne, instruirea asistată de calculator – IAC – contribuie la eficiența instruirii, este un rezultat al introducerii treptate a informatizării în învățământ.

Calculatorul poate fi utilizat în procesul de predare – învățare de către profesor și elev în scopul intermediării activității de predare interumană ce are loc între cei doi poli educaționali: profesor și elevi.

Mișcarea pedagogică de învățământ programat a fost inaugurată de B.F. Skinner ca fiind o aplicare a principiilor cunoscute ale instruirii, care înseamnă organizarea condițiilor de învățare prin mînuirea balanței, recompensei și penalizării, în alegerea răspunsului corect. Simplificat putem spune că în secvența de învățare prin instruire programată apare în evidență succesiunea: stimul – răspuns – confirmare. Învățământul programat permite două modalități de programare pedagogică: programare liniară (tip Skinner) și programarea ramificată (tip Crowder).

Metoda instruirii programate dezvoltă propriile sale principii, valabile la nivel strategic în orice variantă de organizare cibernetică a învățării, într-o structură liniară sau ramificată: principiul pașilor mici care se referă la divizarea materiei în unități de conținut, ce asigură elevului șansa reușitei și a continuității în activitatea de predare – învățare – evaluare; principiul comportamentului activ vizează dirijarea efortului elevului în direcția selecționării, înțelegerii și aplicării informației necesare pentru elaborarea unui răspuns corect; principiul evaluării imediate a răspunsului înseamnă întărirea pozitivă sau negativă a comportamentului elevului în funcție de reușita sau nereușita în îndeplinirea sarcinii de învățare corespunzătoare fiecărui pas.

Reușita acestei metode, în varianta sa liniară, ramificată sau combinată, depinde de calitatea mijloacelor didactice necesare pentru proiectarea și realizarea activității de predare – învățare – evaluare în spiritul principiilor cibernetice și pedagogice evocate anterior: manualele programate și mașinile de instruire. În toate situațiile, însă, rolul profesorului rămîne determinant.

Această metodă depinde nu numai de calitatea calculatorului, ci și de condiția pedagogică asumată la nivelul programelor elaborate special pentru: conștientizarea valorii interactive a informației alese; sistematizarea rapidă a unui volum mare de informații; difuzarea eficientă a unor informații esențiale solicitate de un număr ridicat de participanți la actul didactic; individualizarea reală și completă a actului învățării, adaptabilă la ritmul fiecărui elev prin asistență pedagogică imediată, realizată/realizabilă de/prin calculator; stimularea capacității profesorului de a deveni un

adevărat educator, ghid și animator, evaluator și îndeosebi formator preocupat de cultivarea atitudinilor superioare.

Valoarea instruirii programate constă în faptul că, prin organizarea procesului de învățare, principiile didactice (al însușirii conștiente și active, al sistematizării și continuității, al accesibilității și însușirii temeinice a cunoștințelor) acționează concomitent și în fiecare moment al activității elevului cu programa, stimulând formarea și dezvoltarea capacităților intelectuale, precum și deprinderi de muncă independentă. De asemenea, se reduc în mod simțitor timpul necesar însușirii cunoștințelor și redundanța inerentă procesului de transmisiune a informațiilor de la profesor sau de la manual la elev.

În instruirea asistată de calculator rolul esențial revine educatorului. Pe lângă o serie de avantaje, această modernă și eficientă formă de învățare are și anumite limite : individualizarea excesivă a învățării duce la negarea dialogului elev-profesor și la izolarea actului de învățare în contextul său psihosocial ; segmentează și atomizează prea mult materialul de învățat; duce prea mult la tutelare, dirijând pas cu pas activitatea mentală a subiectului și, prin aceasta, împiedicându-l să-și dezvolte capacitățile creatoare.

Totodată, instruirea programată nu poate cuprinde întregul proces instructiv-educativ și nu poate constitui o metodă generală și universală în pedagogie, în primul rând din cauză că modelul cibernetic al procesului de învățămînt pe care se bazează îl reprezintă, ca orice model, numai din anumite puncte de vedere și nu cuprinde toate reacțiile elevului la perturbațiile interne și externe, dar și pentru că nu toate obiectele de învățămînt sau disciplinele științifice pot fi programate, pentru că accentuează verbalismul (în scris) fără a dezvolta suficient intuiția, pentru că elevul nu are imaginea conturată a obiectului în ansamblul și pentru că, dificultățile fiind fragmentate, se limitează formarea unor motivații superioare, spiritul critic și gândirea independentă.

De asemenea, instruirea programată prezintă, datorită formalizării procesului de instruire, și pericolul formalismului și al standardizării cunoștințelor.

Cu toate acestea, integrarea noilor tehnologii – dependente de capacitatea de asistență pedagogică a calculatorului – în structura de acțiune specifică metodei didactice conferă activității elevului un caracter reactiv și proactiv, în raport cu informația vehiculată, cu timpul real de învățare, cu valoarea formativă a cunoștințelor dobîndite

Bibliografie :

- Cerghit, I. “Metode de învățămînt”, 2006, Editura Polirom, Iași
- Cucuș, C. și colab., “Psihopedagogie pentru examenele de defînitivare și grade didactice”, 2005, Editura Polirom, Iași.
- Cucuș, C. “Pedagogie”, 2006, Editura Polirom, Iași

MODERNIZAREA ȘI RIDICAREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE

*Prof. Creac Mic Zenovia Adela
Liceul Tehnologic "Petre Baniță", Călărași, Dolj*

Educația devine esențială în modelarea viitorului sporind șansele de a apropia viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor. J. Dewey consideră că „școala nu pregătește pentru viață, este însăși viața”.

În contextul reformei educaționale din țara noastră, cunoștințele, mai exact, conținuturile instructiv-educative, nu mai sunt elementul central al activităților de proiectare didactică la macronivel. Din dorința de a asigura, atât pe planul discursului teoretic, cât și pe cel al praxisului educațional, o reală și o semnificativă deplasare de accent de pe dimensiunea informativă pe cea formativă a procesului de învățământ, actuala abordare curriculară nu mai centrează acțiunea educațională pe conținuturi, ci pe formarea de competențe educaționale complexe. În contextul educațional actual, „a ști” nu mai este un scop în sine, ci un factor intermediar care asigură premisele pentru „a ști să faci”, „a ști să fii” și „a ști să devii”.

Omul devine om numai prin educație, dar “educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce”. (Pestalozzi)

Modernizarea și ridicarea calității învățământului românesc la nivelul standardelor educaționale europene, mereu reînnoite, cer o examinare atentă și mereu actualizată în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene. Eficiența actului educativ este dată de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare.

Școala are rol primordial în asigurarea educației copiilor. Educația este o acțiune care se realizează, în școală dar și în societate. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școală și familie, este stridentă. Familia îi dă copilului primele informații despre lume înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. ”Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii se menține toată viața”. (M. Golu) Familia este cea care mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale, în special cu școala.

Analizând mai multe surse pot considera calitatea ca fiind: satisfacerea unor necesități; gradul de satisfacție; capacitatea de a îndeplini o trebuință corespunzătoare pentru a fi utilizată, și în conformitate cu cerințele cerute. Asigurarea calității înseamnă crearea încrederii că sistemul național de învățământ românesc răspunde așteptărilor, face ce trebuie, cheltuiește banul public în chip eficace și eficient. Elevul este beneficiar al învățării prin intermediul scolii, de aceea trebuie să i se identifice cu adevărat nevoile, interesele profesionale și personale, pentru a fi îndeplinite. Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Ioan Cerghit afirmă: „Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă consideră că fixarea metodelor ,conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte ea nu se opune în nici un fel inițiativei originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricărui aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbogățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.”

Scopul învățământului de azi și dintotdeauna constă în dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor, a capacității de a gândi, pentru a rezolva probleme, a înțelege, a inova, a lua decizii și a comunica eficient.

Pentru a atinge acest țel, școlile și clasele de elevi trebuie să ofere o atmosferă cât mai favorabilă dezvoltării gândirii, să încurajeze discutarea și exprimarea ideilor, convingerilor și

rezolvarea de probleme. Școala devine astfel un centru de stimulare a gândirii și învățării, în care informația constituie catalizatorul gândirii în primul rând și nu punctul final al acesteia.

Menirea procesului de învățământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experiențe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învățare. Procesul de învățământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup.

În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale.

Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilări de cunoștințe.

Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

În accepția didacticii actuale, contextul psiho-social în care are loc învățarea, clasa de elevi, cu multitudinea interrelațiilor ei umane, constituie premisa unei vieți colective reale, încărcate cu atâtea elemente emulative și stimulative, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunesco - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării. Asigurarea calității reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienței educației. Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învățământ - cum sunt profesorii și alți factori de la nivelul școlii (elevi, părinți, comunitatea) - sunt responsabili pentru îmbunătățirea performanțelor educaționale.

Pe măsură ce se conturează consensul legat de faptul că asigurarea calității este o abordare puternică menită a ameliora educația și realizarea scopurilor educației în mod eficient, acest concept evoluează diferit în Europa, în funcție de principiile și prioritățile fiecărui sistem de învățământ.

Bibliografie

- Cerghit I., „Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
- Pintilie M., „Metode moderne de învățare evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009
- Samuel C. Certo - „Managementul modern”, Ed. Teora, București, 2002
- H. James Harrington, S. James Harrington - „Managementul total în firma secolului 21”- Ed. Teora, București, 2000
- E. Joița - „Managementul educațional”, Ed. Polirom, București, 2000
- „Asigurarea calității - Ghid pentru unitățile școlare” - Institutul de științe ale educației, București, 2005

REUȘITA ȘCOLARĂ A ELEVULUI

*Prof. înv. primar Boiangiu-Diaconu Viorica-Liliana
Liceul de Arte "Marin Sorescu", Craiova*

"Ca primă școală de viață și de credință-afirmă Papa-familia este chemată să formeze noile generații la valorile umane și creștine pentru că, orientându-și viața după modelul lui Hristos, să-și formeze o personalitate armonioasă". În această îndatorire educativă, "atât de decisivă pentru persoana umană" – familia trebuie să poată conta și pe "sprijinul școlii, al parohiei și al diverselor grupări bisericești care să favorizeze o formare integrală a ființei umane".

Accelerarea transformărilor sociale, democratice, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale (pe care l-a avut până la introducerea învățământului obligatoriu), progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților. Școala capătă astfel o misiune suplimentară.

Au existat întotdeauna educatori excelenți și părinți iubitori, care nu și-au pus probabil atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine; dar poate că acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt. Modificarea pe care au suferit-o, în curs de o generație sau două, relațiile dintre părinți și copii, dintre adulți și tineri, apare mai vădită în considerația pentru copilul ce "are semnificația de recunoaștere intimă și profundă a valorii persoanei copilului și de încredere în potențialul lui de dezvoltare" (Osterrieth).

Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate. Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat. Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Aici trebuie reamintit că, în general, elevii nu primesc în cadrul școlii nici un exemplu sau sfat negativ, toate acestea influențându-l în afara școlii. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 4–5 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are

nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor. De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru acest lucru.

Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om. Școala a rămas punctul de pornire al orientării școlare și profesionale prin acțiuni de informare asupra posibilităților de continuare a studiilor, de detectare a intereselor profesionale și a aptitudinilor, de discutare a criteriilor după care elevii își decid viitorul și ponderii de implicare a părinților în alegerea școlii și a profesiei pe care copiii lor o vor urma, dacă profesia aleasă este cea dorită de copil și dacă aceasta din urmă are disponibilități intelectuale.

În viață nimic nu este garantat sută la sută. În cele din urmă, fiecare copil va trebui să aleagă singur calea pe care vrea să meargă. Șansele de a influența un copil în mod pozitiv pot fi semnificativ crescute dacă, prin aceste dezbateri, lectorate, activități de consiliere părinții ar dedica câteva ore în plus pentru a afla lucruri noi despre dezvoltarea și comportamentul tipic al copilului.

În zilele noastre s-a trecut la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia în care accentul este pus pe angajamentul mutual clar stabilit între părinți și profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual; contractul între familie și școală nu se mai consideră doar ca un „drept opțional”, ci ca un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul primordial în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici acțiunea educativă a familiei nu este de neglijat. Între acțiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate decât de rivalitate, acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

Mediul școlar îi oferă copilului un prim mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a se compara cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu microgrupul social în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul de viață, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Parteneriatele dintre școală și familie pot:

a. ajuta profesorii în munca lor;

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.

Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

- b. perfecționa abilitățile școlare ale elevilor;
- c. îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar;
- d. îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților;
- e. dezvolta abilitățile de lideri ale părinților;
- f. conecta familiile cu membrii școlii;

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. Dealtfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară. Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor.

O serie de studii realizate în ultimii zece ani au adus precizări față de acest subiect și au demonstrat că părinții și cadrele didactice consideră că o colaborare între ei ar putea ameliora randamentul școlar și conduita elevilor în clasă. Numeroși părinți afirmă că sunt doritori să se implice în procesul de educație al copiilor lor. Cadrele didactice trebuie totuși să formuleze așteptări realiste privind această colaborare. În ceea ce privește activitățile care pot fi propuse părinților, acestea trebuie să fie multiple, variate și să corespundă nevoilor și posibilităților lor.

Cu părere de rău trebuie să afirmăm că se constată în ultima vreme o depărtare a familiei de școală, o scădere a interesului părinților pentru rezultatele școlare. Părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor dar, în același timp nu mai au răbdare să le acorde atenție. Acest lucru se constituie într-un semnal de alarmă și se impune o reconsiderare a relației familie-școală. Aceasta nu trebuie să fie semidirecțională, redusă la simpla informare a părinților asupra rezultatelor la învățătură. Școala trebuie să convingă familia ca ea să devină un participant activ în procesul de instruire-educare.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, ședințe, consultații, vizite la domiciliul elevului, serbări școlare). Părinții trebuie să vadă în noi un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
3. Soica, M., „Pedagogie și psihologie”, Editura Gheorghe Alexandru, 2002;
4. Stoian, M., Abecedarul părinților, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972;

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ DIMENSIUNE A EDUCAȚIEI MODERNE

*Prof. Filip Amelia Stefania, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Munteanu Doina Venera, Liceul Tehnologic Auto, Craiova*

Societatea contemporană se caracterizează printr-o evoluție rapidă și imprevizibilă a științei și tehnicii, generând o gigantică mișcare de idei, de invenții și descoperiri, o creștere exponențială a informației și a tehnologiilor de vârf. Toate acestea au drept consecință informatizarea societății, restructurarea și reînnoirea unor demersuri epistemologice pluridisciplinare, din toate sectoarele vieții sociale.

În același timp, societatea contemporană se confruntă și cu resursele limitate de materii prime și de energie, cu creșterea demografică, cu adâncirea decalajului dintre țările bogate și sărace, cu deteriorarea continuă a mediului înconjurător și cu conflictele interetnice.

Rezolvarea acestei crize o constituie reforma învățământului, care să producă transformări adânci în raport de specificul fiecărei țări, o nouă politică a educației pentru creșterea calității acesteia și imprimarea caracterului prospectiv.

De asemenea, creșterea eficienței școlare se poate realiza și prin introducerea unor noi tipuri de educații, prevăzute și în Programul UNESCO, după cum urmează: educația economică și antreprenorială având ca scop cunoașterea economiei de piață și formarea calităților de antreprenor: inițiative, plan de afaceri, antrenarea în tehnologiile informaționale; educația pentru participare și democrație, al cărei scop este educarea tineretului pentru a participa la dezvoltarea socială la aplicarea principiilor democratice și la apărarea drepturilor omului; educația ecologică, pentru protejarea mediului înconjurător, implică înțelegerea consecințelor deteriorării acestuia asupra sănătății omului, asumarea de responsabilități și întreprinderea de acțiuni pentru protejarea mediului ambient, a florei și a faunei, pe baza unor cunoștințe și motivații; educația pentru pace și cooperare are drept obiective înțelegerea între popoare și respectarea valorilor culturii, promovarea umanismului etnic, folosind investițiile și descoperirile în scopul creșterii calității vieții, promovarea valorilor morale și culturale ale societății democratice; educația pentru comunicare și timpul liber vizează folosirea mass-mediei în scopul lărgirii orizontului de cultură generală, al perfecționării profesionale și formării integrale a personalității umane; educația interculturală promovează cunoașterea și respectarea culturii, a tradițiilor și a stilului de viață ale comunităților etnice, de către toți locuitorii din țara respectivă; educația pentru sănătate implică cunoștințe și acțiuni pentru prevenirea și combaterea bolilor și pentru o alimentație necesară păstrării sănătății.

Pentru secolul nostru, învățarea continuă a devenit o cerință fundamentală a societății, determinată de: creșterea exponențială a informațiilor și uzura accelerată a acestora, de mobilitatea profesiunilor, de progresele extraordinare ale științei, tehnicii, tehnologiei și mijloacelor de informație, de dinamismul vieții economice și sociale, de democratizarea învățământului, de creșterea nivelului de aspirație spre cultură și educație, de folosirea cât mai utilă și plăcută a timpului liber.

A învăța să înveți și a dori să te perfecționezi continuu sunt cerințe ale educației permanente, prin care omul contemporan învață să fie el însuși, receptiv la schimbări, capabil să la anticipeze și să se adapteze la ele, oferindu-se ca participant la programul social, prin autonomia sa intelectuală și moral-civică.

Educația permanentă se caracterizează prin aceea că este continuă și globală, integrând toate nivelurile și tipurile de educație. Astfel, este asigurată formarea echilibrată a personalității, cu grad înalt de autonomie a învățării, pe baza căreia omul știe să identifice și să folosească sursele de informație, să participe la dezvoltarea societății, la educarea celorlalți membri ai colectivității din care face parte și la creșterea calității vieții.

În reformele actuale, privind sistemele educaționale din toate țările, se observa preocupări de articulare a diferitelor niveluri și tipuri ale educației, urmărindu-se continuitatea acesteia în timp și

spațiu, încercând să transforme punctele terminale ale învățământului primar, gimnazial, liceal și universitar în deschideri spre învățarea continuă, spre autoeducație. Componenta generală și cea profesională a educației permanente sunt strâns legate între ele, permițând dezvoltarea și adaptarea omului la noile condiții, în scopul creșterii vieții și folosirii eficiente a timpului liber, pentru desăvârșirea formării personalității creatoare.

Școlăritatea este o etapă inițială a educației permanente, care trebuie să-i învețe pe elevi cum să învețe și să se integreze socio- profesional. Ca urmare, din această perspectivă vor trebui regândite obiectivele educaționale, conținutul și metodele de predare – învățare – evaluare. În acest scop, se va pune accentul pe folosirea pe scara largă a metodelor activ – participative, pe tehnicile de învățare eficientă, pe folosirea unui stil didactic integrat, pe creșterea efortului de învățare al elevilor și pe formarea capacității de autoevaluare, elevii învățând să se formeze pentru o lume în continuă schimbare.

Ca forme de perfecționare permanentă a cadrelor didactice sunt prevăzute: studiul individual, sesiuni metodico- științifice, schimburi de experiențe, cursuri periodice de informare, cercuri și seminarii pedagogice, stagii de perfecționare, consultații, cursuri la distanță, cursuri de vară, postuniversitare și de doctorat. Stagiile de perfecționare urmează să se încheie cu elaborarea unei lucrări cu caracter metodico- științific.

Sistematizarea celor mai profunde teme ale educației interculturale conduce la identificarea a două grupe mari de cauze: una, care ține de o cauzalitate generală, alta, care exprimă o cauzalitate specifică.

Analizând prima categorie de cauze, constatăm o ordine a acestora într-un aspect definitiv al structurilor comunităților sociale contemporane: diversitate, în multiple forme pe care aceasta le îmbracă (lingvistică, etnică, religioasă, socială, politică, economică, culturală). Mozaicul de culturi, forme și structuri în care trăim nu este nicidecum o realitate nouă, dar intensificarea interdependențelor dintre state, schimbările alerte și intense, într-un timp scurt, de ordin politic, economic și social, mobilitatea internațională crescută a forței de muncă și modul în care acestea influențează existențele individuale, statale și suprastatale scot în prim plan implicațiile și, îndeosebi, raportările atitudinale ale membrilor societății în raport cu acestea.

Din perspectiva educației interculturale, instituția școlară are dificultăți de adaptare la diversitatea culturală. Pentru ca statutul elevilor, caracterizat prin diversitate, prin “coexistența identităților cu ceea ce au ele comun și diferit” este o realitate obiectivă, cea care trebuie să se remodeleze este școala, pentru a asigura o remodelare a socialului prin ea însăși, prin educație. Schimbarea propusă este una de viziune, aceea care face ca diferențele culturale să fie acceptate, prețuite, trăite fără a fi sursa de conflict ci, dimpotrivă, de creștere și aport calitativ, deopotrivă.

Există mai multe tipuri de contexte care determină o abordare interculturală în educație, dar toate au, în esență, aceeași sursă: înmulțirea situațiilor în care grupele de elevi, clasele și școlile se caracterizează prin diversitate lingvistică, etnică, religioasă, culturală. În acest sens, în România, de exemplu, în școală există elevi aparținând unor etnii diferite (romani, germani, turci etc.), de religii diferite, dar expresie a unei istorii comune și, mai nou, chiar elevi purtători ai unor culturi alte (chineză, arabă, africană), ca efect al migrației internaționale a capitalurilor și a forței de muncă. Într-un asemenea univers cultural complex se impune restructurarea atitudinilor față de delimitate, limbajul pedagogic utilizat, strategiile didactice integrate. Analiza conceptuală implică următorii trei termeni: multiculturalitate, interculturalitate, educație interculturală.

Multiculturalitatea reflectă starea naturală a societății, care este diversă, multilinguală, multietnică, plurireligioasă. Acest concept accentuează dimensiunea comparativă, coexistența diferitelor culturi care se manifestă într-o societate. Purtătorii diferitelor culturi intră în contact întâmplător sau când se impune. Toleranța grupurilor unul față de celalalt este de tip pasiv. Fiecare e centrat pe sine, ceilalți putând fi considerați o amenințare pentru identitatea grupului. Culturile coexistă fără conflicte, dar și fără relații consistente și cooperare.

Interculturalitatea accentuează dimensiunea interactivă a grupurilor culturale, etnice, religioase care trăiesc în același spațiu, întrețin relații deschise de interacțiune, schimb și

recunoaștere mutuală. Aceasta antrenează cu sine o înțelegere superioară a culturii proprii, în lumina diferitelor sisteme de referință.

Educația interculturală poate fi, și este, apropiată dintr-o multitudine de perspective; astfel C. Cucoș precizează, la nivel global, că educația interculturală vizează o abordare pedagogică a diferențelor culturale, strategie prin care se iau în considerare specificitățile spirituale sau de gen, evitându-se, pe cât posibil, riscurile ce decurg din schimbările inegale dintre culturi sau, și mai grav, tendința de atomizare a culturilor. De aceea, educația interculturală urmărește dezvoltarea unei educații pentru toți în spiritul recunoașterii diferențelor ce există în interiorul aceleiași societăți. Același autor își nuanțează punctul de vedere asupra existenței educației culturale, argumentând că această educație se transformă într-un proiect dialectic de structurare a unei identități culturale deschise, având drept scop: îndrumarea tinerilor pentru a asimila o cultură în perspectivă antropologică; înțelegerea punctului de vedere al altuia, prin poziționarea inteligent relativistă; legitimarea identității culturale, împiedicând sacralizarea; protejarea schimburilor, a ajuta fără culpabilizare poziționările personaliste; asigurarea respectului diferențelor, dar în cadrul unui sistem de atitudini reciproce.

BIBLIOGRAFIE

- Cucoș, C. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirim, Iași, 2000
- Stoica, Marin, Pedagogie și psihologie, Editura Gheorghe Alexandru, 2002
- Venera- Mihaela Cojocariu, Educația interculturală, conceptualizare și contextualizare”, Universitatea din Bacău, Editura Miniped, 2001

ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. Floricel Georgiana Roxana, Școala Gimnazială Teasc, Dolj
Prof. Floricel Cosmin Marian, Școala Gimnazială Teasc, Dolj

Școala românească are profesori de excepție, are olimpici care aduc România în vârful ierarhiei mondiale la olimpiadele și concursurile școlare, are antrenori de olimpici care anual participă cu acești copii minunați la marile înfruntări științifice de pe toate meridianele globului. Elevii români încă nu intră cu arme în incinta școlii, încă nu iau ostateci, încă nu îșiucid profesorii. Elevii români sunt încă beneficiarii reminiscentelor unei educații "desuete", bazate pe respect.

Copiii românilor care pleacă să muncească în străinătate își uimesc colegii prin nivelul foarte ridicat de cunoștințe acumulate în școala românească. Cine se face atunci vinovat că, în ciuda acestor realități frumoase, cu care nu putem decât să ne mândrim, sistemul de educație din țara noastră se zbate într-o criză fără precedent, din care nu reușește să iasă de 25 de ani?

De curând, un post de televiziune de la noi anunța că, într-un top mondial al sistemelor de învățământ, realizat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, România "este corigentă la capitolul Educație".

Aceeași organizație mai susține că educația românească suferă din cauza lipsei de reforme radicale și mai ales de investiții. Vinovați, așadar, pentru faptul că aceste resurse minunate cu care ne-a înzestrat Dumnezeu – copii inteligenți, școli care pot produce performanță, profesori de calitate – nu beneficiază de niciun viitor aici, sunt cei care timp de un sfert de secol s-au jucat cu educația cum au vrut și au știut și au tratat-o ca pe o monedă de schimb în campaniile electorale. Lipsa de viziune și reaua-credință aparțin, în concluzie, clasei politice care a emanat, indiferent de coloratură, lunga serie de miniștri cu experimentele lor, cu legile și reformele aberante care au împins educația românească în pragul distrugerii.

Ne plângem și ne întrebăm de ce la noi nu se poate face ceea ce au făcut țările asiatice, frunțase în clasamentul sus amintit. Aceste țări au astăzi o dezvoltare economică spectaculoasă, ca și Finlanda, de altfel.

Suntem uimiți să auzim că, în conformitate cu același studiu, România ocupă ultima poziție din spațiul comunitar și se află în a doua jumătate a clasamentului mondial, poziția 44, din 76 de țări.

Profesorii atrag atenția cu disperare de ani și ani de zile că fără bani nu se poate face educație, iar statisticile arată limpede ce efecte benefice, pe termen lung, pot avea investițiile în educație. Sunt țări în care învățământul primește și 20-25% din PIB, în vreme ce, în România, statul nu poate aloca mai mult de 4%. Nu poate sau nu vrea.

De curând au fost dezbătute public cele 3 propuneri ale planurilor cadru pentru gimnaziu, dezbateri care, de fapt, a fost în zadar, în acest moment circulând o a patra variantă. Ce concluzie putem trage de aici? Una foarte simplă: reforma nu se mai termină! Lipsa de coerență din anii de după revoluție, lipsa de politici educaționale coerente, poate și o lipsă de voință politică duc învățământul românesc pe același drum al clasificării sale în coada clasamentului. Totodată subfinanțarea, imposibilitatea dotării școlilor cu minimumul de echipament, conduc la discrepante între România și Europa. Faptul că, de exemplu, în laboratoarele de chimie (acolo unde ele mai există) nu mai există reactanți, determină imposibilitatea creării competențelor, mergându-se în continuare pe tocală. Unii poate vor critica managementul școlii, dar ce poate să facă managerul școlii atunci când banii nu îi ajung nici măcar pentru încălzire și curent electric.

Implicarea școlilor în proiecte europene a permis o nouă deschidere spre Europa, spre valorile instituționale și nu numai. Se poate spune că acestea reprezintă gura de oxigen de care învățământul românesc are nevoie. Dar, faptul că nu toate școlile accesează proiecte europene, e un mare minus pentru învățământul românesc. Complexitatea acestora determină progres, inspirație și chiar valoare instituțiilor partenere în astfel de proiecte.

Revenind la integrarea învățământului românesc în cel european considerăm ca numai o politică unică, comună a statelor membre UE poate determina progresul țărilor al căror învățământ nu este atât de performant. Învățământul românesc are nevoie în primul rând, din punctul nostru de vedere, de programe noi corelate cu nevoile societății, cu noile cerințe ale pieței muncii, iar după elaborarea acestora, dotare cu material didactic. Numai așa se poate recupera decalajul dintre est și vest. Totodată nu trebuie trecută cu vederea desfășurarea unor noi programe de formare pentru cadrele didactice, reale, în care să nu mai existe formalismul din zilele noastre.

Pentru că învățământul românesc a pierdut cel puțin 25 de ani, școala va trebui să devină educatorul comunității, educatorul părinților. Părinții vor trebui să își asume rolul esențial în educația propriilor copii, să colaboreze strâns cu școala, să răspundă la nevoile și cerințele școlii. De multe ori profesorii se lovesc de zidul reprezentat de părinți care, uneori, efectiv refuză colaborarea.

Dar să analizăm puțin sistemele de învățământ din Europa:

Durata învățământului obligatoriu variază foarte mult în țările din spațiul european, de la opt ani în Croația la doisprezece în Ungaria, Olanda, Portugalia, Regatul Unit sau Turcia. În unele state, începând cu clasa a V-a, elevii optează pentru filiera vocațională sau cea teoretică. Tot în ciclul gimnazial, crește ponderea orelor obligatorii de limbi străine și scade numărul obligatoriu de ore de științe.

Timpul de instruire pentru curriculum-ul obligatoriu într-un an școlar atinge sau depășește 900 de ore în Irlanda, Franța, Italia, Olanda și Regatul Unit, la celălalt capăt al scalei fiind Bulgaria și Letonia - cu aproape de 650 ore pe an, și România, Polonia sau Finlanda - cu aproximativ 700 de ore, potrivit unui raport al Rețelei Eurydice a Comisiei Europene privind timpul de instruire în învățământul obligatoriu din Europa 2013/2014. Se remarcă Curriculum-ul Scoțian pentru Exceelență, care "nu specifică nicio disciplină de predat sau vreo durată de instruire, cu excepția unui minimum de 2 ore/săptămână pentru educația fizică".

La sfârșitul ciclului primar, în unele state, în funcție de abilitățile/aptitudinile pe care le au și de aspirațiile personale, elevii pot opta pentru un ciclu general secundar structurat pe anumite filiere vocaționale. De exemplu, în Olanda, elevii trebuie să aleagă din trei tipuri diferite de școli la sfârșitul învățământului primar: VMBO (Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs - învățământul secundar profesional pregătitor), HAVO (Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs - învățământul general secundar superior) și VWO (Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs - învățământul preuniversitar). După clasa a X-a a VMBO și clasa a XI-a a HAVO, elevii continuă în mod normal învățământul profesional, care este exclus din această colecție de date. Din acest motiv, numărul de clase ale învățământului general obligatoriu variază în funcție de rută.

În Austria, potrivit raportului Eurydice, elevii trebuie să aleagă din trei tipuri de gimnaziu la sfârșitul învățământului primar: școlile secundare de învățământ general, școlile secundare și noile școli secundare. După patru ani, elevii din ultimele două pot alege diferite rute profesionale. Și în state precum Liechtenstein sau Turcia elevii trebuie să aleagă din trei tipuri de gimnaziu la sfârșitul învățământului primar.

La nivelul gimnaziului, în special în clasele superioare, unele discipline încetează să mai fie obligatorii pentru toți elevii. În Olanda și Regatul Unit, școlile au libertatea să decidă cum să aloce timpul de instruire pentru toate disciplinele curriculum-ului. În Irlanda, această libertate se aplică numai la ultima clasă a învățământului obligatoriu; disciplinele cum ar fi științele naturii și limbile străine sunt oferite doar ca opțiuni obligatorii.

Potrivit raportului Eurydice, la nivelul ciclului primar accentul principal este pus pe citire, scriere și literatură, cu excepția Maltei, unde cea mai mare parte a timpului de instruire este dedicată matematicii.

La nivel secundar, în special în clasele superioare, unele discipline încetează să mai fie obligatorii și devin opționale. Totuși, în mai puțin de jumătate din țările studiate, cea mai mare parte a timpului de instruire este încă alocată pentru citire, scriere și literatură. Grecia, de exemplu, iese în evidență ca țară în care o mare parte din timpul total de instruire este dedicat citirii, scrierii și

literaturii (25,7%), în schimb, matematica, științele și limbile străine primesc doar între 10,5% și 11,4%.

Într-un număr semnificativ de țări se pune mare accent pe limbile străine: Belgia (comunitatea flamandă), Germania, Franța, Cipru, Letonia, Luxemburg, Ungaria, Malta, Liechtenstein (Gymnasium) și Norvegia. În aproximativ jumătate din țările studiate, cel mai mic procent din timpul total de instruire este alocat științelor. Științele naturii ocupă cea mai mare parte din timpul total de instruire în cinci țări (Republica Cehă, Estonia, România, Slovenia și Liechtenstein).

Bibliografie:

- <http://ziarullumina.ro/cum-este-structurat-Invatamantul-in-europa-106879.html>
- <http://www.tribunainvatamantului.ro/scoala-europeana-vs-scoala-romaneasca-lipsa-viziunii-in-reforma-educatiei-situeaza-Invatamantul-nostru-pe-ultimul-loc-in-spatiul-comunitar/>

EXEMPLU DE PROIECT PRIVIND STIMULAREA PARTICIPĂRII ELEVILOR LA LUAREA DECIZIILOR

*prof. Georgescu Mioara
Școala Gimnazială "Anton Pann", Craiova*

Inițiat în mod inovator în România de către Fundația Terre des hommes și partenerii săi și derulat în Școala Gimnazială "Anton Pann" Craiova în ultimii ani școlari, proiectul Ziua Ștafetei recunoaște potențialul extraordinar al copilului, dreptul său de a participa în societate, și de a-și exprima liber opiniile asupra tuturor situațiilor care îi afectează direct viața.

Viziunea proiectului este de a oferi fiecărui copil șansa de a influența și a contribui la deciziile importante din viața lui și a comunității în care trăiește.

Moto-ul proiectului constă în: "Copiii pot face lucruri mai mărețe decât și-ar putea imagina vreodată adulții".

Proiectul se adresează copiilor care trăiesc situații deosebit de dificile, copiilor ce trăiesc în zone rurale izolate, copiilor de etnie roma sau de alta etnie, copiilor în risc de abandon școlar, copiilor cu dizabilități, copiilor instituționalizați, refugiați sau solicitanți de azil, copiilor aflați în centre de reeducare, copiilor părăsiți temporar de părinți, copiilor migranți sau din familii de migranți, elevilor din sistemul școlar primar, gimnazial sau liceal.

Obiectivul proiectului Ziua Ștafetei constă în facilitarea participării copiilor din România la deciziile importante din viața lor și a comunității în care trăiesc.

Obiectivele specifice ale acestui proiect sunt :

1: Crearea și operaționalizarea unui model de simulare participativă privind propriile decizii a 500 de copii din minim 12 județe din România în profesiile pe care aceștia le visează, pe parcursul derulării proiectului.

2: Punerea în funcțiune a unui program de mentorat privind participarea copiilor la propriile decizii în alegerea și exersarea unei meserii visate, pentru 500 de copii din minim 12 județe din România.

3: Crearea unei rețele instituționale de suport în minim 12 județe din România pentru promovarea dreptului copilului la participare și liberă exprimare, până la finalul proiectului.

Conceptul activităților este următorul: de-a lungul unei săptămâni (18-22 noiembrie), copiii și tinerii vor prelua ștafeta unei meserii pe care o visează. Pentru a trăi această experiență la maximum ei potențial, aceștia sunt implicați de-a lungul tuturor activităților ce vor fi organizate, iar opinia lor este încurajată de către adulți și luată în considerare. Profesionistul care îi predă ștafeta tânărului devine mentorul său de-a lungul « Zilei Ștafetei ». Un părinte sau un însoțitor familiar copilului îl acompaniază pe acesta din urmă la temporarul loc de muncă dacă este necesar. Toate măsurile de securitate sunt prezente pentru a-i putea oferi copilului o experiență cu totul specială și valoroasă.

Ziua Internațională a Drepturilor Copilului semnifică aniversarea semnării Convenției cu privire la drepturile copilului, document parafat pe 20 noiembrie 1989. Cu acest prilej, un număr mare de evenimente sunt organizate în toată lumea de guverne și mai ales de către societatea civilă (asociații și ONG-uri) care protejează drepturile copilului.

În România, Fundația Terre des hommes și partenerii săi dedică această zi participării copiilor. Dreptul copiilor de a participa a fost menționat în Convenția Internațională a Drepturilor Copilului (articolul 12). Participarea copiilor reprezintă implicarea lor voluntară în chestiuni care îi privesc în mod direct sau indirect, indiferent de situația lor socio-economică, de apartenența la anumite grupuri defavorizate sau grupuri de risc. Copiii au astfel dreptul „să-și exprime liber o părere în toate domeniile care îi privesc și această părere trebuie luată în considerare” și respectată în interesul superior al copilului atunci când se ia o hotărâre.

Participarea copiilor nu este posibilă fără existența unor condiții minime care să asigure crearea unui mediu favorabil implicării copiilor, un mediu în care aceștia să se simtă ocrotiți și

încurajați să-și exprime în mod liber opiniile. Astfel, pentru această zi se dorește crearea unor spații și oportunități destinate copiilor cu scopul de a-și exprima punctele de vedere și de a colabora cu adulții. Este recomandabil ca adulții să fie formați și conștientizați pentru ca ei să îi asiste pe copii să își formuleze și să își exprime propriile „decizii informate” și pentru ca punctele lor de vedere să fie luate în considerare.

Copiii și tinerii participanți vor alege și vor explora meseriile visate, având posibilitatea de a prelua ștafeta de la adultul profesionist din diverse domenii. Acesta va fi mentorul său, îi va explica meseria sa și îi va cere părerea privitoare la problemele și provocările cu care se confruntă zi de zi. Pe parcursul acestei experiențe, copiii vor experimenta, vor decide, vor înlocui în mod concret profesioniștii la locul lor de muncă. Provocatoare experiență! Astfel, ne-am propus ca „Ziua Ștafetei” să celebreze potențialul uriaș al copiilor și tinerilor de a se implica în viața socială, de a-și pune în valoare creativitatea! Să-și creeze prezentul! Să-și construiască viitorul!

Ziua Ștafetei este un bun prilej pentru sărbătorirea drepturilor copiilor, în special a dreptului la participare, șansă pe care și copiii din comunitățile sarace o pot avea, datorita sprijinului financiar și logistic al Fundației Terre des hommes. Prin „preluarea” slujbei unei persoane pe care o admiră, ziua de 20 noiembrie va fi o zi specială de celebrare a potențialului extraordinar și a dreptului de a participa al tuturor copiilor, de a-și exprima liber opiniile asupra oricărei probleme care îi privește direct.

Pentru a fi atrași la școală și determinați să se implice în proiect, mai ales copiii în risc de abandon școlar, ei au fost vizitați acasă și, în cadrul comunității, în fața familiilor și a lor s-au ținut discursuri explicative și mobilizatoare.

34 copii de la școala noastră, din comunitatea în care ne desfășurăm activitatea, au experimentat în cele două ediții derulate în ultimii doi ani școlari, dreptul la decizie prin contactul direct cu diferite meserii. Mulți dintre ei au fost impresionați de ce înseamnă să fii doctor, avocat sau contabil și au promis că vor munci astfel încât să ajungă ce își doresc.

Copiii au învățat să-și învingă temerile, să exploreze, să fie mai curajoși și îndrăzneți, să adreseze întrebări adulților necunoscuți, pe domenii de interes.

Participarea copiilor a fost deosebită, iar implicarea s-a dovedit a fi totală atât din partea beneficiarilor, cât și a mentorilor, însoțitorilor și coordonatorilor, cu mult entuziasm din partea tuturor.

Copiii și-au exprimat dorința de a participa și la ediția viitoare a acestui proiect sau a altuia asemănător deoarece îi ajută să înțeleagă mai bine care sunt posibilitățile de a reuși în viață, după ce vor termina școala la care sunt elevi în prezent.

Bibliografie

- Michele Meuwly, Jean-Pierre Heiniger, „Jocuri cu caracter psihosocial”, Terre des hommes, Lausanne, 2007
- Michele Meuwly, Jean-Pierre Heiniger, „Manual de formare pentru animatori”, Terre des hommes, Lausanne, 2008
- <http://acumdecid.eu/>, noiembrie 2014
- http://www.unicef.org/moldova/CRC_RO.pdf, martie 2015

PLATFORMA ETWINNING -DRUMUL COLABORARE INTERȘCOLARĂ EUROPEANĂ-

*Prof. Glonț Ramona, Liceul Antim Ivireanu,
structura Grădinița cu P.P Nord 1, Rm. Vâlcea*

Proiectele eTwinning reprezintă o oportunitate de a vedea cum lucrează alte cadre didactice, de a face schimb de informații, de a analiza, înțelege, de a învăța și experimenta lucruri noi. Ele au contribuit la îmbunătățirea calității și consolidarea dimensiunii europene în procesul de educație, la promovarea conștiinței interculturale și a inovației în ceea ce privesc metodele pedagogice și tehnicile informaționale, la încurajarea învățării limbilor străine și a cooperării transnaționale între școli.

Prin intermediul platformei, eTwinningii au acces la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență. Elevii și cadrele didactice au acces la un cadru activ de învățare, la instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul didactic.

Platforma etwinning.net oferă: instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare; cunoașterea țărilor participante; posibilitatea implicării în activități curriculare comune; participarea profesorilor la o rețea europeană și oportunități pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență; un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori; recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european; premii anuale și certificate naționale și europene de calitate pentru cele mai bune proiecte.

Etwinning oferă personalului didactic (profesori, directori, bibliotecari etc.) ce activează în școlile din țările europene participante o platformă de comunicare, colaborare, demarare proiecte și schimb de informații, pe scurt, un spațiu în care să simtă că fac parte din cea mai palpitantă comunitate educațională din Europa.

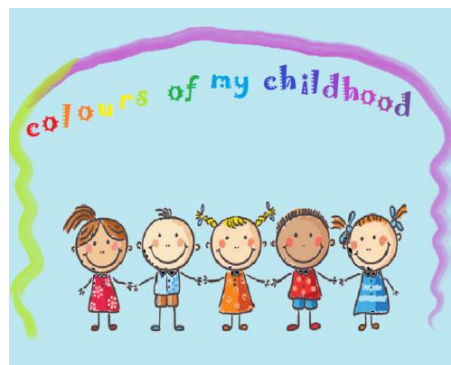
În ultimii ani, am tot auzit de problematica proiectelor europene. Accesul permanent la mediul virtual de colaborare, oportunitățile de dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență au făcut ca anul acesta să înscriu și eu în marea familie eTwinning.

Primul proiect la care m-am înscris a fost "Colours of my childhood". Scopul principal al proiectului este de a învăța mai multe despre festivaluri și tradiții din diferite țări, anotimpuri, luni ale anului și a vieții în fiecare zi. Copiii exprimă ceea ce îi face fericiți sau cum își petrec timpul liber.

În fiecare lună este un subiect diferit. Fiecare școală poate decide pe cont propriu ce instrumente are de gând să utilizeze. Acesta poate fi un calculator (Paint, PaintNET, desen pentru copii, ArtRage, Picmonkey, Fotor etc.), o tabletă (ScribblePress, Sketch O Paint gratuit, etc.) sau o bucată de hârtie. Elevii pot cânta, de asemenea, pot face spectacole, pot să spună povești sau poezii. La sfârșitul proiectului fiecare școală va face un dicționar despre culori. Durata septembrie 2015 / aprilie 2016. Partenerii sunt din Polonia, Italia, Turcia, Grecia, Slovenia, Spania.

Al doilea proiect este "Discover of the near and more distant environment". Scopul proiectului este de a descoperii ceea ce se află în mediul apropiat și mai îndepărtat: grădinița noastră, orașul nostru, casele noastre; și de a descoperii școli, orașe și case din alte țări.

Partenerii se pot implica în tot proiectul și în întreaga întregul an sau doar într-o parte a proiectului și doar pentru câteva luni. Fiecare școală decide ce folosește: fotografii, desene,

schimb de hărți sau alte producții care prezintă propriile lor școlare, cartier, oraș, case. În prima parte a anului școlar (septembrie - decembrie) : copiii trebuie să descopere clasa și școala / școală partenerilor . În a doua parte a anului (ianuarie, februarie , martie): să descopere regiunea din apropierea instituțiilor/scolilor, " centrul orașului " și orașul partenerii noștri. A treia parte a anului (aprilie- iunie): să descopere casele elevilor și să le compare cu partenerii . (Unde este fereastra dormitorului lor? Ce se vedea de la fereastra dormitorului lor ?). Partenerii sunt din Franța, Polonia, România și Spania.

Un alt proiect este "Respectons la nature". Cu acest proiect , dorim să stimulăm copiii să înțeleagă necesitatea protejării naturii prin reciclarea materialului , în special plastic și carton.

Obiectivul acestui proiect este de a stimula observarea directă, de a pune întrebări și să se angajeze într-un dialog; de a-i învăța pe copiii să aibă un comportament responsabil față de natură.

Beneficiile derulării parteneriatelor internaționale prin proiecte eTwinning sunt multiple. Acestea completează și întregesc strategiile naționale privind asigurarea calității educației; oferă o modalitate eficientă de abordare a educației în secolul XXI; permit creșterea calității activităților de învățare desfășurate cu elevii; cresc motivația elevilor pentru învățare/ cunoaștere; permit cunoașterea altor sisteme de învățământ și sporesc formarea competențelor de comunicare într-o limbă străină.

Proiectele eTwinning realizate prin parteneriate internaționale oferă o perspectivă mai bună în ce privește responsabilitățile și contribuția didactică. În cadrul școlii, o atenție sporită acordată calității proiectelor pe care le realizează cadrele didactice, o perspectivă mai avizată în ce privește selecția activităților care să aducă valoare adăugată pentru situațiile educative pe care le proiectăm pentru elevii noștri. Totodată oferă o îmbunătățirea a relației cu conducerea școlii, mai multe activități de colaborare între profesori din școală pentru schimb de experiențe didactice și idei, o relație profesori-elevi mai bună și o mai multă deschidere a școlii către parteneriate.

Implicarea în parteneriate școlare prin intermediul platformei eTwinning demonstrează că proiectele realizate se bazează pe stabilirea de relații academice și personale între cadre didactice și elevi aparținând unor diferite culturi, fiind desfășurate de către toate echipele de proiect prin intermediul comunicării, interacțiunii, negocierii și dialogului intercultural cu scopul de a atinge obiective comune. Prin comunicarea cu elevi care aparțin altor culturi, elevii noștri își îmbunătățesc competențele sociale și se formează ca cetățeni responsabili, devin mai încrezători în forțele proprii, învățând valoarea reală a muncii în echipă.

Bibliografie

- www.etwinning.net
- ISTRATE, O. (2013) *Rolul proiectelor educaționale realizate prin parteneriate școlare internaționale. Raport preliminar eTwinning RO12*. București, TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație.
- GEMENE Violeta, IVĂNCESCU Elena (2013) „Comenius-eTwinning: respect pentru diversitate” în revista „Împreună”, nr. 11, anul V, Timișoara: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Paul Popescu Neveanu” din Timișoara.
- CRIȘAN, Gabriela-Ileana (2013) „Cum se realizează un proiect colaborativ eTwinning” în *iTeach-experiențe didactice*, București: Centrul pentru Inovare în Educație și Institutul de Științe ale Educației, pp.11-12

RESURSE ONLINE PENTRU STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

Prof. Grecu Daniela, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Ciucă Mihaela Alina, Școala Gimnazială "Sf. Dumitru", Craiova

În *Dicționarul enciclopedic (1993)* creativitatea este definită ca "trăsătură complexă a personalității umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original".

Dicționarul Webster (1996) oferă trei semnificații ale creativității:

- starea sau calitatea de a fi creativ;
- abilitatea de a transcende ideile, regulile, modelele, relațiile tradiționale și de a crea noi și semnificative idei, forme, metode, interpretări etc.; originalitate sau imaginație;
- procesul prin care se utilizează abilitatea creativă.

Conform Wikipedia, creativitatea este un proces mental și social care implică generarea unor idei sau concepte noi, sau noi asocieri ale minții creative între idei sau concepte existente.

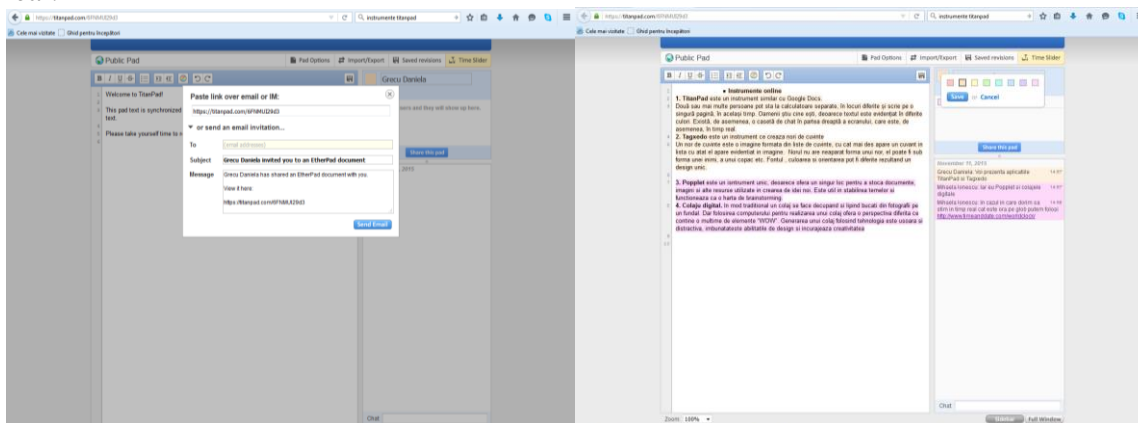
Una din condițiile necesare stimulării creativității elevilor este aceea de a oferi acestora materiale care să le "aprindă" imaginația. Și aici fac referire la diferitele resurse online puse la dispoziție în mod gratuit pe Internet.

Resursele web au devenit aproape indispensabile în predare, învățare și evaluare. Noile tehnologii oferă o gamă variată de aplicații, metodele convenționale de predare având din ce în ce mai mult o alternativă viabilă. Aplicațiile web sunt mult mai complexe, accesibile și variate, astfel cei care învață pot accesa de acasă resursele necesare, doar cu câteva click-uri.

1. PLANȘE COLABORATIVE - TITANPAD (<https://titanpad.com/>)

TitanPad este un instrument similar cu Google Docs.

Două sau mai multe persoane pot sta la calculatoare separate, în locuri diferite și scrie pe o singură planșă, în același timp. Oamenii știu cine ești, deoarece textul este evidențiat în diferite culori. Există, de asemenea, o casetă de chat în partea dreaptă a ecranului, care este, de asemenea, în timp real.

<https://titanpad.com/6FNMUI29d3>

Puncte forte:

- Gratuit!
- Nu trebuie creat un cont
- Foarte ușor de folosit - deschideți pur și simplu site-ul, creați o planșă, și este generat un link care poate fi trimis pentru a invita pe alții pe planșă
- Mulți oameni pot scrie pe același pad în timp real
- Textul poate fi importat pe pad
- Textul poate fi, de asemenea, exportat ca HTML, text simplu, și chiar ca un document Word
- Permite formatarea textului (bold, italic, spațierea, etc)
- Există undo infinit

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

- Puteți mări dimensiunea paginii
- Puteți merge înapoi în istoric pentru a vedea ceea ce a fost scris în cazul în care ceva a fost șters

Slăbiciuni

- Utilizarea de către prea mulți oameni a aceleiași pagini poate duce la confuzie
- Atunci când există mai multe persoane cu aceeași culoare, se pot confunda numele
- Puteți șterge munca altora

Oportunitati

- Elevii pot colabora la un document, pot vedea modificările făcute instantaneu precum și chat-ul
- Elevii îl pot folosi în timpul prezentărilor pentru a pune întrebări

Amenințări

- Elevii pot scrie un nume fals și apoi abuzează de utilizarea acestui pad în timpul unui proiect
- Utilizarea unui limbaj și comentarii neadecvate

2. ORGANIZAREA IDEILOR – POPPLET (<https://popplet.com/>)

Popplet este un instrument unic, deoarece oferă un singur loc pentru a stoca documente, imagini și alte resurse utilizate în crearea de idei noi. Este util în stabilirea temelor și funcționează ca o hartă de **brainstorming**.

Utilizatorul alege elementele care se leagă împreună și astfel nu se uită și nu se pierde, relevanța unei idei. Popplet oferă mai multă organizare, resurse și opțiuni, decât dacă s-ar nota totul pe foi, sau pe simple schițe.

Utilizatorii pot structura vizual ideile folosind resursele online, note și alte tipuri de conținut. Astfel se face mult mai ușor lucru cu alte persoane pentru a genera idei noi care pot fi împărtășite cu alții.

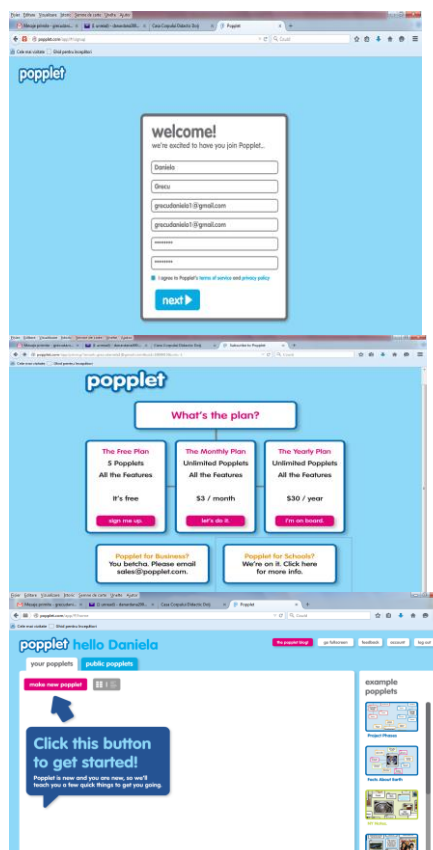
În final, rezultatele de pe Popplet pot fi partajate prin e-mail, Facebook sau Twitter sau ca un link generat de site.

Creare cont pe Popplet

1. Competarea câmpurilor pentru crearea contului: nume, prenume, adresa de email, parola.
2. Clic apoi pe **NEXT**.

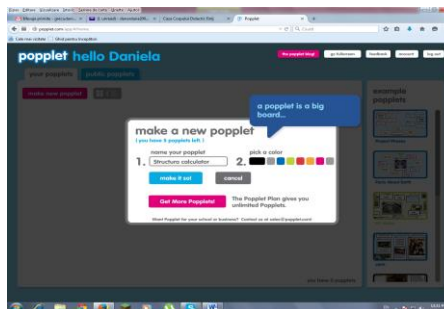
3. În fereastra următoare alegem varinata gratuită (cu 5 scheme).
4. Clic pe **Sign me up**.

5. În noua fereastră dăm clic pe butonul **Make new popplet**.

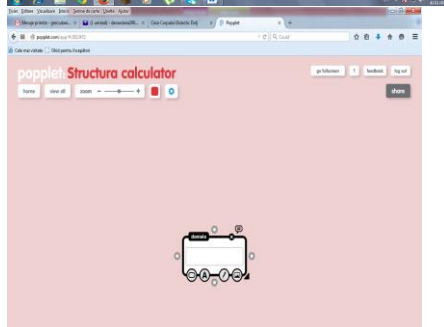

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

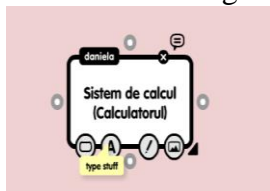
6. Introducem numele popplet-ului, apoi alegem culoarea.

7. Trecem la construcția posterului popplet.

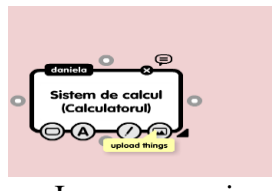
8. Putem alege caracteristicile schemei:

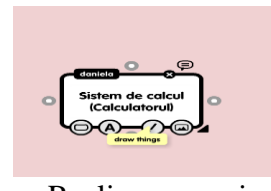
Dimensiune font și aliniere

Culoare

Inserarea unei imagini, film, etc

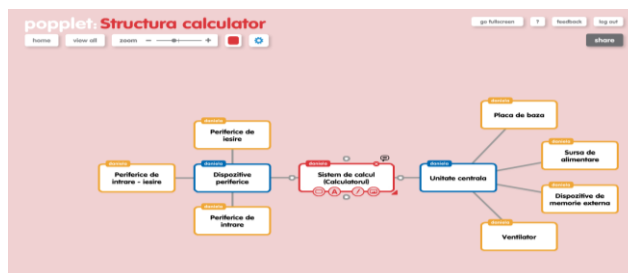

Realizarea unui desen, de o anumită culoare.

9. Pentru mai multe opțiuni se merge pe butonul de setări și se alege caracteristica dorită: salvare, organizare, vizualizare, export în diferite formate (pdf, jpg, png), etc.

Exemplu :

Bibliografie

- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Creativitate>
- Dicționar enciclopedic, vol.1, Ed. Enciclopedică, București, 1993
- Webster's Encyclopedic Unabridged Dictionary of the English Language, Gramercy Books, New York, 1996
- <http://www.elearning.ro/predare-si-invatare-cu-suportul-resurselor-web>
- <https://teachweb2.wikispaces.com/TitanPad>
- <http://www.webroll.ro/aplicatie-online-pentru-brainstorming-genereaza-idei-noi-si-creative/>

CALITATEA ÎN EDUCAȚIE - IMPERATIV PENTRU UN ÎNVĂȚĂMÂNT COMPETITIV ÎN PLAN EUROPEAN

*Prof. Gugu Elena Daniela,
Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Craiova*

Reforma învățământului a inclus și până acum elemente ale asigurării calității în educație, dar abia recent, calitatea învățământului românesc a fost definită ca prioritate și pentru învățământul preuniversitar. Dimensiunea europeană a calității a fost completată cu cerințe ale societății românești, împlinindu-se astfel cerința de „a gândi global și a acționa local”.

Pornind de la cuvintele lui Nicolas Poussin și pătrunzând în domeniul educației, observăm că se acordă tot mai multă atenție calității. Această calitate a învățământului preuniversitar este asigurată prin coalizarea mai multor factori dintre care un rol important îl au dascălii.

În societatea postmoderna, școala ca instituție a cunoașterii deține o poziție fundamentală. Măsura dezvoltării unei societăți poate fi relevată nu numai de indicatori economici și de calitate a vieții, ci și de cei care privesc educația și calitatea școlii, respectiv de indicatori referitori la modul de organizare a cunoașterii și a învățării, de tipurile de performanțe așteptate, de calitatea activității educative și de modalitățile de distribuire în societate a educației.

Cheia spre calitatea învățământului preuniversitar constă în termenul de “adaptare”: o adaptare la vârsta elevilor, la stilurile lor de învățare, la valorile societății românești, la nevoile elevilor, la perspectivele lor de viitor, etc. Un învățământ preuniversitar de calitate presupune integrarea valorilor și principiilor democratice, a drepturilor și obligațiilor partenerilor, fiind conceput într-un spirit de transparență, responsabilizare și implicare, atât a școlii ca furnizor de educație, cât și a familiei – elev și părinte – ca beneficiar al serviciului educațional.

Dascălii au un rol central în dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea centrată pe elev, care presupune cunoașterea îndeaproape a acestuia, a culturii, a capacităților și înclinațiilor sale către anumite domenii, reprezintă o metodă actuală care dă posibilitatea profesorului să răspundă cerințelor și nevoilor sale de cultură, precum și să-l evalueze corect. În acest caz, corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de imaginea pe care profesorul și-o creează despre elev.

Spre exemplu, în cazul a doi elevi cu stiluri de învățare diferite (vizual și auditiv), care sunt atenți în timpul orei, cel dintâi poate să nu rețină aceeași informație ca cel de-al doilea, doar din simpla relatare a profesorului, lui fiindu-i necesară o vizualizare a lecției pentru a reține mai mult. În schimb, celui de-al doilea îi va fi mai ușor să asculte relatarea profesorului sau simpla lui lectură cu voce tare, decât să fie nevoit să se uite pe text în liniște. De asemenea, celui de-al doilea îi va fi mai greu să facă anumite corelații din simple schițe sau desene, spre deosebire de cel dintâi.

Ne întrebăm de ce este mai greu să lucrăm cu elevii mai slabi decât cu ceilalți. O primă cauză ar fi faptul că nu reușim să îi identificăm pe aceștia cu valorile unei societăți, nu îi regăsim în lista nevoilor de cultură și mai ales, pentru că nu reușim împreună să trasăm o perspectivă pentru fiecare.

O posibilitate pentru realizarea tuturor acestor deziderate este reprezentată de către punerea în discuție în cadrul fiecărei unități școlare a problemelor ce vizează calitatea învățământului: dezvoltarea multilaterală a elevului, premisă a formării unei personalități integre; asigurarea drepturilor de dezvoltare a minorilor ca o garanție a calității instruirii; modernizarea învățământului preșcolar; responsabilitățile și drepturile copiilor; asigurarea serviciilor de calitate în bibliotecile școlare (aceasta fiind o cerință majoră a învățământului modern), precum și dreptul copiilor dotați la o educație de calitate.

Calitatea este un concept nou pe care elevii nu îl pot înțelege cu ușurință, mai ales pentru că privesc cu reticentă aceste schimbări în sistemul de educație. Avem de a face cu o abordare foarte nouă a conceptului de calitate prin aceea că se încearcă aducerea acestei noțiuni deseori abstractă și generică la nivelul de înțelegere al copiilor din învățământul școlar. Acest lucru este o premieră chiar și pentru Uniunea Europeană, unde nu există încă un studiu sistematizat al aspectelor legate de

calitatea vieții și a mediului la vârste atât de fragede cum se încearcă în România. Sperăm că introduse noțiunile de calitate în tematica școlară, atât ca disciplină independentă cât și integrate în alte materii, nivelul de înțelegere al copiilor asupra unor probleme ce decurg din statutul lor de consumatori dar și de viitori producători va spori astfel încât părăsind băncile școlii vor putea produce ceea ce mult-dorită schimbare de mentalitate în privința calității.

Școala trebuie să depună efort ca să realizeze progresul elevului în raport cu nivelul sau anterior, aceasta este esența activității educative și aceasta înseamnă calitate în educație. Pentru aceasta este nevoie de adaptarea programelor și conținuturilor la posibilitățile de vârstă ale elevilor.

Calitatea în educație înseamnă asigurarea pentru fiecare educabil a condițiilor pentru cea mai bună, completă și utilă dezvoltare. Calitatea este dependentă de valorile societății în care funcționează sistemul respectiv de educație.

Valorile calității în educație ar putea fi: democrația, umanismul, echitatea, autonomia morală și intelectuală, calitatea relațiilor interpersonale, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională.

Printre valorile care fundamentează definirea calității în educație se pot enumera:

- școala comunică/transmite cultura/civilizația; școala urmărește satisfacerea nevoilor și intereselor imediate ale educabililor; școala răspunde nevoilor sociale/comunitare.

Pentru evaluarea calității educației trebuie identificați și aplicați, în fiecare domeniu, indicatori de performanță:

- **relevanți** - se referă la rezultatele asupra cărora școala poate avea influență;
- **vizibili și măsurabili** - cu instrumente cantitative și calitative;
- **informativi** - iau în considerare contextual și situația în care funcționează unitatea școlară și pot fi utilizați în optimizarea activității din școală făcând posibile comparații “transversale” și “longitudinale”;
- **acceptabili** - percepuți ca echitabili, accesibili, ușor de înțeles și de aplicat, “incoruptibili” și controlabili;
- **beneficiu** - creează și mențin motivația și satisfacerea grupurilor de interes;
- **eficienți** - din punct de vedere al costurilor.

Sunt necesare câteva competențe-instituționale, de grup și individuale, pentru a asigura calitatea în educație:

- abilitatea de a identifica finalitățile majore ale dezvoltării unității școlare în cadrul sistemului școlar;
- crearea unei motivații puternice pentru atingerea acestor finalități;
- decizia în legătură cu identificarea rezultatelor sistemului și ale școlii care pot fi corelate cu aceste finalități;
- decizia în legătură cu atragerea și folosirea resurselor sistemului și ale școlii;
- identificarea procedurilor care vor asigura în mod efectiv atingerea scopurilor propuse.

Asigurarea calității și managementul calității în educație și formare inițială constituie un domeniu de intervenție care necesită cu precădere dezvoltarea și implementarea sistemelor și procedurilor interne de evaluare, de management și asigurare a calității activităților de educație și formare inițială și continuă, precum și profesionalizarea activităților manageriale la nivelul furnizorilor de educație.

Se are în vedere, în principal, activitatea instituțiilor și a ofertanților de educație și de formare din sistemul formal de educație. Principalele acțiuni avute în vedere sunt: crearea și dezvoltarea sistemelor de asigurare și management al calității în educație și formare; dezvoltarea unor programe de formare profesională în domeniul managementului educațional și în managementul calității; dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a inserției absolvenților pe piața muncii în vederea ajustării ofertei educaționale în concordanță cu evoluțiile de pe piața muncii; crearea și dezvoltarea unor mecanisme de asigurare și managementul calității în educație în contextele nonformale și informale de învățare.

Calitatea educației în școala românească vizează finalități ancorate în context european deschizând drumul către oportunitățile oferite de societatea europeană a cunoașterii. Elevii, studenții și formatorii trebuie să constientizeze necesitatea studiilor corespunzătoare care să poată fi folosite eficient în întreaga Europă.

Plecând de la premisa că educația de calitate presupune îmbunătățirea continuă a performanțelor și având în vedere ritmul schimbărilor sociale instituțiile de învățământ trebuie să aibă ca obiectiv dezvoltarea continuă a resursei umane.

Bibliografie:

- Vlăsceanu L. - Asigurarea calității în educație - UNESCO-CEPES București, 2005;
- Cerghit, I., Neacșu, I. Negreț-Dobridor, I., Pânișoară, I.-O.(2001). Prelegeri pedagogice. Iași: Polirom.
- Neacșu, I., Felea ,Gh.(coord.)(2004). Asigurarea calității în educație. Valori europene și proiecte românești în domeniul asigurării calității în învățământul preuniversitar. Galați; Școala Gălățeană.

REALITATEA AUGMENTATĂ, TEHNOLOGIE AVANSATĂ ÎN EDUCAȚIE

*Prof. Hertzog Roxana
Colegiul "Ștefan Odobleja", Craiova*

Realitatea augmentată este una din aparițiile noilor media, care au avut loc în special în ultima perioadă ca urmare a universalizării PC-ului și a dispozitivelor mobile personale, acces al maselor la Internet, afaceri electronice, e-learning, e-servicii, Web 2.0 și social media, ca urmare a generat mult interes atât din partea producătorilor media cât și a comunității științifice.

Realitatea augmentată se referă la un spectru larg de tehnologii avansate care proiectează informații generate de calculator, cum ar fi texte, imagini, și video, astfel încât utilizatorii le percep în lumea reală. Realitatea augmentată – AR este un concept ce presupune îmbunătățirea (augmentarea) percepției unui observator asupra mediului înconjurător, prin suplimentarea acestuia cu diverse elemente ce îmbunătățesc procesul cognitiv. Realitatea augmentată este o tehnologie ce suprapune informații peste ceea ce se vede de fapt.

Odată cu apariția smartphone-urilor și a tabletelor, realitatea augmentată a trecut la un nou nivel, cel digital. Cu ajutorul receptoarelor GPS încorporate în aceste dispozitive, precum și a librăriilor software ce permit recunoașterea de imagini, au fost create aplicații ce permit unui turist aflat la Veneția să îndrepte camera foto a telefonului spre diverse clădiri pentru a-i fi afișate în timp real informații cu privire la acestea (denumire, vechime, istorie ...).

Realitatea augmentată combinată cu tehnologia 3D și-a găsit aplicații în învățământ, în medicină, în inginerie, aviație și în turism. Posibilele aplicații sunt limitate doar de imaginație.

Realitatea augmentată nu este realitate virtuală. Un exemplu clasic de realitate augmentată este acela al unui obiectiv istoric (să spunem ruinele unei cetăți antice) în care sunt dispuse panouri ce înfățișează vizitatorului modul în care arăta cetatea respectivă cu mii de ani în urmă. Fără această "augmentare" a realității, vizitatorilor le-ar fi fost poate imposibil să își facă o imagine de ansamblu asupra acelei locații.

Realitatea augmentată folosește imagini generate pe calculator și sunete pentru a îmbunătăți lumea reală. Realitatea augmentată se poate utiliza și în publicitate pentru a promova produsele prin intermediul aplicațiilor interactive, pentru a deveni comune. De exemplu, Nissan (2008 LA Auto Show). au folosit webcam-AR pentru a conecta baza de modele 3D cu materiale imprimate. Există numeroase exemple de conectare mobile cu realitate augmentată pentru publicitatea outdoor.

Se pot folosi aplicații suport de activități complexe, cum ar fi asamblare, întreținere, și o intervenție chirurgicală poate fi simplificată prin introducerea de informații suplimentare în câmpul de vedere. De exemplu, etichetele pot fi afișate pe componentele unui sistem pentru a clarifica instrucțiunile de utilizare, pentru un mecanic care efectuează întreținere sistemului.

Realitatea augmentată poate include imagini de obiecte ascunse, care pot fi deosebit de eficiente pentru diagnosticul medical sau chirurgie. AR poate îmbunătăți vizualizarea în interiorul corpului uman. AR poate spori eficacitatea dispozitivelor de navigare. De exemplu, construirea de navigare poate fi îmbunătățită pentru a ajuta la menținerea instalațiilor industriale. În aer liber, navigarea poate fi majorată pentru operațiuni militare sau de gestionare a dezastrelor. Head-up display sau ochelari de afișare în automobile pot oferi navigarea și informații de trafic. Head-up display sunt folosite în prezent în avioane de luptă. Aceste sisteme includ interactivitate completă, inclusiv urmărirea priviri. Acestea sunt, de asemenea, utilizate în prezent de către producătorii de automobile ca BMW, Corvette și GM, în parbrize, mai ales pentru a afișa informații la metru, informații despre traffic.

Realitatea augmentată poate fi folosită în comerț pentru a afișa anumite produse de la un alt mod. De exemplu, cutiile de lego din Lego-magazin de la Schaumburg sunt echipate cu un cod QR

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.

Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

care arată produsul, atunci când este asamblat .Realitatea augmentată poate fi, de asemenea, utilizată ca un ajutor în alegerea îmbrăcăminte.

AR poate fi folosit în domeniul Industrial pentru a compara machetele digitale fizice cu machetele pentru găsirea eficiență a diferențelor dintre ele. Se pot proteja datele digitale, împreună cu prototipurile existente reale, și, astfel, reduce numărul de prototipuri reale de îmbunătățire a calității produsului final.

Bibliografie

- Azuma, T. A Survey of Augmented Reality. In: Teleoperators and Virtual Environments6. Malibu, CA, 1997.
- Bertuzzi, J. P.; Zreik, K. Mixed Reality Games Augmented Cultural Heritage. Juegos de Realidad Mixta Patrimonio Cultural Aumentado. SIGraDi 2011 15th Iberoamerican Congress of Digital Graphics. Proceedings... ArgentinaSanta Fe. 2011.
- GaragnanI, S.; ManferdinI, A. M. Virtual and augmented reality applications for Cultural Heritage. SIGraDi 2011 15th Iberoamerican Congress of Digital Graphics.

TÂRGUL FIRMEI DE EXERCİȚIU „PRIN FIRMELE DE EXERCİȚIU SPRE FIRMELE PROPRII”

*Prof. Cătălina Irina Marinescu
Liceul „Matei Basarab”, Craiova*

Actualmente atragerea elevilor către școală a devenit un lucru mai greu decât în alte perioade. Unii nu își permit să acceseze studiile din cauza sărăciei, alții nu sunt motivați. Ce putem face noi profesorii? Relația profesor-elev trebuie să fie una deschisă, bazată pe sprijin reciproc, cooperare, dialog constructiv. Astfel prin educația modernă se dorește o colaborare strânsă între școală, comunitatea locală, părinți, elevi încurajând discuțiile, renunțând la control profesorul fiind moderatorul, iar elevul implicat permanent pentru propria dezvoltare. Pentru a implica elevii cât mai mult în activități care să le facă plăcere și care să-i ajute ulterior după terminarea liceului am hotărât încă din anii trecuți să demarez acest proiect. Târgul firmelor de exercițiu vizează elevii claselor XI-XII care vor să învețe să lucreze printr-o firmă de exercițiu, care își formează și exersează abilități în domeniul economic și nu numai în afara orelor de curs fără a fi amenințați cu evaluări sau constrânși la a realiza anumite activități. Proiectul s-a propus pe o perioadă de patru ani timp în care elevii concurează între ei exprimă opinii, se ajută între ei.

Am realizat o analiză SWOT care să atragă atenția asupra punctelor tari, slabe, amenințării și oportunităților după cum se poate observa:

Puncte tari:

- existența bazei didactico-materiale și logistica necesare unei foarte bune organizări și desfășurări a activităților Târgului;
- interesul crescut al elevilor pentru participare la astfel de activități de învățare nonformală;
- existența Cabinetului firmelor de exercițiu, ce va deveni locul de desfășurare al activităților târgului, cu dotarea necesară desfășurării în condiții optime a activităților

Puncte slabe:

- lipsa deprinderilor elevilor pentru implicarea în astfel de activități;
- elevii nu știu să lucreze în echipă și să își asume diverse roluri în cadrul unei echipe
- existența unor cazuri de neasumare a responsabilității;

Oportunități:

- creșterea atractivității elevilor către disciplinele economice și a dorinței de a participa la concursurile, târgurile școlare ale firmelor de exercițiu;
- crearea condițiilor pentru promovarea spiritului antreprenorial și a spiritului de echipă în rândul elevilor;

Amenințări:

- situația socio-economică precară a familiilor din care provin majoritatea elevilor;
- lipsa comunicării interpersonale, între ei și cu adulții, în principal a comunicării directe, verbală
- insuficienta conștientizare a părinților elevilor privind rolul lor de principal partener educațional al școlii.

Proiectul se adresează elevilor din clasele a XI a și a XII a, care au suficiente noțiuni economice și de antreprenariat, care au înființat în cadrul clasei firme de exercițiu sau care învață să constituie astfel de firme. Elevii sunt atrași de tot ce presupune activitatea de târg, cum trebuie pregătit standul de prezentare a firmei, cum se realizează materialele publicitare, cum trebuie să se comporte ca o echipă la prezentări, cum să comunice cu clienții, pentru a pune în practică noțiunile teoretice și pentru a acumula experiență pentru concursuri de gen de la nivel școlar, județean, național sau chiar internațional. Ideile lor pot pune ulterior bazele unei activități reale.

Obiectivele pe care le-am urmărit prin acest proiect s-au observat încă din primul an:

- îmbunătățirea activității la clasă prin inovare educațională și dezvoltarea spiritului antreprenorial;
- realizarea progresului școlar și stimularea învățării prin descoperire și exemple de bună practică;
- prevenirea eșecului școlar prin activitățile extracurriculare la firmele de exercițiu.

Activitățile desfășurate de-a lungul unui an presupun:

Prezentarea și promovarea proiectului și selecția elevilor – anual, luna octombrie

Întâlnire de lucru cu membrii Târgului firmelor de exercițiu privind propunerile de activități - anual, luna noiembrie

Înscrierea la ROCT a firmelor de exercițiu care vor participa la târguri – anual, luna decembrie

Întâlniri cu reprezentanți ai agenților economici din Craiova - anual, luna ianuarie

Elaborarea materialelor promoționale pentru târg – anual, luna februarie

Organizarea Târgului firmelor de exercițiu înscrise din școală - anual, luna martie

Diseminarea rezultatelor activităților desfășurate la târg – anual, luna aprilie

Participarea la târguri din județ și din țară a firmelor câștigătoare - anual, luna mai

Diseminarea rezultatelor activităților de la nivel județean sau național - anual, luna mai

Predarea ștafetei de la elevii claselor a XII a către elevii claselor a XI a - anual, luna iunie

Valorizarea proiectului - anual, luna iulie

Autoevaluarea proiectului - anual, luna august

Reactualizarea proiectului pentru anul școlar următor – anual, luna septembrie

Eficiența activității desfășurate și plăcerea elevilor de a lucra în acest proiect s-au observat la folosirea noțiunilor asimilate la contabilitate, marketing, finanțarea afacerii, abordarea temelor transcurricular și interdisciplinar, formarea personalității elevilor. Consider că acest gen de proiect poate duce învățământul la standarde europene. Elevii sunt implicați și motivați să lucreze în proiect și prin notele pe care le pot obține și pentru a-și pune în valoare imaginația.

Ei schimbă posturile în cadrul firmei de exercițiu pe care au constituit-o. Fiecare ajunge să coordoneze diverse activități, să pună în aplicare idei, să ia decizii. Din experiența personală am observat că aceste activități sunt pe placul elevilor. Ei vin cu plăcere la ore, consultă în laborator emailul societății, efectuează tranzacții respectiv vânzări, cumpărări, plăți, încasări. Elevii descoperă partea aplicativă a disciplinei, își autoevaluează activitatea, observă efectul pe care îl au deciziile lor individuale sau de grup. Toți participanții (profesor-elevi) s-au ales cu o experiență. Elevii sunt încurajați, apreciați și astfel în anul următor pot relua activitatea cu alte idei, alte cunoștințe, alte informații.

Elevii sunt puși în situația de a realiza materialele promoționale, produsele reprezentative planurile de afaceri cu care să se prezinte în fața celorlalți colegi. Pot avea surpriza ca investitori reali participanți la concursuri să dorească să pună în practică ideile lor sau pot chiar ei să pună în practică ideile după terminarea studiilor.

Bibliografie

Albu Cătălin,	Soluții practice de eficientizare a activităților și de creștere a performanței organizaționale	Ed. CECCAR	București	2005
Albu Nadia				
Joița Elena	Pedagogie și elemente de psihopedagogie școlară	Ed. Arves	Craiova	2003
Sasu Constantin	Inițierea și dezvoltarea afacerilor	Ed. Polirom	Iași	2003
Seth Godin	Viitorul aparține companiilor mici	Ed. Brandbuilders	București	2008

INTERNETUL – CATEVA EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

*Prof. Marinescu Georgeta
Colegiul Național "Vasile Alecsandri", Bacău*

Din ce în ce mai mult, internetul părunde în sala de curs atât în procesul de predare cât și în cel de învățare. Din ce în ce mai mulți profesori sunt atrași de folosirea internetului la ora de limbi străine, data fiind paleta sa variată de instrumente didactice. Oferta internetului este largă și generoasă atât pentru profesori cât și pentru elevi, ajutând la pregătirea orelor de predare și/sau învățare ca și support didactic actualizat, dar și ca instrument de învățare, comunicare și schimb de idei cu profesori din țară și străinătate, posibilitatea de a participa la cursuri și conferințe on-line.

Utilizarea internetului la ora de limbi străine nu înseamnă doar a citi sau asculta în fața unui monitor, izolat, fiecare la locul său. Internetul trebuie utilizat doar exploatând puterea de fascinație pe care o exercită asupra tinerilor, pentru a trezi elevilor dorința de a învăța, de a-l motiva să învețe, în compania unui "device" atât de drag lor. Utilizarea internetului la ora de limbi străine trebuie să antreneze cele patru competențe: a citi, a scrie, a asculta, a vorbi. Una dintre activitățile didactice pe internet este folosirea motoarelor de căutare Google, Yahoo, Internet explorer, pentru a căuta informații cuprinse în sarcinile de lucru sau pot fi antrenați în activități de lectură selectivă sau globală, pot asculta documente audio sau video pentru a realiza activități de înțelegere orală. De asemenea, elevii pot lansa discuții pe forumuri, bloguri, pot scrie mici e-mail-uri pe o temă dată. Aceste activități nu trebuie să fie izolate. Ele vor stârni interesul elevilor dacă ele vor fi precedate sau urmate de activități de exprimare orală și scrisă, care să permit elevilor să creeze contextual necesar realizării sarcinii de lucru. Aceste activități vor viza dezvoltarea unor cunoștințe și competențe: lingvistice, sociolingvistice, discursive, socioculturale (cunoașterea unor culturi și societăți străine după limba studiată. De exemplu, la ora de limba franceză, lumea francofoniei pătrunde în sala de clasă și limba franceză devine o limbă vie ("langue vivante"), instrument de comunicare dintre locuitori de origine social, culturală și etnică diferită. Acesta este un mediu foarte motivant pentru elevi și pentru profesori.

În acest sens, elevul va fi și mai mult implicat în activitățile de la clasă, dacă I se vor da sarcini de lucru care vor ține cont de centrele sale de interes, cum ar fi, de exemplu, să lucreze pe un cântec al unui cântăreț pe care nu îl cunoaște sau îl cunoaște foarte puțin. Elevul poate căuta informații pe site-ul lui oficial alcătuind o fișă de identitate a acestuia. Lucrul se poate desfășura individual sau pe grupe, iar la sfârșitul activității, elevii vor putea comunica celorlalți rezultatele căutării lor, iar ca temă pentru acasă, tot individual sau pe grupe, să realizeze coperta unui nou CD al cântărețului, atribuind fiecărui membru al grupului sarcini precise: creator/desenator al copertei, scrierea unui text de prezentare, titlu, slogan publicitar, imaginea publicitară.

Captarea atenției elevului nu este un lucru ușor de realizat. Introducerea unui efect de surpriză, dezlegarea unei enigme, jocul de-a detectivii, pot declanșa dorința de a învăța. Activitățile ludice, creative, crearea de situații care să aibă o bază reală se pot realiza cu ajutorul internetului. Lucrul pe grupe, în jurul unei sarcini pe internet va permite ca fiecare elev să interacționeze cu ceilalți interlocutori, să se exprime și să participe la sarcina de lucru.

Pe cât de fascinant și bogat este internetul, pe atât este de periculos, deoarece elevul se poate pierde în multitudinea de informații disponibile. Soluția constă în limitarea timpului de căutare pe internet și a delimita astfel căutarea dând sarcinilor de lucru un interval de timp precis.

Chiar dacă informația este la îndemâna oricui, sarcina de lucru trebuie adaptată nivelului de limbă al elevului și vârstei, punând accentul pe imagini animate sau nu, ilustrații, fotografii, documente audio și video potrivite. Înțelegerea acestor documente autentice se va face ușor, fiindcă elevul va folosi strategii de compensare adaptate la context. El îl va înțelege totuși global, fiind capabil să dea informații despre o imagine sau un text, folosindu-se de vocabularul pe care îl deține deja, sau fiind pus în situația de a căuta cuvinte noi.

Aceste situații motivante pentru elevi, pot motiva un profesor să devină creativ și să caute plăcerea de a preda cu ajutorul internetului. Predarea cu ajutorul internetului și, în general cu ajutorul documentelor autentice actuale, permite cadrului didactic să continue să învețe alături de elevi și să rămână motivat în exercitarea profesiei lui. Profesorul devine astfel un ghid, un îndrumător ce va da răspunsuri personalizate, corectări individuale, explicații corespunzătoare fiecărei situații de învățare. El nu mai este deținătorul absolut al informației pentru ca totul se găsește pe internet. Rolul său este acela de a garanta schimbul de idei personale între elevi, creativitatea acestora, originalitatea.

În concluzie, internetul reprezintă trăsătura culturală a societății noastre, de aceea trebuie să avem în vedere noi modele didactice predarea limbilor moderne. Internetul a devenit un suport pe care îl are la îndemână orice cadru didactic și elev, pentru a se adapta mai bine diversității lumii în care trăim.

Bibliografie:

- Guillaume, M., “Où vont les autoroutes de l’information?”, Descartes et cie, Paris, 2003.
- Wolton, D., “Internet et après, une théorie critique des nouveaux medias”, Flammarion, Paris, 1999.
- Louveau, E., Manganot, Fr., ”Internet et la classe de langue”, Clé International, 2012.
- “Intégrer l’Internet en classe de français ou (re)découvrir le Plaisir d’enseigner/ apprendre cette langue vivante” in Universul școlii, an XI, februarie-martie, 2009, nr. 2-3 (102-103), p. 7-8.
- Cadre européen commun de référence pour les langues – document consultat pe site-ul Consiliului Europei, www.coe.int.
- <http://lewebpédagogie.com>
- <http://www.echo-fle.org>

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof. Mladin Paula
Liceul Tehnologic "Petre Baniță", Călărași, Dolj

"Dacă te gândești la ziua ce va urma, ia-ți de mâncare. Dacă te gândești la anul care va urma, plantează un copac. Dacă te gândești la secolul ce va urma, educă copiii!"

„Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.”

Pentru a vorbi despre un învățământ european, putem pleca de la premisa că societatea românească trebuie să aibă mentalitatea europeană, să se ghideze după principii moderne, iar școala să se axeze pe cultura generală, pe interdisciplinaritate, dar și pe specializări care să le asigure un viitor, fără ca România să devină o colonie tehnologică, un furnizor de mână de lucru ieftină.

Învățământul românesc capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană. Menirea noastră ca dascăli este nobilă, dar și grea. Omul needucat nu este în stare să pătrundă în resorturile intime ale existenței sale biologice și nu poate admite răspunerile față de viața prezentă și viitoare.

În întreg continentul european, încă de la începutul secolului XIX, dar mai ales după mijlocul său, au apărut politici generale, naționale de învățământ cu programe și pedagogii menite să se răspândească în toate colțurile societăților. Nici România nu a fost mai prejos – personalități cum ar fi Spiru Haret, Onisifor Ghibu, Vladimir Ghidionescu, Emil Brândză, Ștefan Barsanescu, Dimitrie Gusti, contribuind enorm la promovarea valorilor românești, dar și la integrarea celor universale în cultură noastră.

Se vorbește (și în multe țări se și acționează) despre centrarea educației pe elev. Această nu este o vorba goală sau un doar sindrom al relativismului post-modern. Dimpotrivă, punerea elevului în centru este în perfectă concordanță cu ceea ce elitele societății românești, eminente pedagogi democrați și progresiști au avut în prim plan în ultimii 150 de ani.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale:

1. Crearea unei **viziuni de țară** pentru educație și învățământ pe termen lung. Finlanda de exemplu, are ca scop ca “prin educație de nivel înalt, țara să poată sta mai departe de influențele marilor puteri, astfel păstrându-și identitatea”. Analizele sistemelor performante sugerează că este nevoie cam de șase ani pentru a se vedea rezultate pozitive măsurabile.

2. Stabilirea de **standarde ridicate** și, deci, de așteptări de la toți elevii și de la toate școlile.

3. **Egalitatea de șanse pentru toți** copiii. Pe lângă nevoia de fonduri pentru școlile și liceele de la țară sau din zone sărace, se poate stabili un sistem de aducere la oraș sau în școlile mai căutate a învățătorilor și profesorilor, urmând un sistem de alocare prioritară pentru cei ce stau o perioadă la țară sau în școlile defavorizate).

4. **Pregătirea viitorilor profesori** ar trebui să se facă în colaborare directă și verificabilă între universități și școli, cu practică la școli

5. **Alinierea curriculei** pentru clasele 0-12 și necesitatea coerenței în implementarea ei la nivel de clasă, cu asigurarea sprijinului material. Acesta este un punct foarte vulnerabil al situației actuale, căci documentele existente separă pedagogia de curricula, aceasta din urmă devenind doar o înșiruire de conținuturi.

6. **Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar** (excursii, ore după școală, sport organizat, activități artistice, etc). La acest capitol s-au făcut progrese foarte bune în ultimii ani.

7. **Clarificarea responsabilităților** și folosirea lor pentru dezvoltare și inițiative. Cine scrie curricula, cine o verifică, de câte nivele de inspecție este nevoie. De notat că în multe țări, acreditările și evaluările se fac în proporție de 80%, intern.

8. **Eficientizarea folosirii resurselor.** Și aici s-au făcut progrese, însă descentralizarea devine ineficientă dacă nu este corelată cu flexibilitatea în alocarea fondurilor.

9. Crearea unui **“portret de caracter”**, așa cum îl numea Simion Mehedinți, **al elevului**. Să ne punem de acord asupra trăsăturilor de caracter pe care ar trebui să le aibă un elev al societății românești contemporane și, mai ales viitoare, într-o lume globalizată.

10. **Conectarea la practicile educaționale de succes în contextual globalizării** (ex: promovarea analizelor lui John Hattie a cărui carte a fost tradusă în românește fără a fi însă promovată în școli; sau luarea de decizii bazate pe studierea datelor colectate despre performanțele elevilor; crearea de “comunități de învățare” după modelele Marzano)

„Suntem o țară foarte deșteaptă numai că nu avem practică, atât! Dacă am avea puțină practică am putea spune că avem un învățământ complet”.

Raportându-ne la România, consider că învățământul trebuie susținut material, pentru pregătirea complexă a cadrelor didactice, pentru dotarea școlilor cu o bază materială adecvată, dar și pentru atragerea elevilor prin proiecte și parteneriate naționale și internaționale.

Dramatic este că societatea nu oferă o perspectivă tinerilor, întrebarea generală fiind „Ce facem cu liceul? Cu ce ne ajută?”

Dacă în anul 1992 în România funcționau aproximativ 14.000 de școli primare, în anul 2012 numărul lor abia dacă depășea 4.000! În condițiile în care, la ultimul recensământ al populației, în țara noastră erau peste 245.000 de analfabeți.

Educația pare un domeniu care nu poate fi reformat, iar Ministerul Învățământului seamănă cu un laborator care face experimente pe milioane de copii.

Asigurarea unui job care să-i ofere siguranță materială și socială după absolvirea liceului, l-ar motiva pe elev să opteze pentru o anumită profesie, să pună accentul pe dezvoltarea intelectuală.

Chiar dacă preluăm sisteme de învățământ occidentale, acestea trebuie adaptate nivelului cultural, intelectual și material românesc, astfel încât să fie asimilate de beneficiari.

Procesul educativ trebuie conceput astfel încât elevii să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind profesorii și elevii să înțeleagă valoarea diversității caracterelor și a independenței de spirit. Elevii ar trebui să devină:

- Persoane ce gândesc
- Capabili să comunice
- Posesorii unor principii cum ar fi onestitate, demnitate și responsabilitate
- Persoane cu o viziune echilibrată a realității care să-i ajute să poate lua decizii logice și etice
- Deschiși la minte – cu o toleranță și înțelegere a altor culturi
- Oameni ce reușesc să combine armonios dezvoltarea intelectului cu dezvoltarea fizică și psihică
- Capabili să-și evalueze părțile pozitive, limitele și experiențele astfel încât să-și poată urma propria dezvoltare
- Persoane capabile de compasiune, de empatie și respect pentru situațiile și sentimentele altora

Dacă o școală își propune astfel de țeluri și are măsuri specifice de dezvoltare, evaluare și îmbunătățire, atunci acea școală va fi o școală bună.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, Educația religioasă: repere teoretice și metodice, Editura Polirom, Iași, 1999.
2. Dirigenția și consilierea. Ghid metodologic, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2004;
3. Dicționar de orientare școlară și profesională, Editura Afeliu, București, 1996, coordonator Tomșa Gheorghe;

4. Tribuna învățământului, 2004;
5. Tribuna învățământului, 2005, ianuarie-februarie.
6. S. Vlaston, 'Încă o palma pe obrazul învățământului românesc', Ziare.com, septembrie 2010, <http://www.ziare.com/scoala/stiri-invatamant/inca-o-palma-pe-obrazul-invatamantului-romanesc-1039621>
7. J. Hattie, Învățarea vizibila. Ghid pentru profesori, Trei, București, 2014.
8. I. Albulescu, note de curs 'Istoria pedagogiei românești', Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, p.

IMPLICĂRI EUROPENE ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

*Prof. itinerant Moșneag Elena-Aurora,
Școala Gimnazială Specială "Sf. Mina", Craiova*

Procesul educației incluzive este susținut de o serie de documente cu caracter național, european și internațional. Educația pentru toți a preocupat și angajat comunitatea internațională încă din anul 1948, o dată cu adoptarea Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Primul tratat general privind drepturile omului, ratificat de Uniunea Europeană, a fost Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în data de 13 decembrie 2006.

Tratatul a fost semnat, de asemenea, de toate cele 27 de state membre ale UE și ratificat, până la această dată, de 16 dintre acestea. Uniunea Europeană devine astfel cea de a 97-a parte la acest tratat, care stabilește norme minime pentru protecția și salvagardarea unei game complete de drepturi civile, politice, sociale și economice pentru persoanele cu handicap. Acesta reflectă angajamentul mai larg al Uniunii Europene de a crea o Europa fără obstacole pentru cele 80 de milioane de persoane cu handicap estimate în UE până în 2020, astfel cum este precizat în Strategia Comisiei Europene pentru persoanele cu handicap (IP/10/1505).

Uniunea Europeană a semnat Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap la 30 martie 2007 (IP/07/446), data deschiderii acesteia spre semnare. Documentul precizează drepturile pe care le au persoanele cu dizabilități iar semnarea acestuia de către statele membre presupune asumarea acestor drepturi și asigurarea lor de către semnatare.

Cu privire la asigurarea dreptului la educație a persoanelor cu dizabilități, Convenția ONU stipulează la articolul 24: „Statele Părți recunosc dreptul persoanelor cu dizabilități la educație. În vederea realizării acestui drept, fără discriminare și cu respectarea principiului egalității de șanse, Statele Părți vor asigura un sistem de educație incluziv, la toate nivelurile, precum și formare continuă îndreptată spre:

- dezvoltarea pe deplin a potențialului uman, a simțului demnității și a propriei valori, consolidarea respectului pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului și pentru diversitatea umană;
- dezvoltarea personalității, talentelor și creativității proprii persoanelor cu dizabilități, precum și a abilităților lor mentale și fizice, la potențial maxim;
- a da posibilitatea persoanelor cu dizabilități să participe efectiv la o societate liberă”.

În prezent, Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități se află în proces de ratificare în țara noastră. Procedura de ratificare a acestui document a fost asumată de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap în anul 2007. Cu ocazia procedurii de ratificare, fiecare instituție centrală și-a stabilit direcțiile de acțiune în vederea implementării la nivel național a prevederilor Convenției. Expertul în educație specială a Ministerului Educației a participat la toate demersurile întreprinse de ANPH pentru ratificarea Convenției și a propus conducerii instituției măsurile legislative care decurg din această acțiune.

O nouă perspectivă în definirea cerințelor educative speciale a fost propusă în cadrul Programului „*Education for Disabled and at Risk Students*” de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, ce susțineau faptul că cei care ”au cerințe educative speciale sunt definiți prin resurse suplimentare publice și / sau private asigurate pentru a veni în sprijinul educației lor” (Manual OECD, pag. 8). Definiția pune accentul pe adaptările pe care trebuie să le facă sistemul de învățământ pentru a veni în întâmpinarea cerințelor copilului și nu pe dizabilitățile pe care le poate avea copilul. În această definiție sunt cuprinși atât elevii cu dizabilități cât și cei cu dificultăți de învățare sau care provin din medii dezavantajate. Se pune, de asemenea, problema alocării resurselor pentru a veni în sprijinul educației copiilor dar și cea a asigurării lor atunci când elevii întâmpină dificultăți de acces la curriculum-ul obișnuit.

O serie de studii încearcă să faciliteze compararea categoriilor de cerințe educaționale speciale între țări utilizând categorizarea trans-națională a cerințelor educative. Conținuturile de referință subînscrise de fiecare categorie, sunt descrise mai jos (Manual OECD, pag.10):

Categoria A – „Se referă la cerințele educative ale elevilor în cazul în care există un acord normativ – ca de exemplu, orbi sau cu vedere parțială, surzi sau cu auz parțial, dizabilitate (handicap) mintală profundă sau severă, dizabilități multiple. Aceste condiții îi afectează pe elevii din toate clasele sociale și domeniile ocupaționale. De regulă sunt disponibile instrumente de măsurare și criterii convenite. Din punct de vedere medical, sunt considerate, de regulă tulburări organice, care se pot atribui unor patologii organice (de exemplu, legate de deficiențe senzoriale, motorii sau neurologice)”.

Categoria B – „Se referă la cerințele educative ale elevilor care au dificultăți de învățare, limbaj sau comportament și care nu apar în mod evident sau în primul rând direct legate de factori care pot justifica includerea în categoria A sau C”.

Categoria C – „Se referă la cerințe educative ale elevilor care sunt considerate ca fiind în primul rând rezultatul unor factori socio-economici, culturali și / sau lingvistici. Există o anume formă de context dezavantajat sau atipic pentru care educația încearcă să asigure o compensare”.

O altă taxonomie se poate realiza după criteriul conținutului conceptelor: conceptul de nevoi speciale include cerințele educaționale speciale. Cerințele educaționale speciale includ dizabilitatea (care se poate manifesta în sfera intelectului, a dezvoltării senzoriale sau psihomotorii ori poate lua forma unei boli cronice), dificultatea/tulburarea funcțională (care poate fi de limbaj, de învățare, de adaptate sau de comportament) precum și dezavantajul (social, etnic, lingvistic, de vârstă, sex etc.).

Trăim într-o societate europeană aflată într-o perpetuă schimbare socială, economică, politică, psihologică ce generează noi așteptări, noi situații și noi preocupări care solicită, la rândul lor, noi modificări privind legislația și noi abordări în ceea ce privește educația în ansamblu și educația incluzivă în particular.

Voi face referire, în continuare, la una dintre aceste modificări, ce a introdus, în ultimii ani de învățământ românesc, Programul „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Acest program este prevăzut în ordinul M.E.C.S. privind structura fiecărui an școlar, pentru acest an fiind vorba de OMECS nr. 4496 /13.07.2015 privind structura anului școlar 2015-2016. Articolul 4 al acestui ordin face referire la perioada desfășurării programului și la anexa acestui ordin, anexă ce oferă prevederi generale precum și specificații privind planificarea și aprobarea, conținutul și organizarea, monitorizarea și evaluarea programului, dar și valorificarea exemplelor de bună practică.

Scopul acestui program este implicarea tuturor copiilor preșcolari/elevilor și a cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor preșcolari/elevilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național, și să stimuleze participarea lor la acțiuni variate, în contexte nonformale.

Salutăm această noutate legislativă apărută în ultimii ani, considerând că Programul ”Școala altfel” oferă copiilor cu cerințe educative speciale posibilitatea de a participa activ în desfășurarea unor activități ce favorizează optimizarea capacităților de comunicare și relaționare a acestor copii, în special a celor integrați în învățământul de masă. În cadrul acestor activități, copiii cu cerințe speciale simt, într-adevăr, că fac parte din colectivul în care au fost integrați, diferențele educaționale și psihice fiind eliminate prin specificul activităților și al sarcinilor pe care elevii le duc la îndeplinire. Obiectivele realizate în cadrul acestui program ilustrează astfel îndeplinirea dezideratelor prevăzute în articolul 24 al Convenției ONU din martie 2007. Nu putem da asigurări că în toate școlile sunt îndeplinite aceste obiective. Însă în mod sigur, primii pași au fost făcuți. De aceea avem nevoie de legislație, în mod special de una care să se plieze pe situațiile concrete. Dar, în același timp, avem nevoie și de cadre didactice pregătite și în număr suficient, corespunzător numărului de copii cu cerințe speciale și, de asemenea, de studii și ghiduri care să ofere posibilități

și practici situaționale și educaționale, astfel încât toți copiii să poată participa la educație, în acest spațiu european, pentru a simți cu adevărat beneficiile unui învățământ la standarde europene.

Bibliografie:

1. Simona Ionela Nicolae- Ameliorarea serviciilor educaționale din România din perspectiva educației incluzive - Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Cluj-Napoca, 2012
2. Nicoleta Voicu , Letiția Baba , Rport cu privire la situația educației incluzive în România- Proiectul ”Parteneriat pentru educație incluzivă” (2007 – 2009).
3. xxx, Politici în educație pentru elevii în situație de risc și pentru cei cu dizabilități din Europa de Sud- Est, România, Organizația Pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, 2007
4. OMECS 4496/13.07.2015 privind structura anului școlar 2015-2016.

ETWINNING CA MIJLOC DE DISEMINARE ȘI VALORIZARE A PROIECTULUI ERASMUS+ „OPEN DOORS FOR NON FORMAL”

*Prof. Simona Negru,
Școala Gimnazială Ghindeni, Dolj*

Prin parteneriatul încheiat între școli și instituții de formare din România, Olanda, Turcia, Polonia, Lituania și Grecia, urmărim integrarea unor metode de învățare non-formale în predarea clasică.

Toți partenerii au realizat activități non formale, pe care le-au împărtășit pe siteul proiectului și pe propriile siteuri, iar la finalul acestuia, în august 2016, acestea vor fi cuprinse într-un ghid „How to use non-formal methods in the formal education”. Acesta va fi realizat atât în limba engleză, cât și în limbile partenerilor, fiind disponibil în format electronic întregii comunități a cadrelor didactice interesate de acest tip de învățare.

Proiectul este bazat în principal pe activități ale profesorilor, însă munca unui profesor nu poate fi separată de elev. Astfel, am dorit să implicăm elevii în activitățile parteneriatului, să-i facem beneficiari ai acestui proiect.

Acest lucru a fost realizat printr-un proiect, cu același nume, inițiat pe eTwinning, în care sunt parteneri toți partenerii din proiect. Împreună am stabilit anumite teme generale ale proiectului eTwinning, partenerii având libertatea să-și exprime creativitatea în materialele produse:

- Sărbătorirea Zilei Internaționale a Copilului, 1 iunie
- Sărbătorirea Zilelor Naționale ale partenerilor
- Video sau prezentări powerpoint ale activităților non formale

Câteva exemple de activități prezentate de parteneri pe platforma eTwinning:

- ”Festiwal Nauki”, un festival al științelor organizat de elevii școlii din Polonia, dovedind frumusețea științei, bucuria înțelegerii fenomenelor din jurul nostru, toate acestea aseasonate cu dulciuri tradiționale din țările partenere, cu muzică și voce bună (https://youtu.be/2W_f8BCT4IY)
- ”The World Laughter Day in Gimnazjum 3, Poland”, ocazie cu care copiii și-au pus la încercare creativitatea și imaginația într-o competiție de selfie-uri. (<http://play.smilebox.com/SpreadMoreHappy/4e4449794d4441794e54413d0d0a>)
- ”Quiz of ethnocultural education”, având ca scop păstrarea identității culturale în rândul copiilor de nivel preșcolar și primar prin jocuri, ghicitori, cântece, dansuri (<https://twinspace.etwinning.net/files/collabspac/4/54/254/6254/files/b918c6fc.pdf>)
- ”Childhood Colours”, activitate prin care elevii Școlii Ghindeni și-au sărbătorit ziua în natură, alături de părinți și profesori, exprimându-și sentimentele prin culori, cântec și dans (<https://twinspace.etwinning.net/6254/pages/page/46780>)
- ”Origami Workshop” – de 1 iunie, elevii de gimnaziu au realizat figuri prin tehnica Origami, expunându-le în curtea școlii
- ”Family and Childhood festival”, Lituania. Părinți și bunici au asistat la spectacolul organizat de preșcolari, elevii claselor I-IV și de clubul ”Merry notes”. (<https://twinspace.etwinning.net/files/collabspac/4/54/254/6254/files/ab170b52.pdf>)
- ”Teatru Forum pentru elevi” a fost ideea de sărbătorire a Zilei copilului la Liceul „Matei Basarab” Craiova, elevii de liceu arătând mult interes acestui gen cultural (<https://twinspace.etwinning.net/files/collabspac/4/54/254/6254/files/b315921c.pdf>)
- ”A lesson in Court”, activitate a elevilor din Polonia prin care aceștia s-au familiarizat cu regulile unei Săli de judecată și cu desfășurarea unui proces. (<https://twinspace.etwinning.net/6254/pages/page/43939>)
- ”Clubul poezilor”, activitate a elevilor din Polonia pasionați de poezie și artă, în urma căreia elevii au realizat felicitări cuprinzând versuri și ilustrații proprii (<https://twinspace.etwinning.net/6254/materials/files>)

- Sărbătorirea zilelor naționale ale Greciei – 28 Octombrie, Turciei – 29 Octombrie, Poloniei - 11 Noiembrie, României – 1 Decembrie, Lituaniei – 16 Februarie de către școlile partenere în proiect. Aceste activități duc la dezvoltarea sentimentului național, dar totodată la creșterea respectului față de alte națiuni, a toleranței și a cunoașterii trecutului.

Materialele produse cu ocazia zilelor naționale, ca și celelalte materiale publicate, au fost realizate în limba engleză, în diverse programe de movie maker, în powerpoint, sub forma de articole. Unele au fost realizate de elevi, altele de profesori de diverse discipline, punând în evidență câteva dintre efectele pozitive ale implementării proiectului – perfectionarea profesorilor și a elevilor în utilizarea TIC și a instrumentelor Web 2.0, dar și îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor de exprimare în limbi străine.

Consider că platforma eTwinning dă posibilitatea atât participanților la proiecte să-și prezinte rezultatele, dar și largii comunități a profesorilor din Europa să se inspire din experiențele altora, să învețe ceva nou, să-și propună noi scopuri și să inițieze noi parteneriate.

Proiectul OPEN DOORS FOR NON FORMAL este finanțat prin programul Erasmus+, de către Comisia Europeană. Conținutul acestui material reprezintă doar punctul de vedere al autorului, iar UE și ANPCDEF nu au nicio răspundere pentru felul în care acesta poate fi folosit.

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE, DEMERS DIDACTIC MODERN ȘI EFICIENT

*Prof. Augustina Nica
Liceul Teoretic „Tudor Arghezi”, Craiova*

Adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi. Este nu doar simplă activă, individual activă ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învățării, când acțiunea comună este necesară, când reciprocitatea este activată în cadrul unui grup în vederea obținerii unui rezultat, atunci par să existe procese care stimulează învățarea individuală și care conduc pe fiecare la o competență cerută de constituirea grupului. Gruparea și sarcinile în care membrii grupului depind unul de celălalt pentru realizarea rezultatului urmărit arată că:

- elevii se implică mai mult în învățare decât în abordările frontale sau individuale.
- elevii odată implicați își manifestă dorința de a împărtăși celorlalți ceea ce experimentează, iar aceasta conduce la noi conexiuni în sprijinul înțelegerii.
- elevii acced la înțelegerea profundă atunci când au oportunități de a explica și chiar predă celorlalți colegi ceea ce au învățat.

Iată o modalitate pentru a forma rapid grupuri în laboratorul de fizică: în funcție de materialele pe care le distribuim. Acestea pot avea marcaje de papetărie de tipul:

- ❖ fișe de lucru prinse cu clame de diferite culori;
- ❖ fișe de lucru pe hârtii/cartoane de diferite culori;
- ❖ etichete cu diferite simboluri etc.

În acest mod, elevii se grupează odată cu distribuirea materialelor de lucru în funcție de marcajele pe care acestea le conțin.

Pentru gruparea optimă a elevilor este deosebit de util un mobilier modular. Aranjarea meselor se va face în funcție de nevoile de interacțiune anticipate de profesor și, evident de spațiul avut la dispoziție.

▪ Prelegerea este fără îndoială cea mai frecventă alegere într-o abordare didactică tradițională. În acest sens este tipică imaginea profesorului la catedră care vorbește elevilor care stau cumiți în bancă.

Cu puțină „sare și piper” prelegerea poate fi recondiționată și introdusă într-un demers didactic modern, centrat pe achizițiile elevului. Din această perspectivă, dascălul trebuie să se preocupe de:

- stimularea interesului elevilor prin:
 - intrarea în prelegere prin intermediul unei poante, povești, imagini captivante și în deplină relație cu ceea ce urmează să fie predat prin intermediul prelegerii;
 - prezentarea unei probleme pe care se focalizează prezentarea;
 - lansarea unei întrebări incitante.
- aprofundarea înțelegerii elevilor prin:
 - folosirea de exemple și analogii pe parcursul prezentării;
 - dublarea verbalului cu alte coduri – oferirea de imagini grafice și alte materiale ilustrative; folosirea limbajului corporal.
- implicarea elevilor pe parcursul prelegerii prin întreruperea prelegerii:
 - pentru a incita elevii la a oferi exemple, analogii, experiențe personale;
 - pentru a da răspunsuri la diferite întrebări;
 - pentru a efectua o sarcină scurtă care clarifică diverse poziții enunțate.
- evitarea unui punct final la final!
 - încheierea prelegerii prin intermediul unei probleme/aplicație care urmează să fie rezolvate de elevi;
 - solicitarea elevilor pentru a rezuma cele prezentate sau pentru a concluziona.

▪ **Brainstormingul** sau asaltul de idei reprezintă formularea a cât mai multor idei - oricât de fanteziste ar putea părea acestea – ca răspuns la o situație enunțată, după principiul „cantitatea generează calitatea”.

O asemenea activitate presupune o serie de avantaje:

- Implicarea activă a tuturor participanților.
- Dezvoltarea capacității de a trăi anumite situații, de a le analiza, de a lua decizii privind alegerea soluției optime.
- Exprimarea personalității.
- Eliberarea prejudecății.
- Exersarea creativității și a unor atitudini deschise la nivelul grupului.
- Dezvoltarea relațiilor interpersonale, prin valorizarea ideilor fiecăruia.

Pentru derularea optimă a unui brainstorming se pot parcurge următoarele etape:

- Alegerea temei și a sarcinii de lucru.
- Solicitarea exprimării într-un mod cât mai rapid, în fraze scurte și concrete, fără cenzură, a tuturor ideilor.

Nimeni nu are voie să facă observații negative:

- Înregistrarea tuturor ideilor în scris pe tablă.
- Anunțarea unei pauze pentru așezarea ideilor (de la 15 minute la o zi).
- Reluarea ideilor emise pe rând și gruparea lor pe categorii, simboluri, cuvinte cheie, imagini care reprezintă diferite criterii.
- Analiza critică, evaluarea, argumentarea, contraargumentarea ideilor emise anterior, la nivelul clasei sau al unor grupuri mai mici.
- Selectarea ideilor originale sau a celor mai apropiate de soluții fezabile pentru problema supusă atenției. În această etapă se discută liber, spontan, riscurile și contraindicațiile care apar.
- Afișarea ideilor rezultate în forme cât mai variate și originale: cuvinte, propoziții, colaje, imagini, desene, cântece, joc de rol etc.

▪ **Știu/vreau să știu/am învățat**

Cu grupuri mici sau cu întreaga clasă, se trece în revistă ceea ce elevii știu deja despre o anumită temă și apoi se formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsului în lecție.

Pentru a folosi această metodă puteți parcurgem următoarele etape:

- Elevii formează perechi și fac o listă cu tot ceea ce știu despre tema ce urmează a fi discutată. În acest timp construiți pe tablă un tabel cu următoarele coloane: știu/vreau să știu/am învățat.
- Cereți apoi câtorva perechi să spună celorlalți ce au scris pe liste și notați lucrurile cu care toată lumea este de acord în coloana din stânga.
- În continuare ajutați-i pe elevi să formuleze întrebări despre lucrurile de care nu sunt siguri. Aceste întrebări pot apărea în urma dezacordului privind unele detalii sau pot fi produse de curiozitatea elevilor. Notați aceste întrebări în coloana din mijloc.
- Cereți-le apoi elevilor să citească textul.
- După lectura textului, reveniți asupra întrebărilor pe care le-am formulat înainte de a citi textul și pe care le-am trecut în coloana „vreau să știu”. Vedeți la care întrebări s-au găsit răspunsuri în text și treceți aceste răspunsuri în coloana „am învățat”. În continuare, întrebați-i pe elevi ce alte informații au găsit în text, în legătură cu care nu au pus întrebări la început.

▪ **Mozaicul** presupune următoarele etape:

- Împărțirea clasei în grupuri eterogene de 4 elevi, fiecare dintre aceștia primind câte o fișă de învățare numerotată de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unei unități de cunoaștere.
- Prezentarea succintă a subiectului tratat.
- Explicarea sarcinii care constă în înțelegerea întregii unități de cunoaștere.
- Regruparea elevilor, în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți: toți elevii care au numărul 1 vor forma un grup s.a.m.d..

○ Învățarea prin cooperare a secțiunii care a revenit grupului din unitatea de cunoaștere desemnată pentru oră: elevii citesc, discută, încearcă să înțeleagă cât mai bine, hotărăsc modul în care pot preda ceea ce au înțeles colegilor din grupul lor original.

○ Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite celorlalți membrii.

○ Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală cu toată clasa.

▪ Jurnalul cu dublă intrare este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria lor curiozitate și experiență. Acest jurnal este deosebit de util în situații în care elevii au de citit texte mai lungi, în afara clasei. Elevii trebuie să împartă o pagină în două, trăgând pe mijloc o linie verticală. În partea stângă li se cere să noteze un pasaj dintr-un text care i-a impresionat. În partea dreaptă li se va cere să comenteze acel pasaj. După ce elevii au realizat lectura textului jurnalul poate fi util în faza de reflecție.

▪ SINELG (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii și Gândirii)

Ca metodă este tipică pentru etapa de realizare a sensului (învățare, comprehensiune).

Cunoștințele anterioare ale elevilor evidențiate prin activități specifice de evocare se folosesc ca bază de plecare pentru lectură.

Presupune următoarele etape:

○ În timpul lecturii elevii marchează în text, cunoștințele confirmate de text, cunoștințele infirmate, cunoștințele noi, cunoștințele incerte.

○ După lectură informațiile se trec într-un tabel.

○ Informațiile obținute individual se discută în grup, apoi se comunică de către grupuri profesorului care le centralizează într-un tabel la tablă.

▪ CUBUL

Metoda presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective. Sunt recomandate următoarele etape:

○ Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

○ Anunțarea temei.

○ Împărțirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând o temă de pe fețele cubului.

- Descrie: *culorile, formele, mărimile etc.*

- Compară: *ce este asemănător, ce este diferit.*

- Analizează: *spune din ce este făcut.*

- Asociază: *la ce te îndeamnă să te gândești?*

- Aplică: *la ce poate fi folosită?*

- Argumentează: *pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.*

○ Redactarea finală și împărțirea ei celorlalte grupe.

○ Afișarea formei finale pe tablă.

▪ Bulgărele de zăpadă

Această metodă presupune focalizarea elementelor asupra celor esențiale. Se recomandă următoarele etape:

○ Împărțirea grupului în echipe de 7-8 persoane.

○ Enunțarea temei.

○ Ierarhizarea ideilor.

▪ Discuția

Discuția constă într-un schimb organizat de informații și idei. Ea are următoarele avantaje:

○ Crearea unei atmosfere de deschidere.

○ Facilitarea intercomunicării și a acceptării punctelor de vedere diferite.

○ Conștientizarea complexității situațiilor în aparență simple.

○ Optimizarea relațiilor profesor-elev.

○ Realizarea unui climat democratic la nivelul clasei.

○ Exersarea abilităților de ascultare activă și de respectare a regulilor de dialog.

▪ Eseul de 5 minute

Este o modalitate eficientă de a încheia ora, îi ajută pe elevi să-și adune ideile legate de lecție, dă profesorului o idee mai clară despre ceea ce s-a întâmplat în acea oră.

Acest eseu cere elevilor: să scrie un lucru pe care l-au învățat din lecția respectivă și să formuleze o întrebare pe care o mai au în legătură cu aceasta.

Profesorul strânge eseurile și le folosește pentru planificarea lecției următoare.

▪ Ciorchinele

Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei, presupune următoarele etape:

1. Se scrie un cuvânt sau temă care urmează a fi cercetat în mijlocul tablei.
2. Se notează toate ideile care vin în minte în legătură cu tema respectivă în jurul acestuia, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial.
3. Pe măsură ce se scriu cuvinte se trag linii între toate ideile care par a fi conectate.
4. Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile.

▪ Turul galeriei

Presupune evaluarea interactivă și formativă a produselor realizate de grupul de elevi.

1. În grupuri de 3 sau 4, elevii lucrează întâi la o problemă care se poate finaliza într-o diagramă.
2. Produsele sunt expuse pe pereții clasei.
3. La semnalul profesorului, grupurile se rotesc prin clasă, pentru a examina și a discuta fiecare produs.
4. După turul galeriei, grupurile își reexaminează propriile produse prin comparație cu celelalte.

UTILIZAREA SURSELOR ONLINE ȘI A SOCIAL MEDIA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

*Prof. Popescu Monica
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Surse online. Progresul tehnologic a generat trecerea de la „traditional media” la „new media”, prin dezvoltarea Internetului, și ulterior la „social media”, rezultând o explozie a volumului, valorii și accesibilității informațiilor obținute din surse deschise. Începând cu anii '90, când Internetul a devenit comercial, sursele deschise de informare s-au înmulțit, conținutul și modul de livrare a acestuia s-au diversificat, iar identificarea autorilor a devenit o problemă pe fondul anonimatului relativ oferit de mediul virtual.

În mediul online, informațiile se regăsesc atât în „Web-ul de suprafață – Surface Web” (totalitatea site-urilor indexate de motoarele de căutare), cât și în „Web-ul ascuns – Deep Web” (totalitatea surselor care nu sunt indexate de motoarele de căutare). Web-ul ascuns (Deep Web/ Dark Web) - deține cea mai importantă pondere în web-ul actual (aproximativ 80%, de 4 ori mai mare decât Surface Web). Potrivit rezultatelor prezentate în raportul *The Deep Web: Surfacing Hidden Value* (Bergman, 2001) – care deși este realizat în 2001, este considerat *cel mai bun până astăzi* (Pagliery, 2014) - se estimează că 54% din site-uri sunt baze de date. Totodată, regăsim și intranet-uri private protejate cu parole, pagini private administrate de diverse companii care limitează accesul contra-cost la informații, documente în formate care nu pot fi indexate, enciclopedii, dicționare, jurnale academice.

Cea mai mare parte a Dark Web-ului o reprezintă bazele de date academice, guvernamentale sau ale unor mari biblioteci, organizații internaționale, companii etc. O bună parte din aceste date nu poate fi accesată decât de persoanele autorizate.

Social media. Pe măsură ce social media continuă să evolueze iar utilizarea lor se modifică și extinde, la fel se întâmplă și cu definiția social media. Acest fenomen este determinat în special de legătura dintre social media și tehnologia și platformele care fac posibilă crearea de conținut, colaborarea și schimburile dintre participanți și public.

Termenul se referă atât la conținutul generat de utilizatori, cât și la instrumentele folosite pentru crearea și publicarea acestuia. *Principalele categorii ale social media sunt instrumentele:* de comunicare (bloguri, microbloguri); de colaborare (wikis, site-uri de răspunsuri); de recomandare (social news sites, servicii de bookmarking); site-urile multimedia (audio, partajare imagini și video, livecasting, etc.) și lumile virtuale (Second Life, World of Warcraft).

- Blogurile – au constituit motorul dezvoltării Web-ului interactiv. În prezent, există peste 200 de milioane de bloguri, iar 54% dintre blogeri postează zilnic. Datorită implementării aplicațiilor software Web 2.0, blogurile au devenit interactive, cititorii având posibilitatea să posteze materiale proprii și comentarii, formând astfel comunități online centrate în jurul unui blog. Concomitent, s-a înregistrat atât diversificarea subiectelor abordate, cât și specializarea blogurilor pe anumite domenii (business, branding, cultură, călătorii, design, divertisment, IT, jurnalism, media, medicină, politică, PR, tehnologie, social, sport, etc.). Unele bloguri au deja audiențe mai mari decât mass-media tradițională.

- Wikis - site-urile de acest tip folosesc platforma digitală gratuită "MediaWiki", implementată și pe pagina enciclopediei "Wikipedia". În urma dezvoltării "MediaWiki", enciclopediile electronice au cunoscut un adevărat "boom". "Wikis" sunt caracterizate de instrumentele dedicate lucrului colaborativ, cu ajutorul cărora utilizatorii pot elabora în comun conținutul. Aceștia pot adăuga, șterge sau modifica informația afișată fără a cunoaște limbaje de programare. "Wikis" combină un mediu de discuții cu o bibliotecă electronică, un sistem de mail, un *chat room* și un instrument de colaborare transparent. Paginile păstrează ultimele modificări, astfel încât vizitatorii care nu sunt de acord să poată reveni la versiunile anterioare și să corecteze greșelile.

• Site-urile multimedia (audio, partajare imagini și video, livecasting, etc.) au ca exponenți principali "YouTube", "LiveLeaks", "MetaCafe", "Dailymotion" (fișiere video postate de utilizatori – persoane sau instituții/ organizații) și "Flickr", "Picassa", "Photobucket" (fișiere foto).

Rețele sociale. Site-urile de rețele sociale, de multe ori cunoscute doar ca "social media", se referă la un număr de site-uri de internet care au fost înființate pentru a permite și a încuraja utilizatorii să creeze rețele de cunoștințe și, de asemenea, să partajeze mesaje și materiale audiovizuale, de multe ori la dispoziția unui public mai larg (McQuail, 2010).

În prezent, acestea completează potențialul Internetului: conectează oamenii la nivel global. Rețelele sociale reprezintă un fenomen de masă, principalele site-uri de acest tip având, cumulativ, peste un miliard de utilizatori. Dintre aceștia, în 2014, peste 1.184 de miliarde au conturi pe "Facebook", cea mai mare rețea socială online.

Potrivit cercetătorului specializat în media socială, Danah Boyd, din cadrul centrului de cercetare „Microsoft Research New England”, *rețelele sociale reprezintă ultima generație de spațiu public mediat, spațiul de întâlnire și interacțiune publică mediată de tehnologie.*

Caracteristici

- Oferă utilizatorilor metode noi și variate de comunicare, inclusiv prin aplicațiile dedicate lansate pentru platformele mobile (iOS, Android, Symbian);
- Permit crearea unor profiluri personale și structurarea prietenilor în grupuri personalizate, cu diferite grade de acces la informațiile postate; Comunicarea poate fi și de tip "1 la 1" sau generalizată, toți prietenii utilizatorului având acces la informațiile postate pe pagina acestuia;
- Asemeni celorlalte instrumente de comunicare, rețelele de socializare au seturi de reguli, convenții și practici; Datorită potențialului deținut, rețelele de socializare au devenit un puternic instrument de marketing, fiind folosite de companii, organizații și persoane publice pentru diverse campanii de promovare.

Trăim într-o societate aflată în continuă schimbare, în care tehnologia digitală transformă fiecare aspect al vieții umane, în vreme ce biotehnologia poate schimba însăși viața într-o singură zi. Viața modernă oferă șanse și opțiuni mai mari, dar și riscuri și incertitudini sporite. Dilatarea pieței informaționale este posibilă datorită avântului noilor tehnologii informatice și comunicaționale ce marchează sfârșitul modernității și începutul epocii postmoderniste. Digitalizarea culturii la nivelul societății a determinat apariția reacțiilor și la nivelul sistemului educativ, implementarea noilor tehnologii devenind o cerință tot mai acută în învățământ. Fereastra către lume, deschisă prin Internet, a lăsat se pătrundă, în sufletele a cât mai multor oameni, dorința de a fi la curent cu cele mai noi informații, într-un mod rapid, ușor și comod. Importanța Internetului pentru învățământ și cercetare a determinat în SUA, conectarea la rețea a școlilor de toate gradele, indiferent de natura sau profilul acestora. Acest fapt a condus la crearea de site-uri cu informații specifice, dedicate diferitelor grupuri de vârstă și interese.

În România, învățământul trece printr-o perioadă de mari schimbări, iar Internetul este o parte majoră a acestor transformări. Apariția și răspândirea tot mai semnificativă a învățământului la distanță este o parte importantă a mutațiilor care au loc în învățământ. Existența conexiunilor la Internet deschide larg porțile de pregătire și perfecționare în orice domeniu, pentru orice nivel și la orice vârstă. Accesând Internetul, pătrundem de fapt într-o bază de date gigantică, o rețea care se întinde la nivelul întregii lumi, oferind informații și servicii de toate tipurile tuturor celor care au un calculator conectat.

Bibliografie

- Adăscăliței, A. – Instruire asistată de calculator - Editura Polirom, 2007
- Brut, M.; Buraga S. – Prezentări multimedia pe Web, Editura Polirom, 2004
- Istrate, O. - Educația la distanță. Proiectarea materialelor, Editura Agata, 2000
- <http://edu.glogster.com/>
- www.kubbu.com
- [http://www.cniv.ro/2009/elearning\](http://www.cniv.ro/2009/elearning)
- www.wikipedia.org

CREȘTEREA CALITĂȚII EDUCAȚIEI ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ LA NIVELUL STANDARDELOR EUROPENE

*Prof. Porneală Ramona
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Omul devine om numai prin educație, dar "educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce" (Pestalozzi).

Educația este o acțiune care se realizează în școală dar și în societate. Școala are un rol primordial în asigurarea educației copiilor. Colaborarea între cei doi factori educaționali, școala și familia este de maximă importanță. Familia îi dă copilului primele informații despre lumea înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. "Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii se menține toată viața". (M. Golu)

Scopul învățământului de azi și dintotdeauna constă în dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor, a capacității de a gândi, pentru a rezolva probleme, a înțelege, a inova, a lua decizii și a comunica eficient.

Pentru a atinge acest țel, școlile și clasele de elevi trebuie să ofere o atmosferă cât mai favorabilă dezvoltării gândirii, să încurajeze discutarea și exprimarea ideilor, convingerilor și rezolvarea de probleme. Școala devine astfel un centru de stimulare a gândirii și învățării, în care informația constituie catalizatorul gândirii în primul rând și nu punctul final al acesteia.

Menirea procesului de învățământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experiențe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învățarea. Procesul de învățământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup.

În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale.

Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilări de cunoștințe.

Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

În accepția didacticii actuale, contextul psiho-social în care are loc învățarea, clasa de elevi, cu multitudinea interrelațiilor ei umane, constituie premisa unei vieți colective reale, încărcate cu atâtea elemente stimulative, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunescu - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Sistemul nostru de învățământ ar trebui proiectat în funcție de noile realități ale ofertei europene de pe piața muncii - cum ar fi modificarea rolului profesiilor și evoluția calificărilor -, precum și de scăderea populației școlare cu până la 20% până în 2012. Un veritabil dialog nu poate fi purtat decât pe o piață a ideilor și a culturii de specialitate. Din păcate, în România a fost

și rămâne suverană piața ideilor și a culturii generale, temeinic instituționalizată, dar care nu răspunde cerințelor pieței europene. Avem de rezolvat probleme grave legate de: subfinanțare, slaba calitate a actului educațional, absența unei descentralizări reale a sistemului de educație, lipsa unui corp de manageri aferent, cumulul irațional de ore al multor cadre universitare, stabilirea priorităților naționale de alocare a fondurilor în funcție de competențe și de nevoile pieței, garantarea egalității de șanse pentru cei din mediul rural, insuficienta informare și educare a populației cu privire la rolul învățării continue. Nu putem vorbi însă de modernizare sau de calitatea procesului educațional fără o alocare eficientă a resurselor în sistem. Mă refer aici în special la adecvarea curriculei la cerințele pieței muncii, la finanțarea unui număr restrâns de universități (cele capabile să promoveze activități de cercetare care să le propulseze în topul 500 al celor mai puternice universități din lume), la salarizarea personalului în funcție de competențe și performanțe reale și la dezvoltarea infrastructurii necesare derulării unui proces eficient de învățare la toate nivelurile și în toate regiunile țării.

O analiză a 20 de sisteme educaționale naționale care au reușit să își îmbunătățească semnificativ performanțele, obținând rezultate mai bune la nivel internațional, a identificat patru caracteristici comune în reformele de educație: (1) atragerea și menținerea cadrelor didactice de calitate, care sunt pasionate de ceea ce fac și care au înțeles responsabilitatea practicării acestei meserii la un nivel performant, (2) îmbunătățirea practicilor educaționale folosite direct în școli, (3) asigurarea formării unor echipe de conducere de calitate și (4) stabilirea ca obiectiv național, reușita fiecărui elev.

În cazul acestor sisteme, deși existența unui nivel suficient de finanțare este un factor important, acest aspect nu poate rezolva în sine problemele ce țin de performanța educațională. Există diferențe semnificative între rezultatele unor sisteme de învățământ cu același nivel al cheltuielilor publice. De exemplu, diferența dintre un profesor de calitate înaltă și unul de calitate mai slabă justifică în 3 ani până la 53 de puncte procentuale dintre diferențele în rezultate ale elevilor care pornesc de la un nivel mediu echivalent cu 50%. De asemenea, 91% dintre studiile care au analizat impactul reducerii mărimii unei clase asupra rezultatelor elevilor au arătat faptul că acest aspect nu are un impact semnificativ sau are un impact negativ asupra performanței elevilor, aceasta din urmă fiind preponderent influențată de diferențele dintre calitatea profesorilor care sunt responsabili de acele clase.

În cazul celor 20 de sisteme educaționale analizate care au demonstrat o îmbunătățire semnificativă, reforma sistemului de învățământ conform caracteristicilor menționate s-a efectuat într-o perioadă de șase ani. Deci până în 2020 România ar putea avea un sistem de educație bun, la nivelul celor din Polonia, Slovenia sau Armenia, dacă începând cu anul viitor s-ar lansa o astfel de reformă.

Bibliografie:

- Cerghit I., *Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
- Pintilie M., *Metode moderne de învățare evaluate*, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009;
- Iluț P., *Sinele și cunoașterea lui*, Editura Polirom, 2001;
- Adler A., *Cunoașterea omului*, Editura Iri, 1996.

EDUCAȚIA ÎN CONTEXT EUROPEAN

Prof.înv.primar: Predescu Georgeta-Janina, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj

Prof.înv.primar: Bocai Veronica Simona, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj

“Fericit este copilul care găsește în fiecare etapă a drumului său pe educatorul capabil să-i insuflă treptat forța și elanul necesare împlinirii destinului său ca om”

Maurice Debesse

Învățătorul, cadrul didactic este cel dintâi educator. Au spus-o, de-a lungul timpului, mulți erudiți ai lumii. Figura celui dintâi dascăl dăinuie în mintea și sufletul fiecăruia, precum o icoană sfântă. Deși mereu altul în timpuri, el rămâne același.

Potrivit orientării tradiționaliste, menirea cadrului didactic este de a păstra și a transmite cunoștințele generațiilor tinere. În această viziune, dascălul apare sortit ca un mijlocitor ce trebuie să străbată spațiul spiritual între generații, pe același drum bătorit.

În paralel cu această accepțiune, se află educatorul ca agent social participant activ și responsabil nu numai la viața școlii, ci și la cea a comunității din care face parte, contribuind prin munca sa la toate prefacerile ce au loc în ea. Din datele existente rezultă că această orientare se impune astăzi tot mai insistent, pentru orice națiune care este atentă la viitorul său.

Profesiunea de educator, exercitarea ei, solicită din partea celor care o practică să răspundă la cerințe de bază, printre care amintim: pregătirea temeinică de specialitate, pregătirea psihopedagogică corespunzătoare, precum și priceperi și deprinderi de muncă pedagogică, tact și măiestrie pedagogică, bogat orizont cultural.

Cunoașterea precisă a scopului, claritatea și puterea lui mobilizatoare, stimulativă și selectivă în același timp, trebuie să-l conducă pe profesor, în mod neabătut, la eforturi susținute și continue de perfecționare și autoperfecționare a întregii sale activități în vederea realizării scopului educativ.

Situația cadrului didactic în clasă este aceea de lider formal. Această poziție este determinată de cel puțin câțiva indicatori: status-ul de adult, quantumul de cunoștințe, experiență socială, capacitatea de a organiza și conduce colectivul de elevi. Nu mai puțin importantă este și autoritatea cu care este investit, rezultând din funcțiile sale în organizarea și desfășurarea activității grupului școlar, în relația cu părinții și, pe un plan mai larg, cu comunitatea socială.

Pentru acoperirea acestui status complex, profesorul angajează întreaga sa capacitate profesională, arsenalul mijloacelor didactice, dar și propria personalitate.

Personalitatea unui cadru didactic poate avea o influență mult mai mare asupra copiilor cu care lucrează decât informația care emană de la el. Adrian Neculau afirmă că acel tip de aureolă pe care o poartă profesorul (educatorul) și care este un amestec de uimire cu venerație și puțină teamă, afecțiune, adorație și respect în proporții diferite. Această aureolă poate fi rezultatul a ceea ce știe și spune profesorul, dar nu numai. Poate cu mult mai important este “cum spune” și cum traduce în practică, prin atitudinile și comportamentul său, ideile pe care le transmite.

Măiestria demonstrată în activitatea cu elevii (fie ea didactică, fie educațională) demonstrează darurile ascunse ale dascălului... astfel pe de o parte, trebuie să recunoaștem că trăsăturile de ordin afectiv sunt prezente în firea unora dintre noi, deci sunt înnăscute, iar pe de altă parte că ele nu constituie un fond potențial care are nevoie, spre a ajunge la împlinire, de exercițiu și practică îndelungată.

Aptitudinile sunt ca filioanele de aur sau de diamante din subsol care cer, spre a fi scoase la lumină, efort și meșteșug. Printre aptitudinile care concură la conturarea unei măiestrii pedagogice apare mai cu seamă aptitudinea comunicativității.

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ.

Elaborarea acestui model presupune raportarea la conceptul psihologic de creativitate care desemnează dispoziția care există în stare potențială la orice individ și la orice vârstă de a produce ceva nou și relevant la scară socială și individuală.

Cadrele didactice recunoscute ca eficiente tind să folosească următoarele tehnici persuasive: recompensarea imediată și amânată, recompensarea din partea profesorului și a altor persoane, self-esteem-ul, inducerea responsabilității la elevi față de sine și față de colectiv, sentimentul datoriei, altruismul, feed-back-ul pentru profesor.

Eficiența activității didactice se datorează setului de competențe pe care și le dezvoltă pe parcursul carierei. Prin formarea continuă, lifelong learning, se proiectează modelul european al cadrului didactic acela al profesionistului.

Competența și calitatea – coordonate majore ale perfecționării învățământului. Pășind pragul oricărei instituții de învățământ te întâmpină permanent, priceperea și competența slujitorilor școlii de a îmbina frumosul cu utilul, de a crea acel mediu propice și fertil menit să ofere copiilor și tinerilor cadru de formare și manifestare a unor personalități puternic conturate, capabile să-și pună în valoare capacitățile fizice, intelectuale și morale și să devină constructori iscusiți în viitoarele profesii pe care le vor îmbrățișa.

Într-un mediu social în continuă schimbare succesul nu poate fi obținut fără o educație continuă racordată la dinamica vieții sociale.

Trebuie luată în considerație cunoașterea etapelor/nivelurilor carierei didactice și elaborarea unor modele de competențe asociate ca și a standardelor corespunzătoare. Elaborarea unui model ipotetic general al competențelor cadrului didactic pentru învățământul primar constituie un reper strategic în proiectarea oricărui program în formare.

În concordanță cu politicile europene actuale, strategia națională de formare continuă a perfectat un model al carierei didactice, având la bază următoarele competențe generale: comunicare și relaționare, metodologice, pedagogice și psihosociale, tehnice și tehnologice și de management al carierei. Aceste competențe generale li se subordonează competențele specifice specializării didactice. Astfel, cadrul didactic atinge performanța. Performanța este raportată la standardele de formare continuă elaborate de CNFP, în concordanță cu competențele generale enunțate anterior și politicile europene actuale.

În concluzie, modelul european al cadrului didactic presupune câteva concepte cheie, interdependente, care asigură succes carierei didactice. În context european – românesc, vorbim despre: competența educațională, standard de formare continuă, lifelong learning pentru profesionalizarea carierei didactice.

BIBLIOGRAFIE:

- BÂRSĂNESCU, Șt.și colab. , *Istoria pedagogiei. Manual pentru liceele pedagogice și institutele pedagogice de 2 ani*. București: E.D.P, 1972
- NICOLA, IOAN. , *Pedagogie*, București, E.D.P, 1992
- Conf.univ.dr.DIACONU,M. ,Prof.univ.dr. JINGA, I. *Pedagogie*, Bucuresti, Editura ASE, 2004
- CRENGUȚA-LĂCRĂMIOARA OPREA, *Pedagogie – Alternative metodologice interactive*, București, Editura Universității din București, 2003

STUDIU COMPARATIV ÎNTRE METODELE TRADIȚIONALE ȘI MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE

*Prof. Rotaru Doina,
Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, Craiova*

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii. Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei.

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în :

1. **Tradiționale:** expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;
2. **Moderne:** algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare (jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor. **Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice** sunt: metoda Ciorchinului; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Pălăriile gânditoare; metoda Frisco; metoda Schimba perechea; metoda Explozia stelară; diagrama Venn; metoda Cauza-efect.

Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, așadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor;
- au un caracter formal și stimulează competiția;

- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocritică, disciplina școlară fiind impusă. Aceste metode generează pasivitatea în rândul elevilor.

La polul opus, *metodele moderne* se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Din toate cele menționate rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un învățământ de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Bibliografie

- Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
- Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chișinău, 1999
- Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Marcu V., Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003
- George Stoenescu, Gabriel Florian, Didactica Fizicii Editura Sitech, Craiova 2009
- Metodica predării chimiei, Editura Arves, Craiova 2010

VALORIFICAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE SECOLULUI XXI LA ELEVI

*dr. ing. Irina-Isabella Savin
Colegiul Tehnic „Ioan C. Ștefănescu” Iași*

Competențele tehnice specializate, lingvistice și digitale dobândite de către elevi pe parcursul studiilor, sunt utile pentru continuarea traseului educațional/profesional.

Schimbările rapide în domeniul cunoașterii, dinamica pieței concurențiale în care funcționează instituțiile și firmele, schimbările legislative care impun noi criterii și cerințe de funcționare, solicită resurse umane cu un potențial mare de adaptare.

Problema mobilității sociale și a intențiilor de continuare a studiilor, ori de inserție profesională este una esențială în societatea actuală, fiind în continuă schimbare, valorizând aspirațiile tinerilor față de ei înșiși și față de propria carieră, dimensionând latura națională, regională sau globală în funcție de valorile de cultură și de civilizație în care s-au format.

Din acest motiv se impun arii de selecție și de preselecție ale alternativelor față de viitoarea profesie, în funcție elementele educative pe care și le-au format de-a lungul instituționalizării în mediile formale, informale și neformale.

Factorii care stimulează învățarea și dezvoltarea personală

Elevii trebuie susținuți pentru identificarea competențelor și abilităților, plecându-se de la realizarea unui proces de cunoaștere și autocunoaștere și stabilirea unor direcții optime pentru formarea profesională continuă și direcții de integrare profesională, astfel încât să fie în concordanță cu situația de pe piața muncii.

Procesul de tranziție a absolvenților de la școală la viața activă și inserție pe piața muncii este unul amplu și complex, care solicită o atenție majoră din partea formatorilor și a responsabililor cu consilierea privind decizia de a urma o carieră într-un domeniu vizat și, în egală măsură, din partea angajatorilor și a sistemului implicat în gestionarea pieței muncii.

Absolvenții de liceu sunt direct responsabili de alegerea carierei lor viitoare, iar la baza acestei alegeri se află un set de motive determinante, precum: speranța de a obține un salariu cel puțin satisfăcător asigurării nevoilor curente, siguranța locului de muncă ce oferă stabilitate socială, teama de a nu deveni șomer, etc.

Scopul găsirii unui loc de muncă este de a identifica posturile care sunt în armonie cu competențele și abilitățile de lucru ale fiecărei persoane. Formarea elevilor are loc încă din clasa a IX-a, urmărindu-se pe parcurs progresul real realizat în dobândirea acestor competențe și abilități.

Imaginile de mai jos sunt reprezentative pentru evoluția elevilor, prin participarea lor la activități curriculare și extracurriculare, evidențiindu-se capacitatea lor de corelare a competențelor tehnice specializate, cu cele lingvistice și de literație, precum și cele digitale, necesare pentru realizarea prezentărilor cu ajutorul calculatoarelor.

Figura 1. Echipa pregătind participarea la un concurs școlar

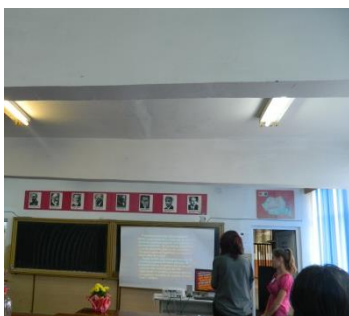

Figura 2. Eleve prezentând o lucrare la un concurs școlar

Figura 3. Dezvoltarea abilităților de execuție și a limbajului a elevilor la ora de specialitate

Figura 4. Dezvoltarea competențelor digitale pentru o lecție de specialitate

Din sondajele de opinii efectuate între elevi, sondaje efectuate de către alți elevi, în cadrul unui studiu care se referă la modul cum se simt ei implicați în diverse activități curriculare și extracurriculare, s-au obținut următoarele informații:

- Resursele puse la dispoziția elevilor ajută la dobândirea mai ușoară a informațiilor
- Rolul profesorului este de a fi ”o punte” între elevi și tehnologia nouă
- Implicarea elevilor în promovarea valorilor
- Dezvoltarea competențelor, abilităților și a limbajului pentru formarea personală a elevilor
- Utilizarea la ore a noilor strategii didactice, implicând dezvoltarea gândirii critice, a imaginației și a creativității la elevi
- Satisfacția elevilor în urma evaluării/autoevaluării.

Concluzii

Satisfacția este foarte importantă, atât la nivel individual, cât și organizațional.

Satisfacția în muncă este o stare pozitivă care rezultă din atitudinea elevului la școală. Atitudinea pozitivă față de muncă influențează în mod direct performanțele individuale și implicit, cele ale organizației, fiind o dovadă a profesionalismului.

Asigurarea satisfacției tinerilor depinde, necondiționat, de un cumul de factori. Traseul educațional este menit să te învețe să muncești, dar și să te sprijine să-ți găsești locul de muncă cel mai potrivit și pregătirea necesară pentru viață, chiar și dincolo de învățatură, muncă și carieră.

Sistemele educaționale și instruirea, deschise pentru nou, este unul dintre obiectivele pe care Uniunea Europeană le are pentru viitorul apropiat ca cerință pentru a asigura forța de muncă calificată care pe lângă competențe profesionale, să dețină abilitatea de a lucra și de a comunica cu persoane din alte țări.

Provocările care apar în urma schimbărilor socio-economice și tehnico-științifice, precum și necesitatea de actualizare și dezvoltare periodică a competențelor la elevi, solicită adoptarea unei noi abordări de învățare și a unor sisteme de învățare și de instruire care să fie mai ușor adaptabile la aceste modificări și mai deschise.

În contextul unei piețe a muncii care solicită flexibilitate și adaptabilitate sporită în fața schimbării, mobilitatea devine din ce în ce mai necesară. Mobilitatea pentru învățare are un rol

important în a face procesul educației, sistemele de pregătire și instituțiile mai deschise, mai accesibile și mai eficiente.

Bibliografia

- [1] M. Bocoș, D. Jucan, *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2007
- [2] I. Cerghit, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Polirom, Iași, 2008
- [3] Al. I. Dumitru, *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Ed. de Vest, Timișoara, 2000
- [4] www.curriculum2010.edu.ro

ELEMENTE DE REFORMĂ LA NIVELUL SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA

*Prof. Spiridon Claudia Denisa,
Colegiul Național Pedagogic “Ștefan Velovan”, Craiova*

După cum indică numeroase rapoarte, performanțele actuale ale sistemului de învățământ din România sunt nesatisfăcătoare, atât după standardele naționale cât și cele internaționale. Statisticile arată că în medie 55% dintre elevii români nu au promovat examenul de bacalaureat în ultimii doi ani, 30% au picat capacitatea anul acesta, în timp ce un raport al Băncii Mondiale notează faptul că performanța României este mai slabă decât media țărilor din Europa și din Centrul Asiei, și considerabil inferioară țărilor din UE. România s-a situat pe locul 48 – sau în ultimele 30 de țări – conform ultimelor rezultate PISA, în urma unor țări vecine precum Bulgaria sau Ungaria.

Raportul Băncii Mondiale evidențiază polaritatea educației în România: în timp ce câțiva elevi de top obțin punctaje foarte mari la testele naționale și internaționale și tot ei plasează România printre primele țări din lume la olimpiadele internaționale, un număr foarte mare de elevi, 40-50% din total, nu reușesc să îndeplinească baremele minime la examenele naționale sau la evaluările internaționale. În aceste condiții, putem afirma că sistemul oficial de învățământ nu oferă un nivel corespunzător de educație, echitabil distribuit. Rezultatele unui sistem de învățământ depind, într-o măsură importantă, de cheltuielile publice în educație, iar România are un buget al educației mult inferior celorlalte țări membre ale UE.

Efectele unui sistem de educație performant sunt multiple. Un studiu efectuat de McKinsey&Co a evidențiat faptul că ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean.

De asemenea, creșterea nivelului educației în România este necesară pentru a face față schimbării cerințelor pe piața . Dacă în 2010 80% din pozițiile de muncă din UE cereau un nivel de calificare mediu spre ridicat, acest număr se va ridica la 85% în 2020, dintre care 35% vor fi poziții de muncă cu un nivel de calificare ridicat. În consecință, îmbunătățirea sistemului de educație duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. Mai mult decât atât, educația poate reduce riscul manipulării politice, comerciale și religioase, întărind democrația și implicarea civică.

O analiză McKinsey a 20 de sisteme educaționale naționale care au reușit să își îmbunătățească semnificativ performanțele, obținând rezultate mai bune la nivel internațional, a identificat patru caracteristici comune în reformele de educație: (1) atragerea și menținerea cadrelor didactice de calitate, care sunt pasionate de ceea ce fac și care au înțeles responsabilitatea practicării acestei meserii la un nivel performant, (2) îmbunătățirea practicilor educaționale folosite direct în școli, (3) asigurarea formării unor echipe de conducere de calitate și (4) stabilirea ca obiectiv național reușita fiecărui elev.

În cazul acestor sisteme, deși existența unui nivel suficient de finanțare este un factor important, acest aspect nu poate rezolva în sine problemele ce țin de performanța educațională. Există diferențe semnificative între rezultatele unor sisteme de învățământ cu același nivel al cheltuielilor publice.

De exemplu, diferența dintre un profesor de calitate înaltă și unul de calitate mai slabă justifică în 3 ani până la 53 de puncte procentuale dintre diferențele în rezultate ale elevilor care pornesc de la un nivel mediu echivalent cu 50% . De asemenea, 91% dintre studiile care au analizat impactul reducerii mărimii unei clase asupra rezultatelor elevilor au arătat faptul că acest aspect nu are un impact semnificativ sau are un impact negativ asupra performanței elevilor, aceasta din urmă fiind preponderent influențată de diferențele dintre calitatea profesorilor care sunt responsabili de acele clase.

În cazul celor 20 de sisteme educaționale analizate care au demonstrat o îmbunătățire semnificativă, reforma sistemului de învățământ conform caracteristicilor menționate s-a efectuat într-o perioadă de șase ani. Deci până în 2020 România ar putea avea un sistem de educație bun, la nivelul celor din Polonia, Slovenia sau Armenia, dacă începând cu anul viitor s-ar lansa o astfel de reformă.

În mai 2009, a fost adoptat un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale compus dintr-un set de concluzii ale Consiliului. Acesta a stabilit patru obiective strategice pentru educație și formare în UE: transformarea în realitate a învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității; îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării; promovarea echității, coeziunii sociale și cetățeniei active; și îmbunătățirea creativității și inovării (inclusiv a spiritului antreprenorial) la toate nivelurile de educație și de formare. Pentru atingerea acestor obiective, ET 2020 a stabilit o serie de criterii de referință care fac obiectul unei monitorizări și a unei raportări statistice periodice, incluzând următoarele obiective care trebuie atinse până în 2020, și anume:

- cel puțin 95 % din copiii între patru ani și vârsta pentru începerea învățământului primar obligatoriu ar trebui să participe la educația preșcolară;
- procentajul persoanelor cu vârsta de 15 ani cu abilități insuficiente în materie de citit, matematică și științe ar trebui să fie mai mic de 15 %;
- procentajul abandonului prematur al educației și formării profesionale ar trebui să fie mai mic de 10 %;
- procentajul persoanelor cu vârste între 30 și 34 de ani care absolvă studii terțiare ar trebui să fie de cel puțin 40 %;
- o medie de cel puțin 15 % din adulții cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să participe la programele de învățare pe tot parcursul vieții;
- o medie de cel puțin 20 % din absolvenții de învățământ superior ar trebui să fi beneficiat de o perioadă de studiu sau de formare în străinătate (inclusiv stagii într-un mediu profesional) legată de învățământul superior, reprezentând cel puțin 15 credite conform Sistemului european de credite transferabile (ECTS) sau având o durată de cel puțin trei luni;
- o medie de cel puțin 6 % din grupa de vârstă 18-34 de ani cu formare profesională inițială și calificare profesională ar trebui să fi beneficiat de o perioadă inițială de educație și formare profesională (EFP) (în limba engleză) (inclusiv stagii într-un mediu profesional) în străinătate cu o durată de cel puțin două săptămâni;
- procentajul absolvenților angajați (persoane cu vârste între 20 și 34 de ani) care au părăsit sistemul de învățământ și formare profesională cu cel mult trei ani înainte de anul de referință ar trebui să fie de cel puțin 82 %.

Bibliografie

- *Dimensiunea europeană a învățământului românesc*, Roxana Tudorică, Editura Institutul European, 2004
- *Invatamantul romanesc, incotro?: privire critica asupra unui deceniu de incercari reformatoare*, Tudor Opris, Editura Semne, 2001
- *Sanse de acces la educatie in societatea romaneasca actuala*, Gabriela Neagu, Editura Lumen, 2012
- *Școală și societate: contribuție la cunoașterea formării elitelor românești din Banat în secolul al XIX-lea*, Mihai Pârvulescu, Editura Excelsior Art, 2003
- *Învățământul românesc între tradiții și perspective*, Stan Munteanu, Editura Eminescu, 2002

TEHNICI DE EVALUARE A RANDAMENTULUI ȘCOLAR LA STANDARDE EUROPENE

Prof Stăicuț Laura Maria

Liceul Tehnologic "Petre Banita" Călărași, Dolj

Profundele transformări din societatea românească și cerința iminentă de integrare a ei în ansamblul structural al lumii contemporane sunt indisolubil legate de recunoașterea înnoirii spirituale prin perfecționarea întregului proces instructiv-educativ. Promovarea unui învățământ care să corespundă cât mai bine cerințelor dezvoltării personalității copilului necesită o nouă orientare inspirată de ideile și valorile umanismului modern.

În virtutea idealului educațional, al climatului valorilor umaniste în educație, esențială rămâne pentru învățământul primar dezvoltarea armonioasă a personalității fiecărui copil, în totalitatea potențialităților sale fizice și psihice, a aspectelor estetice și etice și potrivit particularităților sale personale și culturale.

Reformele și demersurile de inovare a sistemelor de învățământ desfășurate peste tot în lume - proces pe care îl parcurge și învățământul românesc - au determinat reconsiderarea rolului evaluării în ansamblul procesului de învățământ, precum și demersuri de optimizare a strategiilor de evaluare, de creștere a pertinentei și relevanței lor pentru evidențierea progresului înregistrat de fiecare elev în pregătirea sa. Ca proces complex de măsurare și emitere a unor judecăți de valoare, evaluarea are „încărcătură morală” deoarece conduce la clasificări, selecții, „verdicte” ce hotărăsc traseul socio-profesional al elevilor.

Învățământul românesc are în vedere pregătirea unui om capabil să vină în întâmpinarea nevoii de schimbare, capabil să anticipeze, să o dorească, ba chiar să se pregătească pentru ea.

În acest scop se va pune accent pe folosirea metodelor activ-participative, pe tehnicile de învățare eficientă, pe folosirea unui stil didactic integrat, pe creșterea efortului de învățare al elevilor și pe formarea capacității de autoevaluare.

Noua generație se îndreaptă spre împlinire, parcurgând drumul *“cu acul busolei îndreptat către obiectivele pe termen lung, pentru trasarea acelor coordonate care dau deschidere personalității umane, către angajare, cooperare, comunicare, încredere și spirit creator”* (I.Holban, Revista de pedagogie, Nr. 1-2, 1991, pag. 5)

Multe critici se îndreaptă asupra strategiilor tradiționale de evaluare, utilizate frecvent, ce valorizează excesiv dimensiunea informativă a învățământului în dauna celei formative, cu consecințe negative atât la nivel macrosocial, cât și individual (conturarea imaginii de sine, a motivației învățării și autoformării). Testele standardizate au anumite limite, ele rămân deficitare sub raportul evaluării capacităților, atitudinilor, competențelor. Sunt criticate metodele și tehnicile cu o slabă fidelitate și validitate ce fac evaluarea subiectivă și nerelevantă. Sunt propuse proceduri alternative centrate pe evaluarea competențelor.

Evaluarea poate fi practică în forme elastice și diverse, ea devenind câmpul fertil de manifestare a ingeniozității didactice. Urmărindu-se creșterea eficienței actului evaluativ se acționează pentru înnoirea lui și ieșirea din rutina unor formulări și practici depășite, pentru eliminarea efectelor stresante pe care le provoacă încă evaluarea tradițională.

Reforma sistemului educațional românesc nu poate fi concepută fără reforma sistemului de evaluare a progresului școlar. Fără a ignora intrările în sistemul de învățământ, se impune a acorda o mai mare atenție ieșirilor din sistem deoarece acestea sunt cele care alcătuiesc tabloul eficienței și calității activității de învățământ. Pentru aceasta este necesar a se observa dacă reforma evaluării este doar o idee frumoasă dar care a rămas la ușa clasei, sau ea a pătruns dincolo de această ușă devenind parte integrată, funcțională a activității practice a cadrelor didactice.

În concordanță cu coordonatele reformei evaluării sunt evidențiate câteva direcții de perfecționare / optimizare a metodologiei de evaluare, și anume: (Dumitriu Gheorghe, Dumitriu Constanța, Psihopedagogie, 2003, p. 361):

- înlocuirea probelor de evaluare "clasice" cu teste de evaluare ce asigură un grad sporit de obiectivitate privind cunoștințele, priceperile, capacitățile intelectuale ale elevilor;
- modificarea raportului dintre evaluare sumativă care inventariază, selectează, ierarhizează și evaluarea formativă ce valorifică) a maximum potențialul intelectual al elevilor;
- stabilirea unui echilibru între probele orale și scrise și integrarea sistematică a evaluării inițiale, formative și sumative în procesul de învățământ;
- promovarea metodelor alternative ce realizează o "evaluare autentică" (portofoliul, proiectul, investigația);
- realizarea unei concordanțe între procedurile de evaluare și obiectivele, conținuturile specificate în curriculum;
- formarea și dezvoltarea competenței docimologice a cadrelor didactice în vederea elaborării unor probe de evaluare cu validitate și fidelitate crescută; .
- dezvoltarea metodologiilor de evaluare specifice examenelor de admitere și de certificare În învățământ;
- optimizarea climatului psihosocial în care se realizează evaluarea;
- eliminarea factorilor perturbatori și limitarea distorsiunilor în notare.

În cadrul procesului de învățământ activitățile de predare-învățare-evaluare constituie elemente importante care se află într-o strânsă legătură. Orice schimbare produsă la nivelul uneia dintre ele influențează modalitățile de realizare a celorlalte, generând o adevărată reacție în lanț care presupune revenirile și revizuirile necesare. De aceea predarea-învățarea-evaluarea trebuie proiectate unitar, în același timp.

Esența acțiunii de evaluare constă în cunoașterea efectelor activității desfășurate (rezultatelor) în vederea perfecționării procesului în etapele următoare. Apreciată ca element constitutiv al actului pedagogic, evaluarea permanentă se distinge, după cum precizează I.T.Radu (Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, 1981, p.) prin : ritmul mult mai alert al activității evaluative și prin scurtarea considerabilă a intervalului dintre evaluare și modificările aduse predării-învățării.

Constantin Cucoș consideră că, „ *evaluarea nu trebuie concepută numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci și ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală a formării. Operația de evaluare nu este o etapă supraadăugată ori suprapusă procesului de învățare, ci constituie o ocazie de validare a justeței secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.*” (Constantin Cucoș , *Pedagogie* ,2006 ,p368)

Activitatea de evaluare este una complexă . Dificultățile evaluării pot trimite la veritabile aporii, degajate de încercarea de a răspunde la întrebări de tipul :

- când evaluăm (la începutul, pe parcursul ori la sfârșitul procesului)?
- ce se evaluează (cunoștințe , deprinderi, interacțiuni , componente ale activității) ?
- cum evaluăm?
- cine evaluează ?
- pentru ce și în numele la ce evaluăm ? (Constantin Cucoș, *Pedagogie* , 2006 ,p 369)

Multe critici se îndreaptă asupra strategiilor tradiționale de evaluare, utilizate frecvent, ce valorizează excesiv dimensiunea informativă a învățământului în dauna celei formative, cu consecințe negative atât la nivel macrosocial, cât și individual (conturarea imaginii de sine, a motivației învățării și autoformării). Testele standardizate au anumite limite, ele rămân deficitare sub raportul evaluării capacităților, atitudinilor, competențelor. Sunt criticate metodele și tehnicile cu o slabă fidelitate și validitate ce fac evaluarea subiectivă și nerelevantă. Sunt propuse proceduri alternative centrate pe evaluarea competențelor.

Evaluarea poate fi practică în forme elastice și diverse, ea devenind câmpul fertil de manifestare a ingeniozității didactice. Urmărindu-se creșterea eficienței actului evaluativ se acționează pentru înnoirea lui și ieșirea din rutina unor formulări și practici depășite, pentru eliminarea efectelor stresante pe care le provoacă încă evaluarea tradițională.

Pentru realizarea unei evaluări unitare este necesară elaborarea unei strategii, a unui ansamblu de criterii, modalități și instrumente de evaluare, a unor practici de desfășurare a programelor de evaluare, care să genereze o experiență a gestionării timpului de învățare, care să creeze legături de parteneriat cu mediul social.

Evaluarea reprezintă o acțiune managerială proprie sistemelor socioumane care solicită raportarea rezultatelor obținute, într-o anumită activitate la un ansamblu de criterii specifice în vederea luării unei decizii optime. (Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, 1998, p. 14)

Constantin Cucuș, definește evaluarea școlară ca fiind „procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare”. (Constantin Cucuș, Pedagogie, 2006, p. 367)

Conceptul de evaluare mai poate fi definit ca: *totalitatea activităților prin care se realizează colectarea, organizarea și interpretarea datelor obținute prin aplicarea unor instrumente de măsurare în scopul emiterii judecății de valoare pe care se bazează o anumită decizie educațională* (Stoica, A.-coord., Ghid de Evaluare și examinare, 2001, p. 8).

Așadar, *evaluarea educațională este procesul de colectare sistematică, orientată de obiectivele definite, a datelor specifice privind evoluția și/sau performanța evidențiate în situația de evaluare, de interpretare contextuală a acestor date și de elaborare a unei judecăți de valoare cu caracter integrator care poate fi folosită în diverse moduri, prespecificate însă în momentul stabilirii scopului procesului de evaluare.* (Stoica Adrian-coordonator, Evaluarea curentă și examenele – Ghid pentru profesori, 2001, p. 6).

Randamentul școlar definește ansamblul performanțelor școlare realizate de elevi într-un timp și spațiu pedagogic determinat (unitate de învățare, an școlar, ciclu, disciplină de învățământ). Analiza randamentului școlar presupune implicarea unor concepte operaționale care vizează evaluarea eficienței pedagogice a activității didactice/educative: nivelul de cunoștințe, comportamentul elevului, succesul școlar, calitatea procesului de învățământ.

Caracteristici ale conceptului de evaluare:

- * evaluarea școlară nu este decât un mijloc în slujba progresului elevului, nu un scop în sine;
- * evaluarea trebuie să fie în slujba procesului educativ și integrată acestuia;
- * evaluarea trebuie să aprecieze înainte de toate drumul parcurs de elev: a făcut progrese sau nu?
- * evaluarea trebuie să stimuleze activitatea elevului și să faciliteze progresul său;
- * pentru a fi corect învățătorul trebuie să fie neutru și obiectiv pe cât posibil;
- * a evalua un elev înseamnă a-i transmite informații utile;
- * evaluarea trebuie să se facă în folosul copilului; ea trebuie să-l ajute să-și construiască viitorul pentru că ea se adresează unei ființe în devenire, în creștere, care n-a încheiat procesul de dezvoltare.

Funcții ale evaluării:

- . *de constatare*, dacă o activitate instructivă s-a derulat ori a avut loc în condiții optime, o cunoștință a fost asimilată, o deprindere a fost achiziționată;
- . *de informare* a societății, prin diferite mijloace, privind stadiul și evoluția pregătirii populației școlare;
- . *de diagnosticare* a cauzelor care au condus la o slabă pregătire și la o eficiență scăzută a acțiunilor educative;
- . *de pronosticare* a nevoilor și disponibilităților viitoare ale elevilor sau ale instituțiilor de învățământ;
- . *de selecție* sau de decizie asupra poziției sau integrării unui elev într-o ierarhie, într-o formă sau într-un nivel al pregătirii sale;
- . *pedagogică*, în perspectiva elevului (motivațională, stimulativă, de orientare școlară și profesională, de întărire a rezultatelor, de formare a unor abilități, de conștientizare a posibilităților) și în perspectiva profesorului (pentru a ști ce a tăcut și ce are de realizat în continuare).

Cele trei forme ale evaluării raportate la axa temporală și anume: *evaluarea inițială, evaluarea continuă sau formativă și evaluarea sumativă sau cumulativă*, sunt cunoscute ca moduri

de integrare a actelor evaluative în procesul didactic. (I.T.Radu , *Didactica*– manual pentru clasa a X-a –școli normale ,1995 ,p. 127)

A) Evaluarea inițială se realizează în contextul adoptării unui program de instruire, menită să stabilească nivelul de pregătire al elevilor la începutul activității, condițiile în care aceștia se pot integra în programul pregătit, ea constituind chiar una din premisele conceperii programului de instruire.

B) *Evaluarea continuă (formativă)* presupune verificarea rezultatelor pe parcursul procesului didactic , realizată pe secvențe mai mici ,propunându-și verificarea tuturor elevilor și a întregii materii , dat fiind faptul că nu toți elevii învață deopotrivă un conținut la fel de bine .

C) Evaluarea sumativă (cumulativă) și cea sumativă marchează tranziția de la un model tradițional către unul eficient, în perspectiva funcțiilor pe care le îndeplinește actul evaluării în activitatea didactică. Evaluarea cumulativă sau sumativă se efectuează la intervale mai lungi de timp, la finele unor activități temporale sau tematice (unitate de învățare , ` semestru, an școlar, ciclu, etc.). întrucât intervine după parcurgerea de către elevi a acestor secvențe.

Analiza comparativă (I.T.Radu , *Didactica*– manual pentru clasa a X-a –școli normale, 1995, p.p. 130 - 131) în ceea ce privește *evaluarea randamentului școlar*, pune în evidență următoarele note și caracteristici ale celor două strategii de evaluare (continuă și sumativă):

*evaluarea sumativă se realizează prin verificări parțiale, încheiate cu aprecieri de bilanț asupra rezultatelor, pe când cea continuă se face prin verificări sistematice, pe parcursul programului, pe secvențe mai mici;

*evaluarea sumativă operează prin verificări de sondaj în rândul elevilor și în materie, pe când evaluarea continuă are loc prin verificarea tuturor elevilor și a întregii materii, dat fiind faptul că nu toți elevii învață un conținut la fel de bine;

*evaluarea sumativă vizează în principal evaluarea rezultatelor, având efecte reduse asupra îmbunătățirii procesului, pe când evaluarea continuă are drept scop ameliorarea lui, scurtând considerabil intervalul dintre evaluarea rezultatelor și perfecționarea activității;

*în evaluarea sumativă se apreciază rezultatele, prin compararea lor cu scopurile generale ale disciplinei, iar în valoarea continuă se pleacă de la obiectivele operaționale concrete;

*evaluarea sumativă exercită în principal funcția de constatare a rezultatelor și de clasificare a elevilor, pe când evaluarea formativă are funcția prioritară de clasificare dar nu definitivă, prin lăsarea unui câmp deschis sancționărilor apreciative viitoare;

*primul tip de evaluare generează atitudini de neliniște și stres la elevi iar al doilea tip determină relații de cooperare între învățător și elevi;

* în problema timpului, evaluarea sumativă folosește o parte importantă din timpul instruirii, iar evaluarea continuă sporește timpul alocat instruirii prin diminuarea celui afectat evaluării.

În lucrările de specialitate metodologia evaluării rezultatelor școlare cuprinde mai multe forme și metode care pot fi grupate din perspectiva unor criterii variate. Astfel după Constantin Cucuș ,se disting următoarele categorii:

* *metodele tradiționale* : probele orale, scrise, practice

* *metodele complementare* : observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor, investigația, proiectul , portofoliul, tema pentru acasă , tema de lucru în clasă autoevaluarea.(Cucuș ,Constantin , *Pedagogie* ,2006 , p. 381)

* *testul docimologic*

Metodele tradiționale de evaluare, concepute ca realizând un echilibru între probele orale, scrise și cele practice sunt considerate principalele metode de evaluare, dominante încă în desfășurarea actului evaluativ din învățământul primar.

În afară de metodele tradiționale devenite clasice vizând evaluarea , se mai pot identifica o serie de noi metode , numite fie complementare , fie alternative . Caracterul complementar implică faptul că acestea completează metodele tradiționale de evaluare (metodele orale , scrise , practice)

și se pot utiliza simultan în procesul evaluativ. Caracterul alternativ presupune o înlocuire cvasitotală a metodelor clasice cu cele moderne.

După Constantin Cucuș, principalele metode alternative de evaluare invocate, în ultimul timp, sunt următoarele: (Cucuș Constantin, „Pedagogie” 2006, p. 384)

- referatul;
- investigația;
- proiectul;
- portofoliul;
- observarea sistematică a comportamentului elevilor;
- autoevaluarea;

În lucrarea „Pedagogie. Alternative metodologice interactive”, sunt enumerate și descrise pe lângă metodele alternative de evaluare enumerate mai sus și următoarele metode alternative de evaluare: (Crenguța Lăcrămioara Oprea „Pedagogie. Alternative metodologice interactive” Universitatea București, cap. 8, p.25).

- hărțile conceptuale;
- studiul de caz;
- fișa pentru activitatea personală a elevului;
- interviul;
- jurnalul reflexiv; - tehnica 3-2-1;
- metoda R.A.I.;
- studiul de caz.

Reguli pentru o evaluare reușită:

- Faceți din evaluare o sărbătoare a reușitei și o apologie a progresului
- Apreciați, întăriți și marcați orice progres realizat de elevi
- Încercați să converțiți nerealizările sau eșecurile elevilor în instanțe de revenire, motivare, perfectare
- Delimitați și accentuați încă din etapa predării acele elemente de referință pe care elevii trebuie să le etaleze în procesul de evaluare
- Nu deturnați evaluarea spre alte scopuri decât cele prescrise sau permise de codurile deontologice
- Accentuați virtuțile stimulative și minimizați servituțile sau atributele punitive ale evaluării școlare
- Personalizați cât mai mult instrumentele și tehnicile de evaluare în acord cu posibilitățile și nevoile publicului școlar
- Fiți circumspecți atunci când preluați și aplicați instrumente de evaluare prefabricate sau construite de alții și le utilizați la clasa dumneavoastră
- Emiteți judecăți de valoare și apreciați elevii chiar și atunci (mai ales atunci) când predați
- Nu puneți etichete definitive în legătură cu progresele elevilor dumneavoastră, pornind doar de la câteva exerciții evaluative
- Acordați tuturor elevilor o șansă de realizare și afirmare, indiferent de posibilități și circumstanțe
- Argumentați în fața tuturor elevilor nivelul rezultatelor exprimate prin aprecieri sau note; ei își interiorizează, cu acest prilej, exigențe, criterii, praguri ale reușitei
- Nu blamați, înfierăți, culpabilizați atunci când evaluați și notați
- Nu alunecați în manierism, fiți creativi și apelați la strategii și metode noi, multiple, diverse.

Toate încercările de abordare a problemelor evaluării se confruntă, de la început, cu complexitatea dimensiunilor care circumscriu domeniul evaluării, atât ca teorie și ca obiect al cercetării științifice, dar și ca practică, fenomen real, ca realitate prezentă în toate articulațiile procesului și sistemului de învățământ. Acest lucru începe cu cel mai simplu act de evaluare a elevilor la lecție, până la nivelul evaluărilor macrosistemice.

Bibliografie

- Cucuș , C. , (2006) , *Pedagogie* – Ediția a II –a revăzută și adăugită , Editura Polirom, Iași
- Dumitriu , GH. , Dumitriu , C.(2003) , *Psihopedagogie* , Editura Didactică și Pedagogică, București
- Dumitriu , C., (2003) , *Strategii alternative de evaluare* . Modele teoretico–experimentale, Editura Didactică și Pedagogică , București
- Radu , I. T. , 1981 *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului* , Editura Didactică și Pedagogică , București
- Stoica , A. , (coord.) , (1998) , *Evaluarea în înv. Primar .Descriptori de performanță*, Editura Humanitas Educațional, București
- Stoica ,A.(coord .) , (2001) , *Evaluarea curentă și examenele* .Ghid pentru profesori , Editura Pro Gnosis , București

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Stanuica Luminița Ileana
Școala Gimnazială "Sf. Dumitru", Craiova*

După cum indică numeroase rapoarte, performanțele actuale ale sistemului de învățământ din România sunt nesatisfăcătoare în contextul european, iar implicațiile economice ale unui sistem de educație îmbunătățit ar fi multiple.

Un sistem educațional și de formare continuă competitiv este acela capabil să dezvolte resursa umană prin contribuția sa la promovarea abilităților, a creativității, a inteligenței, a discernământului, a inițiativei, a originalității, a admirației lucide față de valoare, precum și la corectarea curențelor de comportament civic vizibile în spațiul public românesc.

Învățământul european se bazează pe cultivarea spiritului civic al elevului, pe dezvoltarea capacității sale de a se comporta cu semenii și de a fi un bun cetățean acestea fără a asimila multe cunoștințe din varii domenii ci bazându-se doar pe strictul necesar, pe ceea ce îi va și folosi tânărului în viitor, însă în învățământul românesc tot ceea ce se realizează se bazează pe asimilarea cât mai multor cunoștințe din toate domeniile fără a le adapta la ceea ce ne oferă de fapt societatea și la oportunitățile pe care le vor avea absolvenții odată cu finalizarea studiilor. Aceasta ar fi una dintre cauzele faptului că din ce în ce mai mulți tineri după terminarea studiilor aleg să părăsească statul natal pentru a-și găsi noi locuri de muncă care să răspundă capacităților lor. Pentru a ajunge să fim la egalitate cu învățământul european nu trebuie doar să realizăm reforme în ceea ce privește disciplinele sau numărul de ore acordate predării unei materii fără a avea o bază stabilă în ceea ce privește resursele materiale sau umane utilizate. În primul rând în învățământul din unele țări europene numărul de elevi dintr-o clasă nu depășește 15-20 în timp ce în cadrul învățământului românesc există clase care sunt formate din 35-40 de elevi unui cadru didactic fiindu-I aproape imposibil să poată lucra cu fiecare elev în parte în decursul a 50 de minute. În al doilea rând în școlile din Europa disciplinele ce se bazează pe formarea unor priceperi și deprinderi ale elevilor (sport, desen, muzică) se desfășoară după orele de curs în funcție de opțiunile elevilor pe când la noi disciplinele sunt incluse în programul zilnic al elevilor și mai mult sunt incluse printre disciplinele importante susținute la examen (spre exemplu ora de sport se desfășoară înaintea orelor de istorie, limba română, științe sau alte discipline importante ducând la oboseală fizică a elevului și la lipsa interesului privind participarea activă la celelalte ore de curs).

Resursele materiale existente la noi reprezintă de asemenea o problemă care împiedică bună desfășurare a activității didactice. Pentru realizarea unor lecții interactive așa cum ar impune noile reguli ar trebui să existe material didactic necesar iar în învățământul românesc există școli în care nu există nici măcar un calculator sau un videoproiector care să ușureze activitatea cadrelor didactice. De asemenea pentru realizarea proiectării didactice, a materialelor necesare pentru predarea mai ales a unor materii acolo unde nu există manual dar și a evaluării nu sunt alocate fondurile necesare cadrelor didactice pentru a procura astfel de materiale acestea trebuind să folosească propriile venituri pentru a realiza unele lecții sau să apeleze la părinții copiilor în cazul în care este necesar acest lucru.

Același lucru se întâmplă și în cazul modului de realizare a evaluării în învățământul românesc. Sistemele de evaluare europene ne aruncă la periferia performanțelor educaționale și inovative acest lucru datorându-se programelor supraîncărcate și neadecvate vârstei elevilor care îi împiedică pe aceștia să înțeleagă ceea ce li se predă și să renunțe la învățat tocmai din cauza faptului că nu înțeleg și nu sunt suficient motivați. Înregistrăm o singură excepție, de ordin pur cantitativ: ponderea populației între 25 și 64 ani având cel puțin studii secundare și superioare este mai mare decât în multe alte țări europene.

Lumea rurală românească rămâne spațiul cel mai greu de mobilizat în vederea schimbărilor necesare integrării. Într-o Uniune Europeană în care doar 5% din populația activă lucrează în

agricultură, România este obligată să-și construiască propriile politici de educare a unei părți semnificative a populației tributare agriculturii tradiționale. Mulți tineri părăsesc însă școala fără a avea calificările necesare, iar decalajele de instrucție sunt greu de recuperat pentru a se putea integra pe piața muncii.

Pentru reducerea abandonului școlar ar trebui ca elevii să nu fie nevoiți meargă zeci de kilometri până la cea mai apropiată școală acest lucru datorându-se faptului că, unele cadre didactice preferă să rămână fără serviciu decât să meargă într-un sat izolat și să lucreze cu elevii respectivi deoarece asta ar însemna să parcurgă zeci de kilometri cu propria mașină sau cu un mijloc de transport în comun deoarece nu li se oferă o locuință stabilă sau un venit care să ajute în acoperirea tuturor cheltuielilor necesare. De asemenea, în scopul atragerii tinerilor de vârstă școlară în sistemul educațional ar trebui asigurate servicii de transport al elevilor din zonele izolate la unitățile școlare cele mai apropiate, urmărindu-se și asigurarea standardelor europene de igienă și sănătate în acestea.

Așadar, pentru a ajunge la standardele învățământului european sunt necesare o serie de reforme care să privească atât elevii cât și cadrele didactice dar și disciplinele predate și numărul de ore alocate fiecărei discipline astfel încât învățământul să fie realizat în favoarea elevilor și nu în defavoarea lor, să asigure integrarea lor socio-profesională după terminarea studiilor. Reforma în învățământul românesc trebuie centrată pe nevoile elevilor, pe dezvoltarea personalității acestora astfel încât să fie asigurat necesarul de specialiștii pe piața muncii în conformitate cu cerințele societății actuale.

Bibliografie:

- Neacșu, Ioan, “Școala românească în pragul mileniului III: o provocare statistică”, Editura Paideia;
- Neagu, Gabriela, “Șanse de acces la educație în societatea românească actuală”, Editura Lumen, 2012.

MANAGEMENTUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

*Prof. Tudor Monica-Alina
Liceul Tehnologic "Petre Baniță" Călărași, Dolj*

Conform Cadrului Național de Calificări Profesionale, calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați. Controlul calității include activitățile operaționale desfășurate pentru îndeplinirea cerințelor de calitate prin reglementarea performanțelor. Este un proces de menținere a standardelor, și nu de creare a acestora.

Asigurarea calității include procesele planificate și sistematice necesare asigurării unui grad adecvat de încredere că oferta de învățământ profesional va satisface cerințele de calitate specificate. Activitățile de asigurare a calității nu controlează în mod direct calitatea. Acestea implică de obicei autoevaluarea organizației pe baza unor standarde prestabilite. Prin urmare, aceste activități stabilesc capacitatea organizației de a furniza calificări profesionale la un anumit standard. Pentru a fi capabili să ne adaptăm la o piață a muncii specifică unei societăți bazate pe cunoaștere, precum este cea europeană, este necesară implementarea unei politici a asigurării calității la nivelul EFP. Această implementare se va face treptat și va putea fi în timp generalizată la întreg sistemul de învățământ și formare profesională, inclusiv educația adulților.

Calitatea este legată de valorile și așteptările a trei grupuri principale de utilizatori: participanții la procesul de învățare, angajatorii și societatea în general. Accentul cade pe îmbunătățirea calității procesului de EFP (Educație și Formare Profesională), cu accent pe rezultatele învățării, orientare profesională, sprijin și evaluare. Se promovează învățarea pe parcursul întregii vieți, prin stimularea în rândul tinerilor a unei culturi de stimulare a angajamentelor de învățare pe parcursul întregii vieți. Astfel, participanții la procesul de învățare și experiența de învățare a acestora reprezintă centrul de interes al sectorului EFP. De maximă importanță sunt nevoile participanților angajați în procesul de învățare, precum și cerințele comunității și ale angajatorilor, exprimate într-un mediu mai bine planificat, bazat pe coordonare și cooperare.

Inițiativele europene privind asigurarea calității în EFP privesc îmbunătățirea capacității de ocupare a unui loc de muncă, o mai bună corespondență între cererea și oferta de formare și o îmbunătățire a accesului la EFP. Mai mult, în procesul de elaborare și implementare a cadrului de asigurare a calității din România trebuie să existe o reprezentare adecvată a factorilor interesați, în special a partenerilor sociali.

Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație satisface standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele anunțate. Ea este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației.

Managementul calității – asigură calitatea programelor de învățare și promovează îmbunătățirea continuă, cele două coordonate ale unei culturi a excelenței. Conducerea elaborează misiunea, viziunea, valorile, politicile și strategiile instituției și este responsabilă de monitorizarea permanentă a sistemelor și a proceselor.

Managementul resurselor (fizice și umane)- Organizația oferă elevilor un mediu sigur și armonios, care le oferă sprijin. Spațiile de învățare sunt echipate adecvat, răspund nevoilor colective și individuale ale elevilor. Resursele, metodele de predare și spațiile aferente permit accesul și participarea activă a tuturor elevilor. Angajarea personalului se face după criterii clare (standarde

minime privind calificările și experiența) de recrutare și selecție, organizația definește o fișă a postului, pune la dispoziția personalului programe de inițiere și de formare continuă.

Proiectare și dezvoltare – organizația este receptivă la nevoile indivizilor, agenților economici și comunității (factori interesați externi), dar și la diferitele nevoi ale elevilor (factori interesați interni). Organizația este preocupată permanent de proiectarea și dezvoltarea unor programe de studiu care să răspundă nevoilor factorilor interesați, programe ce plasează elevul în centrul lor de interes. Acestea au un caracter de includere socială, asigurând accesul și egalitatea șanselor pentru elevi.

Calitatea, echitatea și eficiența sunt cei trei piloni ai reformelor educaționale din ultimele decenii din Europa și din lume, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naționale de management și de asigurare a calității, inclusiv a celui din România. Această aliniere este necesară nu numai pentru a se asigura o integrare reală și funcțională, din punct de vedere educațional, a României în Uniunea Europeană, ci și, pe de altă parte, pentru că inițiativele românești din acest domeniu să fie consonante, din punct de vedere teoretic și metodologic, cu ceea ce se întâmplă acum în lume. O rămânere în urmă în privința concepției sistemelor de management și de asigurare a calității, a valorilor subsumate și a metodologiilor aferente ar face extrem de grea nu numai integrarea, dar chiar și înțelegerea reciprocă.

Școala încurajează, prin regulile și procedurile stabilite prin consens, prin responsabilitățile și rolurile liber asumate, prin procedurile și instrumentele de monitorizare și evaluare a procesului – un tip diferit de inteligență față de abordările educaționale tradiționale; în loc să se apeleze la recunoașterea cunoștințelor sau la manevrarea detaliilor, școala se focalizează pe capacitatea participanților de a învăța, de a înțelege situația – problemă cu care se confruntă.

Profesorii au nevoie să-și înțeleagă propriul mod de gândire pentru a deveni mai eficienți și pentru a facilita și amplifica dezvoltarea gândirii elevilor lor. Dacă au dobândit o înțelegere a naturii sociale și situaționale a învățării, o apreciere a importanței contextelor autentice, obișnuință de a reflecta asupra propriilor experiențe și dorința, disponibilitatea de a se interoga asupra propriilor credințe și supoziții, atunci ei vor fi mai pregătiți să creeze pentru elevi medii de învățare care să faciliteze elevilor să învețe lecții care contează într-adevăr și care să fie de calitate.

Bibliografie

- Alexandru Puiu – „Management – analize și studii comparative”, Ed. Independența economică, Pitești, 2007
- I. Stăncioiu, Ghe. Militaru – „Management – elemente fundamentale”, Ed. Teora, București, 2008
- Samuel C. Certo - „Managementul modern”, Ed. Teora, București, 2002
- H. James Harrington, S. James Harrington – „Managementul total în firma secolului 21”- Ed. Teora, București, 2000
- E. Joița – „Managementul educațional”, Ed. Polirom, București, 2000
- „Asigurarea calității – Ghid pentru unitățile școlare” – Institutul de științe ale educației, București, 2005
- Legea nr. 27/2006 pentru aprobarea O.U.G. nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației
- www.edu.ro
- www.didactic.ro
- <http://tvet.ro/>

EVOLUȚIA BACTERII MICROORGANSMELOR AMONIFICATOARE ÎN SOLUL VITICOL (STUDIU ȘTIINȚIFIC)

*Prof. Ungureanu Iulia –Corina
Școala Gimnazială Sălcuța, Dolj*

Fertilitatea rămâne principala însușire a solului care determină longevitatea plantațiilor și nivelul calitativ- cantitativ al producției . În contextul aplicării unei viticulturi intensive , există riscul degradării solului , depășirii consumurilor energetice, însucării unor efecte secundare , poluante și unor dezechilibre biocenotice . Toate acestea converg spre diminuarea stării de fertilitate și scăderea eficienței economice a exploataării viticole .

În următorul studiu tematica de cercetare abordează prezenta influenței diferitelor sisteme de întreținere a solului a supraparametrilor microbiologici ai solului viticol .

Studiul de față a avut drept *obiective majore* :

- ✓ Surprinderea modificărilor calitative ale microflorei totale din solul viticol sub influența diferitelor sisteme de întreținere a solului ;
- ✓ Dinamica grupelor fiziologice de microorganism implicate în realizarea ciclului biochimic al azotului .

Material și metodă de cercetare :

Probele de sol au fost recoltate în perioada 2012- 2013 din gospodăria mea personală, din localitatea Daneți , județul Dolj , plantație viticolă înființată acum 10 ani cu soiuri hibride de viță-de-vie , în care s-au aplicat sisteme diferite de întreținere a solului :

- ✓ V1 manual , care reprezintă varianta martor întreținută permanent prin executarea manuală a lucrărilor de mobilizare a solului (prașile manuale) .
- ✓ V2 chimic , variantă întreținută total prin dezierbare chimică , prin aplicarea erbicidului Pantera 40 EC , care se aplică postemergent
- ✓ V3 biologic , variantă întreținută total prin înierbarea naturală a solului cu floră spontană , menținută sub formă de gazon prin cosiri repetate.

Rezultatele analizelor microbiologice de sol , de multe ori neconcludente, au la origine în principal neglijarea modului de recoltare a probelor de sol și a condițiilor lor .

Datorită mării variabilități a condițiilor de sol (umiditate, temperatură, aerație, intervenții antropice), o analiză biologică a solului imediat după recoltarea sa, este nefolositoare. Este necesară o condiționare prealabilă a probelor de sol. Astfel, probele au fost prelevate cu sonda canelată, pe adâncimea de 0- 20 cm., cu o densitate de 20 recoltări din toate repetițiile de câmp. Acestea se amestecă formând o probă medie (pe varianta experimentală). Probele cu o umiditate cuprinsă între 15-17% (naturală sau corectată artificial) sunt trecute printr-o sită de 2-2,5 mm. Și păstrate în pungi de plastic (care permit schimbul de gaze , dar nu lasă vaporii de apă să iasă) , la temperatura camerei timp de 3-4 săptămâni. În acest timp activitățile vitale (biotice și enzimatic) devin relativ constante într-un echilibru caracteristic umidității, aerației și materialului energetic și plastic al solului studiat .

Pentru determinarea activității microbiologice a solului s-au utilizat următoarele *metode* :

- **Determinarea microflorei totale** – pentru numărarea bacteriilor din sol s-a folosit un mediu larg utilizat extratul de sol fertile , un mediu nutritiv sărac , dar care , pentru câteva zile , (timp necesar pentru apariția coloniilor bacteriene) , oferă condițiile necesare majorității speciilor bacteriene ;
- **Determinarea bacteriilor amonificatoare** – prin metoda diluțiilor zecimale însămânțate în mediul salin (NaCl + peptone+ apă distilată) , la care se adaugă asparaginăși se evidențiază amoniacul format cu ajutorul reactivului Nessler .
 - Soluție salină standard (50 ml.) ;

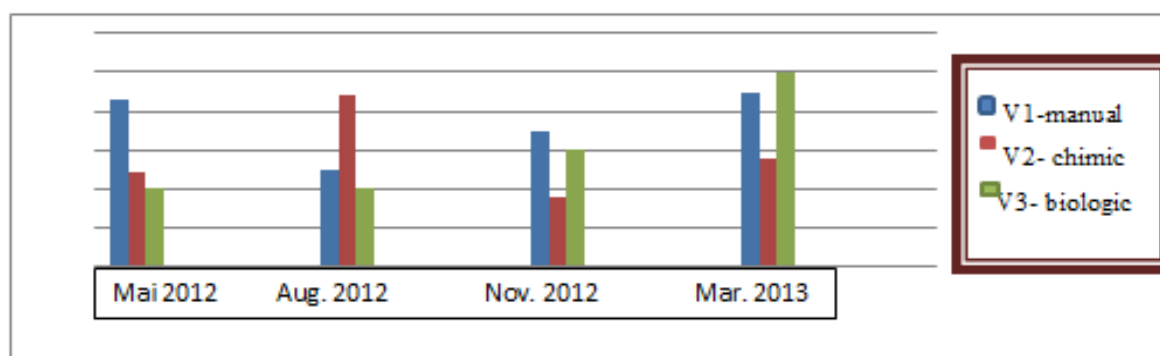
- Asparagină (0,2 g.) ;
- soluție de oligoelemente (1ml.) ;
- Apă distilată (905ml.) .

Lecturarea rezultatelor s-a făcut de la 5 zile de la însămânțarea probelor . Se prelevează steril , cu o pipetă câte 1 ml. din fiecare tub, începând cu diluția cea mai mare și prelevatele se pun în eprubeta de hemoliză . Se adaugă câte 2 picături de reactiv Nessler. Tuburile pozitive au o turbureală galben- oranj. Tuburile negative, ca și tuburile martor, rămân incolore.

Tabel : Nr. de microorganisme amonifcatoare/sol

Varianta	Număr germeni /g sol uscat	Log ₂
<i>Mai 2012</i>		
V1-manual	37x10 ⁶	25,14102193
V2- chimic	57x10 ⁶	25,76445858
V3- biologic	2300x10 ⁶	31,09898672
<i>August 2012</i>		
V1-manual	700 x10 ⁶	29,38277968
V2- chimic	42 x10 ⁶	25,28912057
V3- biologic	5200 x10 ⁶	32,27586448
<i>Noiembrie 2012</i>		
V1-manual	105 x10 ⁶	26,64581409
V2- chimic	19 x10 ⁶	24,17949608
V3- biologic	3800 x10 ⁶	25,17949608
<i>Martie 2013</i>		
V1-manual	27 x10 ⁶	24,68645607
V2- chimic	25 x10 ⁶	24,57542476
V3- biologic	2000 x10 ⁶	30,89735285

Figura : Dinamica microflorei amonifcatoare

Rezultate

Multă vreme, în viticultură au fost neglijate problemele legate de identificarea microorganismelor solului, a proceselor vitale și enzimatică care se desfășoară în sol, precum și a interacțiunii dintre ele. În ultimele decenii am asistat la un ritm accelerat de mineralizare a materiei organice din solurile viticole, în condițiile luării în cultură a unor soluri sărace în humus, a unei fertilizări laterale fără încorporarea îngrășămintelor organice sau a resturilor vegetale, cu efectuarea unor lucrări ale solului la adâncimi prea mari.

S-a demonstrat astfel, fără echivoc necesitatea de a lua în considerare două aspecte fundamentale pentru înțelegerea ecologiei asociațiilor de microorganisme ale solului, și a nume:

1. aprecierea cantitativă a biomasei care formează baza lanțurilor trofice;
2. activitatea metabolică și potențialul de creștere și multiplicare, care, pe plan global, reprezintă forța motrică a ciclurilor biochimice.

S-a pus accent pe surprinderea modificărilor cantitative ale microflorei totale și ale microorganismelor implicate în realizarea principalului circuit biogeochimic, respectiv circuitul azotului în sol.

Bibliografie :

- Zarnea G.- “ **Tratat de microbiologie generală** ” Vol. 5 , Ed. Academiei Române , București 1994
- Ștefanic Gh. –“ **Metode de analiză enzimatică și chimică a solului** ” , București 1993 , Reprografia USAMV – București
- Ștefanic Gh. , Săndoiu D. I. , Gheorghita Niculina –“ **Biologia solurilor agricole** ” , Ed. Elisavaros București , 2006

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMANESC ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERN

*Prof. Vinătoru George Laurențiu
Școala Gimnazială Grecești, Dolj*

Conceptul „școală” provine de la cuvântul latin „schola”, derivate și el la rândul său din greaca antică „scholeion”, de la „scholē”. Termenul grec era înțeles la început drept „timp liber”, pentru ca apoi să evolueze: de la „timp liber” cuvântul a ajuns să descrie „locul în care era petrecut timpul liber”, adică locul în care se țineau discuții filosofice sau științifice în timpul liber, pentru ca apoi să descrie „locul de lectură” până la a descrie în final „locul de instruire pentru excelență”

O metaforă des utilizată atunci când se vorbește despre educație și formare se referă la lumină și iluminare.

Educația înseamnă iluminarea ființei, dumerire, scoatere la suprafață a adevărului, înțelegere și revelare. Prin educație, omul se eliberează de întunericul din el și din jurul său, intrând în sfera luminii adevărului, a binelui, a dreptății, într-un cuvânt, a valorii.

Metafora este clar explicitată în filosofia antică, dar primește o consistență cu totul deosebită în creștinism. „Educația este cea mai mare și mai grea problemă ce i s-a dat omului spre rezolvare.”

Până la a-și da cu părerea învățătorii și profesorii despre cum este bine să fie crescut un copil, se ocupă de el părinții, frații sau bunicii. Oricât de sofisticate ar fi prescripțiile profesioniștilor, nu se poate nega valoarea primelor orientări, emise în cadrul intim, familial. Oricât de amplă și de sofisticată ar fi educația realizată de către școală, nu se pot neglija în nici un caz „cei șapte ani de acasă ...”

Există, cu siguranță, o pedagogie populară, o platformă ideatică ingenuă ce răspunde la dilemele modelării umane.

Pedagogia populară s-a ivit și s-a impus înaintea celei instituționalizate, formalizate. Transmis intuitiv sau pe cale orală, etosul pedagogic acompaniază în mod evident întreaga existență a individului, din leagăn până la mormânt. Pedagogia bunului-simț nu strălucește prin exemplaritatea sa teoretică, ci prin subtilitatea răspunsurilor concrete, prin bogăția și adecvarea lor la chemările realității prin funcția sa înrăuritoare, de anticipare sau cenzurare a actelor pe care urmează să le facem. Ce poate fi mai demn de respectat de cât crezuri cum ar fi: „Omul cât trăiește învață”, „Învățătura bună e pe cap cunună”, „A-nvăța de mititel este mult mai ușurel”, „Ce înveți la tinerețe aia ai la bătrânețe”, „Frumusețea vestejește, iar înțelepciunea crește”, „Multe greșești, multe înveți” etc.

Dezvoltarea educației, în general, și cea a învățământului, îndeosebi, au determinat apariția treptată, în fiecare țară, a unui ansamblu de instituții școlare de diferite grade, profile și forme, care au alcătuit sistemul de învățământ al acelei țări.

Sistemul de învățământ contemporan din România se caracterizează prin deschidere și dinamism față de nou, dezvoltându-se și acționând în concordanță cu cerințele economico-sociale cu progresul științifico-tehnic și cultural, cu aspirațiile poporului științifico-tehnic și cultural, cu aspirațiile poporului român, în condițiile societății civile și a statului de drept, democratic.

Reforma învățământului se înscrie în actualul context politic și economico-social ca o tactică folosită de societate în cadrul strategiei naționale globale care vizează ca obiectiv remodelarea comportamentului pedagogic în perspectiva amplificării randamentului în prestația efectuată. Educatorul este agentul uman care mediază decisiv orice schimbare / inovare în cadrul învățământului.

Să educi cu adevărat înseamnă să trezești îl cel de lângă tine acele resurse care-l pot împlini și ridică, înseamnă să-l conduci pe celălalt spre descoperirea de sine, dându-i un imbold felului său de a fi, nu direcționat de către tine, ci de ceea ce descoperă el că i se potrivește, nu oferindu-i adevărul de-a gata, ci indicându-i direcția posibilă pentru a-l găsi.

Trebuie să fii de acord că preceptele avansate de tine nu coincid întodeauna cu ceea ce el poate să facă, unele dintre ele limitându-i evoluția. Principiul de bază ar fi eliberarea lui de constrângerile tale sau ale altora, pentru a le descoperi și respecta ... pe ale lui.

Învățarea presupune și mister, și un mare paradox, ea înseamnă și dezvăț, împotrivire, încălcarea regulilor venite din afară. Pe lângă regula ascultării și supunerii, educatorului trebuie să i se recunoască și dreptul de a încălca, de a construi un set de norme personale, în acord cu ceea ce el poate și speră să întreprindă. Acesta nu trebuie să conducă la o libertate exagerată, ci la o asumare cât se poate de responsabilă a propriului destin. Libertatea persoanei este derivată și câștigată din felul cum are loc raportarea la obligațiile ce decurg din ecuația de mai sus :

- îmbogățirea și densificarea curriculum-ului (reevaluarea și perfecționarea disciplinelor consacrate, introducerea unor noi obiecte de învățământ – educația ecologică, educația pentru pace, sunt domenii noi de cunoaștere) ;

- reevaluarea funcțiilor aplicative ale conținutului (ridicarea statutului activităților practice ; practica trebuie să aibă o programă, metode și conținuturi proprii) ;

- asimilarea perspectivei interdisciplinare, a predării integrale a științei.

- introducerea programelor diferențiate de studiu – organizarea modulară (tratarea diferențiată a elevilor, variația timpului și a sarcinii de învățare, asigurarea unui minimum comun de performanțe școlare – baremuri școlare minimale) ;

- informatizarea învățământului. Se știe că tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice ce o promovează. Nu putem spune exact cât de mare este această latură a culturii, dar există, ne invadează, ne infestează. Din punct de vedere expresiv, cyber cultura este mai aproape de interesele tinerilor, prezentându-se sub formă de jocuri, videoclipuri, chat-uri, etc.

Pot fi identificate și suporturi aparent tradiționale, dar care sunt acaparate de noile tehnologii digitale. Din punct de vedere educațional, Internetul constituie o oportunitate interesantă, nouă, de instrument accesoriu al unor noi valori ce pot fi adăugate conținuturilor educative vehiculate în instituțiile școlare.

Noile sisteme de conectare și de comunicare pot accelera capacitățile comunicaționale, imaginative sau inventative, dar le și pot încetini sau stopa dacă nu sunt utilizate în chip judicios și, mai ales, în mod univoc. Instrumentul este cu atât mai bun cu cât el face ca elevul să treacă de la statutul de utilizator la cel de producător de idei, de sensuri, de trăiri. Oricât de performantă ar fi noua tehnologie, aceasta se cere a fi completă cu strategii tradiționale clasice de formare a abilităților umane. E bine să știm să comunicăm prin calculator, dar și cu semenii din preajma noastră. Uneori, e mai dificil să comunicăm cu cei de lângă noi, decât cu cei care sunt departe.

Contactul viu, direct, personal cu alții este edificator pentru propria persoană și nu poate fi înlocuit total cu nici o tehnică, oricât de sofisticată ar fi. Poveștile de altădată ale bunicilor, în fața focului din vatră, nu-și vor găsi echivalentul în nici o interpelare intempestivă prin intermediul mesageriei instant. Și acestea din urmă sunt bine venite, dar reprezintă altceva, și nu totul.

În concluzie, putem spune că în fond există trei mari direcții în care trebuie să insiste educația pentru schimbare :

- a) sesizarea și întâmpinarea schimbărilor ;
- b) evaluarea acestora ;
- c) proiectarea schimbării și intervenția ;

Toate aceste trei direcții, vizează formarea omului astfel încât acesta să poată face față schimbărilor la care este supus mediul său fizic.

Bibliografie

- Cucuș Constantin - „Educația. Iubire, edificare, desăvârșire”, Ed. Polirom, Iași 2008
- Joița Elena (coordonator), E. Frăsineanu, M. Vlad, V. Ilie - „Pedagogie și elemente de psihologie școlară”, Ed. Arves, Craiova, 2003

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT EUROPEAN - EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ

prof. Mariana Vinătoru
Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Craiova

Despre interferențele culturale s-au scris nenumărate pagini, dar, cel mai bun lucru este a lua în considerare interculturalitatea - ca o formă de educație națională și de sincronizare cu contextul învățământului european.

Interculturalitatea înseamnă înțelegerea, acceptarea și recunoașterea diferențelor dintre indivizi din culturi diferite care interacționează unii cu alții și în ultima instanță trăiesc în același spațiu. Înseamnă diversitate, iar o diversitate bine trăită are efecte benefice prin faptul că ne expune. Ne expune altor culturi, altor mentalități, ne oferă reculul necesar față de cultura și identitatea noastră. În al doilea rând, înseamnă maturitatea de a nu acționa în detrimentul celuilalt conform reflexelor identitare, sau mai precis spus, a acelor reflexe identitare care ar atenta la libertățile celuilalt de o altă cultură și identitate decât a noastră.

O definiție atotcuprinzătoare asupra multiculturalității sau interculturalității ne oferă Micheline Ray: „Cine spune intercultural, spune în mod necesar, plecând de la sensul plener al prefixului inter-: interacțiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate obiectivă.” Importanța prefixelor din noțiunile de multiculturalism, comunicare interculturală și raporturi transnaționale este analizată de Christian Giordano, care observă că „prefixele multi-, inter- și trans- posedă între ele evidente afinități, dar și subtile diferențe de conotație”. Prefixul multi- accentuează diferența, chiar separarea dintre culturi, prefixul inter- presupune că întâlnirea dintre culturi este mai dinamică, indivizii au capacitatea de a defini, de a plasa și negocia propria apartenență și propria identitate culturală. Prefixul trans- indică capacitatea personală sau colectivă de a transcede granițele culturale și frontierele naționale și de a trece de la o apartenență și de la o identitate la alta cu ușurință.

Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează viitorii cetățeni să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Ea trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice și să-și pună amprenta asupra programelor școlare și materiilor de învățământ, asupra priorităților educative, asupra criteriilor de evaluare a competențelor și comportamentelor, asupra relațiilor cu părinții și comunitatea, permițând formarea comportamentelor creative în comunicare, cooperare și încredere în cadrul grupului; respect reciproc, toleranța față de opinii diferite.

Educația interculturală este cea care susține integrarea socială a grupurilor minoritare în mod „pașnic” fără ca acestea să fie nevoite să renunțe la propria identitate. În cadrul culturilor mozaicate de astăzi trebuie să acceptăm ideea că orice grup socio-cultural poate contribui la îmbogățirea vieții comunitare prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare a tuturor membrilor comunității multiculturale.

Educația interculturală își propune să pregătească indivizii și societățile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor. În condițiile sporirii contactelor, interacțiunilor posibile, se pot decela două mari seturi de obiective ale școlii interculturale: - păstrarea și apărarea diversității culturale a populației școlare. Școala, ca instanță de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra alteia. Acest obiectiv presupune două aspecte: pe de o parte, vizează adaptarea educatului la mediul propriu, al regiunii, orașului, culturii sale particulare, cu toate trăsăturile, iar pe de altă parte, acest tip de școală îi propune să asigure adaptarea educatului la mediu în condițiile coexistenței mai multor grupuri culturale. Se cere a fi vizate atât culturile familiale, cât și cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca școlara să nu defavorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.

Educația interculturală trebuie să țină cont de diferitele stiluri de viață, să se adapteze la nevoile și interesele fiecăruia dar să și fie elaborată și configurată pe principiul participării egale a tuturor celor implicați în procesul educativ. În acest scop, trebuie să existe spații în care imigranții și oamenii cu diferite culturi să aibă posibilitatea de a se implica.

Egalitatea diferențelor trebuie să fie baza educației interculturale. Pentru a acorda oportunități și posibilități egale tuturor culturilor, pentru dezvoltarea fiecărei culturi și identități educația interculturală trebuie să respecte diferențele și să promoveze egalitatea. Acest lucru contribuie la depășirea inegalităților sociale.

Programa școlară trebuie să conțină o abordare interculturală, bazată pe valori ca solidaritatea, egalitatea și respectul față de diversitate. Din acest punct de vedere, educația interculturală trebuie să constituie baza luptei împotriva rasismului.

Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului eu-celălalt și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior. De asemenea presupune promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Școala este principalul spațiu al învățării pluralității culturale prin prețuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Ea trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În școală este necesară „modelarea” orgoliului etnic al majorității și întărirea încrederii în sine a minorității.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media). Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe, acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea întregii acțiuni fiind pe elev.

Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Interculturalitatea este înainte de orice respectul diferențelor. Cadrele didactice sunt garanții acestor rigori ale spiritului care veghează asupra diferențelor, pentru a învăța, a cunoaște și a înțelege ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie. Suntem diferiți, dar nu înseamnă că unul este mai bun decât celălalt, cu toții avem un potențial valoric egal. Toți avem o cultură asemănătoare dar în același timp și culturi diferite. Acestea țin de religiile noastre, de grupul nostru etnic, de valorile politice, sociale, de familiile noastre. Unica posibilitate ca oamenii să devină solidari este recunoașterea și estimarea acestor diferențe și similitudini. Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Venind din culturi diferite avem șansa să ne integrăm într-o societate diferită, multiculturală, care favorizează sentimentul de a fi în realitatea cotidiană, o individualitate care nu seamănă cu nimeni și nimic. Didactica contemporană promovează concepte și atitudini educaționale noi, menite să determine forme variate de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copiilor. Parteneriatul educațional este un astfel de concept care devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unități de învățământ, între acestea și diferite segmente ale societății. Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorul de astăzi, necesitând multă creativitate în concepere, dinamism în derulare, responsabilitate în monitorizare, flexibilitate în luarea deciziilor.

Diferențele dintre copii, culturi, stiluri de viață și de învățare, dintre componente, sunt firești, pozitive. De aceea ei nu trebuie forțați să devină copii ale unui model predefinit.

Interculturalitatea este o componentă a realității zilnice din școală. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural, dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Este de preferat să răspundem prompt întrebărilor copiilor, dacă ocolim răspunsurile, aceștia vor deduce că ceva nu este bine în ceea ce privește întrebarea sau persoana la care se referă aceasta. Răspunsurile să fie simple, legate de experiența copiilor și nivelul lor de cunoaștere.

Învățarea simultană a măcar două limbi străine, difuziunea simbolurilor general-umane, accentuarea valorilor care mai degrabă unesc oamenii decât îi divizează, participarea tineretului la gestionarea comunității școlare, integrarea școlilor în relații de înfrățire la nivel european sunt alte mijloace de sporire a valențelor culturale ale activităților educative

Pentru a obține o cât mai mare reprezentare și eficiență a activităților inter-culturale în școală se recomandă o strategie care să urmărească structura noului curriculum național, pe cele trei dimensiuni: curriculum nucleu, curriculum la decizia școlii, activitățile extracurriculare.

Fiind un domeniu nou, este greu a stabili locul educației interculturale în curriculum oficial, motiv pentru care se acordă o atenție mai mare activităților extracurriculare ale căror obiective și probe de evaluare pot fi direcționate către sentimente, atitudini, lucruri mai puțin palpabile.

Avantajul activităților extracurriculare, care se apropie mai mult de educația interculturală informală, este că oferă un cadru flexibil, propice pentru apropiere și intercunoaștere.

Educația interculturală la nivelul curriculum-ului la decizia școlii are în vedere propunerea unor discipline opționale care să promoveze valorile interculturale sau extinderea unor teme din curriculum-ul nucleu care permit tratări din perspectivă interculturală.

Educația interculturală la nivelul curriculum-ului nucleu urmărește identificarea unor programe de trunchi comun, obiective și conținuturi care să promoveze interculturalitatea, interdisciplinaritatea, strategii didactice *de învățare prin cooperare*, etc.

Bibliografie

- Ciolan, Lucian, *Pași către școala interculturală*, Colecția Sanse Egale, Ed. Corint, 2000;
- Cucuș, Constantin, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Ed. Polirom, Iași, 2000;
- Cucuș, Constantin, *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Ed. Polirom, Iași, 2008;
- Hofstede, Geert, *Managementul structurilor multiculturale*, București, Ed. Economică, 1996;
- Malița, Mircea, *Zece mii de culturi, o singură civilizație*, București, Editura Nemira, 1998;
- *** *O nouă provocare pentru educație – Interculturalitatea*, Editura Polirom, 2001

UTILIZAREA CALCULATORULUI ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. Vîrcan Camelia Georgeta, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Craiova
Prof. Popa Maria Denisa, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Craiova

În majoritatea modulelor din curriculum se folosește calculatorul, recurgându-se la diverse teme interactive care asigură aplicabilitatea cunoștințelor în contexte de viață reale.

Se observă îmbunătățirea randamentului elevilor în momentul în care, în procesul de învățământ, intervine calculatorul, promovând instruirea individualizată și stimulând învățarea prin cooperare. Elevii sunt sprijiniți în dezvoltarea deprinderilor legate de comunicarea informației, pentru a obține, prezenta și transmite informații în forme variate: texte, grafică, tabele, etc.

Calculatorul sprijină procesul de educație; se știe că metodele tradiționale folosite în învățământ nu pot face față avalanșei de cunoștințe și varietăți de meserii și domenii de activitate către care se îndreaptă elevii. Reducerea consumului de timp, posibilitatea adaptării programelor personale de educație, posibilitatea acomodării rapide cu schimbările și noile cunoștințe din diverse domenii și posibilități extinse de educație interdisciplinară ar fi avantajele utilizării noilor metode de învățământ în educația elevilor.

Învățământul tradițional folosește ca metode conversația, expunerea, demonstrația, metodele centrate pe profesor, transmiterea de cunoștințe, pasivitatea elevilor, în timp ce învățământul modern pune accent pe aplicarea metodelor active și interactive, a celor care dezvoltă gândirea critică. Se schimbă, totodată, rolul elevilor:

- se pot apropia de tema de studiu, abordând perspective multiple;
- formulează întrebări și caută singuri răspunsurile potrivite;
- interacționează, colaborează, învață în grup, împărtășind experiența de învățare;
- devin manageri autonomi, independenți, motivați ai proceselor de învățare.

Elevul de azi este orientat, mai ales, spre învățarea cu ajutorul calculatorului, prin urmare, folosirea softurilor educaționale în actul didactic motivează elevul, astfel crește interesul acestuia pentru rezolvarea sarcinilor didactice prin valorificarea noilor tehnologii.

Literatura română este o disciplină în cadrul căreia creativitatea are un rol important. Studiul acestei discipline nu este complet dacă utilizăm numai metodele tradiționale. Este bine ca elevii să cunoască nivelul la care s-a ajuns în acest domeniu, să știe să utilizeze o carte electronică, să poată citi articole din revistele de literatură. Profesorul de limba română (și nu numai) poate aborda câteva soluții concrete pentru a eficientiza instruirea și a orienta procesul de învățare spre activități constructive și educative:

Lecțiile AEL

Prezentările Power Point

Utilizarea Internetului în proiectarea didactică a orelor de curs și a opționalelor.

Lecțiile AEL prezintă avantajul că pot fi utilizate ca atare (pentru o clasă cu nivel mediu), dar pot deveni, în același timp, punctul de plecare al unor discuții complexe pentru elevii cu potențial superior de receptare a textului literar, capabili de performanțe. Acestea contribuie semnificativ la dezvoltarea competențelor de comunicare orală sau scrisă: receptarea mesajului oral, receptarea mesajului scris, exprimarea orală și exprimarea scrisă, crearea de mesaje etc. Lecțiile AEL și-au dovedit eficiența și datorită faptului că obiectivele propuse sunt centrate pe formarea de capacități proprii folosirii limbii în diferite situații de comunicare, reprezentând o adaptare adecvată a conținuturilor de învățare la nivelul de vârstă și la interesele elevului. Profesorul are astfel libertatea de a utiliza diferite secvențe ale lecției pentru a răspunde competențelor generale și specifice impuse de programa școlară, integrând tehnologia informației și a comunicării în procesul didactic.

Prezentările Power Point sunt deosebit de utile, dacă profesorul corelează în mod optim obiectivele lecției cu întreg conținutul acesteia. Prezentările Power Point prezintă avantajul că

permit o abordare multidisciplinară a unor secvențe ale lecției, contribuind astfel la dezvoltarea capacităților cognitive și afective ale elevului.

Internetul poate fi utilizat cu succes atât în proiectarea orelor de curs, cât și a opționalelor; reprezintă o modalitate la îndemână, prin care profesorii, elevii și studenții au posibilitatea de a-și lărgi orizontul de cunoaștere în orice domeniu.

Evaluarea în cadrul orelor de limba și literatura română se realizează atât în mod tradițional (teste și verificări orale), cât și utilizând resursele TIC; elevii pot realiza lucrări scrise, proiecte, pot consulta cărți și reviste; verificarea acestor sarcini se poate realiza atât tradițional, cât și prin metode oferite de noile tehnologii-prezentarea unei lucrări în PP. Proiectul are mai multe forme de realizare. În cadrul proiectului se poate lucra pe grupe. Pentru realizarea unei teme, elevii trebuie să citească, să selecteze anumite fragmente respectând cerințele date, să redacteze texte, să alcătuiască eseuri, să înregistreze și să insereze imagini, să facă o autoapreciere a calităților și a defectelor personale.

Pe parcursul desfășurării proiectului, profesorul va acționa ca îndrumător al fiecărei grupe, în sensul orientării elevilor pentru a realiza orientări clare, concise, logice.

La final, după susținere, lucrările se adună și se constituie într-un portofoliu tematic.

Putem spune că multe dintre funcțiile și sarcinile care, prin tradiție, aparțineau profesorului sunt preluate de calculator. El devine un mijloc de intervenție directă în organizarea situațiilor de învățare, preluând o serie de sarcini legate de organizarea situațiilor de repetiție, de exersare, de evaluare ușor transferabile acum asupra noilor tehnologii. Calculatorul poate îndeplini un rol tutorial, ajutând elevii să progreseze mai rapid și cu rezultate mai bune. Acesta poate fi considerat un mijloc de informare, de exersare, de simulare, de aplicare și de consolidare a cunoștințelor utile în procesul educațional.

Instruirea asistată de calculator îi oferă profesorului disponibilități de timp și posibilități de a folosi acest timp ocupându-se mai mult de organizarea învățării, de structura conținuturilor, de exersarea gândirii la elevi, de stimularea creativității acestora. Profesorului îi rămâne mai mult timp să se ocupe de cercetarea și rezolvarea problemele specifice cu care se confruntă în cadrul procesului instructiv-educativ și pentru perfecționarea proprie.

Utilizarea TIC în procesul de învățare are ca scop crearea de abilități, de competențe și de dezvoltare a cunoștințelor de cultură generală și de specialitate.

Bibliografie:

- Norel, Mariana, „Orele de limba și literatura română în era noilor tehnologii”, în Revista *Limba Română*, Nr1-2, anul XXII, 2012;
- www.elearning.ro
- www.didactic.ro

METODE INTERACTIVE DE PREDARE- ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN BIOLOGIE

*Prof. Vlăescu Cristina,
Liceul „ Matei Basarab ”, Craiova*

Comportamentul manifestat față de elevi se subordonează valorilor pe care le-am achiziționat din propriile experiențe. Astfel, suntem exigenți cu elevii, nu vrem să fim contraziși, menținem distanța față de elevi sau, dimpotrivă, suntem deschiși dialogului, lucrăm alături de elevi.

Metologia tradițională (expunerea, prelegerea, dictarea) este izvorâtă din ideea că elevii sunt ca niște depozite în care profesorul pune la păstrare cunoștințele predate, iar la sfârșitul anului va cere depunerile, plus o dobândă substanțială. Predarea este centrată pe profesor, care tinde să-și păstreze imaginea de atotștiutor care nu lasă loc contrașicilor sau dialogului.

Metodele interactive nu mai sunt o noutate și totuși sunt destul de puțin aplicate. Sunt utile pentru că elevul și nu numai, învață mai bine dacă este angajat cu toate forțele într-o acțiune. Statisticile sunt destul de precise în acest sens: reținem 20% din ceea ce auzim, 30% din ceea ce vedem, 50% din ceea ce auzim și vedem în același timp, 80% din ceea ce spunem și 90% din ceea ce spunem în timp ce facem un lucru. Prin implicarea elevilor și cointeresarea lor, ei devin mai motivați, iar șansa de a obține schimbări comportamentale, cognitive, crește. Cele învățate nu sunt pur și simplu înregistrate, ci vor forma, în plan mental, asocieri creative, link-uri către alte informații stocate, care fac memorarea mai eficientă. Lucrul alături și împreună cu ceilalți este un exercițiu de formare a priceperilor și deprinderilor, mai ales în biologie, de stimulare a lucrului în echipă, de formare abilităților de comunicare. Educatorul nu mai este un simplu emițător de informație, iar elevul nu mai este un simplu receptor pasiv, cei doi devin parteneri într-un demers didactic în care elevul capătă calități deosebite, uneori chiar de coordonator al unei activități.

Dintre metodele interactive de predare-învățare care se pot aplica cu succes la biologie sunt: brainstorming, brainwriting, fiecare învață pe fiecare, metoda predării/învățării reciproce, metoda cubului, jocul de rol. Dintre toate aceste metode am să exemplific câteva, mai des folosite și mai facil de aplicat.

FIERĂSTRĂUL

Este o metodă utilizată pentru a stimula participarea unui număr cât mai mare de elevi. Dezvoltă capacitatea de cooperare, de comunicare, de sinteză și analiză. Presupune împărțirea clasei pe grupe, fiecare grupă primește o sarcină specifică, subordonată obiectivelor lecției.

Exemplificare

Lecția Rădăcina –clasa a Va

Sarcinile distribuite grupelor pot fi următoarele:

- Observarea și descrierea mai multor tipuri de rădăcini naturale
- Observarea și descrierea imaginilor de rădăcini de pe planșe
- Realizarea unor desene și mulaje de rădăcini din plastilină, după materiale naturale
- Realizarea unui rezumat al lecției din carte
- Formularea unor întrebări

Grupele își îndeplinesc sarcinile, își prezintă activitatea și rezultatele, elevii din alte grupe își pot completa informațiile cu cele din alte grupe. La final, profesorul, împreună cu elevii corelează datele și emit concluziile.

BRAINSTORMING

Este o metodă de stimulare liberă a creativității și imaginației care se poate aplica cu succes la lecțiile de biologie. Se generează rapid foarte multe idei pe o anumită temă, indiferent dacă sunt absurde, greșite sau mai puțin originale, fără a fi criticate.

Se desfășoară în limită de timp, iar creativitatea este stimulată și prin faptul că elevii sunt influențați de soluțiile celorlalți.

Exemplificare

La o lecție de biologie predată în limba română și engleză , având ca temă *Copacii* , elevii sunt rugați să expună toate ideile legate de acest subiect, totul fiind scris pe tablă în conturul unui arbore. Bineînțeles că ideile au fost multe și interesante, iar elevii au fost entuziasmați să dea frâu liber imaginației. La sfârșit, profesorul, împreună cu elevii, elimină ideile care nu corespund planului general al lecției și vor păstra ideile valabile.

BRAINWRITING (6/3/5)

Este o metodă foarte simplă de stimulare a creativității, asemănătoare cu brainstorming, diferența constând în faptul că se lucrează pe grupe mici sau individual.

Exemplificare

La lecția Reciclarea deșeurilor , despre care au fost și discuții anterioare cu alte prilejuri, se procedează astfel:

- 6 elevi notează 3 idei în 5 minute(6/3/5)
- Foile se rotesc până când fiecare foaie a trecut pe la fiecare elev
- Fiecare elev va nota trei, două sau doar o idee, care vor trebui să fie diferite de cele notate până atunci.
- La final are loc selectarea ideilor, clasificarea lor și emiterea concluziilor

METODA CUBULUI

Este o metodă prin care sunt stimulate gândirea creativă și imaginația , prin faptul că o anumită temă poate fi studiată din mai multe perspective, ca și cum am privi toate fețele unui cub.

Exemplificare

La lecția Frunza,clasa a Va , se poate aplica această metodă, utilizând un cub cu diferite cerințe pe fiecare față și material biologic natural individual:

- Descrie –cum arată frunza?
- Compară-cu ce se aseamănă, dintre lucrurile cunoscute?
- Asociază-la ce te face să te gândești?
- Analizează-care sunt părțile componente?
- Aplică-care pot fi utilizările frunzelor?
- Argumentează pro-contră-este un component util sau nefolositor și de ce?
- La final , elevii emit propriile concluzii

PREDAREA ÎN SISTEM AEL

Este poate una dintre cele mai interactive metode, care face din disciplina biologie o materie mai atractivă. Elevii sunt participanți direcți la procesul de predare-învățare-evaluare, pot ei înșiși să provoace simulări ale unor procese și fenomene biologice greu de reprodus în laborator.

Dintre metodele de evaluare creativă, la biologie se pot aplica cu rezultate bune două dintre ele :

PROIECTUL

Este o metodă care stimulează formarea deprinderilor de a căuta informații, de a le sintetiza, de a conduce un proiect de cercetare și a depista metode de rezolvare a unor ipoteze în mod creativ.

Profesorul stabilește de la început reguli de realizare, obiectivele urmărite , criteriile de evaluare, dar modul de realizare și conducere a activității este la libera alegere. Profesorul va monitoriza permanent activitatea elevilor.

Exemplificare

Investigarea unui mediu terestru sau acvatic, depistarea surselor de poluare și elaborarea unor metode de reducere a poluării.

PORTOFOLIUL

Este o colecție a lucrărilor elevilor pe o perioadă mai mare de timp și poate înregistra progresul făcut. Se realizează o selecție a celor mai bune produse ale elevilor, iar pentru a realiza cel mai bun portofoliu , cu lucrări originale, aceștia vor face uz de creativitatea fiecăruia.

Se poate aplica la toate clasele, dar cu mai mare eficiență se aplică la elevii clasei a V a , care pot realiza un portofoliu care să cuprindă: colecții de rădăcini, de tulpini, de frunze , floarea etalată, tipuri de fructe, colecție de semințe,

CONCLUZII

Folosirea unor metode moderne, interactive, de stimulare a creativității, se subordonează nevoii permanente de schimbare din învățământul românesc.

Individualizarea și personalizarea fiecărui elev, valorizarea fiecăruia, posibilitatea profesorului de a cunoaște capacitatea fiecărui elev, obținerea de schimbări în plan cognitiv și atitudinal, stimularea lucrului în echipă sau individual, sunt avantajele multiple ale metodelor interactive, creative și le recomandă a fi folosite cât mai des.

Bibliografie:

- Ionescu Miron și Chiș Vasile „Strategii de predare și învățare”, București, Ed. Științifică, 1992
- Venera Mihaela Cojocariu “Teoria și metodologia instruirii”, E.D.P. 2002;
- I. Cerghit, I.T. Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu “Didactica” E.D.P. București, 1999;
- M.Ed.C, “Învățarea activă - ghid pentru formatori și cadre didactice”, Bucuresti, 2001

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CONDIȚIE A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT DE CALITATE

*Prof. Deaconu Natalia Adela
Colegiul Național „N. Titulescu”, Craiova*

Școala nu reprezintă doar o instituție unde copiii și tinerii vin să primească informații, ci un loc unde trebuie să învețe toți cei care lucrează. Până acum, profesorul era principala baza de cunoștințe pentru o anumită disciplină. Datorită democratizării accesului la cunoștințe, rolul profesorului se reduce dramatic, el devenind o călăuză, un ghid care spune ce e relevant, valoros și ce nu din oceanul de informații. Profesorul va oferi mai degrabă experiențe de învățare, trăiri emoționale intense despre miracolul descoperirilor, plăcerea textului. Se reconsideră astfel rolul profesorului, acesta devenind antrenor. Acest lucru se poate realiza doar într-o școală inclusivă.

Învățământul românesc are o notă predominant teoretizantă, cu vădite tendințe de supraîncărcare informațională. Activizarea predării-învățării presupune **folosirea unor metode**, tehnici și procedee care **să-l implice pe elev**. În cadrul orelor de limba și literatura română pot fi folosite:

- Metode care favorizează înțelegerea conceptelor și ideilor, valorifică experiența proprie a elevilor, dezvoltă competențe de comunicare, relaționare, deliberare pe plan mental, vizează formarea unei atitudini active: **discuția, dezbateră, jocul de rol** etc.
- Metode care stimulează gândirea și creativitatea, îl determină pe elev să caute și să dezvolte soluții pentru diferite probleme, să facă reflecții critice și judecăți de valoare, să compare și să analizeze situații date: **studiul de caz, rezolvarea de probleme, jocul didactic, exercițiul** etc.
- Metode prin care elevii sunt învățați să lucreze productiv cu alții și să-și dezvolte abilități de colaborare și ajutor reciproc: **mozaicul, cafeneaua, colțurile, proiectul în grupuri mici** etc.

Rezultatele învățării sunt mai bune atunci când învățarea se desfășoară prin cooperare. Printre elementele de bază ale acestei învățări trebuie amintite:

1. **interdependența pozitivă** (elevii realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit sarcina grupului: „ori ne scufundăm, ori înotăm împreună”)
2. **interacțiunea directă** (elevii se ajută unii pe alții să învețe, încurajându-se și împărtășindu-și ideile)
3. **răspunderea individuală**
4. **deprinderi interpersonale** și de grup mic (grupurile nu pot exista și nici nu pot funcționa dacă elevii nu au și nu folosesc anumite deprinderi sociale absolut necesare)
5. **principii călăuzitoare** (trebuie să ne concentrăm pe câteva strategii de gândire care sunt foarte utile și ușor de transferat de la un domeniu la altul, astfel încât elevii să le poată folosi în mod regulat)
6. **procesarea în grup** etc.

Iată câteva metode moderne care pot fi folosite la limba și literatura română:

Mozaicul este o metodă complexă, cu multe implicații pedagogice, cea mai importantă fiind dezvoltarea sentimentului de responsabilitate.

Lectura în perechi/ rezumate în perechi

Lucrând în perechi, elevii pot discuta și își pot clarifica chestiunile pe care nu le înțeleg singuri; ei fac un exercițiu de ascultare activă și poartă răspunderea comună pentru predarea-învățarea ce are loc.

Proiectul (învățarea bazată pe proiect – IBP) este o modalitate de organizare a învățării care permite parcurgerea unor activități de învățare interdisciplinare și transdisciplinare, centrate pe elevi, ancorate în problemele practice ale vieții de zi cu zi. Pașii organizării IBP sunt:

- formularea întrebării centrale;
- planificarea;
- agenda de lucru;
- monitorizarea;
- evaluarea

Colțurile este numele unei activități de învățare prin cooperare, activitate al cărei scop este să genereze o dezbatere și să folosească procesele de grup pentru a genera discuții în contradictoriu.

„Colțurile” pot fi folosite ca un mijloc activ și plăcut de a conduce dezbaterile în cazul problemelor controversate, situații în care participanții la discuție pot avea puncte de vedere diferite.

Interacțiunile pentru metoda „ colțurile” sunt destul de simple. Scopul activității este de a-i face, cu adevărat, pe elevi să ia poziție în legătură cu o anumită problemă și să-și poată susține această poziție. Ea încurajează, de asemenea, ascultarea celorlalți cu atenție și oferă elevilor posibilitatea de a-și schimba părerea dacă argumentele celorlalți îi conving. Metoda poate fi folosită în continuarea lecturii unui text (de exemplu, romanul „Ion “ de L. Rebreanu), a ascultării unei prelegeri, a vizionării unui film care pune o problemă controversată etc.

După alegerea temei se procedează astfel:

- elevii se gândesc la problema/tema respectivă;
- se stabilesc pozițiile ce se pot adopta în legătură cu tema discutată (2-3 opțiuni)
- elevii optează argumentat pentru una dintre poziții (în scris sau „ în gând”, în funcție de vârsta elevilor);
- elevii care sunt în favoarea poziției A se duc într-un colț al încăperii, cei care sprijină poziția B se duc în alt colț; nedeciziile se pot așeza în mijlocul încăperii sau într-un alt colț; dacă există grupuri cu o opinie diferită, acestea vor fi poziționate în alte părți ale încăperii;
- timp de cinci minute, elevii trec în revistă propriile argumente în favoarea poziției lor și vor stabili argumentele grupului; doi purtători de cuvânt îi vor reprezenta în dezbateră ce va urma;
- începe dezbateră, fiecare grup exprimându-și succint punctul de vedere și argumentele ce îl susțin; elevii din toate grupurile trebuie încurajați să participe la conversație; dacă li se pare dificil, trebuie ajutați cu întrebări precum: „de ce nu acceptați voi, cei din grupul A, părerea celor din grupul B?”, „cu ce anume nu sunteți de acord din ceea ce susține grupul B?”sau „ grupul nedecizilor, ați auzit ceva care să vă facă să înclinați către unul sau altul din cele două grupuri?” etc
- dacă în urma dezbaterii, elevii și-au schimbat opinia, aceștia sunt încurajați să se mute în grupul ce susține acea opinie; aceasta îi obligă pe elevii fiecărui grup să încerce să fie cât se poate de convingători, pentru a nu-și pierde aderenții sau pentru a-și atrage alți susținători; este bine ca elevii să-și noteze ideile care le vin în timp ce ascultă sau discută, lucru ce îi va ajuta mai târziu, când vor trebui să-și exprime și să-și susțină poziția în scris;
- după ce discuția s-a încheiat și toată lumea a ajuns în grupul a cărui poziție o împărtășește, fiecare grup trebuie să-și rezume punctul de vedere și argumentele; de asemenea, fiecare elev trebuie să-și exprime, în scris, poziția și argumentele.

Rezumarea poziției și a argumentelor grupului și apoi redactarea unor lucrări scrise, individuale, așa cum cere ultima etapă, este o activitate de reflecție. Atât activitatea de grup, cât și cea individuală subliniază faptul că elevii sunt, în cele din urmă, responsabili de opiniile și convingerile proprii, pe care trebuie să și le poată susține.

Iată un exemplu de astfel de aplicație:

Prezentarea

- este, de regulă, o activitate condusă de o persoană – resursă pentru a aduce noi informații, teorii și principii. Ea devine o metodă activ-participativă în momentul în care fiecărui membru al grupului îi vine rândul de a prezenta în plen concluziile unei probleme dezbătute la nivel de grup;
- oferă elevilor posibilitatea de a comunica, de a fi inediți, creativi și de a-și învinge teama, timiditatea, de a se afirma la nivelul grupului;
- **aplicație:** Alegeți un coleg/colegă și îi realizați un portret care va fi prezentat în plen. Veți adopta următoarele stiluri de prezentare:
 - grupa 1: o prezentare subiectivă/practică
 - grupa 2: o prezentare „incriminatorie” (gen notă informativă pentru SRI)
 - grupa 3: o narațiune la persoana I (în „pielea” celui alt)
 - grupa 4: o prezentare gen reclamă.
- dimensiunea umoristică, subtilă va spori calitatea prezentării; elevii trebuie încurajați să fie profunzi, originali, să fie ei înșiși.

Bibliografie:

- Cristea, Sorin, „Dicționar de pedagogie”, Editura Litera, București, 2000;
- Ionescu, Miron, „Strategii de predare și învățare”, Editura Științifică, București, 1995;
- Ivănuș, Dumitru, „Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu”, Editura Avrămeanca, Craiova, 1996;
- Joița, Elena, „Pedagogie și elemente de psihologie școlară”, Editura Arves, Craiova, 2003.

ȘCOALA – CREATIVITATE ÎN TOATE DOMENIILE ȘTIINȚIFICE

*Prof. Trușcă Claudia, Liceu de Arte „Marin Sorescu”, Craiova
Prof. Scarlat Floriana, Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Craiova*

Școala, în vizunea mea înseamnă creativitate în toate domeniile științifice și nu doar în artă. Fiecare domeniu este o artă și îți permite dezvoltarea creativității prin intermediul său.

Creativitatea în școală, trebuie să fie încurajată să gândească independent, să își asume riscuri și responsabilități în demersul său spre formarea sa intelectuală.

Școala trebuie să pună accentul pe o educație de calitate, axată pe valori, pe creșterea coeziunii părinți-elevi, prin crearea de parteneriate în educație cu comunitatea locală, pentru consolidarea unui set de valori care sprijină școala în formarea unui stil de viață sănătos, emoțional, fizic și socio-uman.

Prioritar în școală este informatizarea. Utilizarea calculatorului în ușurează îndeplinirea scopurilor și idealurilor educaționale. În plus, reprezintă o metodă mai plăcută și pentru elevi, care apreciază întotdeauna noutatea și ineditul. Copiii vor aprecia mai mult o lecție realizată pe calculator, decât una clasică. Calculatorul nu este folosit în activitatea didactică pentru a înlocui activitatea de predare a dascălului. Calculatorul poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Într-o școală europeană, ar trebui respectat dreptul tuturor copiilor la învățătură, indiferent de starea lor fizică, intelectuală, emoțională sau de diferențele de origine etnică, religioasă, culturală. Principiul discriminării ar trebui eliminat, precum și cel al izolării copiilor cu nevoi speciale. Pentru că incluziunea este unul dintre punctele de bază ale școlii viitorului, ar trebui îndeplinite o serie de obiective:

- valorizarea egală a tuturor elevilor și a personalului;
- creșterea participării tuturor elevilor la educație, reducerea celor excluși din cultură;
- restructurarea culturii, a politicilor și a practicilor din școli, astfel încât ele să răspundă diversității elevilor din localitate;
- reducerea barierelor în învățare;
- înțelegerea diferențelor dintre elevi ca resursă pentru procesul de învățământ, nu ca pe o problemă ce trebuie depășită;
- recunoașterea dreptului elevilor la educație în propria localitate;
- creșterea rolului școlii în construirea comunităților și a valorilor lor, precum și în creșterea performanțelor;
- cultivarea unor relații de susținere între școli și comunități.

În pregătirea elevilor pentru noile cerințe o au cele trei forme de educație:

- educația formală;
- educația nonformală;
- educația informală.

Evaluarea ar trebui să asigure evidențierea progresului înregistrat pe elev în raport cu sine însuși, pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Nu trebuie evaluată numai cantitatea de informații de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce știe sau ceea ce intuiește. Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor școlare este însoțită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfășurat cu toți elevii și cu fiecare în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competențelor pentru fiecare elev și pot fi stabilite modalități prin care se poate regla, de la o etapă la alta, activități de învățare-formare a elevilor, în mod diferențiat. Trebuie realizat un echilibru dinamic între evaluarea scrisă și cea orală. Aceasta din urmă, deși necesită mai mult timp, prezintă avantaje deosebite: realizarea interacțiunii elev-profesor, demonstrarea stadiului de formare a unor competențe prin intervenția cu întrebări ajutoare, demonstrarea comportamentului comunicativ și de interrelaționare al elevului, etc. Este necesară și folosirea, mai des, a metodelor de autoevaluare.

Profesorul trebuie să răspundă exigențelor fiecărui elev, cu speranța reușitei lor. Noi profesorii trebuie să ne adaptăm fiecărui copil, și să flexibilizăm procesul didactic pentru a satisface cerințele educative ale fiecărui elev luat în parte și ale tuturor la un loc.

Educația trebuie să răspundă atât cererii sociale cât și individuale, prin împlinirea armonioasă pe care o poate simți un copil într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Școala europeană trebuie să țină cont atât de țelurile profesorilor, de obiectivele programelor, dar și de preferințele și necesitățile elevilor, fără a face abstracție de nevoile de ordin tehnic, financiar, material.

Bibliografie:

Gherguț Alois, „Psihologia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată.”, editura Polirom, Iași, 2001

Articolul „Inovație și creație în activitatea didactică”, în cadrul Simpozionului național „Școala-moment zero pentru o societate a cunoașterii”, 30 mai 2009

TEACHING AND LEARNING ENGLISH ACCORDING TO THE EUROPEAN STANDARDS

*Teacher: Livia Catana
„Nicolae Titulescu” High School, Craiova*

The education programs serve both native English speaker and learners whose first or native language is not English. Both ABE (adult basic education) and ASE (adult secondary education) instruction help learners achieve certain goals related to job, family, friends or further education. These English language learners represent a wide range of nationalities or English proficiency levels. Technology provides flexibility to extend learning beyond the formal classes and access for students to valuable learning materials. You can apply technological software such as Twitter and online labs to help the students learn the English language in a fun and relaxing environment.

Ways of Using Technology

1. Provide online resources for your students in the form of links to resource websites, additional information about each lesson you plan to teach and numerous examples for your students to review. Instruct your students to review this information from their own homes. Remember that computers allow them to do so without feeling uncomfortable about their confusion. Perhaps the most widespread application of technology in onsite settings is the use of software programs designed for language learning such as: *The New Oxford Picture Dictionary CD- Rom* and *English Language Learning and Instruction System*. The CD-ROM includes sound, animation, interactive exercises, games and assessments.

2. Instruct your students to set up Twitter accounts for your class. Use the Twitter accounts to play educational games with your students. Post English words on your account and give a bonus point to the student who correctly defines the word first. Alternately, post sentences in your student's home language and give a bonus point to the first student who translates them into English. Web-based games can be accessed from the classroom and other locations. They can also be productive for parents who use them with the children who are learning English. Examples include crossword puzzles, games based on grammar, vocabulary, spelling rules, matching games and hangman.

3. Setup online labs for your students to use study guides and additional practices. Provide practice exercises, vocabulary words and reading samples for your students to take at their leisure. Use these practices to give your students more exposure to your lessons and time to work through them as their schedules allow. Online learning is entirely Internet- based. Communication and the transmission of course content take place online and gives the English learners the opportunity to learn anywhere and anytime. Web portals designed for students offer online membership and curricula. The lessons can be introduced by brief videos, pictures or audio.

4. Project- based Web learning offers the opportunity to work together to complete tasks that may involve the use of e-mail and word processing. While working on projects, students engage in meaningful language through reading and writing. Final products can be posted on the Web as examples for future students.

In conclusion, we can say that technology is getting more and more used in the teaching process and it is considered an important device for teacher. Online platforms have developed a lot recently and can offer useful, accessible applications and tools for language learning. Both teachers and students need to understand more about the role and impact of using technology on learning English.

Traducere - Rezumat

Punându-se tot mai mult accentul pe învățarea limbilor moderne, pe comunicarea într-o limbă de circulație internațională, cadrele didactice sunt într-o continuă căutare de modalități mai bune de accesare a materialelor autentice și de furnizare de experiențe care vor dezvolta mai bine competențele de comunicare ale elevilor. Elevii care învață limba engleză reprezintă o gamă largă

de naționalități, vârstă sau competente lingvistice. Folosirea tehnologiei în procesul de predare – învățare a limbii engleze reprezintă un standard european pe care și profesorii și elevii din România tind să-l atingă. Mijloacele informatice oferă libertate elevilor precum și accesul la materiale valoroase și autentice, devenind astfel o metodă importantă în predarea limbii engleze. Când vorbim de noi tehnologii de informare ne referim la internet, la diverse programe E-learning sau diverse posibilități pe care calculatorul ni le oferă (messenger, Skype, MS Office, produse Apple, tabele video și audio etc.). Se creează astfel un cadru relaxant și favorabil învățării.

Metode de învățare folosind competențele cheie TIC

1. *Comunicarea interpersonală*, realizată cu ajutorul poștei electronice (email) și a comunicării directe (chat). Aceasta reunește acele aplicații pedagogice care favorizează schimburile interpersonale și îi determină pe elevi să cunoască și să respecte asemănările și deosebirile culturale, politice, lingvistice din cele mai îndepărtate zone.

2. *Utilizarea conturilor Twitter, Facebook, Google în scop educațional*. Se pot posta diferite cuvinte în limba engleză iar elevii au ca cerință să definească cât mai corect acel cuvânt. Se pot traduce propoziții sau texte literare din sau în limba engleză, ajutându-i astfel să folosească dicționarul online. Se pot rezolva exerciții de vocabular, gramatică, exerciții ce conțin reguli de scriere sau chiar de pronunție. Învățarea online se bazează pe folosirea Internetului. În acest fel, comunicarea și transmiterea cursurilor poate avea loc oriunde și oricând. Lecțiile pot fi introduse folosindu-se ca brainstorming imagini, scurte fragmente din filme, piese muzicale sau role-play.

3. *Proiectele* oferă elevilor oportunitatea de a lucra împreună, de a folosi poșta electronică, de a se implica în procesul de citire și redactare a acestora. Produsele finale pot fi postate pe Web ca exemplu pentru alți elevi.

4. *Auto-formarea* prin conectarea la situri specializate în manuale virtuale ori teste de verificare a cunoștințelor de limbi străine.

În concluzie, putem spune că aceste competențele TIC sunt din ce în ce mai mult folosite în procesul educațional ca un element complementar profesorului. Platformele online au progresat considerabil în ultimii ani, acestea continuând să ofere din ce în ce mai multe aplicații utile.

References:

1. Chapelle, C. A. (2008). *Technology and second language acquisition*. Annual Review of Applied Linguistics, 27, 98-114.
2. Cummins, J., Brown, K., & Sayers, D. (2007). *Literacy, technology, and diversity: Teaching for success in changing times*. Boston: Pearson.
3. Egbert, J., Hanson-Smith, E., & Chao, C. (2007). Introduction: Foundations for teaching and learning. In J. Egbert & E. Hanson-Smith (Eds.), *CALL environments: Research, practice, and critical issues* (2nd ed., pp. 19-28). Alexandria, VA: Teachers of English to Speakers of Other Languages.
4. Ellis, R. (2008). *Principles of instructed second language acquisition*. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Retrieved January 9, 2009, from http://www.cal.org/resources/digest/digest_pdfs/Instructed2ndLangFinalWeb.pdf
5. Gaer, S. (2007). Classroom practice: E-mail and web projects. In J. Egbert & E. Hanson-Smith (Eds.), *CALL environments: Research, practice, and critical issues* (2nd ed., pp.71-89). Alexandria, VA: Teachers of English to Speakers of Other Languages.

PREDAREA MODERNĂ A LIMBII ENGLEZE LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Diaconu Adela
Școala Gimnazială "Anton Pann", Craiova*

Educația în România ar trebui să se desfășoare conform rapoartelor Comisiei Europene și ale Biroului Internațional pentru Educație (UNESCO) care reliefează tendințele majore ale reformelor curriculum-ului în plan european: educația pentru toți, adecvarea instruirii la nevoile fiecărui individ, predarea și învățarea centrate pe elev, relevanța curriculum-ului pentru individ și pentru societate, dezvoltarea unor atitudini și valori dezirabile, dezvoltarea gândirii critice, evaluarea autentică a performanțelor școlare.

Activitatea prielnică la clasă presupune pe de o parte necesitatea cunoașterii elevilor pentru a se identifica nevoile, interesele de cunoaștere și ritmul dezvoltării fiecărui elev. Iar pe de altă parte cadrele didactice trebuie să se adapteze noilor situații de învățare, a conținuturilor și materialelor educaționale potrivite caracteristicilor individuale ale elevului. Se vor crea situații de învățare apropiate de viața concretă, prielnice dezvoltării armonioase și stimularii creativității elevilor pentru a-i ajuta în situații concrete. Abordarea interdisciplinară și evaluarea autentică sunt alte două soluții metodologice recomandate prioritar de politica reformei educației din țara noastră.

Învățarea limbilor străine se poate realiza într-un mod plăcut și eficient prin proiecte și jocuri în mediul natural stimulându-se astfel și creativitatea elevilor. Proiectele îi ajută să exerseze limba reală și aduc o schimbare benefică atât profesorului cât și elevului. Jocurile duc de asemenea la formare spiritului creator și este o cale sigură de a depăși dificultățile de comunicare cu elevii. Jocul este acea îmbinare între real și imaginar, o lume mirifică unde intrăm pe tărâmul creativității, deoarece gândirea există ca gândire umană numai prin creativitate. Este o cale potrivită de a învăța o limbă străină prin râsete și bună dispoziție decât prin seriozitate și severitate, făcând astfel ca învățarea să fie și distractivă.

În alte țări europene, predarea limbilor străine se bazează foarte mult pe interacțiunea profesor-elev și mai ales pe metode interactive și atractive care să-l atragă pe elev. Mai ales la ciclul primar și gimnazial, aceste metode pot fi jocurile didactice. C.J. Simister în cartea „Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor” propune mai multe activități și jocuri. Cele ce urmează sunt doar câteva exemple.

Jocul mâzgălitului (Draw and explain)

Acest joc implică desenul și vorbitul în limba engleză (speaking and drawing ability). Este un joc relaxant care îi încurajează pe copii să-și dea frâu liber imaginației. Elevii trebuie să deseneze o formă abstractă sau să mâzgălească ceva pe o foaie de hârtie. Apoi ei trebuie să spună în limba engleză ce ar putea fi. Ei au posibilitatea să-și aleagă singuri tema discuției.

Comori ascunse (Hidden treasures)

Magia, obiectele secrete și poveștile stârnesc interesul și curiozitatea elevilor, le dezvoltă gândirea imaginativă și-i motivează în începerea dialogului. Scopul activității este încurajarea producerii mesajului într-o limbă străină și posibilitatea celorlați să adreseze întrebări suplimentare pentru dezvăluirea misterului.

Constituirea unui grup de lucru (Group work)

Vom pleca de la ipoteza, cea mai frecventă de altfel, a unei reuniuni (amicale, profesionale, familiale) în cursul căreia persoanele prezente vor participa la producerea de idei, având în vedere un proiect comun. Putem propune o secvență, o imagine care să plaseze participanții într-o situație nouă și care să le dea posibilitatea de a se exprima în limba engleză.

Titlurile din ziare (Give a title for the newspaper's article)

Se dă fiecarui grup un articol din ziar iar aceștia trebuie să-și imagineze că sunt reporteri și să dea titluri posibile articolului care să apară pe prima pagină a anumitor ziare. Totodată, elevii pot să aducă scurte articole luate din presa internațională, să le citească în fața clasei iar ceilalți elevi să

încerce să dea un titlu cât mai apropiat celui original. Metodele de lucru sunt moderne, presupune cercetarea individuală, activă și lucrul în echipă.

Interviul suprarealist (Making an interview)

Grupul va fi împărțit în două. Pe o temă dată, jumătate dintre participanți pregătesc individual cinci întrebări deschise în vederea realizării unui interviu. Cealaltă jumătate pregătește răspunsurile la întrebările care consideră că îi vor fi adresate. După câteva minute se vor compara lista de întrebări și lista de răspunsuri. Comunicarea liberă îi vor ajuta în situații reale ale vieții, iar libertatea ideilor le va da încredere în ei înșiși.

Fabrica de povești (Story maker)

Profesorul a pregătit o pălărie conținând bucățele de hârtie pe care este scris câte un cuvânt. Unul dintre elevi extrage un cuvânt la întâmplare, își începe fraza cu ,a fost odata...' (Once upon a time) și utilizează cuvântul extras. Pe rând fiecare dintre elevi, extrage câte un cuvânt și completează povestea cu ajutorul câtorva fraze, folosind și cuvântul extras. Ultimul încheie povestea cu , Morala.....' urmată de o formulă care să conțină ultimul cuvânt extras din pălărie. Acest exercițiu implică folosirea creativității elevilor și fixarea vocabularului și a problemelor gramaticale deja studiate. Profesorul va avea rol de observator, nu va corecta posibilele greșeli, le va nota și la final va identifica o parte dintre ele și le va explica.

Buletin de știri! (Breaking News)

Cercetarea nu are nevoie întotdeauna să se concetreze asupra faptelor, deoarece și opiniile personale și amintirile pot fi la fel de importante. Elevii pot alege genul de problemă în care să conteze opiniile. Încurajații să realizeze un jurnal o fișă de interviu de reporter și să aleagă câteva persoane care ar putea avea ceva de spus pe tema respectivă. De exemplu ar putea interviua un vecin, un frate, o rudă, un prieten sau un profesor. Răspunsurile adunate ar trebui traduse în limbă străină și transformate într-o știre scurtă. De asemenea elevii își pot îmbunătății limba străină realizând scurte știri meteorologice sau știri sportive, muzicale sau culturale în funcție de pasiunile fiecăruia. La avizierul școlii se poate afișa scurte anunțuri, notițe sau mementouri în limba engleză. Elevii vor învăța astfel unii de la alții, vor observa posibilele greșelile și se vor autocorecta. Toate aceste exerciții de ascultare, citire sau scriere vor contribui la învățarea prin metode indirecte, directe și practice, diferite de cele tradiționale folosite la clasă.

Reclamă! (Advertising)

Reclamele sunt un mod plăcut și ușor de a acumula cunoștințe. Ele sunt ușor de reținut deoarece sunt de dimensiuni reduse și sunt atractive pentru copii. Cereți-le elevilor să pregătească pe o foaie A4 scurte reclame în limba engleză a unor produse autohtone sau internaționale.

Ambalajul produsului- Instrucțiunile (Instructions)

Scurtele texte de la instrucțiunile produselor sunt un mod ideal de a exersa cititul și tradusul într-o limbă străină. Puneți elevii să caute scurte instrucțiuni în limba engleză de la produsele găsite acasă, să le traducă și să le citească în fața clasei. Pornind de la acel model să găsească un alt produs sau obiect și să scrie instrucțiunile pentru el.

Dezlegări de integrame (Crosswords)

Fixarea cunoștințelor, recapitularea vocabularului deja predat sau chiar introducerea noului lexic se poate realiza prin dezlegarea integramelor de diferite grade de dificultate. Această metodă modernă de lucru este atractivă și poate fi realizată pe echipe de lucru, individual sau în perechi.

Citate celebre (Unjumbled quotation)

Puteti alege citate celebre, scurte sau mai complexe, în funcție de nivelul clasei. Împărțiți elevii pe grupe sau perechi și dați-le să pună cuvintele citatului, tăiate în prealabil, în ordine pentru a-l descoperi. Citatele cele mai apreciate pot fi afișate în clasă sau scrise de elevi în caiete.

Toate activitățile derulate în procesul de învățare trebuiesc adunate de elevi într-un portofoliu.

Portofoliul reprezintă "cartea de vizită" a elevului, urmărindu-i progresul pe o perioadă de timp. Structura sau elementele portofoliului sunt, în general, definite de profesor. Elevul are însă libertatea de a cuprinde în portofoliu materialele pe care le consideră necesare sau care îl reprezintă cel mai bine. Deși unele elemente ale portofoliului au fost evaluate separat, la momentul respectiv,

de către profesor, se poate face o apreciere globală a portofoliului. În aceste situații, profesorul stabilește criterii clare, holistice, pe care le comunică de la început elevilor. include rezultatele relevante, obținute prin celelalte și tehnici de evaluare (probe scrise, verificări orale, probe practice, autoevaluare, proiect, observarea sistematică a comportamentului etc.) sau prin activitățile extracurriculare.

Abordarea integrată a învățării și utilizarea metodelor alternative de evaluare stimulează crearea unei relații de colaborare, de încredere și respect reciproc între învățător și elevi; și între elevi. Elevul nu se simte "controlat", ci sprijinit. Profesorul trebuie să fie mai mult un organizator al situațiilor de învățare și un element de legătură între elev și societate, care mediază și facilitează accesul la informație. Implicarea elevilor în procesului didactic trebuie realizată în toate laturile acestuia: predare-învățare-evaluare.

Utilizarea metodelor alternative sau complementare de evaluare încurajează crearea unui climat de învățare plăcut, relaxat, elevii fiind evaluați în mediul obișnuit de învățare, prin sarcini contextualizate: realizează experimente, elaborează proiecte, alcătuiesc portofolii, acestea fiind în același timp sarcini de instruire și probe de evaluare. Este important ca elevii să înțeleagă criteriile de evaluare, procesul evaluativ, pentru a putea reflecta asupra performanțelor obținute, a le explica și a găsi modalități de progres. Elevii nu trebuie evaluați unii în raport cu ceilalți, scopul nu este de a-i ierarhiza, ci de a vedea evoluția, progresul, achizițiile.

Bibliografie:

- Bouillercce Brigitte, Emmanuel Carre, *Să ne dezvoltăm creativitate*, Editura Polirom, București, 2002.
- Butiri Elena Szasz, *Strategie și metode în Stimularea Creativității*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2003.
- Simister C.J., *Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor*, Editura Polirom, București, 2011
- Stanciu Mihai, *Reforma conținuturilor învățământului*. Cadru metodologic, Editura Polirom, București 1999.
- Rawlinson J.Geoffrey - *Gândire Creativă și Brainstorming*, Centrul pentru Educație la Distanță România, CODECS, București, 1998.

EDUCAȚIA BAZATĂ PE COMPETENȚE

Prof. Înv. Primar Brătan Diana, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj
Prof. Stănică Ghiorghia, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj

Scopul educației este dezvoltarea fiecărui individ pentru a-și putea valorifica potențialul.

Din acest punct de vedere, obiectivele pentru educație și formare sunt:

- respectarea standardelor educaționale prin creșterea calității învățării de toate tipurile (școlare, universitare, permanente, formale, non-formale și informale), precum și creșterea calității formării profesorilor și a formatorilor;
- accesul deschis la învățare (pe tot parcursul vieții; educația mai atractivă; acces mai simplu și mai flexibil la educație; trecerea de la o filieră la alta);
- reconsiderarea definiției competențelor cheie necesare pentru societatea cunoașterii;
- deschiderea educației către lumea înconjurătoare;
- asigurarea unei mai bune utilizări a resurselor.

Competența este o cerință standard pentru un individ, atunci când se află în situația de a efectua o sarcină în mod corespunzător. Aceasta cuprinde o combinație de cunoștințe teoretice, aptitudini și cunoștințe practice, utilizate pentru a îmbunătăți performanța. La modul general, competența este definită ca fiind starea sau calitatea de a fi adecvat sau bine calificat, având astfel capacitatea de a efectua o sarcină specifică. Indiferent de formarea profesională, competența crește prin experiență și prin măsura în care individul învață, se adaptează, exersează și profesază.

Conceptul de competență se situează astfel în concordanță cu obiectivele și conținuturile educaționale care vor genera dezvoltarea personală și profesională a elevilor, conducându-i în situația în care să poată fi cât mai eficienți în mediul profesional și social. Achiziția competențelor cheie determină împlinire și dezvoltare personală de-a lungul vieții (capital cultural), motivându-l pe individ să-și urmeze obiectivele, în funcție de interesele și aspirațiile sale individuale; cetățenie activă și integrare socială (capital social); angajabilitate, capacitatea de a obține un loc de muncă în cadrul pieței muncii.

În anul 2006, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat o Recomandare cu privire la stabilirea de competențe cheie pentru învățarea de-a lungul vieții (aptitudini și competențe lingvistice în limba maternă, aptitudini și competențe lingvistice în limbi străine, aptitudini și competențe matematice, aptitudini și competențe științifice și tehnologice, aptitudini și competențe de învățare – a învăța prin a face, aptitudini și competențe civice, interpersonale, interculturale și sociale, aptitudini și competențe antreprenoriale, aptitudini și competențe de exprimare culturală).

Pentru aceasta este nevoie ca educatorul să-și asume noi roluri și competențe noi.

➤ *Competențe de comunicare și relaționare:*

- Utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare: orizontală/ verticală, complexă, diversificată și specifică;
- Manifestarea comportamentului empatic și a „orientării helping”;
- proiectarea, conducerea și realizarea procesului instructiv-educativ, ca un act de comunicare;
- facilitarea comunicării profesor-copii-părinți-alte cadre didactice;
- valorificarea metacomunicării în optimizarea relațiilor între cadre didactice;
- exprimarea orală cursivă, înțelegerea și utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale/ orale, a semnificațiilor mijlocite de limbajul scris;
- utilizarea creativă și expresivă a limbajului oral;
- accesarea diverselor surse de informare în scopul documentării;
- derularea unor proiecte de parteneriat școală-familie-comunitate.

➤ *Competențe metodologice:*

- utilizarea adecvată a cunoștințelor de didactică generală și a specialității, de psihologie și pedagogie școlară/ pedagogia învățământului primar în proiectarea și desfășurarea activității didactice cu copiii;
 - proiectarea conținuturilor instructiv-educative în acord cu prevederile programei și cu nivelul clasei la care cadrul didactic își desfășoară activitatea;
 - utilizarea optimă a factorilor spațio-temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv-educativ;
 - proiectarea și utilizarea de strategii didactice eficiente în procesul de predare-învățare-evaluare;
 - realizarea activităților instructiv-educative;
 - abordarea praxiologică a teoriilor cognitive moderne, în vederea stimulării, formării și dezvoltării capacităților de cunoaștere ale elevului;
 - manifestarea unei conduit metodologice flexibile și inovative în plan profesional.
- *Competențe de evaluare și autoevaluare a activității didactice:*
- utilizarea conceptelor cu care operează evaluarea și a teoriilor modern în domeniu;
 - proiectarea unei evaluări eficiente, integrată în activitatea instructiv-educativă;
 - utilizarea strategiilor adecvate de evaluare/ autoevaluare individuală/ de grup, precum și a strategiilor de interevaluare.
- *Competențe psiho-sociale:*
- selectarea și aplicarea unor comportamente prosociale adecvate, de adaptare eficientă și rapidă la schimbările sociale și la provocările existente;
 - colaborarea cu părinții/comunitatea, în scopul realizării unui parteneriat autentic în educație;
 - identificarea și aplicarea unor metode și mijloace eficiente de lucru cu copiii, pentru stimularea și facilitarea procesului de socializare a acestora;
 - identificarea situațiilor conflictuale într-o relație, analizarea acestora și rezolvarea optimă a conflictului, prin aplicarea unui management eficient, care să valorifice influențele educaționale pozitive ale conflictului;
 - asumarea rolului social pentru care a optat, în contextual unei imagini de sine adecvate propriei personalități și propriului status profesional deținut.
- *Competențe tehnice și tehnologice:*
- adoptarea unei conduite psihopedagogice inovatoare în plan profesional;
 - selectarea metodelor optime în vederea asigurării formării deprinderilor practice.
- *Competențe de management al carierei:*
- Utilizarea metodelor și tehnicilor de autocontrol psihocomportamental;
 - adoptarea de conduit eficiente pentru depășirea situațiilor conflictuale;
 - manifestarea unor conduite (auto)reflexive și de autoresponsabilizare profesională;
 - formarea la copii a deprinderii de elaborare a unui plan de acțiune eficient în pregătirea examenelor, concursurilor, competițiilor etc.;
 - deschiderea față de provocările care apar în situațiile de competiție, examen, concurs ;
 - modelarea atitudinilor pozitive necesare elevilor aflați în contexte evaluative;
 - asumarea integrală a diferitelor roluri cu implicații docimologice (examinator/ examinat/ concurent/ supraveghetor).

Asigurarea competențelor menționate conduce spre O ȘCOALĂ INOVATIVĂ care presupune:

- Motivarea cadrelor didactice, recunoașterea rolului social prin salariu, respectarea demnității și autonomiei profesionale;
- Integrarea, de urgență, a cadrelor didactice în programe de formare continuă, prin proiecte finanțate din fonduri structurale.
- Formarea continuă a cadrelor didactice va fi centrată pe:
 - învățământ digitalizat;

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor.

Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

- curriculum adecvat formării inovative, creative și formării de competențe;
 - pedagogie modernă, optimizarea relației cu părinții, elevii și cu autoritățile locale;
 - actualizarea cunoașterii în aria curriculară a disciplinei.
- Dezvoltarea creativității elevilor și a capacității lor de inovare, punerea accentului pe achiziții culturale, de cunoștințe tehnologice, formarea deprinderilor pentru o viață sănătoasă, pentru sport, pentru mediu, în spiritul principiilor democratice, cunoașterea a cel puțin două limbi străine;
 - Promovarea, prin educație, a unui sistem de valori de referință în societate;
 - Fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală din perspectiva obiectivelor din „Strategia Europa 2020” prin:
 - Creșterea contribuției școlii și familiei în personalizarea educației copilului;
 - Orientarea școlară prin cabinetele psihopedagogice;
 - Dezvoltarea deprinderilor de învățare permanentă pentru creșterea capacității de adaptare la noi locuri de muncă.
 - Informatizarea și asigurarea accesului la internet rapid în toate unitățile și instituțiile de învățământ .
 - Creșterea capacității de inovare și de creativitate din perspectiva dezvoltării durabile.
 - Asigurarea educației complementare pentru creșterea capacității de adaptare și pentru refacerea coeziunii sociale.
 - Dezvoltarea de alternative educaționale;
 - Garantarea autonomiei școlilor și a autonomiei profesionale a cadrelor didactice.

Bibliografie:

- Cerghit, I. (2002). Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, București: Editura Aramis;
- Mitrofan, N. (1988). Aptitudinea pedagogică, București: Editura Didactică și Pedagogică;
- Neacșu, I. (1990). Instruire și învățare, București: Editura Științifică;
- Pânișoară, I.O. (2009). Profesorul de succes. 59 de principia de pedagogie practică, Iași: Editura Polirom.
- PROGRAMUL DE GUVERNARE 2013 – 2016, capitolul EDUCAȚIE

PROIECTAREA UNEI ACTIVITĂȚI DE PROIECT

*Prof. Alina-Ileana Vilceanu
Liceul Teoretic „Tudor Arghezi”, Craiova*

Tema abordată: Avangarda românească între negație și inovație

Valori și atitudini vizate:

- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice.
- Cultivarea unei atitudini pozitive de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare.
- Abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și argumentelor celorlalți.

Competențe specifice vizate:

1.3. Utilizarea adecvată a strategiilor de comunicare orală în monolog și dialog, în vederea unei comunicări eficiente și personalizate

1.4. Utilizarea adecvată a tehnicilor de redactare, în vederea realizării unei comunicări eficiente și personalizate

2.1. Adecvarea strategiilor de lectură la specificul textelor literare studiate în vederea înțelegerii și interpretării personalizate

2.2. Compararea, pe baza unor criterii clar formulate, a unor viziuni despre lume, despre condiția umană sau despre artă reflectate în textele studiate

3.1. Analiza relațiilor dintre o operă literară studiată și contextul cultural în care a apărut aceasta

3.2. Integrarea cunoștințelor privind lumea și literatura română într-o viziune coerentă asupra culturii românești

3.3. Analiza unor conexiuni între literatura română și cea universală

4.2. Compararea și evaluarea unor argumente diferite, pentru a formula judecăți proprii

Durata proiectului: 2 săptămâni (6 ore de curs)

ETAPA I (3 ore)

1. Stimularea. Discutarea mesajului și noutății unor picturi realizate de Dali, Eduard Munch și alți pictori expresioniști și suprarealiști (la oră participă și un profesor de arte plastice).

Profesorul propune apoi elevilor să noteze fiecare pe aceeași foaie un cuvânt sau un enunț scurt cât mai neobișnuit și să împăturească foaia în așa fel încât ceilalți să nu poată vedea ceea ce au scris colegii. Se discută asociațiile lingvistice inedite, chiar șocante, astfel obținute.

2. Stabilirea obiectivelor și împărțirea sarcinilor. Clasa este organizată frontal. Profesorul anunță tema pe baza discuțiilor anterioare și obiectivele pe baza competențelor specifice și a valorilor și atitudinilor vizate.

Li se comunică elevilor bibliografia:

1. Balotă, Nicolae, *Arte poetice ale secolului XX*, București, Ed. Minerva, 1976;
2. Călinescu, G., *Pagini de estetică*, București, Ed. Albatros, 1990;
3. Crohmălniceanu, Ovid S., *Literatura română și expresionismul*, București, Ed. Minerva, 1978;
4. Grigorescu, Dan, *Dicționarul avangardelor*, București, Ed. Enciclopedica, 2003;
5. Hangiu, I., *Reviste și curente în evoluția literaturii române*, București, E.D.P., 1978;
6. Marino, Adrian, *Dicționar de idei literare*, vol. 1, București, Ed. Eminescu, 1973;
7. Morar, Ovidiu, *Avangardismul românesc*, București, Ed. Fundației Culturale Ideea Europeană, 2005;
8. Pop, Ion, *Avangarda în literatura română*, București, Ed. Atlas, 2000.

Se stabilesc patru grupe de lucru și se distribuie sarcinile, precizându-se și timpul pe care-l au la dispoziție.

Grupa I-Avangarda-delimitări conceptuale. Particularitățile avangardei

Grupa a II-a- Avatarurile avangardei literare. Expresionismul. Futurismul. Dadaismul.

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

Constructivismul.Suprarealismul

Grupa a III-a-Avangarda românească.

Context socio-cultural.Precursorii avangardei.

Avataruri avangardiste în literatura română. Reprezentanți.

Grupa a III-a-Reviste avangardiste românești.

2.Cercetare (creație) - investigație/Procesarea materialului

Elevii studiază individual sursele indicate, analizează și rezolvă sarcinile de lucru.

Împreună cu profesorul, care este sfătuitor și facilitator, negociază forma de prezentare a materialului realizat (referat, dezbateri, proces literar).

3.Prezentarea materialului:

- profesorul face aprecieri asupra nivelului performanței, urmărind:
- modul (măsura) în care a fost parcurs și procesat materialul critic de către toți elevii;
- maniera în care au fost urmărite și “atinse” cerințele precizate anterior;
- acuratețea și corectitudinea exprimării scrise/orale;
- originalitatea abordării problematicei propuse;
- creativitatea abordării problematicei propuse.

ETAPA a II-a(3 ore)

Cea de-a doua mare etapă a proiectului vizează reorganizarea clasei astfel:

Se împarte clasa în trei grupe, în funcție de teoria lui Gardner ce vizează tipurile de inteligență/inteligențele multiple.

Grupa I

- predomină, la majoritatea elevilor, *inteligenta lingvistică*, dar întâlnim în componența grupei și elevi care manifestă *inteligenta interpersonală* și *intrapersonală*;

Grupa a II-a

- predomină, la majoritatea elevilor, *inteligenta corporal-kinestezică*, dar întâlnim și elevi ce manifestă competențe *lingvistice* și *muzicale*;

Grupa a III-a

- predomină, la majoritatea elevilor, *inteligenta spațial-vizuală*, în componența grupei întâlnim însă și elevi ce manifestă *inteligenta logico-matematică* și *inteligenta naturalistă*.

I. *Împărțirea sarcinilor*

Pe baza materialului prezentat în prima etapă, profesorul cere elevilor să valorifice, într-o manieră originală, informația acumulată anterior, astfel:

Grupa I

Realizați o broșură cu 8- 10 poezii avangardiste, având ca model textele discutate.

Grupa a II-a

Realizați scenariul unui spectacol avangardist, gândiți un posibil decor pentru acesta și alegeți o coloană sonoră adecvată.Incercați să-l puneți în scena, ținând cont de particularitățile spectacolelor avangardiste.

Grupa a III-a

Realizați, la alegere,5-6 pictopoezii sau desene avangardiste, având ca model picturile discutate.

II. *Negocierea* conținutului, a formei, modalităților de prezentare.

III. *Creația*. Profesorul dirijează realizarea materialelor.

IV. *Procesarea materialului și realizarea formei finale*.

- se stabilește unitatea de concepție;
- se realizează produsele la nivelul fiecărei echipe de lucru.
- V. *Prezentarea “proiectului”*.
- grupele își prezintă “produsele”;
- profesorul monitorizează și evaluează.

Feed-back-ul se realizează prin:

- autoevaluare pe baza unui chestionar alcătuit și administrat de profesor;

- evaluarea colegilor pe baza unor fișe de evaluare construite și administrate de profesor;
- evaluarea generală realizată de profesor, pe baza unor criterii de evaluare pentru fiecare produs;

Chestionar de autoevaluare:

I. Sunt mulțumit de ceea ce am realizat?

Da. Nu.

II. Care sunt punctele slabe/tari ale produsului nostru?...

III. Am fi putut realiza mai mult?

Da. Nu. Cum?

IV. M-am implicat în rezolvarea sarcinii?

Da. Nu.

V. M-a motivat tema propusă?

Da. Nu. De ce?

Fișă de evaluare a colegilor (coevaluare)

I. Am apreciat la produsele realizate de colegii mei următoarele:

II. Nu mi-au plăcut următoarele:

III. În locul lor aș fi procedat astfel:

Criterii de evaluare generală a produselor :

I. Valorificarea creativă a particularităților avangardei literare:

Nivel superior

Nivel inferior

Nivel mediu

Grupa I

- respectarea rigorilor / regulilor / redactării/realizării unei reviste / broșuri;

- respectarea tehnicilor de redactare a unui text poetic avangardist;

- originalitate , creativitate, imaginație.

Grupa a II-a

- respectarea rigorilor / regulilor / realizării unui scenariu al unui spectacol avangardist;

- originalitatea viziunii scenice și a decorului, în concordanță cu scopurile și

particularitățile unui spectacol avangardist;

- originalitatea selectării coloanei sonore, în concordanță cu scopul acesteia;

Grupa a III-a

- respectarea regulilor de realizare a unui tablou/pictopoezii

- originalitatea viziunii, în concordanță cu particularitățile artei avangardiste;

- calitatea tehnică a produsului.

EUROPENIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC - ROLUL PĂRINȚILOR ȘI AL COMUNITĂȚII

*Prof. Ghiță Mihaela, Liceul Tehnologic "Dimitrie Filiașanu", Filiași
Prof. Dumitru Daciana, Liceul Matei Basarab, Craiova*

Familia a fost din totdeauna apreciată ca fiind o importantă instituție socială pentru multiplele funcții pe care le îndeplinește.

Rolul ei în formarea copilului pentru viață este hotărâtor. Dacă în domeniul instituției, școala îi asigură copilului pregătirea pentru activitatea profesională în domeniul structurilor de bază ale personalității – fiecare individ evoluează pe baza moștenirii ereditare - iar din punct de vedere formativ, în special în domeniul moral, caracterul și condiția generală poartă amprenta climatului familial și al influențelor primitive.

Cooperarea părinților cu școala presupune o ierarhizare a atribuțiilor care impune recunoașterea de către părinți a autorității școlii, respectiv a cadrului didactic.

Colaborarea părinților cu școala, în procesul formării copilului în toate planurile sale, presupune cunoașterea reciprocă și punerea de acord în orice demers pedagogic.

Rezultatul este că acel copil trebuie să se simtă iubit și ocrotit.

Odată cu intrarea în Uniunea Europeană se va schimba și sistemul de învățământ, iar familia va fi implicată din ce în ce mai mult. Totodată personalul didactic va lucra cu reprezentanții comunității locale (părinți și diferiți agenți sociali).

Într-o asemenea perspectivă, politica educației devine o sferă de activitate socială integrată în domeniul vieții publice. Politica educației stabilește finalitățile macrostructurale cât și acțiunile de atingere ale acestora.

Atingerea învățământului european presupune adaptări succesive, efectuate din mers, în sistemul de comportamente ale sistemului nostru de învățământ.

Totodată aderarea la Uniunea Europeană va afecta într-o oarecare măsură comportamentul oamenilor din instituțiile de învățământ (autorități școlare, profesori, elevi și alții), cât și comportamentul familiei față de școală.

Comunitatea dintre școală, familie și comunitatea locală trebuie să fie fluentă, sinceră și deschisă. Inițiatorii trebuie să le explice celorlalți, planul de schimbare, să evite dezacordul și să creeze o atmosferă democratică.

Pe parcursul schimbării începe să se contureze o nouă viziune, o viziune în care strategia și practica sunt puse în aplicare, în practică, iar școala și familia se implică personal în derularea acțiunilor.

Comunitatea locală poate promova procesul de reformă a învățământului și a integrării europene, poate elabora politici de dezvoltare a resurselor umane, în special prin atragerea celor mai buni absolvenți, precum și a specialiștilor care au urmat strategii doctorale în corpul profesoral și în centrele de cercetare din cadrul școlii.

Promovarea unui management informațional performant care asigură o politică eficientă de democratizare a informațiilor în școală, promovarea unei politici adecvate de evaluare a performanțelor profesionale a personalului din învățământ sunt doar câteva lucruri pe care comunitatea le poate schimba în contextul aderării.

Pentru a răspunde exigențelor generate de schimbarea socială, economică, politică, definindu-se ca un factor activ în cadrul parteneriatului educațional, școlile românești trebuie să răspundă unor cerințe specifice actualului context social: racordarea permanentă la schimbarea social-economică; asumarea și promovarea setului de valori caracteristice democrației; fixarea direcțiilor de acțiune care pot efectua realizarea acestor valori și principii; crearea unui mediu educațional capabil să faciliteze orientarea, dezvoltarea, integrarea copiilor, adolescenților, tinerilor; asumarea unui rol activ în cadrul comunității; acceptarea și practicarea rolului de inițiator, susținător, catalizator în cadrul parteneriatului educațional.

Marile probleme care definesc lumea contemporană au dus, în mod firesc și necesar la conturarea și definirea „noilor tipuri de educație”.

Educația cultural – artistică desfășurată în unitățile de învățământ, pe baza curriculumului național și educația extrașcolară sau informală au împreună un rol important, atât în transmiterea cunoștințelor, cât și în formarea competențelor intelectuale, a atitudinilor și comportamentelor necesare tinerilor într-o societate democratică.

Educația prin și pentru cultură, are ca scop principal, crearea mediului favorabil receptării / asimilării valorilor culturii.

Cultura – cadrul formării omului, a „generației integrării europene”, reprezintă conținutul educației.

În concluzie, schimbările produse de aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, conduc spre un sistem de învățământ global și deschis, în care relația școală – familie – comunitatea locală va ușura mobilitatea pe orizontală și verticală a acelor ce învață și a celor pe care-i învață, și le multiplică modalitățile de opțiune.

O relație școală – familie - comunitate va reprezenta un factor important al accelerării ritmului progresului școlar în țara noastră.

CONSILIEREA ELEVILOR ÎN VEDEREA REUȘITEI PROFESIONALE

*Prof. Pîrvu Simona- Elena, inspector școlar ISJ Dolj
Prof. inv. primar Cocoșatu Doinița, Liceul „Matei Basarab” Craiova*

Orientarea și consilierea elevilor este un proces complex de pregătire și îndrumare a elevilor, în funcție de aptitudinile și interesele lor, spre acele forme de activitate școlară sau academice, care să le permită să opteze spre anumite domenii profesionale. Este necesar să se cunoască personalitatea elevului, să se realizeze educarea sa în vederea alegerii carierei, să fie informat cu privire la rețeaua școlară, la profesiile existente, să se consolideze și să se îndrume efectiv.

Educarea elevilor în vederea alegerii carierei, astfel încât acesta să efectueze opțiuni școlare și profesionale realiste, presupune transmiterea și însușirea unor informații despre diferitele domenii ale realității, formare de priceperi și deprinderi, dezvoltarea intereselor, a aptitudinilor generale și speciale, formarea unor trăsături de caracter, volitive pozitive solicitate în profesia pentru care optează elevul. Această activitate are un caracter permanent și vizează echilibrul între *ceea ce vrea*, *ceea ce poate* și *ceea ce trebuie* să facă elevul.

Conținutul obiectelor de studiu, stabilirea unei legături permanente între procesul de învățământ și activitatea social-productivă, activitatea individuală cu elevii, influența personalității profesorului constituie modalități ce mijlocesc educarea elevului.

Consilierea și îndrumarea efectivă a elevului presupune acordarea unui sfat de orientare cu caracter facultativ. Elaborarea sfatului de orientare are în vedere trecutul elevului, perspectivele de evoluție ale lui.

Cunoașterea, informarea și educarea elevilor constituie un *sistem* a cărui rezultat este consilierea și îndrumarea.

Direcțiile de evoluție vizează orientarea educativă, legătura dintre orientarea școlară și orientarea profesională și integrarea lor în învățământ, caracterul permanent al orientării condiționat de conturarea orientării școlare și profesionale, mobilitatea profesiunilor pe verticală - cronologic și pe orizontală - în conținut, de posibilitate a apariției unor modificări în structura persoanei, de erorile posibile în procesul orientării, de extinderea acțiunilor de orientare la nivelul întregului sistem de învățământ, de urmărirea subiecților orientați, de reorientarea școlară și profesională.

Activitatea de orientare a carierei elevilor include o serie de metode specifice de cunoaștere a personalității elevilor. Privită dintr-o perspectivă mai amplă, acțiunea de consiliere și orientare a carierei cuprinde patru activități de bază, și anume: *cunoașterea personalității elevilor*, *educarea elevului spre alegerea carierei din punct de vedere al aptitudinilor*, *o bună cunoaștere a rețelei școlare și a tuturor profesiilor din cadrul pieței muncii*, *actul propriu zis de consiliere și îndrumare a elevilor spre scopul propus*.

Cunoașterea personalității elevilor se efectuează prin intermediul unei conlucrări cu profesorii diriginți, cu familia și chiar cu colectivul clasei din care face parte elevul. Activitatea necesită un anumit timp și se apelează la metodele așa-zis clasice de cunoaștere, cum sunt: observația, analiza rezultatelor activității elevilor, convorbirea, teste psihologice, eșantionatul, analiza datelor biografice, autocaracterizarea și alte metode în funcție de fiecare caz în parte.

Faza de începere a ședinței de consiliere a carierei este un prim pas în colaborarea dintre elev și profesorul psiholog, punându-se bazele de încredere, sprijin, confidențialitate și totul se inserează pas cu pas. Pentru început, profesorul psiholog trebuie să-i ofere elevului multă susținere în amplul proces de autocunoaștere a propriei personalități, care este într-o profundă etapă a transformărilor. Este indicat să-și definească într-un mod evident, clar, adevăratele obiective pe care vrea să le atingă din punct de vedere profesional. Psihologul școlar identifică și ghidează căile optime, structurează mijloacele și corelează metodele și tehnicile potrivite în vederea atingerii țelurilor fiecărui elev în parte.

Ședința de consiliere și orientare școlară are un prim obiectiv, o amplă vizualizare a personalității elevului cu diverse contexte de viață, relații cu colegii, cu prietenii, cu profesorii cu

părinții în diverse contexte de viață, respectiv timp liber - aici se includ unele pasiuni extrașcolare, se caută existența unor obstacole sau dificultăți care obstrucționează dezvoltarea armonioasă a personalității elevului. Toate aceste aspecte sunt cuprinse într-un interviu structurat metodic și desfășurat în timp, care se completează ulterior cu aplicarea de teste pentru interese sau cu cele de evaluare a aptitudinilor ori a deprinderilor specifice fiecărui caz în parte. De asemenea, se folosesc chestionare de interese, de motivație precum și chestionare de evidențiere a valorilor personale.

Concomitent se pot utiliza și testele de inteligență, cele de personalitate, care evidențiază un anumit profil concret al fiecărui elev în parte, luat singular, ca personalitate distinctă pentru vârsta lui.

Paralel cu metodele expuse anterior, psihologul școlar uzează și de analiza rezultatelor activității respective, o amănunțită evaluare a produselor lor care sunt amprintate de individualitatea Eului propriu fiecărui școlar în parte.

Aceste produse specifice pot fi: compuneri, eseuri, compoziții artistice de tip plastic respectiv picturi, desene, sculpturi, machete ori lucrări de tip artizanal, de tip muzical compoziții etc. Toate acestea încununează un anumit stil de personalitate care este unica în felul ei și posedă calități care-l individualizează pe fiecare elev în parte.

Metoda convorbirii este foarte des folosită, oferindu-ne date referitoare la anumite cunoștințe ale elevilor în diverse sfere; se face ulterior o aprofundare a stilului de personalitate, a caracteristicilor temperamentale și a stilului caracterial precum și evidențierea unor complexe, diferite opinii, aprecieri chiar unele fobii sau alte probleme strict personale sau de context cu mediul.

Ședința de consiliere se aprofundează prin întrebarea unor chestionare de interese prin intermediul cărora se obțin date privind aspirațiile, opțiunile pentru viitor, unele atitudini și idealuri care îl motivează pe un elev în momentul respectiv și îl conduc spre unele scopuri de viitor și îl angrenează în alegerea carierei.

Analiza datelor biografice este metoda care oferă nenumărate informații referitoare la situația elevului în cadrul familiei, referitoare la dezvoltarea personală, date ce includ unele probleme de sănătate sau diverse atitudini în raport cu activitățile școlare și extrașcolare pe diverse paliere.

Autocaracterizarea este o altă metodă de investigație psihologică foarte apropiată de analiza datelor biografice și totuși distinctă. Ea constă într-o introspecție profundă, greu accesibilă psihologului, este practic o sursă de informații proprii asupra atitudinii elevului față de el însuși, o autoanaliză profundă corelată de o sinceritate specifică vârstei.

Metoda testelor este un instrument des întrebuit de psihologul școlar în cadrul evaluării cât mai obiective și standardizate a unor abilități, stiluri comportamentale sau aptitudini ale elevilor, ce se cer evidențiate în cadrul ședințelor de consiliere a carierei. Aceste teste trebuie aplicate în funcție de anumite etape și în funcție de scopul vizat. Testele cele mai întrebuite în cadrul ședințelor de consiliere a carierei sunt cele de aptitudini (aptitudini verbale, matematice, tehnice, artistice sportive).

Finalitatea urmărită prin aceste metode trebuie să fie în acord cu o anumită atmosferă de calm, liniște în cadrul cabinetului psihologic dublată de o atitudine empatică, de echilibru a psihologului, acesta putând să creeze elevului acel nivel de confidențialitate și încredere absolut necesară în procesul de orientare spre carieră.

Aplicarea unui model de Orientare și Consiliere cu privire la dezvoltarea carierei, presupune aducerea individului în centrul preocupărilor directe ale activității consilierului simultan cu focalizarea atenției pe următoarele direcții:

- dezvoltarea personală și socială a individului:
 - autocunoașterea generală,
 - autoevaluarea potențialului intelectual,
 - înțelegerea identității sinelui, ca parte și întreg,
- dezvoltarea în planul educației și formării profesionale:

- înțelegerea lumii educației, a rolului și finalității acesteia,
- identificarea motivelor care dinamizează activitatea de învățare și dezvoltare intelectuală,

- dezvoltarea în planul carierei:

- înțelegerea proceselor economice și sociale care îi sunt accesibile: familie, economie, profesie, salariu, proprietate, bani, bunuri materiale și culturale etc.,
- înțelegerea ambianței sociale și economice în care trăiește,
- conștientizarea valorii personale pe piața forței de muncă,
- diversitatea conținutului muncii,
- timp liber, activități comunitare, viață personală, familie etc.

Informarea despre posibilele rute școlare care pot fi urmate de orice elev care a absolvit un anumit nivel de învățământ, trebuie să cuprindă: denumirea școlii, adresa, numărul de telefon și fax, eventual adresa E-mail; persoanele de contact; tipurile de școli existente în diferite zone sau medii; profilurile de pregătire; condițiile de admitere; condițiile de școlarizare; dotări speciale ale școlii; calitatea pregătirii; modalitățile de a ajunge la sediul școlii.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI

*Prof. Petrică Livia, Liceul Tehnologic Ing. Ionete Aurelian Malu Mare, Dolj
Prof. Ciuciulete Ioana, Liceul Tehnologic Ing. Ionete Aurelian Malu Mare, Dolj*

Educația este ansamblul influențelor exercitate asupra indivizilor umani, de regulă copii și tineri, în evoluția și dezvoltarea lor, de către alți indivizi umani, de regulă adulți, indiferent dacă aceste influențe sunt intenționate sau spontane, explicite sau implicite, sistematice sau întâmplătoare, dar având un rol mai mare sau mai mic în formarea individului ca om social.

Noțiunea de Societate cunoașterii este utilizată astăzi în întreaga lume, fiind o prescurtare a termenului Societate bazată pe cunoaștere. Societatea cunoașterii reprezintă mai mult decât societatea informațională, înglobând-o de fapt pe aceasta.

Dimensiunea europeană a apărut în limbajul politicilor educaționale la sfârșitul anilor 80. În contextul art.149-150 ale Tratatului Uniunii Europene, dimensiunea respectivă se referea la eforturile de cunoaștere reciprocă, la schimburile și proiectele comune realizate de unitățile de învățământ din țările UE. În anul 1989- toate țările Europei geografice au devenit membre ale Consiliului Europei.

Al treilea moment în evoluția dimensiunii europene se desfășoară în prezent. El se realizează prin apropierea celor două planuri (UE și CE), îndeosebi după lărgirea considerabilă a ambelor organizații.

Dimensiunea europeană a educației nu trebuie să limiteze posibilitatea tinerilor de a-și construi liber propria identitate. Pentru a putea alege însă, ei trebuie mai întâi să învețe să știe care sunt alternativele, în special în domeniul valorilor, unde orientarea este mai dificilă mai ales dacă se renunță la modele pentru a nu limita libertatea individului. În acest sens, dimensiunea europeană facilitează formarea identității culturale și morale a individului. Denumirea de sistem provine din limba greacă - *systema* (i), care înseamnă ansamblul unor părți, corelate între ele.

Dezvoltarea educației, în general, și cea a învățământului, îndeosebi, au determinat apariția treptată, în fiecare țară, a unui ansamblu de instituții școlare de diferite grade, profile și forme, care au alcătuit sistemul de învățământ al acelei țări.

Sistemul de învățământ reprezintă ansamblul coerent al instituțiilor școlare de toate gradele, profilele și formele, dintr-o anumită țară, care este conceput, organizat și funcționează în baza unor principii educaționale generale cu caracter organizatoric, iar unele și cu caracter juridic, precum și a unor standarde educaționale.

Sistemul de învățământ asigură rezolvarea uneia dintre cele mai dificile și mai importante probleme socio-umane - educația și pregătirea tinerei generații, a forței de muncă, a specialiștilor. De aceea, în mod firesc, filosoful german Immanuel Kant spunea că „Educația este cea mai mare și mai grea problemă ce i s-a dat omului spre rezolvare”. În România, învățământul este o prioritate națională (Legea învățământului).

Sistemul de învățământ din România este un subsistem al sistemului social global. El prezintă la intrare exigențele sociale contemporane privind educația tinerei generații, ale pregătirii forței de muncă și specialiștilor și la ieșire - finalitățile, valorizarea și eficiența instituțiilor de instrucție și educație, obiectivate în „produsul” său specific - oamenii pregătiți, forța de muncă, specialiștii, capabili să se integreze cu randament și spirit creator în activitățile social-utile. Întotdeauna, între fluxurile de intrare și ieșire acționează un fenomen de reglare și optimizare, denumit conexiune inversă (feedback).

Sistemul de învățământ contemporan din România se caracterizează prin deschidere și dinamism față de nou, dezvoltându-se și acționând în concordanță cu cerințele economico-sociale, cu progresul științifico-tehnic și cultural, cu aspirațiile poporului român, în condițiile societății civile și a statului de drept, democratic.

Sistemul de învățământ, asemănător educației în general, realizează cele trei funcții educaționale principale și anume:

- a) funcția cognitivă, instructiv-educativă și culturală, care-l formează pe om ca „homo cogitans” (omul care gândește);
- b) funcția praxiologică, de muncă și aplicare a cunoștințelor în practică, care-l formează pe om ca „homo faber” (omul care muncește și creează), și
- c) funcția etico-axiologică, de valorificare, de evaluare corectă, care-l formează pe om ca „homo estimans” omul care apreciază, valorizează corect și se comportă demn, civilizată.

În România învățământul realizează idealul educațional bazat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești, contribuind la păstrarea identității naționale. El dezvoltă ca ideal educațional o personalitate liberă, multidimensională, integrală, armonioasă, autonomă, demnă și creativă.

Este necesar ca managementul educațional să conștientizeze faptul, în toate sferile activității sociale, că învățământul și educația nu sunt fenomene de consum, cum greșit au fost uneori considerate, ci fenomene care realizează cel mai valoros și eficient „produs” cu bătaie lungă - omul pregătit să exercite o profesiune social-utilă.

De asemenea, managementul educațional este necesar să asigure un raport rațional și dinamic între numărul oamenilor pregătiți prin studii și numărul cerut de diviziunea socială a muncii, menținând accesibilitatea reală a învățământului de toate gradele pentru ca cei care au posibilități intelectuale și materiale să poată obține pregătirea pe care o doresc.

EDUCAȚIA DIN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

*prof. inv.pr. Bogdan Alina Ileana, Școala Gimnazială Țuglui, Dolj
prof. Stîngă Paula, Școala Gimnazială Țuglui, Dolj*

Dimensiunea europeană a educației este, poate, una dintre cele mai importante orientări actuale ale învățământului românesc. Iată de ce au fost dezvoltate strategii și programe care să stimuleze cooperarea și întărirea dimensiunii europene în domeniul educației și formării profesionale. Școala devine în contextul actual al Europei inima societății, asigurând libertatea pedagogică, dezvoltarea competențelor-cheie, dezvoltarea integrală a personalității elevului, calitatea educației.

Au fost evaluate noi paradigme ale sistemului de învățământ: predare/învățare, etică/estetică, inteligență/cunoaștere, liniar/circular, real/virtual, rațiune/sentimente, întâlnire/absența comunicării. În contextul unei Europe a cunoașterii bazată pe competitivitatea abilităților fiecăruia, nevoia recalcificărilor va dezvolta procesul de învățare pe tot parcursul vieții.

Învățământul românesc se află în plin proces de reformă, de transformare și modernizare, proces datorat evoluțiilor care au avut și au loc în societatea românească și impus de necesitatea alinierii la standardele Uniunii Europene.

Școala românească se află într-un efort continuu de schimbare și adaptare la cerințele europene. Pornind de la o cugetare care arată că „munca învățătorului are efect asupra eternității și nu se poate spune niciodată unde se oprește influența sa“, deducem sarcina importantă pe care o avem în calitate de educatori, atunci când străbatem drumul lung și nu lipsit de obstacole al formării școlarului.

Produsele viitorului vor încorpora o intensă componentă intelectuală, de gândire și creație, în acord cu exigențele societății informaționale, cultural-intensive. Investiția în educație și în formarea oamenilor este cea mai rentabilă pentru dezvoltarea unei societăți pe termen lung. De aceea, instituțiile de învățământ și educație, precum și cele de cercetare științifică sunt privite ca instituții strategice pentru destinul național.

Educația este cea care trebuie să facă o lume mai bună, mai dreaptă, mai iubitoare, în care valorile tradiționale, universale, existențiale să respecte invariabil cultura, tradițiile și dorințele națiunilor și ale fiecărui individ, folosind aceasta pentru propria dezvoltare și devenire. Educația trebuie să răspundă în mod egal necesităților tuturor indivizilor implicați în proces, trebuie să fie aptă să ia cunoștință de drepturile fiecărui individ și să încurajeze respectul reciproc între grupuri etnice și culturale.

Complexitatea crescândă a problematicii lumii contemporane, solicitările și provocările acesteia, pe de o parte și virtuțile și resursele excepționale ale educației, pe de altă parte au condus la regândiri, reconsiderări și redimensionări în sfera conceptuală, teoretică și cea acțională, practică a educației, începând cu revizuirea completă a noțiunii tradiționale de „educație”. Interdependența dintre dezvoltarea societății și progresul în educație a determinat și determină configurarea și reconfigurarea permanentă de paradigme educaționale, valorizate la nivel macro și micro nivel.

Schimbările din sistemul de educație vor avea efecte în toate componentele societății, fiind pârghia hotărâtoare pentru trecerea la un nou tip de societate. Oamenii sunt chemați să învețe permanent, să învețe să-și amelioreze prin forțe proprii condițiile de viață, să-și proiecteze viitorul cu luciditate și îndrăzneală.

Ținând cont de faptul că educația e recunoscută prin Constituție ca prioritate națională și, luând în considerare principatele coordonate ale Planului Național de Dezvoltare, în noua etapă a reformei educaționale se au în vedere următoarele obiective prioritare:

- creșterea calității actului educațional, ca bază a realizării societății în România;
- asigurarea pregătirii resurselor umane prin învățământul preuniversitar și prin învățarea permanentă;
- dezvoltarea personală a elevilor din perspectiva învățării permanente;

-dezvoltarea coeziunii sociale și creșterea participării cetățenilor la programele de dezvoltare economică și socială a comunității locale.

Performanțele noastre vor fi determinate, în primul rând de competența și pregătirea oamenilor, de felul lor de a munci, de capacitatea structurilor instituționale de a valorifica eficient acest potențial. Educația este factorul strategic al dezvoltării de perspectivă și ea privește modelarea multidimensională și anticipativă a factorului uman.

Pentru ca societatea românească să devină o societate educațională, în sensul definit UE, este necesar să avem în vedere educația ca prioritate națională, educația adulților și învățarea permanentă, coordonarea instituțională și politică.

Direcțiile de acțiune pentru asigurarea educației permanente și construirea societății educaționale sunt:

-sustinerea adecvată a sistemului educațional (resurse financiare, sprijin politic, susținere publică);

-definirea cadrului legislativ pentru educația permanentă și educația adulților;

-diversificarea și extinderea ofertei de educație permanentă;

-încorporarea educației și formării ca o componentă necesară în toate programele de dezvoltare pe ansamblul economiei și pe ramurile acesteia;

-coordonarea instituțională a principalilor actori ai programelor educaționale (instituțiile publice și societatea civilă, instituțiile politice, partenerii sociali, centre de inovare și dezvoltare);

-coordonarea programelor cu finanțare externă, astfel încât să se evite paralelismele, segmentarea pe proiecte ne semnificative, dezacordurile metodologice și dependența excesivă de resurse externe.

Pentru integrarea europeană a învățământului românesc, educația necesită schimbări calitative, în conceperea și desfășurarea ei, astfel încât să se asigure întrepătrunderea instrucției școlare (universitare) cu instrucția postșcolară (postuniversitară), aceasta a doua fiind strâns legată de ceea ce se definește ca educația adulților, într-un proces educațional, continuu, unitar de educația permanentă.

Proiectele europene urmăresc desfășurarea unor activități care permit o mai bună informare a copiilor despre membrii UE, determinând diferite unități de învățământ să lucreze împreună, ca parteneri, iar pe copii îi ajută să colaboreze unii cu alții, dându-le posibilitatea să-și exprime părerile și speranțele pentru viitor. Activitatea în cadrul acestor proiecte are o valoare pedagogică deosebită, deoarece contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității și a toleranței reciproce, facilitând accesul liber la educație și la exprimare a copiilor și tinerilor prin intermediul activităților multiculturale și educative în spiritul respectului față de diversitate. Gândite ca o acțiune de implicare a copiilor în problemele UE, proiectele ne oferă resurse informative, platforme de contacte internaționale, sugestii pentru activități ce se pot desfășura sub egida lor.

Grădinița este o societate mică, un loc unde se poate practica educația europeană, un loc unde trebuie să se asigure nu numai un bagaj sporit de cunoștințe, dar și formarea unor mentalități noi, europene. Deși rezultatele nu sunt vizibile imediat, important este ca demersul nostru să aibă continuitate pe tot parcursul școlarității, astfel încât, peste ani, copiii noștri să poată fi cetățeni adevărați, capabili să înțeleagă schimbările și să ia decizii înțelepte, adaptându-și comportamentul în beneficiul colectiv și public.

BIBLIOGRAFIE

∴ ***, *Didactica Nova*, Nr. 4-5-6, anul II, Craiova, 2006;

∴ Manolescu, M. - *Evaluarea școlară*, Editura Meteor Press, București, 2004;

∴ Iucu, R., Panisoara, I. - *Formarea personalului didactic*, Editura UMC, București, 2000.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC... ÎNCOTRO?

prof. Predatu Liliana,
Colegiul "Ștefan Odobleja" Craiova

"Educația întregii lumi este mai presus de orice". (Pierre Athanase Larousse)

Interesul pentru educație a fost dintotdeauna o preocupare majoră a societăților și a elitelor lor. În perioada modernă, începând cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat, învățământul a devenit o prioritate pentru toate clasele sociale, fie și doar din speranța, justificată, ca individul să se poate ridica deasupra condiției date de familia, locul și circumstanțele în care s-a născut. În contextul unei societăți care se schimbă, dreptul la educație este unul din drepturile fundamentale ale omului și temelia unei societăți drepte, angajată pe calea progresului și prosperității. În viziunea Comisiei Internaționale a Educației pentru sec. XXI, actul educativ trebuie văzut nu ca un privilegiu pentru câțiva, ci ca un drept al tuturor.

Provocările cu care se confruntă Uniunea Europeană în prezent sunt numeroase, interdependente și complexe. Consecințele sociale ale crizei financiare și economice globale se fac simțite în toate statele membre. În acest context, sistemele de educație și formare trebuie să-și modifice prioritățile astfel încât să se asigure că toți cetățenii europeni au cunoștințele, abilitățile și competențele necesare pentru a face față provocărilor și cerințelor locurilor de muncă și ale vieții moderne.

În perioada contemporană, globalizată, super-tehnologizată și foarte dinamică în ceea ce privește piața muncii, țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile lor educaționale.

Creșterea nivelului educației în România este necesară pentru a face față schimbării cerințelor pe piața muncii. În consecință, îmbunătățirea sistemului de educație duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. Mai mult decât atât, educația poate reduce riscul manipulării politice, comerciale și religioase, întărind democrația și implicarea civică.

Educația și formarea profesională se desfășoară în condițiile când ia amploare mobilitatea la scară internațională a elevilor, studenților și salariaților, când se resimte tot mai mult impactul noilor tehnologii, când se produce schimbarea radicală a muncii odată cu apariția unei piețe de muncă europene și a întreprinderilor multinaționale, când instruirea nu se mai poate limita numai la anumite perioade în viața individului, ci trebuie să se desfășoare pe tot parcursul vieții, când educația nu se mai poate realiza fără participarea comunității locale. Toate acestea au determinat faptul că, la ora actuală, politicile și strategiile educaționale europene sunt orientate în primul rând spre educația în spiritul cetățeniei democratice și al coeziunii sociale. Sistemele de învățământ trebuie să facă față la diverse provocări, evoluții și probleme legate atât de domeniul propriu al învățământului, cât și de societatea în ansamblu. Educația poate să contribuie în diverse moduri la cetățenia democratică și la coeziunea socială. Educația prezentului pregătește educația viitorului.

Dirjecții și tendințe ale educației actuale:

- trecerea de la educația obligatorie școlară la cea permanentă;
- dublarea educației școlare de autoeducație;
- abordarea problematicei lumii contemporane în raport cu educația;
- integrarea în sistem a formelor educației;
- abordarea pluri- și interdisciplinară a problematicei educației;
- construirea de modele și strategii educative, în vederea rezolvării dificultăților și dilemelor din școli;
- schimbarea politicii educaționale, prin inițierea de reforme la nivelul finalităților, conținuturilor, instituțiilor, metodologiei, organizării și managementului;
- lărgirea câmpului social de acțiune educativă;
- accentuarea parteneriatului educațional;

- reconsiderarea formării inițiale și continue a profesorilor;
- organizarea modulară și integrată a învățământului.

Paradigma “școlii ca instituție menită să asigure instrucție” trebuie înlocuită cu o nouă paradigmă, a “școlii ca instituție menită să producă învățare”. Învățarea nu are loc în vid. Profesorii trebuie să interacționează atât cu cel care învață cât și cu mediul de învățare. Influențele culturale sau de grup modifică multe variabile educaționale precum motivarea, modul de raportare la educație, modul de gândire. În acest context, este necesară menținerea pasului cu dezvoltarea tehnologică și integrarea ei în procesele educaționale, dezvoltarea de mecanisme de învățare, predare și evaluare care să ușureze munca celor implicați în proces și să genereze transversal o serie de competențe și aptitudini. Dezvoltarea bazei logistice a instituțiilor de învățământ (laboratoare, săli de clasă, campusuri, biblioteci, tehnologie și mijloace de comunicare, baze de date informatizate etc.) se poate realiza printr-o mai mare implicare a mediului privat (prin burse private, sponsorizări, oferte de locuri de practică sau internship, asistență în programele de orientare și consiliere, feedback permanent în raport cu nevoile pieței forței de muncă). Această dezvoltare a bazei logistice trebuie însă corelată și cu accesul nelimitat al celui care învață la resursele logistice.

Învățământul românesc capătă noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană.

Efectele unui sistem de educație performant sunt multiple. Un studiu a evidențiat faptul că ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean. Viitorul fiecărei națiuni depinde, fundamental, de măsura în care sistemul său educațional este capabil să asigure propriilor cetățeni un nivel performant de instrucție, care să-i facă să devină competitivi oriunde în lume. De aceea, calitatea – o prioritate mondială – va trebui să fie punctul de referință pentru orice schimbare propusă unui sistem de învățământ.

Bibliografie:

1. Brătianu, C., (coord), - Ghidul calității în învățământul superior, București, Editura Universității, 2004
2. Brătianu, C., Rinderu, P., - Asigurarea calității în învățământul superior. Experiența europeană, în Qmedia, nr.2, 2000
3. Drăgulănescu, N., - Standarde pentru evaluarea calității în învățământul superior din România, București, UPB, 2003
4. Tiron, S., - Politica europeană în domeniul calității, studiu elaborat în cadrul proiectului „Politici educaționale”, Chișinău, 2001

MODALITĂȚI DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ȘI A ACTIVISMULUI ÎN PROCESUL DIDACTIC

*Prof. Prundeanu Lavinia, Colegiul “Stefan Odobleja”, Craiova
Prof. Săndoi Cristina, Colegiul “Stefan Odobleja”, Craiova*

Practicile educative de predare activizantă și de stimulare a potențialului creativ al elevului/studentului se înscriu în dezideratele pedagogiei moderniste și postmoderniste, de cooperare și reflexie asupra învățării.

Învățarea învățării – deziderat al educației postmoderniste – presupune interactivitate și creativitate în adoptarea unor strategii care să solicite implicarea în sarcină și o atitudine metacognitivă de învățare și cunoaștere precum și interesul de a te perfecționa continuu. Atitudinea activă și creatoare a elevilor este o consecință atât a stilului de predare al profesorului cât și a obișnuinței elevului de a se raporta la sarcină. Prin felul în care solicită răspunsuri la o problemă, prin felul în care organizează activitățile de informare și de formare ale elevilor/studentilor, prin accentul pe care îl pune pe dezvoltarea proceselor cognitiv-aplicative etc., profesorul influențează comportamentul activ și creativ al elevului.

Condițiile și situațiile specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ, a gândirii divergente, a atitudinii creative și active în școală, pot fi considerate următoarele:

- Încurajarea elevilor să pună cât mai multe întrebări;
- Limitarea constrângerilor și a factorilor care produc frustrare;
- Stimularea comunicării prin organizarea de discuții și dezbateri între elevi, între profesor și elevi;
- Activizarea elevilor prin solicitarea lor de a opera cu idei, concepte, obiecte în vederea reconsiderării acestora și a emiterii de noi variante;
- Cultivarea independenței cognitive, a spontaneității și a autonomiei în învățare;
- Stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de căutare a alternativelor;
- Favorizarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- Posibilitatea de a contesta “lămuritul” și “nelămuritul” în lucruri și în fapte;

Profesorul este cel care trebuie să găsească cele mai eficiente modalități prin care să stimuleze potențialul creativ al fiecărui elev în parte.

Lecția de predare-învățare devine astfel “o aventură a cunoașterii” în care copilul participă activ, după puterile proprii, întâlnind probleme și situații dificile, examinându-le și descoperind soluții plauzibile. Rolul profesorului constă mai mult în cel de stimulare și dirijare, iar motivația activității reiese din participarea entuziastă a cadrului didactic. Elevul e implicat atât în procesul de predare, de învățare și de evaluare, iar disciplina devine autodisciplină a muncii și interesului, asigurată de satisfacția cooperării.

Conduita creativă a cadrului didactic este unul din factorii care asigură dezvoltarea potențialului creativ al elevilor. Predarea, ca proces creativ, presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea cel înconjoară. El trebuie nu numai să organizeze spațiul și activitatea, ci și să participe alături de elevi la elaborarea cunoștințelor; să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre elevi; să-i îndrume cum să-și folosească timpul, spațiul, echipamentul și materialele; să ajute individul sau grupul să extragă din experiențe informațiile necesare, valorile și să le interpreteze și evalueze.

Proiectarea activității didactice presupune “căutarea unei articulații optime” între componentele procesului de învățământ (obiective, conținuturi, metode, mijloace, condiții socio-culturale, evaluări etc.) “pentru obținerea unor rezultate maxime, de ordin calitativ și cantitativ. Aceasta este, deci, o problemă de strategie, de optimizare, de valorificare la maximum a tuturor resurselor și condițiilor

date, opusă vechilor abordări reduționiste preocupate doar de descrierea conținuturilor de predat.”(Cerghit, Ioan, 1999)

Atmosfera creată în clasă de către profesor constituie un factor care influențează comportamentul de învățare al elevului. Profesorul creativ oferă posibilitatea elevilor de a-și spune părerea într-o atmosferă neautoritară, promovând o atitudine deschisă, prietenoasă, elastică, pozitivă și receptivă, apreciind ideile bune ale elevilor și neridiculizând nereușitele. El îngăduie elevului să-și manifeste curiozitatea, indecizia, interesul pentru schimbul de informații. Climatul spornic de lucru este facilitat de faptul că profesorul tratează de fiecare dată întrebările elevilor cu interes, respectă opiniile celorlalți, întărește constant convingerea elevilor că pot emite idei valoroase, antrenându-i în procesul de evaluare, comunicându-le criteriile de evaluare și oferindu-le timpul necesar exersării propriilor capacități.

Pentru a stimula activismul și creativitatea elevului, profesorul însuși trebuie să fie un tip creativ și activ, să manifeste un comportament și o atitudine pozitivă în acest sens. Instruirea interactivă redimensionază rolurile și ipostazele cadrului didactic. Inventarul acestora este făcut de către Mușata Bocoș în termenii următori: cadrul didactic este:

- pedagog care nu impune informațiile științifice ci “construiește dispozitive de învățare”, practicând o pedagogie diferențiată și individualizată;
- proiectant, tutore, manager, moderator, organizator și gestionar al conținuturilor, activităților și experiențelor de formare;
- mediator al învățării elevului într-un cadru euristic;
- facilitator al învățării și autoformării;
- consilierul elevului care are nevoie de sprijin în învățare;
- partener al elevului într-o relație educațională interactivă;
- coordonator al muncii elevilor;
- animator, activizant și catalizator al activităților de formare, al comunicării al interacțiunilor și al schimburilor interindividuale;
- scenograf, pregătind decorul desfășurării învățării eficiente;
- actor al demersurilor instructiv-educative;
- strateg gânditor pentru a ajuta elevul în construirea cunoașterii prin restructurări continue;
- reflexiv în timpul, înaintea și după acțiunea educațională, promovând gândirea reflexivă și predarea reflexivă;
- co-evaluator, alături de elev al procesului și produsului învățării;

Importantă în dezvoltarea creativității și a activismului în învățare este stimularea efortului personal al elevului, stimularea tendinței acestuia de a aduce o contribuție proprie, de a fi original, inventiv, creativ. Misiunea cadrului didactic nu încetează odată cu terminarea lecției, ci se manifestă și dincolo de cadrele acesteia. El trebuie să cunoască potențialul creativ al fiecărui elev și modalitățile de stimulare, să sesizeze manifestările creative ale elevilor în afara orelor de clasă, în activitățile extrașcolare, să-l facă pe elev conștient de propriile capacități și să le dezvolte capacitatea și obișnuința autoevaluării.

Profesorul bun permite elevului să-și asume riscuri intelectuale, să speculeze, să facă asocieri nebănuite, oferindu-i însă sprijin în situații de frustrare, eșec, nesiguranță, ambiguitate. La dispoziția elevilor indicat este să fie puse materiale lămuritoare și surse de informare.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, București: Editura Aramis, 2002;
- Oprea, Crenguța-L., Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., ed. a IV-a, 2009;
- Cerghit, Ioan; Neacșu, Ioan; Negreț-Dobridor, Ion; Pânișoară Ion-Ovidiu, Prelegeri pedagogice, Editura Polirom, Iași, 2001

STRATEGII DIDACTICE MODERNE ÎN PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

*Prof. Mîndreci Cornelia
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Deliberarea prin metoda CAS

Una dintre metodele moderne de predare în procesul de predare- învățare, în timpul orelor de limba și literatura română, ciclul liceal, este deliberarea, bazată pe procedeul numit Controversa Academică Structurată (CAS). Se poate folosi în cadrul a două lecții de limba și literatura română, pentru elevii claselor a X-a și a XI-a, având teme: Romanul interbelic, respectiv Simbolismul românesc.

a) Etapele lecției

Pasul 1: Introducere 1. Profesorul prezintă titlul lecției; 2. Se parcurg regulile deliberării.

Pasul 2: Citirea textului 1. Fiecare elev primește un text pentru studiu despre tema aleasă (textul poate fi oferit elevilor și în ora anterioară, pentru a fi citit acasă); 2. Elevii citesc individual textul; 3. Profesorul cere acestora, după parcurgerea integrală a textului, să împărtășească, în grup, informații interesante/deosebite/neobișnuite din text.

Pasul 3: Formarea grupelor și discutarea textului 1. Clasa se împarte în grupe de câte 4 elevi; 2. Profesorul cere acestora să facă schimb de idei, informații interesante, importante, identificate de către fiecare dintre ei, în text.

Pasul 4: Prezentarea întrebării pentru deliberare 1. Se precizează că fiecare text are o întrebare, pe baza căreia va fi discutată lecția, prin deliberare; 2. Întrebarea se scrie pe tablă sau se afișează pe o foaie de flip-chart și se citește cu glas tare.

Pasul 5: Identificarea argumentelor 1. Fiecare grup de elevi este împărțit în două echipe: A și B. 2. Cei din echipa A vor cauta în text cele mai puternice argumente în favoarea întrebării pentru deliberare; cei din echipa B vor cauta în text cele mai puternice argumente împotriva întrebării pentru deliberare; echipele nu comunică în timp ce identifică argumentele.

Pasul 6: Prezentarea argumentelor majore 1. Cei din echipa A prezintă argumentele din text care susțin întrebarea pentru deliberare, celor din echipa B; aceștia din urmă nu au voie să își exprime opinia, pot pune întrebări de clarificare. 2. Cei din echipa B prezintă argumentele din text împotriva întrebării pentru deliberare, celor din echipa A; aceștia din urmă pot pune întrebări de clarificare, dar nu își pot spune punctul de vedere.

Pasul 7: Inversarea rolurilor 1. Profesorul precizează că, pentru a demonstra că fiecare parte înțelege poziția celeilalte părți, rolurile trebuie să se schimbe: cei din echipa A vor căuta în text argumente împotriva întrebării pentru deliberare, iar cei din echipa B vor căuta în text argumente care să susțină întrebarea pentru deliberare.

Pasul 8: Deliberarea 1. Elevii ies din rolurile A și B și încep să delibereze; 2. Se reamintește întrebarea pentru deliberare; 3. Fiecare din grupurile de câte 4 elevi va trebui să hotărască ce poziție -pro sau contra- va adopta cu privire la întrebarea pentru deliberare, pe baza argumentelor din textul dat; acest lucru se va realiza prin negocieri la nivelul grupului mic; fiecare elev își exprimă punctul de vedere, care nu este obligatoriu să coincidă cu poziția grupului. Pasul 9: Analiza procesului de deliberare 1. Se reunește întreaga clasă; 2. Profesorul va pune diferite și numeroase întrebări, referitoare la procesul ce a avut loc în interiorul fiecărui grup. Un exemplu în acest sens îl pot constitui întrebări precum: Care a fost cel mai puternic argument pro sau contra întrebării pentru deliberare? Care a fost poziția individuală a elevilor? Care au fost zonele de consens/de înțelegere? Ce întrebări există încă? De unde puteți obține informații? 3. Profesorul se va folosi, pentru discuțiile libere, și de informațiile pe care elevii le au despre tema respectivă, din alte surse, nu doar din textul oferit spre studiu.

Rezumând, etapele deliberării ar arăta astfel: A A B B Citiți cu atenție textul (AABB) Împărtășiți informații interesante/ importante din text, în grupul mic (AA/BB) Planificați cu partenerul prezentarea pentru ceilalți doi colegi (AA-BB) Prezențați celor doi colegi argumente care să susțină întrebarea pentru deliberare (BB-AA) Prezențați celor doi colegi argumente care să fie împotriva întrebării pentru deliberare (BB-AA) Prezențați celor doi colegi argumente care să susțină întrebarea pentru deliberare (AA-BB) Prezențați celor doi colegi argumente care să fie împotriva întrebării pentru deliberare (AABB) Stabiliți punctul de vedere al grupei, pro sau contra întrebării A A B B Exprimați-vă propriul punct de vedere

b) Tema și desfășurarea lecției

Tema aleasă pentru deliberare, pentru clasa a XI-a, este Simbolismul românesc, textul fiind selectat din diferite surse, oferind astfel elevilor o viziune de ansamblu asupra acestui fenomen din cultura română. Anterior, elevii asimilasera cunoștințe despre Simbolism, în general, despre modul de apariție în literatura europeană și despre trăsăturile universului poetic al reprezentanților europeni ai acestui curent. Întrebarea pentru deliberare este: Considerați că simbolismul românesc a asimilat integral elementele simbolismului european? Lecția se desfășoară pe baza etapelor pe care elevii le cunosc de la activitățile din proiectul în care sunt implicați, așadar, nu au existat elemente de noutate din acest punct de vedere. Textul pe care îl au de citit conține informații selectate riguros, astfel că sarcina lor este să identifice în paginile parcurse argumente care să susțină întrebarea pentru deliberare, precum și argumente împotriva întrebării pentru deliberare. Cel mai așteptat moment pentru elevi este analiza finală, debriefingul, care întotdeauna oferă o viziune largă asupra procesului în sine, asupra unor aspecte diferite care privesc atât tema aleasă, cât și modul în care elevii s-au implicat în discutarea ei. De ce debriefingul reprezintă esențialul, în cadrul acestei proceduri? În primul rând, "to debrief" înseamnă, conform definiției din Cambridge Dictionary, "a cere cuiva/a chestiona pe cineva în detaliu, cu privire la o anumită muncă depusă pe care i-ai cerut-o anterior".

Așadar, se poate concluziona că termenul "debriefing" se referă la modul în care, la finalul deliberării, realizată prin procedura CAS (Controversa academică structurată), se analizează, amănunțit, sub toate aspectele, din toate unghiurile, toate opiniile elevilor referitoare la întrebarea lecției. În al doilea rând, în cadrul debriefingului, nu se expun doar ideile ce privesc tema abordată, ci și motivele pentru care elevii au făcut anumite alegeri, cu privire la întrebarea lecției, la modul cum ar acționa dacă ar fi în anumite situații, legate de problema pusă în discuție.

Totodată, profesorul se asigură că răspunsurile lor nu sunt superficiale și că au o bază solidă, fiind bazate pe argumente reale și credibile. În al treilea rând, debriefingul oferă posibilitatea fiecărui elev să își exprime opinia, independent de poziția grupului mic din care a făcut parte în timpul desfășurării lecției. El are astfel posibilitatea să se poziționeze într-un anumit fel, față de întrebarea pentru deliberare și să își susțină ideile, fără a fi constrâns să joace un anumit rol, pe care i-l impunea anterior procedura de organizare a lecției. Foarte importantă este, în cadrul acestei etape, realizarea unei atente analize a procesului în sine, obligatorie și necesară pentru a înțelege ceea ce s-a întâmplat, de ce s-a întâmplat, cum s-a întâmplat. De aceea, întrebări precum: Care a fost cel mai puternic argument pro al grupului, identificat în text, referitor la întrebarea pentru deliberare? Care a fost cel mai puternic argument contra al grupului, referitor la întrebarea pentru deliberare? Care a fost poziția ta în grupul mic? Care este opinia ta și cu ce argumente găsite în textul dat o susții? sunt utile pentru o fixare și o sistematizare a cunoștințelor asimilate de către elevi în această lecție.

c) Ce urmărim prin utilizarea acestei metode, în procesul de predare-învățare, avem ca obiective: - încurajarea exprimării personale a elevilor, angajarea lor în activități de învățare mai complexe și mai creative, diversificarea cunoștințelor, deprinderilor și abilităților exersate; - implicarea mai activă a acestora în actul predării, pentru ca ei să nu fie doar spectatori pasivi, ci actanți, participanți activ la activitatea desfășurată; - înțelegerea rolului lor în organizarea și derularea experiențelor de învățare; - identificarea, de către elevi, a mai multor moduri în care poate

fi exprimată o idee; - valorizarea muncii lor și a efortului depus în timpul lecției; - dezvoltarea capacității de autoevaluare a elevilor, aceștia devenind auto-reflexivi asupra propriei munci și asupra progreselor înregistrate.

d) Ce constatăm Lecția oferă posibilitatea să ieșim din tiparele unei lecții obișnuite de predare-învățare, să responsabilizăm întregul colectiv de elevi, prin lucrul pe grupe. Deoarece metoda presupune lucrul cu grupuri mici, de câte patru și de câte două persoane, gradul de implicare a partenerilor este maxim, fiecare dintre ei fiind obligat să contribuie nemijlocit cu idei originale, cu imaginație și entuziasm la derularea activității și să se mobilizeze în totalitate. În derularea lecției, rolul profesorului este acela de îndrumător al fiecărei grupe, în sensul orientării activității elevilor, deoarece îi determinăm să își pună întrebări cu privire la rolul lor în echipă și la modul cum și-au îndeplinit sarcinile ce le-au fost trasate. Astfel, lecția favorizează abordarea integrată și activitatea centrată pe elev, stimulând interesul elevilor pentru conținutul textului pe care l-au primit, care le-a oferit posibilitatea de a lua contact și cu alte abordări sau texte din afara manualului. Totodată, elevii pot să își pună în valoare calitățile, abilitățile, cunoștințele din mai multe domenii, nu doar cele din sfera literaturii, fiind încurajați să reflecteze asupra ideilor prezentate și să își susțină, cu argumente, propriul punct de vedere. Observă, în cadrul activității, importanța fiecăruia dintre ei, modul cum contribuie la efortul de grup, simțindu-se coparticipanți și responsabili pentru finalitățile activității, ceea ce le dă sentimentul că munca lor are relevanță atât în plan personal, cât și în plan colectiv.

III. Concluzii

Intenția este ca, prin folosirea acestei metode, dincolo de dezvoltarea unor competențe specifice obiectului limba și literatura română, să se încurajeze munca în echipă, să posibilitatea elevilor de a-și exprima originalitatea, de a fi creativi, intuitivi, de a avea curajul să își susțină punctul de vedere, să le stârnească curiozitatea, să devină competitivi, responsabili. Astfel de metode moderne de învățare-predare, utilizate cu discernământ și doar în măsura în care nu sunt neglijate metodele tradiționale, îmbunătățesc comunicarea dintre elevi și pe cea dintre elevi și profesori, creează atitudini pozitive, la nivelul colectivului clasei implicate în activitate. În plus, prin intermediul acestor experiențe educaționale, elevii se pregătesc pentru viață, pentru activitatea lor din viitor, învățând lucruri utile despre munca în echipă, despre responsabilitate, dăruire, seriozitate, contribuție la efortul comun. În plus, așternerea de către elevi a gândurilor pe hârtie, la finalul lecției, prin completarea unei fișe de reflecție, îi va obliga pe aceștia să devină reflexivi, să se întrebe de ce lucrurile s-au întâmplat într-un mod sau în altul, dacă ar fi fost posibilă abordarea lor într-un alt fel sau dacă își pot îmbunătăți rezultatele obținute. Ei constată că limba și literatura română înseamnă mai mult decât un obiect de învățământ și că modalitățile de predare a literaturii le oferă șansa de a se descoperi pe ei înșiși, de a-i descoperi pe cei de lângă ei, de a privi cu atenție în jur și a observa ceea ce îi înconjoară.

**Proiectele Erasmus+, o garanție a unui învățământ la standarde europene
-Proiectul „Open Doors for Non Formal”, Proiectul „Brains at school-knowledge is power!”-**

*prof. Simona Jianu,, Liceul „Matei Basarab”, Craiova
prof. dr. Mariana Mirela Dodenciu, Liceul „Matei Basarab”, Craiova*

Derularea Proiectelor Erasmus+ în Liceul „Matei Basarab”, reprezintă o garanție a unui învățământ la standarde europene.

Proiectul Erasmus+ „Open Doors for Non Formal”, coordonat de Școala Gimnazială Ghindeni, își derurează activitatea prin eforturile conjugate a mai multor parteneri, Liceul „Matei Basarab” Craiova (România), Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dolj (România), Quarter Mediation (Olanda), 1 Epal Trikalon (Grecia), Lithuania. Anyksciai r. Svedasai Juozas Tumas – Vaizgantas Gymnasium (Lituania), SEHIT ALBAY IBRAHIM KARAOGLANOGLU IMAM HATIP ORTAOKULU (Turcia) și Gimnazjum nr 3 w Grodzisku Mazowieckim (Polonia).

Proiectul Erasmus+ „Brains at school-knowledge is power!”, coordonat de Gimnazjum 1 Mosina din Polonia presupune colaborarea cu două școli: Liceul „Matei Basarab”, România și Istituto Comprensivo Muro Leccese, Italia. Ambele proiecte își propun implementarea unor metode atractive și nonformale de învățare, utilizate în Uniunea Europeană, pentru creșterea calității educației.

De asemenea, un obiectiv fundamental constă în căutarea, promovarea și utilizarea practică a acelor activități didactice care să asigure dezvoltarea competențelor cheie la elevi, într-un mod prietenos, dar eficient.

În cadrul Proiectului Erasmus+ „Open Doors for Non Formal”, am inițiat o activitate nonformală intitulată *“Metora – punct de atracție pe harta culturală a Greciei, punct de interes pentru elevi”*, care a avut ca obiectiv împărtășirea experienței din timpul vizitei culturale la Metora, mijloacele utilizate pentru desfășurarea acesteia au constat în fotografii, prezentare PPT, PC, videoproiector.

Biserica *Braniște II Ișalnița* și-a deschis porțile, iar elevii de la două școli, Liceul *“Matei Basarab” Craiova* și Școala Gimnazială *“Eliza Opran” Ișalnița*, au cunoscut minunile de la Metora, răsfoind cu privirea folderul de fotografii realizate în timpul mobilității, ghidați de informațiile oferite și de explicațiile clarificatoare ale preotului profesor Lucian Dodenciu.

A urmat apoi o dezbatere ce a permis elevilor să-și lărgească orizontul cultural, să înțeleagă importanța unui astfel de așezământ care adăpostește o parte din tezaurul cultural al umanității, să se dezvolte ca tineri cetățeni europeni deschiși spre multiculturalitate, spre cunoaștere, spre toleranță.

Având ca suport cunoștințele achiziționate despre Metora, elevii au participat la un joc didactic completând un rebus, gândit ca feedback al activității.

De asemenea, elevii au completat un chestionar, având rolul de a evalua impactul formativ al activității și al proiectului asupra participanților, precum și de a măsura gradul de satisfacție a elevilor – beneficiari direcți ai activității derulate de Proiectul Erasmus+ *“OPEN DOORS FOR NON FORMAL”*, în cadrul Programului ERASMUS+, proiect finanțat de Comisia Europeană.

Am părăsit locașul de cult, profesori și elevi, cu Metora ... în suflet.

Această activitate a fost inspirată de vizita la Complexul monahal de la Metora, a imprimat întâlnirii transnaționale de proiect din Grecia o puternică notă spirituală.

Metora seduce printr-un peisaj cu adevărat unic, stânci cioplite de mâna nevăzută a naturii se înalță triumfătoare spre cer, în căutarea Absolutului...

Metora copleșește prin capacitatea uluitoare a ființei umane de a concura măiestria naturii, așezând pe vârfurile maiestruaselor stânci o cunună de mănăstiri. Metora se strecoară în suflet, subjugându-l cu spiritualitatea ei atotstăpânitoare...

Experiența complexă trăită aici a fost valorificată prin desfășurarea activității nonformale menționate, având ca grup țintă elevii de la două instituții de învățământ.

Tot în cadrul Parteneriatului Strategic Erasmus+“Open Doors for Non Formal” am pus în practică o activitate nonformală cu titlul “Motive tradiționale în arta ceramică din Turcia”, al cărei punct de plecare îl reprezintă vizita la un atelier de ceramică din Konya. Inspirându-se din fotografiile realizate aici, elevii claselor a VI-a și a VII-a au realizat picturi, prin valorificarea motivelor specifice artei turcești, pe acorduri muzicale tradiționale ale zonei vizitate.

În Proiectul Erasmus+“Brains at school-knowledge is power!” am organizat două concursuri cu tematică cultural—istorică, având ca obiect viața și activitatea a două personalități de excepție, Mihai Eminescu și Alexandru Ioan Cuza.

Participarea la proiectele Erasmus+ oferă posibilitatea de a experimenta metode utilizate în spațiul european și de a crea noi metode, sporindu-se astfel calitatea demersului didactic, ceea ce constituie un real câștig atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

PREDAREA ISTORIEI PRIN METODE DE ÎNVĂȚARE ACTIVĂ BAZATE PE COOPERARE: JIGSAW ȘI FISHBOWL

*prof. Ciurea Viorica,
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Craiova*

Societatea contemporană se află într-o permanentă schimbare datorită exploziei informaționale care se desfășoară în paralel cu explozia tehnologică în domeniul transmiterii informației. Aceste aspecte lucru determină schimbarea rolului școlii care trebuie să ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experiențe sociale, bazată pe cooperare și colaborare în rezolvarea problemelor vieții și care asigură conviețuirea într-o lume pașnică. Elevii trebuie să-și dezvolte abilitatea de a soluționa eventualele conflicte în mod constructiv. Acest obiectiv se poate realiza prin promovarea în școli a învățării bazate pe cooperare (colaborare).

Munca în grup presupune cooperare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire. Utilizarea metodei impune cunoașterea modului în care pot fi alcătuite grupele, a mărimii și a evaluării lor. **Mărimea grupului** este importantă în realizarea învățării, deoarece aceasta depinde de natura și complexitatea sarcinii. Cu cât crește mărimea grupului cu atât descrește numărul celor care participă. În cazul grupurilor mici diversitatea de idei și opinii este limitată. Mărimea grupului să fie adecvată în funcție de sarcina propusă, favorizând astfel învățarea eficientă.

Pentru început este recomandabil să se lucreze în perechi, treptat să se treacă la structuri mai complexe. Practica instruirii relevă că eficiență mai mare au grupurile de lucru constituite din 4-6 membrii în funcție de vârsta și nivelul elevilor, de specialitate. **Grupurile eterogene** sunt de preferat celor omogene. Elevii mai slabi sau cu anumite dificultăți de învățare, au de câștigat dintr-o activitate la care participă alături de elevi buni; pe de altă parte elevii buni învață și ei atunci când sunt puși în situația de a-i ajuta pe colegii lor mai slabi, de a-I antrena în rezolvarea unor sarcini. Învățarea prin colaborare (cooperare) reprezintă, în viziunea Crenguței Oprea, o „strategie pedagogică ce încurajează elevii să lucreze împreună în microgrupuri în vederea îndeplinirii unui scop comun”.

Pentru a înțelege mai bine învățarea prin colaborare (cooperare) voi descrie succint metodele *Jigsaw* și *Fishbowl* care îi implică activ pe elevi în procesul propriei formări.

Metoda „Jigsaw”-„Mozaic”, (în engleză *jigsaw puzzle* înseamnă *mozaic*) sau “*metoda grupurilor interdependente*” – numită de Adrian Neculau în anul 1998, se bazează pe *învățarea în echipă (team-learning)*. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină “*expert*” și are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi. În aplicarea acestei metode didactice trebuie urmărite mai multe etape și faze.

În *etapa pregătirii materialului de studiu*, profesorul stabilește tema de studiu și o împarte în 4 sau 5 subteme. Opțional, poate stabili pentru fiecare subtemă, elementele principale pe care trebuie să pună accentul elevul, atunci când studiază materialul în mod independent. Acestea pot fi formulate fie sub formă de întrebări, fie afirmativ, fie un text eliptic care va putea fi completat numai atunci când elevul studiază materialul. Realizează o *fișă-expert* în care trece cele 4 sau 5 subteme propuse și care va fi oferită fiecărui grup.

În *etapa organizării colectivului în echipe de învățare* de câte 4-5 elevi (în funcție de numărul lor în clasă). Fiecare elev din echipă, primește un număr de la 1 la 4-5 și are ca sarcină să studieze în mod independent, subtema corespunzătoare numărului său. El trebuie să devină expert în problema dată. Această etapă este urmată de *faza independentă*, în care fiecare elev studiază subtema lui, citește textul corespunzător. Acest studiu independent poate fi făcut în clasă sau poate constitui o temă de casă, realizată înaintea organizării mozaicului.

În *etapa constituirii grupurilor de experți*, experții cu același număr se reunesc, constituind grupe de experți pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu numărul 1, părăsesc echipele de învățare inițiale și se adună la o masă pentru a aprofunda subtema cu numărul 1, urmat și de

ceilalți elevi cu numerele 2, 3, 4 sau 5. Dacă grupul de experți are mai mult de 6 membri, acesta se divizează în două grupe mai mici.

Această etapă este urmată de *faza discuțiilor în gupul de experți*, în care elevii prezintă un *raport individual* asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuții pe baza datelor și a materialelor avute la dispoziție, se adaugă elemente noi și se stabilește modalitatea în care noile cunoștințe vor fi transmise și celorlalți membri din echipa inițială. Fiecare elev este membru într-un grup de experți și face parte dintr-o echipă de învățare. Din punct de vedere al aranjamentului fizic, mesele de lucru ale grupurilor de experți trebuie plasate în diferite locuri ale sălii de clasă, pentru a nu se deranja reciproc. Scopul comun al fiecărui grup de experți este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învățări și a predării și învățării colegilor din echipa inițială.

În etapa *reîntoarcerii în echipa inițială de învățare se trece la faza raportului de echipă*, în care experții transmit cunoștințele asimilate, reținând la rândul lor cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în alte subteme. Modalitatea de transmitere trebuie să fie concisă și atractivă. Specialiștii într-o subtemă pot demonstra o idee sau pot ilustra ideile cu ajutorul diagramelor, desenelor și fotografiilor. Membrii sunt stimulați să discute și să pună întrebări.

În etapa *evaluării se trece la faza demonstrației*, în care grupele prezintă rezultatele întregii clase. În acest moment elevii sunt gata să demonstreze ce au învățat. Profesorul poate pune întrebări, poate cere un raport sau un eseu ori poate da spre rezolvare fiecărui elev o fișă de evaluare. Dacă se recurge la evaluarea orală, atunci fiecărui elev i se va adresa o întrebare la care trebuie să răspundă fără ajutorul echipei.

De exemplu profesorul propune tema elevilor de clasa a VIII-a, lecția “*Întemeierea statului medieval Țara Românească*”. Aceasta este împărțită în 5 subteme după cum urmează:

1. *Formațiunile prestatale medievale menționate în „Diploma Cavalerilor Ioaniți” din 2 iunie 1247*
2. *Etapele întemeierii Țării Românești*
3. *„Descălecatul lui Negru-Vodă”*
4. *Domnia lui Basarab I Întemeietorul Țării Românești și a dinastiei Basarabilor*
5. *Domniile lui Nicolae Alexandru și Vladislav I Vlaicu*

Metoda asigură o învățare prin colaborare (cooperare) prin transmiterea prin rotație a conținuturilor specifice fiecărei subteme studiate între cele 5 echipe de studiu. Evaluarea este realizată prin prezentarea rezultatelor și concluziilor întregii clase.

Utilizarea metodei „Mozaic” la disciplina istorie presupune o multitudine de *avantaje*: caracterul formativ, promovează interînvățării, dezvoltă gândirea critică, dezvoltă competențele psiho-sociale, cognitive și de comunicare, dezvoltă inteligența interpersonală, dezvoltă spiritul de echipă și cooperare, etc. dar și *limite*: poate duce la înțelegerea greșită a unor idei, noțiuni, dar și la abordarea superficială a materialului de studiu sau la apariția unor situații conflictuale întragrupale sau intergrupale, la o anumită dezordine necesită mult timp, etc.

Metoda “**Fishbowl**” (**tehnica Acvariului sau Metoda interacțiunii observate**) are drept scop implicarea elevilor, după cum susține Ion Ovidiu Pânișoară „*alternativ, în dublă ipostază: pe de o parte, participanți activi la o dezbatere, pe de altă parte, observatori ai interacțiunilor care se produc*”. Utilizarea acestei metode presupune respectarea următoarelor etape: **dispunerea mobilierului** prin așezarea scaunelor în două cercuri concentrice, **constituirea grupurilor de participanți**, elevii sunt invitați să aleagă scaunul unde doresc să se așeze, însă este necesară prezența altui cadru didactic, plasat în exteriorul cercurilor, care va avea rol de observator, înregistrând preferințele elevilor pentru anumite locuri și observând modul de soluționare a eventualelor conflicte, preferințe comune, participanții aflați în cercul din interior vor constitui **grupul de discuție**, iar cei pasați în cercul din exterior – **grupul de observatori**, **prezentarea sarcinilor de lucru și stabilirea regulilor**, elevii din cercul interior vor dezbate, timp de 8-10 minute, o problemă controversată, se comunică elevilor din grupul de discuție câteva reguli de bază, care constă în susținerea unor idei pe bază de argumente, exprimarea acordului cu alt vorbitor impune precizarea unor argumente concrete și suficiente, la fel și exprimarea dezacordului,

realizarea sarcinilor de lucru (dezbateră și observarea), elevii din cele două grupuri realizează sarcinile distribuite: dezbateră temei propuse, respectiv completarea fișei de observare, **prezentarea observațiilor**, elevii din cercul exterior prezintă datele înregistrate în fișa de observare și **etapa inversării rolurilor**, elevii din cele două grupuri schimbă locurile, se lansează o nouă controversă.

Elevii din *grupul de observatori* primesc fișe de observare în care vor înregistra date privind relațiile dezvoltate în cadrul grupului de discuție, ascultă, analizează, compară, descriu, reactualizează, sintetizează, evaluează, formulează aprecieri, expun și explică contribuția fiecărui elev din cercul interior la dezbateră, consensul sau conflictele generate de subiectul analizat, modalitățile de surmontare a acestora, reacțiile participanților la discuție etc.

Elevii din *grupul de discuție* ascultă activ, reflectează, analizează, compară, combină, formulează, argumentează, rezolvă, asociază, reacționează, dezvoltă, explică, mediază, sintetizează și concluzionează.

În varianta *deschisă a acvariului, cel puțin un scaun este lăsat liber. În varianta închisă, toate scaunele sunt ocupate*. Cadrul didactic care utilizează această metodă didactică își va asuma o multitudine de roluri: *observator, facilitator, mediator, coordonator, motivator, ghid, consultant, suportor*, etc.

Metoda *Fishbowl* numită și *Tehnică acvariului* sau *Metoda interacțiunii observate* este o strategie didactică interactivă bazată pe învățarea prin colaborare. Prin intermediul acestei metode elevii sunt puși alternativ în dublă ipostază: pe de-o parte participanți activi la o dezbateră, pe de altă parte, observatori ai interacțiunilor care se produc. În cadrul lecțiilor de istorie elevii sunt puși în situația de a discuta, de a explica, de a analiza, de a observa sau de a sintetiza anumite evenimente, procese istorice, situații, probleme, etc.

De exemplu profesorul propune tema elevilor de clasa a VIII-a, lecția *„Întemeierea statului medieval Țara Românească”*. Înainte de intrarea elevilor în clasă scaunele sunt așezate în două cercuri concentrice. Se vor alcătui grupurile de participanți prin libera alegere de către elevii a scaunului pe care doresc să se așeze. Elevii aflați în cercul din interior vor constitui grupul de discuție, ei fiind cei ce vor dezbate problema cu voce tare, iar cei plasați în cercul din exterior vor reprezenta grupul de observatori. Elevii din cercul interior vor dezbate o problemă controversată timp de 8-10 minute (*Ce credeți a existat sau nu „descălecatul lui Negru-Vodă”?*). Elevii din grupul de observatori vor primi fișe de observare și urmează dezbateră de către grupul din interior a temei propuse, respectiv observarea și înregistrarea opiniilor și atitudinilor constatate de către grupul din exterior în fișa de observare primite. Elevii din cercul exterior vor prezenta datele înregistrate în fișa de observare. După expirarea timpului se inversează rolurile, elevii din cercul interior trec în cel exterior și invers.

Se lansează o altă idee controversată pe care elevii din cercul interior trebuie să o dezbată, tot timp de 8-10 minute (*Ce părere aveți despre originea cumană a lui Basarab I Întemeietorul, mit susținut de Neagu Djuvara?*).

Utilizarea metodei *„Fishbowl”* (tehnica acvariului) la disciplina istorie presupune o multitudine de *avantaje*: formarea și consolidarea deprinderilor de ascultare activă, formarea și dezvoltarea capacității reflectivă, dezvoltarea gândirii critice și creative dezvoltarea capacității de colaborare, dezvoltarea competențelor de comunicare, promovarea interînvățării, implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor de învățare, consolidarea încrederii în propriile forțe, dezvoltarea capacității de negociere, îmbină elemente din *„tehnica mesei rotunde”*, dezbateră, panel formal, forum, simpozion, asigură un mediu controlat dar dinamic de discuție, permite schimbarea *„programată”* a perspectivei asupra rolului unui membru al grupului, etc., dar și de *limite*: necesită mult timp, poate duce la abordarea superficială a materialului de studiu, înțelegerea și însușirea greșită a unor idei, concepte sau la apariția unor conflicte intragrupale și intergrupale și la crearea unui climat educațional caracterizat printr-o aparentă dezordine.

Învățarea în colaborare (cooperare) este o metodă de predare și învățare în care elevii lucrează împreună pentru a rezolva un aceeași problemă sau pentru a explora o temă nouă.

Bibliografie :

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002
3. Cojocaru, *Metode și tehnici interactive*, în „Historica”, anul VIII, nr.1 (12-13), 2009+2010, Craiova, Editura Arves, p. 123-125.
4. Drăghicescu, Luminița, *Strategii didactice interactive bazate pe învățarea prin colaborare*, în volumul coordonat de Dogaru-Ulieru Valentin și Drăghicescu Luminița, *Educație și dezvoltare profesională*, Scrisul Românesc Fundația-Editura, Craiova, 2011, p. 129-140.
5. Dumitru, Alexandru, *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000.
6. Istrate, Remus-Silviu, *Metode moderne în predarea-învățarea istoriei. Aplicații practice*, în „Columna”, nr.3, 2014, columna.crifst.ro/sites/columna.crifst.ro/files/.../columna_2014_3_08.pdf
7. Șchiopu, Mioara- Ștefania, *Metoda fishbowl- o metodă interactivă de grup*, în „Orizont didactic”, 29 decembrie 2013, <https://orizontdidactic.net/2013/.../29/metoda-fishbowl-o-metoda-interact...>
8. Oprea, Crenguța, L., *Strategii didactice interactive – repere teoretice și practice*, ediția a IV-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
9. Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia, *Strategii didactice inovative. Suport de curs*, București, Centrul Educația 2000+, 2003.
10. Pănișoară, Ion Ovidiu, *Comunicarea eficientă*, ediția a II+a revăcută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008.
11. Ulrich, Cătălina, *Managementul clasei – învățare prin cooperare – ghid*, Editura Corint, București, 2000

INSTRUMENTE WEB UTILIZATE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

*Prof. Andreea Georgescu,
Colegiul Național "Nicolae Titulescu", Craiova*

Implementarea noilor tehnologii în sistemul de învățământ aduce schimbări majore în procesul didactic tradițional, îmbunătățește și chiar restructurează modul de predare-învățare-evaluare prin adaptarea curriculumului la cerințele societății informatizate, cerințe care impun perfecționarea și adaptarea continuă la conceptele din sfera TIC, ca o necesitate a dezvoltării profesionale. Astfel, se remarcă faptul că sistemul educațional actual realizează trecerea de la învățarea indusă sau receptată, la o învățare interactivă, bazată pe dialogul inteligent cu calculatorul, acesta amplificând capacitatea de prelucrare și asimilare a informațiilor, ce conduce la creșterea performanțelor intelectuale.

Clasa devine un mediu virtual de învățare, iar aceasta nu mai este determinată de timp și spațiu. Lecțiile on-line pot prezenta același conținut și pot fi dezbătute la fel ca și lecțiile "convenționale". Avantajul este însă faptul că aceste lecții pot fi accesate oricând și oriunde. În condițiile unei motivații suficiente, orice elev care are acces la un calculator poate obține o educație cel puțin egală cu unul care beneficiază de un program tradițional.

Învățământul bazat pe resurse Web se remarcă prin mai multe elemente. Cursanții își pot alege domeniile de cunoaștere, își pot urmări propriile interese și pot accesa informațiile la propriul nivel. Timpul nu este determinat ca într-o sală de curs, programul fiind mult mai flexibil. Elevii pot accelera procesul de învățare sau îl pot încetini. De asemenea, acest tip de învățare permite atât elevilor cât și profesorilor să interacționeze într-o comunitate on-line, care oferă profesorului posibilitatea de personalizare a cursurilor, introducerea de link-uri externe, slide-uri PowerPoint, documente audio și video în clasa sa virtuală. Astfel elevul devine un „căutător de cunoaștere, mai degrabă decât un depozit” (Freire, 1970).

CBT (Computer Based Training) sau educația cu ajutorul calculatorului este mult mai eficientă decât modalitatea clasică de predare, elevii având acces la mai multe cursuri dintr-un anumit domeniu, spre deosebire de metodele tradiționale de predare în care avem prezentă doar opinia profesorului de curs.

Fără îndoială că accesul factorilor implicați în activitatea educațională la resursele web crește calitatea procesului de învățământ. Internetul este aproape indispensabil atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Acesta îmbunătățește procesul de predare-învățare, ajută la transmiterea informațiilor de către profesori și la asimilarea acestora de către elevi. Cele mai populare aplicații utilizate în acest domeniu sunt cele de desen sau prezentare, organizare, calcul tabelar, navigare pe web, aplicații de pregătire pe computer, e-mail, site-uri de socializare.

Studiile realizate în ultimii ani demonstrează că utilizarea instrumentelor TIC în educație prezintă avantaje atât pentru elevi, cât și pentru profesori și contribuie într-o mare măsură la îmbunătățirea rezultatelor acestora.

Cu ajutorul resurselor web cadrele didactice au posibilitatea de a:

- se informa, documenta și extrage informații utile dezvoltării lor profesionale;
- vizita site-urile ministerului și inspectoratului pentru a fi la curent cu noile programe școlare și cu programele în derulare la care pot participa; de asemenea, pot accesa forumuri dedicate cadrelor didactice și pot comunica cu colegi din alte școli;
- accesa informații de pe site-uri de tip wiki (exerciții de auto-evaluare/ teste)
- declanșa desfășurarea unor activități/aplicații;
- crea o bibliotecă on-line etc.

Cele mai utilizate instrumente Web în educație sunt:

- *E-mailul*. Face conexiunea între două sau mai multe persoane care au o adresa de e-mail. De asemenea prin intermediul acestui instrument se poate trimite același mesaj (mail) către mai multe persoane, în același timp, fără a mai fi necesară duplicarea acestuia. Grupurile

sunt un alt motiv pentru folosire e-mailului. Acestea oferă posibilitatea susținerii unei discuții cu un grup de persoane prin e-mail, cu condiția ca toți aceștia să aibă o adresa de e-mail, prin care să poată fi contactați.

- *Forumurile de discuții.* Oferă posibilitatea de interacționare, discuții și schimb de experiență cu ceilalți utilizatori fără a fi necesar ca aceștia să fie conectați sau să se afle în același timp și în același loc cu tine.
- *Chat-ul.* Oferă posibilitatea de a discuta cu oricine se află conectat la rețea în același timp și care folosește același program. Este similar cu o conversație telefonică, folosind însă tastatura.
- *Video conferințele.* Pentru comunicarea prin intermediul camerei web la distanță.
- *Wiki-uri.* Sunt reprezentate prin colecții de pagini Web proiectate pentru a permite oricui accesul liber pentru a adăuga sau schimba conținutul, utilizând un limbaj de marcare simplificat.
- *Bloguri și microbloguri.* Un blog este un site Web, administrat în mod obișnuit de către o singură persoană, companie sau altă instituție, conținând intrări și comentarii. Intrările sunt descrieri ale unor evenimente, incluzând text și alte materiale, așa cum sunt imaginile și secvențele video.
- *Rețele sociale (social networks).* Reprezintă un software pentru crearea online a unor rețele sociale pentru comunități care au activități comune pe Web.
- *Fluxuri de știri (în format RSS sau Atom)* - un canal de știri sau feed care furnizează utilizatorilor conținut Web actualizat.
- *Servicii pentru partajarea conținutului grafic (photo sharing).* Este un serviciu pentru găzduirea imaginilor, numit de asemenea serviciu de partajare de imagini. Acesta permite utilizatorilor să încarce imagini pe un site Web.
- *Servicii pentru partajarea conținutului audio/video (video sharing).* Este un serviciu Web de găzduire video și permite indivizilor să încarce videoclipuri pe un site Web. Serviciul poate stoca videoclipul pe serverul său și îl va afișa într-un format care să permită și altor vizitatori să îl vizioneze.
- *Servicii pentru partajarea prezentărilor.* Ca și alte servicii de tip social sharing, utilizatorii pot adăuga conținut (powerpoint), marcaje și comentarii.

Putem spune despre aceste instrumente că au un rol foarte important pentru cadrele didactice, acestea având posibilitatea să:

- coordoneze o conferință, un proiect sau un colocviu,
- realizeze prezentări,
- gestioneze documentele unei clase/grup,
- creeze un spațiu de dezbateri și discuții pentru membrii unei clase/grup,
- colecteze date.

Așadar, ținând cont de faptul că societatea actuală solicită pregătirea permanentă a persoanelor implicate în actul educațional, putem afirma că integrarea noilor tehnologii și a resurselor web în demersul didactic tradițional se remarcă prin contribuția deosebită adusă modului de organizare, structurare și comunicare a informației, promovând noi modalități de predare-învățare și evaluare.

Bibliografie:

1. MIRCEA, Vlad, *Predare și învățare cu suportul resurselor web*, <http://www.elearning.ro>
2. GUȚU, Dorina, *New Media*, Editura Tritonic, București, 2007.
3. TOFFLER, Alvin, *The Third Wave*, New York: Morrow, 1980.
4. <https://ro.wikipedia.org/>

RIDICAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Laurenția Mișcoci,
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

J. Derwey spunea că "Școala nu pregătește pentru viață, ci este însăși viața", ceea ce înseamnă pentru că educația este esențială în modelarea viitorului.

Din dorința de a deplasa accentul de pe dimensiunea informativă pe cea formativă, actuala abordare curriculară nu mai centerază acțiunea educațională pe conținuturi, ci pe formarea de competențe educaționale complexe, în prezent important este nu "ce știi", cum era odinioară, ci "ce știi să faci", "ce știi să devii", ca urmare a procesului instructiv-educativ parcurs.

Omul devine om numai prin educație. Învățământul este în strânsă legătură cu societatea, întru-cât el are menirea de a-l pregăti pe cel ce are să devină în viitor membru activ al acesteia, pe de altă parte stă la baza ei și trebuie să răspundă nevoilor și cerințelor acesteia. Așadar, dacă societatea suferă schimbări, atunci și învățământul va avea parte de aceeași dinamică și el va cunoaște o permanentă modificare și evoluție.

Învățământul românesc luptă să se ridice la standardele educaționale europene, mereu reînnoite, cer o examinare atentă și mereu actualizată, în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene.

Școala are rol primordial în asigurarea educației copiilor. Dar educația nu se realizează doar în instituția de învățământ, ci și în societate, așa că o bună comunicare și colaborare între toți actorii educaționali este absolut necesară. Familia îi oferă primele informații despre lumea înconjurătoare copilului, primele reguli și norme de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. Metodologia actuală promovează metodele interactive, care solicită mecanismele gândirii, imaginația, creativitatea, inteligența.

Scopul învățământului, atât în variantă modernă, cât și tradițională, a constat în dezvoltarea capacităților de gândire ale copiilor, a capacităților intelectuale, de rezolvare a problemelor, de înțelegere, de a comunica eficient, de a inova, de a lua decizii, etc.

Pentru ca acest scop să poată fi atins, este necesar ca în școală și în clasă să se asigure o atmosferă cât mai favorabilă dezvoltării gândirii, să fie încurajate discuțiile exprimarea ideilor, convingerilor, soluționarea problemelor.

Procesului de învățământ are în vedere angajarea elevilor cunoașterea și trăirea de noi experiențe, organizate și proiectate în așa fel încât acestea să conducă la învățare. Procesul de învățământ se prezintă ca un autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup.

Învățământul modern prevede ca elevul să fie pus în situații cât mai variate, care să-l ajute să învețe singur, prin utilizarea la maximum a capacităților și aptitudinilor sale. Sala de clasă reprezintă mediul psiho-social, în care are loc învățarea, în care se stabilesc relații interumane, constituie premisa unei vieți colective reale, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și al colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea întregului proces didactic.

Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunescu - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării.

Asigurarea calității reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienței educației. Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învățământ – cum sunt profesorii și alți factori de la nivelul școlii (elevi, părinți, comunitatea) – sunt responsabili pentru îmbunătățirea performanțelor educaționale. Pe măsură ce se conturează consensul legat de faptul că asigurarea calității este o abordare puternică menită să amelioreze educația și realizarea scopurilor educației în mod eficient, acest concept evoluează diferit în Europa, în funcție de principiile și prioritățile fiecărui sistem de învățământ.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit I., „Creativitatea-trăsătură de bază a personalității profesorului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978
2. Iancu A. „Teza de doctorat., *Managementul învățământului preuniversitar românesc în contextul integrării europene*”, Sibiu 2013
3. Pintilie M., „*Metode moderne de învățare evaluare*”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2009

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI PREȘCOLARE

Prof. Popescu Gabriela, C.N.I. „Matei Basarab”- Structură G.P.P. Nord 2, Rm.Vâlcea
Prof. Alexandrescu Gabriela, C.N.I. „Matei Basarab”- Structură G.P.P. Nord 2, Rm.Vâlcea

Mottoul Uniunii Europene spune că noi toți suntem „uniți în diversitate”. Drept urmare rolul Uniunii Europene este îmbunătățirea calității educației prin crearea unui sistem de cooperare între statele membre, lăsând la aprecierea fiecărei țări modul de organizare, conținutul sistemului de educație, formarea profesională.

Cu toții ne dorim ca și copiii români să crească, să se formeze pentru viață, să învețe într-o Europă unită, care să le ofere o bună compatibilitate cu cerințele de zi cu zi.

Calitatea educației este dată de o transformare inovatoare, căutându-se în permanență o diversificare a funcțiilor școlii în scopul dezvoltării acesteia ca centru de resurse pentru elevi și părinți, dar și pentru ceilalți membri ai comunității. Ritmul și dinamismul dezvoltării poate izvorî din educație, aceasta având mijloacele și forța de a instrui și educa generații mobile și active, bine înzestrate din punct de vedere intelectual, capabile să depășească inerția unui mediu social refractar, în care se resimt încă note accentuate de prejudecată și discriminare.

Dimensiunea europeană a educației este reflectarea unei realități care exercită presiuni, determinându-ne să întreprindem măsuri pentru a-i sprijini pe tineri să găsească modalități de răspuns la provocările lumii contemporane.

În învățământul preșcolar dimensiunea europeană se poate realiza prin promovarea următoarelor deziderate: democrație, cunoașterea și respectarea drepturilor copilului, eliminarea discriminării de orice tip, recunoașterea și abordarea diversității culturale, asumarea unor roluri și responsabilități în viața socială, implicarea copiilor în cunoașterea și rezolvarea problemelor vieții cotidiene. Este extrem de important ca formarea copiilor să se facă în spiritul valorilor europene pentru a le înțelege mai bine, pentru a le fi dezvoltată conștiința europeană.

Începând cu anul 2000, Comisia Europeană a adoptat o serie de recomandări cu privire la promovarea în interiorul fiecărui stat european a unei educații care să cuprindă, nu numai structural, ci și în planul conținuturilor educaționale, elemente de apropiere, de coincidență. Primele deziderate comune prevăzute în documentele europene erau “educația pentru democrație”, “educația pe parcursul întregii vieți”, “educația multiculturală”.

Inițierea copiilor în spiritul valorilor democratice și al drepturilor omului constituie un fundament al educației, începând cu cea mai fragedă vârstă. Cunoașterea drepturilor copilului are mare importanță pentru stimularea unui sentiment de încredere și de toleranță față de ceilalți.

Ca o rezultată a numeroaselor probleme care apar adesea prin forța evenimentelor, educația e nevoită să accelereze găsirea soluțiilor optime, remediilor prezente, dar și a celor de perspectivă. Se așteaptă ca educația să ofere panacee. Ceea ce trebuie făcut însă, pentru început, nu este utilizarea acesteia ca un remediu, ci purificarea educației astfel încât să nu constituie ea însăși o sursă de dificultăți. Adesea, educația prin sine însăși devine un instrument, o sursă de inegalități, de „reproducție socio-culturală”.

Educația este unul dintre rarele instrumente aflate la dispoziția statului și a colectivității pentru asigurarea unei acțiuni de coeziune socială profundă și de formare a unei atitudini de deschidere și flexibilitate față de comunitatea internațională, față de celelate popoare. De aceea rolul acesteia trebuie reconsiderat și forța educației regăsită. Fără optimism pedagogic și încredere în puterea educației, șansele de reușită se văd mult periclitare.

Grădinița de copii este instituția de învățământ căreia îi revine rolul decisiv în educarea și instruirea copiilor preșcolari. Ea se străduiește să creeze condițiile necesare unei dezvoltări normale pe toate planurile: dezvoltare fizică, intelectuală, socială și a personalității. La grădiniță, copiii deprind normele de conduită civilizată, de a îndeplini diferite sarcini, de a avea un program regulat și astfel este ajutat să colaboreze mai bine cu cei din jurul său și să aibă inițiativa. Celor mici li se

îmbogățește vocabularul, se dezvoltă gândirea, concentrarea, memoria, dorința de cunoaștere și atenția. Comunică mai mult și nu în cele din urmă, își dezvoltă aptitudinile fizice, psihice, artistice. Acest lucru este extrem de important, deoarece perioada cuprinsă între 0 și 6 ani este cea în care copiii se dezvoltă rapid. Tot acum alegerile făcute și acțiunile întreprinse de părinți și de societate au o influență puternică și de durată asupra copilului și implicit asupra progresului națiunilor. O bună îngrijire și o protecție a copilului în această perioadă este soluția la diminuarea bolilor, întârzierilor de creștere, traumelor și favorizarea unei creșteri sănătoase, abilității de a învăța, dezvoltării unei personalități armonioase.

Grădinița poate fi privită ca un loc unde se poate practica educația europeană, un loc unde se asigură un volum important de cunoștințe, unde se formează mentalități moderne, deschise. Un aspect extrem de important este însă continuitatea pe tot parcursul școlarității pentru ca, pe viitor, copiii români să devină cetățeni valoroși ai Uniunii Europene, capabili să înțeleagă noul și să ia decizii înțelepte în beneficiul personal și colectiv.

Bibliografie:

- Institutul de Științe ale Educației, *Zone prioritare de educație*, București, Editura Alpha, 2006;
- Rădulescu E., *Educație pentru succes*, Editura Oscar Print, București, 1997.

PROIECTELE EDUCAȚIONALE - DIMENSIUNE EUROPEANĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

Prof. Balici Daniela, C.N.I. "Matei Basarab"- Structură G.P.P.Nord 2, Rm.Vâlcea
Prof. Miuță Emanuela, C.N.I. "Matei Basarab"- Structură G.P.P.Nord 2, Rm.Vâlcea

Procesul educațional suferă o schimbare continuă, poate prea rapidă și prea frecventă. Este incontestabilă necesitatea ca toți cei implicați în acest proces să poată gestiona această schimbare.

Simpla transmitere de cunoștințe este fără folos dacă nu se exersează în același timp competențele de gândire logică, de luare a deciziilor și de rezolvare a problemelor. Organizarea timpului, o bună comunicare, planificarea, controlul și capacitatea de a lucra cu ceilalți sunt esențiale nu numai în managementul de proiect dar și pentru viața în comunitate.

Se așteaptă ca din ce în ce mai multe școli să dezvolte relații cu comunitățile locale, regionale, naționale și internaționale. Fiecare școală ar trebui să aibă un potențial ridicat de a câștiga resurse și credibilitate prin participarea la proiectele de cooperare.

De ce este necesară implementarea proiectelor educaționale în școli? De ce proiectul educațional dă o dimensiune europeană învățămîntului românesc actual?

Un proiect educațional implică utilizarea capacităților interpersonale, a comunicării, a analizei, a gândirii logice, luarea deciziilor, planificarea, organizarea și controlul utilizării resurselor. Resursele pot varia de la un proiect la altul dar în cele mai multe cazuri includ materialele, echipamentele, banii, oamenii, metodele și procedeele, comunicarea și timpul.

Majoritatea proiectelor includ într-o echipă indivizi cu roluri și responsabilități diferite. Buna comunicare și transferul de informații este esențial în asigurarea că fiecare membru al echipei este conștient de poziția sa în proiect și de modul în care activitatea pe care o desfășoară se înscrie în programul de ansamblu.

Comunicarea trebuie să fie: clară, concisă, completă, inteligibilă și să ia în considerare pe cel cărui i se adresează.

Ultima caracteristică implică faptul că atât conținutul, mesajul propriu-zis, cât și mijlocul de comunicare care va fi folosit trebuie alese în funcție de caracteristicile celui care receptează mesajul pentru ca informația transmisă să fie ușor receptată și asimilată.

Comunicarea sau fluxul informațional este o sarcină importantă a managerului de proiect. Sistemul realizat trebuie să fie capabil să identifice și să furnizeze atât comunicarea formală cât și informală. Comunicarea trebuie să ajungă la toți cei care trebuie să fie informați iar recepționarea și înțelegerea ei trebuie confirmate.

O atenție deosebită se va acorda în cazul în care participanții au abilități diferite de limbaj și când în procesul de comunicare vor apărea schimbări (ex. diagrame sau documente care pot fi modificate în timp și pot apărea în variante diferite). Posibilitatea de a demonstra că o comunicare a fost corect creată, distribuită, primită și înțeleasă poate fi un argument important în cazul în care apare o dispută.

Există un element uman important referitor la cultura comunicării într-un proiect. Un membru al echipei care nu primește informațiile adecvate sau corecte, formal sau informal, se va simți izolat și este foarte probabil că nu va contribui la munca în echipă. Participanții care sunt bombardați în permanență cu informații vor deveni frustrați și ca apărare vor ignora marea parte a comunicării.

În cazuri extreme, sentimentul frustrării sau al izolării poate să afecteze munca în echipă.

Un proiect managerial cu o structură bine concepută va furniza comunicarea adecvată și la timp, evitând informațiile nerelevante și întrebările în rândul participanților.

Atât în calitate de sponsor, cât și în calitate de executor, trebuie să se răspundă la următoarele întrebări: 1. De ce să executăm acest proiect? 2. Care sunt potențialele și pentru cine? 3. Proiectul este o parte componentă a planului strategic sau reprezintă o ajustare/ o extindere logică a

acestui? 4. Ce rezultate palpabile vor fi create prin proiect? 5. Care sunt riscurile majore pe care proiectul le implică? 6. Care va fi costul total în resurse financiare și umane? 7. Ce parte din costuri poate fi recuperată? 8. Cât de realiste sunt țintele pe care vrea să le atingă? 9. Există resursele și expertiza necesară pentru acest proiect sau vor fi implicate costuri suplimentare? 10. Ce riscuri își poate asuma școala? etc.

Există și alte aspecte care trebuie luate în considerare pentru fiecare proiect în parte. Dacă răspunsurile la aceste întrebări relevă beneficii reale, dacă resursele necesare există sau pot fi obținute, dacă țintele sunt realiste și nivelul de risc este acceptabil, decizia de a continua proiectul este justificată.

Derularea proiectelor educaționale în școli au efecte benefice concrete atât asupra elevilor, cât și asupra profesorilor, și asupra profesioniștilor din alte domenii de activitate, cooptați în astfel de proiecte. Firește, efectele pozitive se răsfrâng asupra instituției școlare, a sistemului educativ în general, dar și asupra altor sisteme.

Dintre efectele asupra profesorilor pot fi menționate: motivarea, îmbogățirea cunoștințelor disciplinare, căutarea unei articulații între cunoștințe și practica specializării și didactica disciplinei, transformarea practicilor în disciplina de învățământ, transformarea dimensiunilor, transformarea relațiilor cu alți profesori, transformarea relațiilor cu elevii, implicarea mai mare în școală, investire mai mare în mediul rural.

Efectele asupra elevilor: transformarea personală a participanților și a practicilor lor, achiziționarea de cunoștințe și de competențe, facilitarea inserției sociale în instituția școlară și în afara ei.

Efectele asupra profesioniștilor din alte domenii implicați în proiectele educaționale: cunoașterea sistemului educațional, tipuri de școli și programe, conștientizarea problemelor educaționale, adoptarea practicilor proprii la nevoile și cerințele pedagogice ale elevilor, căutarea unei articulații între cunoștințele și practicile personale și activitățile școlare, participarea la o rețea locală.

Efecte asupra instituției școlare: achiziționarea de informații de către colegi și personalul școlii, achiziționarea de către elevi a unor noi competențe diferite de cele oferite prin curriculum- ul educațional, realizarea activităților în cooperare, crearea de noi organisme, ameliorarea mediului, contribuție la imaginea externă a instituției.

Efecte asupra sistemului educativ: contribuție la înnoirea sistemului educativ prin difuzia sau transferul acțiunilor inițiale la un alt nivel, contribuție la o mai bună informare a instanțelor administrative și a celor care decid la diferite niveluri.

Efecte asupra altor sisteme: alte instituții administrative, sectorul economic, asociații, sisteme de informare și comunicare.

Prin multiplele lor efecte asupra tuturor factorilor implicați în procesul de învățământ, proiectele educaționale ridică, în mod cert, calitatea învățământului românesc, conferindu-i o reală dimensiune europeană.

Bibliografie:

- Balica, M. Brânzea, C. Boca, I. Jigău, M. Modrescu, *Sistemul de indicatori ai învățământului românesc în perspectiva integrării europene*, Editura Trei, București, 1999.
- Cristea. S., *Managementul organizațiilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.
- * * * *Dialog European, Revista Integrării Europene*, martie – aprilie, 1999/2.

COMPETENȚELE ȘI FORMAREA LOR LA FIZICĂ

*Prof. Tiberiu Dumitru,
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Motto:

*Formarea de competențe
Este foarte importanta,
Fara aceste concepte
Educatia-i ratata.*

*În programele prezente
Au rubrică specială
Și toată lumea dorește
De ele să țină seamă*

Introducere

În dicționarul explicativ al limbii române(DEX), conceptul de competență este definit ca: "o capacitate a cuiva de a se pronunța asupra unui lucru, pe temeiul unei cunoașteri adânci a problemei în discuție."

Definiția cea mai timpurie a conceptului de competență copletată cu aspectul de personalitate aparține lui R. W. White (1963), conform căreia competența este "rezultatul cumulativ al istoriei personale și interacțiunii sale cu lumea exterioară".

Orientarea învățământului spre formarea de competențe s-a produs în anii '70 ai secolului XX în SUA. Conceptul de competență a fost introdus de Noam Chomsky în 1965 și definit ca "aptitudinea de a produce și înțelege un număr infinit de enunțuri, reguli, principii, acțiuni, moduri sau modele practice de a se comporta, strategii preferențiale sau stiluri productive în profesie."

Constituirea și orientarea învățământului spre competențe, cuprinde trei etape:

- 1). 1960-1970: introducerea în vocabularul pedagogic a conceptului de "competență". Apariția noțiunii de „competență comunicativă”;
- 2). 1970-1990: utilizarea noțiunii de „competență” în teoria și practica învățării limbilor, precum și în management, conducere, comunicare. Apare noțiunea de „competență socială”;
- 3). A treia etapă în abordarea competenței ca finalitate a procesului educațional începe în anii '90 ai secolului XX. Obiectul devine competența profesională și mai târziu, competența socială. Se distinge abortarea competențelor ca sinonim al profesionalismului și ca o componentă a profesionalismului.

Caracteristicile conceptului de competență

Conceptul de competență se bazează în primul rând, pe **ansamblul de resurse integrate**, care reprezintă un volum de cunoștințe și care vor fi utilizate de elev la rezolvarea unor situații semnificative.

Caracterul finalizat al competenței constă în faptul că ansamblul de resurse sunt mobilizate pentru crearea unui produs, efectuarea unei acțiuni, rezolvarea unei probleme, cu care se confruntă elevul în practica școlară sau în viața de zi cu zi.

Conceptul de competență **aparține la un ansamblu de situații**. Sunt situații în care elevul poate fi competent în rezolvarea unei probleme de matematică și să nu fie competent în rezolvarea unei probleme de fizică.

Conceptul de competență are **caracter interdisciplinar sau transdisciplinar**, deoarece competența este definită printr-o categorie de situații corespunzătoare unor probleme legate de o disciplină. Un număr și mai mare de competențe au caracter transdisciplinar, adică aparțin mai multor discipline (de exemplu fizică, chimie, biologie).

Competența se caracterizează și prin **evaluabilitate** deoarece poate fi măsurată prin calitatea de îndeplinire a unei sarcini și prin calitatea rezultatului obținut.

Un curriculum centrat pe competențe răspunde mai bine cerințelor actuale ale vieții sociale și profesionale, ale pieții muncii, centrând demersul didactic pe achizițiile concrete ale elevului.

Formarea competentelor la fizica

Modernizarea învățământului românesc a adus schimbări radicale strategiilor didactice. În perspectiva unui **demers educațional centrat pe competente**, elevul trebuie educat în spiritul dezvoltării creativității și interesului pentru studiul fizicii. De asemenea el trebuie să participe activ, cu interes la lecție în perspectiva formării personalității libere, a disponibilității de asumare de responsabilități în grup și în viața socială.

Elevul trebuie să fie în centrul atenției pentru formarea competentelor generale și specifice.

Să nu uităm niciodată că **scopul predării fizicii** este:

- formarea deprinderilor intelectuale;
- dezvoltarea gândirii logice creative;
- observarea și interpretarea fenomenelor și aplicațiilor din viața de zi cu zi.

Să nu uităm că **scoala are rol** de egalizare a șanselor și adaptabilitatea la nou.

Fără existența unui **laborator de fizică** dotat cu mijloace didactice necesare, **scopul predării**

fizicii, ce constă în principal pe **formarea de competente**, nu se poate realiza

Să nu uităm că elevii trebuie să aibă acces la luarea deciziilor, să învețe să pună întrebări, să-și dezvolte interesul pentru studiul fizicii.

Pentru formarea competentelor generale și specifice la fizică, procesul de evaluare va îmbina formele tradiționale cu cele alternative (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, evaluarea în perechi, observarea sistematică a activității și comportamentului elevului, etc.)

Pentru a-i face pe elevi să înțeleagă noțiunile transmise în procesul instructiv-educativ, pentru **formarea anumitor competente**, prevăzute de programă trebuie să **ne fixăm o strategie didactică**, adică un mod de îmbinare optimă și creatoare a formelor de organizare a activității, a metodelor, tehnicilor de lucru, a materialelor și mijloacelor de învățământ. În acest sens am ținut seama de faptul că strategiile didactice moderne:

- permit alegerea segmentelor de conținut, astfel încât să fie cât mai adecvate competentelor specifice;
- contribuie la formarea capacităților de autoinstruire a elevilor;
- valorifică achizițiile elevilor și pun accent pe formarea la elevi a unor sisteme de noțiuni, concepte și principii fundamentale;
- permit stimularea creativității elevilor;

Finalitatea unei strategii didactice este proiectarea activității didactice. Proiectarea didactică este necesară pentru a conferi activității de instruire și autoinstruire rigurozitate științifică și metodică, pentru aplicarea unor metode didactice moderne și pentru elaborarea unor instrumente obiective în evaluarea randamentului școlar.

Proiectarea activității instructiv-educative (proiectarea didactică) presupune următoarele demersuri:

- lectura personalizată a programei și a manualelor școlare;
- planificarea calendaristică (orientativă);
- proiectarea secvențială a unităților de învățare sau a lecțiilor (activităților didactice).

Actuala programă școlară de fizică a fost elaborată din perspectiva trecerii de la modelul de proiectare curriculară centrat pe obiective – elaborat și implementat în sistemul de învățământ românesc la mijlocul anilor '90 - la modelul centrat pe competențe. Adoptarea noului model de proiectare curriculară este determinată de:

- asigurarea acordării la dezvoltările curriculare actuale, centrate pe rezultate explicite și evaluabile ale învățării;
- necesitatea actualizării formatului și unității concepției programelor școlare la nivelul ciclurilor de învățământ gimnazial și liceal.

Actuala programă școlară de fizică, centrată pe competențe, valorifică exemplele de activități de învățare și unitățile de învățare din programele anterioare elaborate după modelul centrat pe obiective.

Competențele generale la fizică au un grad ridicat de cuprindere și complexitate.

Competențele specifice derivă din competențele generale, constituind etape în formarea acestora.

Formarea competențelor la fizică se realizează în funcție de conținuturi prin:

- activități de învățare adecvate acestora (experimente când este cazul);
- resurse materiale;
- modalități de evaluare corespunzătoare

Pentru concretizarea formării competențelor la fizică, am ales ca exemplu unitatea de învățare: “PRINCIPII ȘI LEGI ÎN MECANICA NEWTONIANĂ”, clasa a IX-a:

Bibliografia:

1. Joița, El., *Eficiența instruirii*, E.D.P. București, 1998;
2. Joița, El., *Curs de pedagogie școlară*, Reprografia Universității din Craiova, 2001;

STUDIU COMPARATIV PRIVIND CLIMATUL PSIHOSOCIAL ȘI COMUNICAREA DIDACTICĂ PROFESOR- ELEV

*Prof. Cristina Buzera, Liceul „Traian Vuia”, Craiova
Prof. Lucia Duican, Liceul Tehnologic „George Bibescu”, Craiova*

Tema: Climatul psihosocial și comunicarea didactică

Ipoteza de la care am pornit în realizarea studiului a fost măsura în care profesorul este preocupat de crearea unui climat psihosocial adecvat comportamentului de învățare al elevului.

Nu de putine ori, elevii sunt nemulțumiți de profesorii lor, reproșându-le acestora inadapatarea discursului, lipsa pregătirii demersului instructiv-educativ, indiferență față de sentimentele lor, intransigență, autoritate excesivă etc. Însă tot de atâtea ori, profesorii reproșează elevilor atitudinea indiferentă față de procesul instructiv-educativ, lipsa interesului pentru activitățile propuse, comportament sfidător, obrăznicie etc.

Trebuie conștientizat faptul că la baza unui demers instructiv-educativ de calitate sta comunicarea didactică eficientă, ce presupune, mai întâi de toate, existența instanțelor comunicării (emițător, receptor, mesaj, cod, context), dar și îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei instanțe.

Analiza de context

Numeroase studii teoretice și cercetări experimentale atestă influența pozitivă sau negativă a condițiilor situaționale asupra comportamentului uman.

Situațiile de viață din spațiul imediat al elevului condiționează schimbări pozitive/negative în atitudinile, motivațiile și comportamentele subiecților (elevi, profesori)

Supunerea sau nesupunerea la solicitările profesorului sunt explicate prin influențele situaționale, precum: distanța psihologică dintre profesor și elevi; prezența fizică a autorității; prestigiul profesorului și al instituției; poziția persoanei în ierarhia autorității; gradul de trăire a responsabilității față de sarcini; presiunea membrilor grupului; sistemul de administrare a pedepselor și recompenselor; comunicarea interpersonală; climatul psihosocial al grupului dat de norme, reguli, relații de conducere, comunicare etc.

Modelul psihosocial al învățării presupune următoarele componente structurale aflate în interdependență: personalitatea profesorului (aptitudini, atitudini, matricea psihologică, capacitatea empatică, competența psihosocială, motivație, rol-status, stil comportamental, imagine de sine etc.); personalitatea elevului (capacitate intelectuală, structură motivațională, perceperea de sine și de altul, grad de conștientizare, structura cognitivă, atitudini, valori etc.); caracteristicile grupului (atmosfera psihosocială, starea socioafectivă, norme și valori, natura relațiilor interpersonale, motivații, atitudini etc.); situația de învățare (natura și conținutul sarcinii, complexitatea și gradul de organizare, obiective, metode și strategii, programe analitice, principii didactice, feedbackuri).

În cadrul acestui model psihosocial al învățării școlare, rolul central revine personalității profesorului și relațiilor sale interpersonale cu personalitatea în formare a elevului (grupului).

Nivelul și calitatea succesului școlar sunt determinate, în mod prioritar, de nivelul și funcționalitatea aptitudinilor și atitudinilor psihosocioeducaționale, însă, de asemenea, reușita școlară este condiționată și de alți factori de natură socială, culturală, motivațională.

Folosind cu precădere comunicarea inteligibilă, bazată pe argumente raționale și convingătoare, profesorul urmărește să schimbe atitudinile și comportamentele elevilor în acord cu cerințele programei școlare, cu obiectivele instructiv-educative.

Grupul țintă a fost reprezentat de 30 de elevi (fete) și 15 profesori care predau la clasa respectivă. Cercetarea s-a desfășurat pe o perioadă de două luni (martie – aprilie, 2007), în cadrul orelor de comunicare didactică și a celor alocate practicii elevilor.

Metode și instrumente de investigare: săptămâna I (1 oră)- **joc de rol** (activitate pe grupe). Fiecare grupă își desemnează un reprezentant care va juca rolul unui profesor ce predă la clasă.

Activitatea a avut ca scop identificarea de obstacole în comunicarea inteligibilă. Menționez că s-au format 5 grupe de câte 4 elevi și 2 grupe de câte 5 elevi.

Săptămâna a II-a (1 oră) – (activitate pe grupe). Fiecare grupă propune cauze ale obstacolelor comunicării inteligibile, identificate în urma jocului de rol împreună cu exemple de modificare a actului didactic în funcție de aceste cauze. Menționez că exemplele sunt expuse oral, iar participanții pot adresa întrebări clarificatoare.

Săptămâna a III-a (1 oră) – **pălăriile gânditoare**. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă: Pălăria albastră: definește problema. Pălăria albă: oferă informațiile și materialele disponibile în legătură cu problema discutată. Pălăria verde: vizează soluțiile posibile. Pălăria galbenă: are în vedere posibilitățile reale de realizare a soluțiilor propuse. Pălăria neagră: evidențiază slăbiciunile fiecărei soluții date propuse. Pălăria roșie: stimulează participanții (clasa) să răspundă la întrebări de genul: “Ce simțiți în legătură cu soluțiile propuse?”

Săptămâna a IV-a (1 oră) – chestionarul. Chestionarul îmbină tehnica anchetei cu procedeul măsurării de tip scalar a opiniilor. El a fost astfel structurat încât să surprindă principalele caracteristici ale climatului psihosocial: socioafectivă, motivațională, cognitiv-axiologică, instrumentală. Chestionarul vizează deopotrivă și sinceritatea, dar și capacitatea subiecților de percepție socială, de conștientizare și valorizare adecvată a evenimentelor, comportamentelor, situațiilor din clasa școlară.

Interpretarea rezultatelor

În cadrul primei activități propuse, jocul de rol, elevii au identificat cu ușurință obstacolele întâlnite în comunicarea didactică a modelelor de profesori alese. Astfel, la finalul jocului de rol, s-au sintetizat obstacolele identificate într-o piramidă.

Pentru cea de-a doua activitate 43,33% dintre elevi au propus drept cauză a învățării mecanice pregătirea metodică insuficientă a profesorului, 20,66% consideră dezinteresul una dintre cauze.

76% dintre elevi consideră densitatea informațiilor un obstacol al comunicării inteligibile determinat de 66,33% programa școlară încărcată, 26,66% resursele de timp, iar restul alte cauze.

În urma celei de-a treia activități, s-au constatat următoarele:

Pălăria albastră: nu a întâmpinat probleme deosebite în definirea unei probleme întâlnite la clasă. Astfel a propus spre discuție modelul profesorului irascibil, model întrucipat de unul dintre profesorii de la clasă.

Pălăria albă: a oferit informațiile despre temperamentul profesorului respectiv, dar și despre factorii externi (viață personală, profesională) care ar duce la această irascibilitate ce se manifestă fără motiv la clasă, fiind canalizată asupra elevilor, astfel profesorul reușind să se elibereze de tensiunile negative.

Pălăria verde: a propus ca soluții posibile: schimbarea profesorului de la clasă, discuții elevi-profesor, diriginte-profesor și chiar director-profesor în vederea conștientizarea statutului de dascăl și a existenței problemei cu care se confruntă, eliberarea de tensiunile negative acumulate prin activități constructive, hobby-uri, consultarea unui psiholog psihopedagogic.

Pălăria galbenă: a considerat că pentru soluțiile propuse există posibilitățile reale de realizare, însă doar dacă profesorul acceptă să colaboreze și tratează cu seriozitate cele constatate de cei din mediul său.

Pălăria neagră: a fost de părere că schimbarea profesorului nu constituie o soluție reală problemei, deoarece alți elevi vor avea parte de același tratament. A considerat că vor exista probleme de comunicare cu profesorul vizavi de această problemă, întrucât profesorul se va considera jignit și asta va duce la repercursiuni asupra lor.

Pălăria roșie: a stimulat elevii întregii clase să participe la discuție și să își exprime opinia referitoare la soluțiile propuse. S-a ajuns la concluzia că un prim pas trebuie să fie acela de a solicita dirigintelui să acorde o mai mare importanță acestei situații.

Analiza comparativă răspunsurilor elevilor și profesorilor lor, face posibilă desprinderea unor concluzii: activitatea de învățare școlară desfășurată în clasă ca fiind „în mare măsură satisfăcătoare” de 26, 66% dintre elevi, spre deosebire de 80% dintre profesori; 23, 33 % dintre elevi consideră că există relații de cooperare în realizarea sarcinilor între elevi și profesori în „mare măsură”, și doar 3, 33 % în „foarte mare măsură”, în timp ce profesorii consideră 40% „în mare măsură”, același procentaj și pentru în „foarte mare măsură”; în ceea ce privește încurajarea și aprecierea obiectivă că nici un profesor nu a considerat că aceasta este prezentă în mică și foarte mică prezentă, spre deosebire de 10% dintre elevi care consideră aprecierea obiectivă prezentă în foarte mică măsură și 26,66% în mică măsură.

100% dintre răspunsurile profesorilor consideră că elevii sunt capabili de cunoaștere și comunicare interpersonală în mare măsură, iar 63, 33 % dintre elevi consideră drept răspuns corect „în foarte mare măsură”.

Se observă astfel, cu ușurință, diferențe mari de viziune asupra climatului psihosocial al învățării între răspunsurile elevilor și cele ale profesorilor lor.

În concluzie, s-a constatat că profesorii manifestă tendința de supraapreciere a caracteristicilor climatului psihosocial din clasă, comparativ cu răspunsurile elevilor.

Profesorii stăpânesc în insuficientă măsură fenomenele, procesele psihosociale, mecanismele structurării relațiilor interpersonale în comunicare, cooperare, competiție și socioafective din clasa școlară. Ei sunt centrați asupra dimensiunii cognitive a învățării și ignoră latura psihosocială a acesteia, considerată atribuție a profesorului diriginte.

Elevii au dat dovadă de implicare, ei au avut posibilitatea de a privi această problemă atât din ipostaza elevului, cât și a dascălului.

În urma acestei experiențe, ei au reușit să înțeleagă cât de importantă este componenta psihosocială a actului învățării și, în același timp, cât de greu este să realizezi un climat psihosocial favorabil.

Este necesar ca programele de studiu să fie adaptate permanent la posibilitățile, aptitudinile și interesele elevilor, la transformările vieții sociale, iar profesorul să încerce să creeze un climat psihosocial adecvat comportamentului învățării elevului/clasei.

METODE MODERNE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

*Prof. Drîmbă Mariana
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

ÎNVĂȚAREA CU AJUTORUL SOFTWARE – ului ACTIV INSPIRE

Software-ul, ActivInspire, permite profesorilor să aducă lecții de un suflu nou prin intermediul orelor interactive, și a tablei multi - media. Intensificarea colaborării de grup și lucrul în echipă, în sala de clasă, cu ajutorul sistemelor Prometeic Active Inspire de răspuns și de creare de lecții diferențiate umplute cu activități bogate, duc la atragerea atenției întregii clase și determinarea tuturor elevilor să lucreze cu plăcere.

Abilitățile de colaborare, cum ar fi, de exprimare creativă și de auto-evaluare sunt esențiale pentru succesul elevilor, acum și în carierele lor viitoare. Profesorii pot transforma tradiționalele lecții, bazate pe prelegere precum și sălile obișnuite de clasă, în medii de învățare infuzate cu experiențe pline de imaginație, interactive, care captivează atât atenția elevilor, cât și cea a adulților, în timp ce le oferă acestora libertatea de creare și de realizare a acestora.

Conceput pentru a promova gândiri eficiente, independente, ActivInspire ajută profesorii să combine într-un timp real de evaluare și lumea reală și experiența din procesul de învățare.

O alta caracteristică a acestui program constă în consolidarea clasei din punct de vedere al eficienței - adică ,poate genera lecții mai eficiente, pe deplin funcționale, instrumente integrate, cum ar fi desenatorul , instrumentele de matematica și de alte discipline precum și cerneala magică.

Simplificarea lecției prin utilizarea ActivInspire permite profesorilor să creeze cu ușurință lecții, să sporească colaborarea și implicarea elevilor prin instrumente interactive.

METODA CIORCHINELUI

- metoda ce se poate utiliza mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învățate anterior, sau în etapa de evocare, elevii fiind puși în situația de a stabili conexiuni între elementele studiate, de a se implica activ în procesul de gândire.
- după rezolvarea sarcinii de lucru, elevii vor folosi noțiunile și legăturile create pentru a dezvolta idei concrete despre CONCEPTUL PROPUS.
- prin acest exercițiu se încurajează participarea întregii clase.
- tehnica de predare - învățare menită să încurajeze elevii să gândească liber și să stimuleze conexiunile de idei.
- modalitate de a realiza asociații de idei sau de a oferi noi sensuri ideilor însușite anterior.
- ciorchinele poate fi realizat individual sau ca activitate de grup.

Modalitatea de realizare

- elevii vor scrie un cuvânt sau expresie nucleu în centrul unei foi de hârtie
- elevii sunt invitați să scrie cât mai multe cuvinte sau expresii care le vin în minte despre subiectul selectat până la expirarea timpului
- cuvintele (ideile) vor fi legate prin linii de noțiunea centrală sau, dacă este cazul, de una din cele propuse de elevi;
- la finalul exercițiului se va comenta întreaga structura cu explicațiile de rigoare;

Caracterul stimulativ al metodei ciorchinelui. Participarea întregii clase la realizarea "ciorchinelui" este lansată ca o provocare și determină o întrecere de a descoperi noi conexiuni legate de termenul propus.

METODA CUBULUI

- Este o strategie care facilitează analiza unui subiect din diferite puncte de vedere.
- Metoda poate fi folosită în orice moment al lecției.
- Oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unor abordări complexe.

- Poate fi folosită cu orice tip de subiect sau orice grupa de vârstă.

Modalitatea de realizare

- Se realizează un cub ale cărui fețe pot fi acoperite cu hârtie de culori diferite;
- Pe fiecare față a cubului se scrie câte una dintre următoarele instrucțiuni: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.
- Este recomandabil ca fețele cubului să fie parcurse în ordinea prezentată, urmând pașii de la simplu la complex.
- Se cere elevilor să scrie timp de 2 - 4 minute pe subiectul lecției descriindu-l din toate punctele de vedere (forma, culoarea, mărimea) într-un timp limitat.

Indicațiile extinse pentru cele șase fețe sunt:

- Descrieți – priviți obiectul cu atenție și descrieți ceea ce vedeți;
- Comparați - cu ce este similar? De ce diferă?
- Asociați - la ce vă face să vă gândiți? Ce vă inspiră? Eliberați-va mintea și căutați asociații pentru acest obiect.
- Analizați – spuneți cum este făcut, din ce și ce părți conține?
- Aplicați: - Cum poate fi utilizat?
- Argumentați - pro sau contra. Luați o poziție și folosiți orice fel de argumente logice pentru a pleda în favoarea sau împotriva subiectului.

METODE MODERNE UTILIZATE LA CLASĂ

*Prof. Dumitru Aurelia
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

METODA ȘTIU – VREAU SĂ ȘTIU – AM ÎNVĂȚAT

- este o strategie de conștientizare de către elevi a ceea ce știu sau cred că știu, referitor la un subiect și totodată a ceea ce nu știu, sau nu sunt siguri că știu, și ar dori să știe sau să învețe;
- metoda poate fi folosită în prima parte a unei lecții – actualizarea vechilor cunoștințe - evocarea;
- activează elevii și îi face conștienți de procesul învățării;
- oferă elevilor posibilitatea de a-și verifica nivelul cunoștințelor

Modalitatea de realizare

- Se cere elevilor să inventarieze ideile pe care consideră că le dețin cu privire la subiectul, sau tema investigației ce va urma; aceste idei vor fi notate într-o rubrica a unui tabel – „ȘTIU”;
- Ei vor nota apoi ideile despre care au îndoieli, sau ceea ce ar dori să știe în legătură cu tema respectivă; aceste idei sunt grupate în rubrica „VREAU SĂ ȘTIU”;
- Profesorul va propune apoi studierea unui text, realizarea unei investigații și fixarea unor cunoștințe referitoare la acel subiect, selectate de profesor; elevii își însușesc noile cunoștințe și își inventariază noile idei asimilate pe care le notează în rubrica „AM ÎNVĂȚAT”;

METODA “ASALTULUI DE IDEI” BRAINSTORMINGUL

Brainstormingul este o metodă care ajută la crearea unor idei și concepte creative și inovatoare. Pentru un brainstorming eficient, inhibițiile și criticile suspendate vor fi puse de-o parte. Astfel exprimarea va deveni liberă și participanții la un proces de brainstorming își vor spune ideile și părerile fără teama de a fi respinși sau criticați. Un brainstorming durează în jur de o jumătate de oră și participă în medie 10 elevi sau grupuri de minim 10 elevi. Se expune un concept, o idee sau o problemă și fiecare își spune părerea despre cele expuse și absolut tot ceea ce le trece prin minte, inclusiv idei comice sau inaplicabile. O variantă a brainstormingului este brainwritingul.

O sesiune de brainstorming bine dirijată dă fiecăruia ocazia de a participa la dezbateri și se poate dovedi o acțiune foarte constructivă. Etapele unui brainstorming eficient sunt următoarele: deschiderea sesiunii de brainstorming, o perioadă de acomodare de 5-10 minute, partea creativă a brainstormingului, prelucrarea ideilor și stabilirea unui acord.

În deschiderea sesiunii de brainstorming se prezintă scopul acesteia și se discută tehnicile și regulile de bază care vor fi utilizate.

Perioada de acomodare durează 5-10 minute și are ca obiectiv introducerea grupului în atmosfera brainstormingului. Este o mini-sesiune de brainstorming unde participanții sunt stimulați să discute idei generale pentru a putea trece la un nivel superior.

Partea creativă a brainstormingului are o durată de 25-30 de minute. Este recomandabil ca în timpul derulării acestei etape, coordonatorul (profesorul) să amintească timpul care a trecut și cât timp a mai rămas. Să “prezeze” participanții și în finalul părții creative să mai acorde câte 3-4 minute în plus. În acest interval de timp grupul participant trebuie să fie stimulați să-și spună părerile fără ocolișuri.

La sfârșitul părții creative coordonatorul brainstormingului clarifică ideile care au fost notate și puse în discuție și verifică dacă toată lumea a înțeles punctele dezbătute. Este momentul în care se vor elimina sugestiile prea îndrăznețe și care nu sunt îndeajuns de pertinente. Se face și o evaluare a sesiunii de brainstorming și a contribuției fiecărui participant la derularea sesiunii. Pot fi luate în considerare pentru evaluare: talentele și aptitudinile grupului, repartiția timpului și punctele care au reușit să fie atinse.

Pentru a stabili un acord obiectiv cei care au participat la brainstorming își vor spune părerea și vor vota cele mai bune idei. Grupul supus la acțiunea de brainstorming trebuie să stabilească singuri care au fost ideile care s-au pliat cel mai bine pe conceptul dezbătut.

Pe timpul desfășurării brainstormingului participanților nu li se vor cere explicații pentru ideile lor. Aceasta este o greșeală care poate aduce o evaluare prematură a ideilor și o îngreunare a procesului în sine.

Metoda creativă denumită brainstorming are o lungă istorie, dar ea a fost reactivată de profesorul Alex Osborne, prorector la Universitatea Buffalo și fondator al Institutului de Creație Tehnică, USA.

Vă recomandăm 7 reguli pe care elevii le vor respecta în scopul unei ședințe reușite de brainstorming:

1. Nu judecați ideile celorlalți – cea mai importantă regulă.
2. Încurajați ideile nebunești sau exagerate.
3. Căutați cantitate, nu calitate în acest punct.
4. Notați tot.
5. Fiecare elev este la fel de important.
6. Nașteți idei din idei.
7. Nu vă fie frică de exprimare.

METODA TURUL GALERIEI

Problema: Cum se pot utiliza la maximum spațiile de expunere din clasă și cum se pot obține materiale care merită expuse?

Provocarea: Să organizăm spații de expunere în clasă care să susțină procesul de învățare al tuturor elevilor și să le răsplătească succesele.

Ce putem face? Creați afișe care să fie reprezentative pentru programa urmată; Expuneți lucrările elevilor care sunt reprezentative pentru programa urmată; Schimbați frecvent expozitiile.

Exemplu:

- Suntem la lecția ”Dispozitive periferice”
- Grupăm elevii în 5 grupe pe care le numerotăm corespunzător;
- Fiecare grup primește o fișă de lucru care conține câte 2 chestiuni de rezolvat, una teoretică, cealaltă practică și o foaie A2/A3 pe care vor rezolva sarcinile de lucru;
- Elevii sunt lăsați să lucreze 35 de min., reamintindu-le să scrie numărul grupului și să semneze;
- Atunci când au terminat afișele, elevii le vor expune pe pereții sălii de clasă, în ordinea crescătoare a numărului grupei;
- Fiecare elev ia în mână un creion și pleacă într-un tur al galeriei;
- La început, grupul 1 va fi în fața afișului grupei numărul 2, grupa 2 în fața afișului grupei numărul 3, etc.;

ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC LA STANDARDE EUROPENE PRIN COLABORAREA CU AGENȚI ECONOMICI

*Prof. Camelia Macsut,
Liceul Tehnologic Auto, Craiova*

Educația formală și non-formală, de înaltă calitate, este un deziderat al timpurilor actuale. Aceasta nu se poate realiza în liceele cu profil tehnic, sau în școlile profesionale, numai în sala de clasă sau în atelierul școlii. De aceea, este necesară implicarea comunității și, mai ales, a agenților economici și a mediului de afaceri în pregătirea practică a elevilor, eventual, în dotarea acestor școli cu o bază materială corespunzătoare, astfel încât această dorință să devină realitate.

Lucrarea prezintă exact acest aspect - implicarea companiilor S.C. Cummins Generator Technologies Romania S.A., KIRCHHOFF Automotive Romania, S.C. POPECI Utilaj Greu S.A în formarea competențelor practice în meseria aleasă de elevii școlii noastre, prin proiectul național „**Adoptă un liceu**”. În acest proiect, pe lângă pregătirea tehnică în cadrul companiilor, organizațiile neguvernamentale, partenere în proiect, vin cu programe de educație non-formală pentru elevi, pentru a forma și abilitați de organizare, de comunicare, de lucru în echipă și de coordonare.

Cu cât agenții economici reușesc să se implice mai devreme în educația elevilor, cu atât elevii vor fi mai bine pregătiți pentru viitor.

Era Tehnologiei și a Comunicațiilor pune accent tot mai mult pe absorbția forței de muncă tânără, calificată, ușor adaptabilă, care trebuie să facă față noilor cerințe din industria modernă, în conformitate cu tehnologia de ultimă generație.

De aceea, multe companii producătoare din Craiova au venit către școala noastră, implicându-se în acest proiect național denumit „Adoptă un liceu”, prin care elevii sunt sprijiniți să se dezvolte, să se pregătească pentru un loc de muncă mai bun, în concordanță cu provocările actuale de pe piața muncii.

„**Adoptă un liceu**” este un proiect inițiat de către „Școala de Valori” și Asociația „ROI”, asociații non-guvernamentale care, în colaborare cu liceul și companiile, desfășoară activități variate cu ajutorul cărora vor duce la îndeplinire obiectivele școlii, astfel încât să beneficieze de pe urma lui tinerii, școala și societatea.

Scopul acestui proiect este ca elevii, profesorii, părinții, reprezentanții comunității de afaceri, ai organizațiilor neguvernamentale și autorităților locale să lucreze împreună, astfel încât liceele tehnologice să-și îmbunătățească performanțele și să devină modele pentru alte școli.

Proiectul aduce împreună elevi, profesori, părinți și comunitatea locală de afaceri, într-un efort de adaptare a învățământului preuniversitar la cerințele mediului economic actual. La atelierul de lucru desfășurate, firmele și-au expus ofertele, au explicat cu ce anume îi pot ajuta pe elevii de la liceul nostru, ce activități și ce dotări le pot oferi. Elevii s-au pliat pe ceea ce ar dori ei să învețe, să aprofundeze de acum înainte, la companiile implicate.

Prin acest proiect, firmele și-au propus să sprijine dezvoltarea școlii, să pună, pe lângă ceea ce a făcut școala bine de-a lungul timpului, și cunoștințele pe care le au ele în comunitate, în organizații guvernamentale, autorități, alte organizații de învățământ, precum și în mediul de afaceri.

Practic, vor să coaguleze și să pună experiența fiecăruia în sprijinul liceului, astfel încât viitorii absolvenți să fie cât mai bine pregătiți și mai ușor angajabili.

Proiectul este o inițiativă foarte bună, în sensul dezvoltării personale a elevilor participanți și, de ce nu, a unui schimb de experiență între generații, care este benefic. Până acum, interacțiunea industrie – mediul academic – liceu a început în diverse puncte locale în țară, dar această interacțiune trebuie să se intensifice deoarece toate părțile implicate ar avea de câștigat. Cu siguranță, orice companie și-ar dori ca, în momentul în care se hotărăște să angajeze, să beneficieze de o forță de muncă calificată și cu atitudinea potrivită.

Liceul Tehnologic Auto Craiova, a fost „adoptat” în anul 2013 de un grup de companii, mai sus enumerate, cu diferite domenii de activitate în județul Dolj. Foarte multe firme din Craiova au considerat că a venit momentul să-și unească forțele pentru a se forma și în Craiova o școală profesională, o școală de buni meseriași. Primul workshop local din cadrul proiectului a fost organizat la Baza Sportivă Popeci, una dintre firmele partenere. Acolo s-au făcut echipe tematice, care să lucreze și să le dea elevilor posibilitatea de a-și prezenta liceul, mediul, să aibă o carieră mai bună și un grad mai mare de angajare.

În urma obiectivelor propuse la începutul proiectului, se poate spune că:

- Cei 125 de elevi implicați în proiect, prin educarea non-formală, au devenit mai curajoși, mai încrezători în propriile forțe, mai motivați în dezvoltarea personală și au obținut note mai mari la toate obiectele de studiu;
- Cei 15 profesori care au participat efectiv la activitățile organizate în proiect și-au însușit instrumente noi de lucru, pe care le aplică la clasă, obținând rezultate mai bune în procesul de predare-învățare. Aceștia au și o mai bună comunicare cu părinții elevilor, transmițându-le rezultatele bune și foarte bune obținute de copiii lor, însoțite de felicitările de rigoare. Prin această metodă s-a creat o nouă relație profesor – părinte – elev;
- 3 profesori și 17 elevi și-au depășit disconfortul de a vorbi în public;
- Școala, prin partenerii din proiect, este mai bine percepută la nivel local și județean;
- Participarea, alături de companiile partenere, la acțiuni umanitare de voluntariat (Shoebox, Nikolauskonvoi) a contribuit la dezvoltarea spiritului de implicare în societate și ajutorarea oamenilor defavorizați;
- Participarea la acțiunile de ecologizare a contribuit la dezvoltarea spiritului gospodăresc și de înfrumusețarea a mediului în care trăim (Parcul Școlii, Grădina Botanică din Craiova);
- S-a realizat repararea și recondiționarea mașinilor unelte existente în atelierul de prelucrări mecanice, de către personalul de întreținere de la firmele S.C. Cummins Generator Technologies Romania S.A. (Strunguri) și S.C. POPECI Utilaj Greu S.A. (Mașini de frezat), acestea devenind funcționale în proporție de peste 90 %;
- S-au recondiționat bancurile de lucru, atelier lăcătușerie (S.C. Cummins Generator Technologies România S.A.);
- S-a realizat un atelier de sudură modern de către S.C. Cummins Generator Technologies Romania S.A. și KIRCHHOFF Automotive Romania;
- S-a dotat unitatea școlară cu un generator electric funcțional, de capacitate mare, ca mijloc de învățare (S.C. Cummins Generator Technologies România S.A.);
- Existența, până la sfârșitul anului școlar, a unei mașini de frezat adaptată cu comandă numerică Simmens, în atelierul de prelucrări al școlii (Sitco Service în colaborare cu Popeci Utilaj Greu);
- Au fost încheiate Parteneriate educaționale cu noi service-uri auto;
- Parteneriat cu Universitatea din Craiova, pentru realizarea unui program de meditații gratuite la disciplinele de bacalaureat, prin implicarea unor studenți voluntari;
- Modernizarea unei săli de clasă la dorința elevilor, de către companiile partenere
- S-a dezvoltat legătura între elevi și profesori într-un cadru non-formal;
- Relația profesori- elevi-părinți- reprezentanți ai companiilor a fost îmbunătățită considerabil.
- Relația dintre elevi, la început ușor tensionată, a devenit apoi una amiabilă, prietenească pe măsură ce aceștia au început să se cunoască mai bine.

Toți cei implicați, profesori, elevi, părinți, au învățat că:

- ✓ Lucrul în echipă este benefic pentru toți;
- ✓ Lucrul în echipă i-a ajutat foarte mult pe elevi să colaboreze, să ducă la bun sfârșit o acțiune;
- ✓ Nu trebuie să fim egoiști, individualiști;
- ✓ Mai multe minți, mai multe idei;
- ✓ Se poate duce la îndeplinire un proiect, dacă există înțelegere între colaboratori;

- ✓ Oamenii pot fi creativi, dacă li se oferă cadrul adecvat;
- ✓ Pot fi depășite limitele personale;
- ✓ Nu există bariere, dacă ți-ai propus un obiectiv;
- ✓ Întotdeauna există cineva care te poate ajuta. Trebuie doar să cauți persoana potrivită;
- ✓ Lucrul în echipă ne ajută să ne descoperim pe noi înșine;
- ✓ Prin distracție se poate munci.

Liceul nostru are specializări tehnice cerute pe piața muncii. Firmele își exprimă punctele de vedere cu privire la ceea ce au nevoie și noi ne propunem să școlarizăm ceea ce ei cer.

Firmele s-au implicat în proiect pentru că, în primul rând, elevii pot deveni viitorii lor angajați, dar și pentru că este important să sprijine comunitatea locală. Cu cât acestea reușesc să se implice mai devreme în educația elevilor, cu atât ei vor fi mai bine pregătiți. În acest proiect, pe lângă pregătirea tehnică pe care o asigură companiile, organizațiile neguvernamentale partenere vin cu programe de educație non-formală pentru elevi, pentru a căpăta și abilități de organizare, de comunicare, de lucru în echipă și de coordonare. Pe lângă ceea ce realizează companiile, în colaborare cu organizațiile neguvernamentale, cu sprijinul autorităților, putem avea un impact major în educația românească. Instituțiile și companiile craiovene care alcătuiesc grupul de sprijin pentru Liceul Tehnologic Auto Craiova sunt: Universitatea din Craiova, Camera de Comerț și Industrie Craiova, Cummins Generator Technologies Romania, Popeci Utilaj Greu, KIRCHHOFF Automotive Romania, Sitco Service, Watt.

Practic, întâlnirile avute ne-au ajutat să ne definim mai bine prioritățile, să avem o comunicare mai bună cu toată lumea, să găsim soluții la problemele din liceu și chiar la cele din viața particulară. Activitățile și instrumentele de tipul celor aplicate în acest proiect i-au ajutat pe elevii implicați să afle care sunt propriile lor limite, să înțeleagă ce anume vor să facă în viață, ce priorități au, să capete încredere în forțele proprii, să aibă curaj să-și exprime opiniile, să spună ce anume îi interesează, să aibă o altă atitudine față de ei înșiși și față de ceilalți, să își depășească propriile limite.

Prin **Adoptă un liceu** s-a creat o altfel de legătură între profesori - elevi - reprezentanți firme - părinți. Toți cei implicați în acest proiect sunt buni prieteni, s-au cunoscut mult mai bine unii pe alții, și-au schimbat părerile unii despre alții și au devenit o adevărată echipă. Este o mare bucurie și onoare pentru noi că am fost adoptați în cadrul acestui proiect.

În concluzie, prin proiectul „Adoptă un liceu” și cu ajutorul celorlalte proiecte derulate de școală, în parteneriat cu comunitatea locală dorim ca, Liceul Tehnologic Auto să devină un model pentru alte instituții de învățământ din zonă și educația elevilor noștri să fie la standarde europene.

Notă: *Referatul prezintă un exemplu de bună practică în colaborarea școală – familie – comunitate care este în curs de desfășurare în Liceul Tehnologic Auto Craiova și nu necesită bibliografie.*

INVATAMANTUL ROMANESC LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Muraru Alina Ionela,
Școala Gimnazială Sodomeni, Pașcani, Iași*

Situația actuală a sistemului de educație

După cum indică numeroase rapoarte, performanțele actuale ale sistemului de învățământ din România sunt nesatisfăcătoare în contextul european, iar implicațiile economice ale unui sistem de educație îmbunătățit ar fi multiple. România ar putea urma exemplul reformelor de succes ale altor sisteme internaționale de educație pentru a atinge standardele europene în 6 ani.

Conform numeroaselor rapoarte, performanțele actuale ale sistemului de învățământ din România sunt nesatisfăcătoare, atât după standardele naționale cât și cele internaționale. În timp ce câțiva elevi de top obțin punctaje foarte mari la testele naționale și internaționale și tot ei plasează România printre primele țări din lume la olimpiadele internaționale, un număr foarte mare de elevi, 40-50% din total, nu reușesc să îndeplinească baremele minime la examenele naționale sau la evaluările internaționale. În aceste condiții, putem afirma că sistemul oficial de învățământ nu oferă un nivel corespunzător de educație, echitabil distribuit. Conform clasamentelor făcute în urma testelor PISA, România se situează printre țările cu un sistem de învățământ sub medie, ceea ce este echivalent cu nivelul 2 pe o scară realizată de compania McKinsey&Co cu 5 trepte – 1 (slab), 5 (excelent).

Efectele unui sistem de educație îmbunătățit

Efectele unui sistem de educație performant sunt multiple. Ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean. De asemenea, creșterea nivelului educației în România este necesară pentru a face față schimbării cerințelor pe piața muncii.

În consecință, îmbunătățirea sistemului de educație duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. Mai mult decât atât, educația poate reduce riscul manipulării politice, comerciale și religioase, întărind democrația și implicarea civică.

Lecții de la cele mai performante sisteme internaționale de educație

O analiză McKinsey a 20 de sisteme educaționale naționale care au reușit să își îmbunătățească semnificativ performanțele, obținând rezultate mai bune la nivel internațional, a identificat patru caracteristici comune în reformele de educație:

- (1) atragerea și menținerea cadrelor didactice de calitate, care sunt pasionate de ceea ce fac și care au înțeles responsabilitatea practicării acestei meserii la un nivel performant;
- (2) îmbunătățirea practicilor educaționale folosite direct în școli;
- (3) asigurarea formării unor echipe de conducere de calitate ;
- (4) stabilirea ca obiectiv național reușita fiecărui elev.

În cazul acestor sisteme, deși existența unui nivel suficient de finanțare este un factor important, acest aspect nu poate rezolva în sine problemele ce țin de performanța educațională. Există diferențe semnificative între rezultatele unor sisteme de învățământ cu același nivel al cheltuielilor publice.

De exemplu, diferența dintre un profesor de calitate înaltă și unul de calitate mai slabă justifică în 3 ani până la 53 de puncte procentuale dintre diferențele în rezultate ale elevilor care pornesc de la un nivel mediu echivalent cu 50% . De asemenea, 91% dintre studiile care au analizat impactul reducerii mărimii unei clase asupra rezultatelor elevilor au arătat faptul că acest aspect nu are un impact semnificativ sau are un impact negativ asupra performanței elevilor, aceasta din urmă fiind preponderent influențată de diferențele dintre calitatea profesorilor care sunt responsabili de acele clase.

În cazul celor 20 de sisteme educaționale analizate care au demonstrat o îmbunătățire semnificativă, reforma sistemului de învățământ conform caracteristicilor menționate s-a efectuat într-o perioadă de șase ani. Modernizarea și ridicarea calitatii educației în școala românească la nivelul standardelor europene. Educația devine esențială în modelarea viitorului sporind șansele de a apropia viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor. J. Dewey consideră că „școala nu pregătește pentru viață, este însăși viața”.

În contextul reformei educaționale din țara noastră, cunoștințele, mai exact, conținuturile instructiv-educative, nu mai sunt elementul central al activităților de proiectare didactică la macronivel. Din dorința de a asigura, atât pe planul discursului teoretic, cât și pe cel al praxisului educațional, o reală și o semnificativă deplasare de accent de pe dimensiunea informativă pe cea formativă a procesului de învățământ, actuala abordare curriculară nu mai centrează acțiunea educațională pe conținuturi, ci pe formarea de competențe educaționale complexe. În contextul educațional actual, „a ști” nu mai este un scop în sine, ci un factor intermediar care asigură premisele pentru „a ști să faci”, „a ști să fii” și „a ști să devii”.

Omul devine om numai prin educație, dar “educația la rândul ei trebuie să se silească să urmeze mersul naturii, oricât de departe ne-ar conduce”. (Pestalozzi)

Modernizarea și ridicarea calității învățământului românesc la nivelul standardelor educaționale europene, mereu reînnoite, cer o examinare atentă și mereu actualizată în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene. Eficiența actului educativ este dată de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare.

Școala are rol primordial în asigurarea educației copiilor. Educația este o acțiune care se realizează, în școală dar și în societate. Colaborarea între toți factorii educaționali, în primul rând între școală și familie, este stridentă. Familia îi dă copilului primele informații despre lume înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar satisfacerii trebuințelor și dorințelor sale. ”Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii și profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii se menține toată viața”. (M. Golu) Familia este cea care mediază și condiționează comunicarea și interacțiunea cu celelalte componente sociale, în special cu școala. Analizând mai multe surse pot considera calitatea ca fiind: satisfacerea unor necesități; gradul de satisfacție; capacitatea de a îndeplini o trebuință corespunzătoare pentru a fi utilizată, și în conformitate cu cerințele cerute. Asigurarea calității înseamnă crearea încrederii că sistemul național de învățământ românesc răspunde așteptărilor, face ce trebuie, cheltuiește banul public în chip eficient și eficient. Elevul este beneficiar al învățării prin intermediul școlii, de aceea trebuie să i se identifice cu adevărat nevoile, interesele profesionale și personale, pentru a fi îndeplinite.

Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Ioan Cerghit afirmă: „Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă consideră că fixarea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte ea nu se opune în nici un fel inițiativei originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbogățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.”

Scopul învățământului de azi și dintotdeauna constă în dezvoltarea capacităților intelectuale ale elevilor, a capacității de a gândi, pentru a rezolva probleme, a înțelege, a inova, a lua decizii și a comunica eficient.

Pentru a atinge acest țel, școlile și clasele de elevi trebuie să ofere o atmosferă cât mai favorabilă dezvoltării gândirii, să încurajeze discutarea și exprimarea ideilor, convingerilor și rezolvarea de probleme. Școala devine astfel un centru de stimulare a gândirii și învățării, în care informația constituie catalizatorul gândirii în primul rând și nu punctul final al acesteia.

Menirea procesului de învățământ este să angajeze elevii în trăirea unor noi experiențe, organizate pedagogic, încât acestea să realizeze învățare. Procesul de învățământ se prezintă ca un

autentic act creator, constructiv, generator de noi comportamente, ceea ce conferă școlii semnificația unui grandios „laborator viu”, loc al unor ample și profunde metamorfoze umane, la nivel individual și de grup. În accepția învățământului contemporan, este modern tot ceea ce-l pune pe elev în situația de a învăța, pe cât posibil, prin efort propriu cu mobilizarea la maximum a capacităților sale.

Spre deosebire de învățământul tradițional, centrat pe cunoaștere, pe distribuirea cunoștințelor, în școala modernă procesul de învățământ se ridică mult deasupra nivelului simplei cunoașteri, simplei transmiteri și asimilări de cunoștințe.

Principala preocupare este acum de a face din funcția cunoașterii un element motor al dezvoltării gândirii, al formării atitudinilor și comportamentului, al promovării dezvoltării personalității elevului.

În accepția didacticii actuale, contextul psiho-social în care are loc învățarea, clasa de elevi, cu multitudinea interrelațiilor ei umane, constituie premisa unei vieți colective reale, încărcate cu atâtea elemente emulative și stimulative, care contribuie la dezvoltarea simțului datoriei, al răspunderii, al disciplinei, al respectului reciproc, al prieteniei și colegialității. Modernizarea învățământului impune regândirea fundamentală a tehnologiei didactice. Nu modernizăm făcând apologia metodelor moderne și respingând pe cele clasice, ignorând unele adevăruri clasice și preluând teze adesea neînțelese, aplicate trunchiat, neadecvat, nediferențiat. Tot secretul noilor orientări metodologice constă în capacitatea profesorului de a face din elev un colaborator activ în procesul asimilării cunoștințelor și a deprinderilor cerute de programa școlară - cum se exprima pedagogul V. Bunescu - de a-i orienta activitatea didactică în așa fel încât nimic - pe cât posibil - să nu i se pară de-a gata și să fie dirijat să cucerească cultura prin efort propriu.

Didactica actuală pune accentul pe mobilurile interioare, pe atitudinea activă, izvorâtă din interiorul elevului, pe activitatea din proprie inițiativă. Problema esențială de care depinde producerea învățării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învață în actul învățării.

Asigurarea calității reprezintă un mijloc puternic de ameliorare a eficienței educației. Principiul său cheie este acela că principalii actori din primele rânduri ale sistemului de învățământ - cum sunt profesorii și alți factori de la nivelul școlii (elevi, părinți, comunitatea) - sunt responsabili pentru îmbunătățirea performanțelor educaționale.

Pe măsură ce se conturează consensul legat de faptul că asigurarea calității este o abordare puternică menită a ameliora educația și realizarea scopurilor educației în mod eficient, acest concept evoluează diferit în Europa, în funcție de principiile și prioritățile fiecărui sistem de învățământ.

ACTIVITĂȚI CREATIVE PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚEI DE EXPRIMARE SCRISĂ

*Prof. Rezeanu Ioana-Cătălina
Școala Gimnazială Traian, Craiova*

Îmi plac copiii – orice copil e un mic Picasso, sunt bulgări de creativitate. Întotdeauna mi-am întreținut partea aceea copilărească din mine, spune Francis Ford Coppola. La școală, profesorul este cel care își regăsește partea copilărească din el, dar în același timp, prin experiența dobândită, caută metode de a stimula creativitatea fiecărui elev-copil.

Activitățile creative pentru dezvoltarea competenței de exprimare scrisă urmăresc diversificarea experienței și a producțiilor scrise într-un spațiu de partajare și convivialitate. Pentru a demara un astfel de exercițiu, profesorul trebuie să inducă elevilor o atitudine pozitivă față de cuvinte, aceasta fiind posibilă printr-o abordare ludică și creativă, care să solicite imaginația, astfel încât dorința de a scrie să fie reală.

Activitățile pe care le putem întâlni în cadrul atelierului de redactare creativă sunt variate. Alegerea acestora depinde de vârsta, nivelul publicului vizat și de obiectivele stabilite de către profesor (redactare în versuri, proză, compuneri pe diverse teme...). Putem exemplifica următoarele activități:

- **Jocuri de cuvinte**

- **Cuvinte-valiză:** alăturarea de segmente preluate din cuvinte diferite. Exemplu: motel (*motor* și *hotel*): hotel construit pe străzile de mare circulație pentru găzduirea automobiliștilor.
- **Calambur:** joc de cuvinte asemănătoare ca formă, dar distincte ca sens. Exemplu: *Când nu-ți sună-n buzunare,/pătimizești de gălbinare" (galbini n-are)/Bună ziua, măi nea vere" (neavere)/Te găsește boala gălbînării și frigurile pungii, Anton Pann, Povestea vorbeii*
- **Cadavre exquis:** mai mulți participanți compun un text, adăugând fiecare un cuvânt diferit, respectând un model prestabilit. După ce este scris cuvântul, se îndoiește hârtia (sub formă de acordeon), astfel încât următorul să nu știe ce a scris cel dinainte. Vor rezulta propoziții fabricate prin alăturarea fortuită de cuvinte. Exemplu de regulă: substantiv, adjectiv, verb, complement, prepoziție, substantiv.
- **Anagrame:** schimbarea ordinii literelor unui cuvânt, unei fraze pentru a crea un nou cuvânt, o nouă frază. Exemplu: George Coșbuc a publicat articole sub pseudonimul C. Boșcu, din numele Călinescu a rezultat anagrama *E un clasic*.
- **Acrostih:** poezie în care literele inițiale ale fiecărui vers, citite pe coloană, formează un nume de persoană, un titlu al unei opere etc. Exemplu:

Acolo unde pământul

Crește cu fiecare

Rădăcină firul vorbeii

Osemintele toamnei

Stau închise-n bolovani

Țărână cu miez de istorie

Întinată doar de uitare

Humă eram de fapt și noi, oamenii. (Autor necunoscut)

- **Jocuri literare (Imi amintesc, îmi place, nu-mi place ...)**
- **Jocuri de memorie și logice (Jurnalul de călătorie, acrostih-ul)**

Elevii lucrează pas cu pas structurile limbii: de la cuvânt la frază. Putem începe astfel printr-un exercițiu de compunere de cuvinte-valiză și să ajungem la texte mai importante precum redactarea unui jurnal de călătorie, de amintiri, de experiențe diverse.

Pentru a stimula scrierea, profesorul poate propune diferite mijloace didactice de stimulare: texte literare autentice, reviste de actualitate, texte publicitare, fotografii, cântece, clipuri video etc. Prezentarea și observarea unui text suport permit familiarizarea cu textul literar și îmbogățirea cunoștințelor socioculturale. Acesta poate folosi și drept model de scriere, activitatea începând într-o manieră încrezătoare. Însă, utilizarea unui text-model nu împiedică elevii să își realizeze sarcinile în mod original. Atelierul de creație este un loc al imprevizibilului, nu se așteaptă, așadar, obținerea unui rezultat în conformitate cu modelul propus, fapt ce este precizat elevilor încă de la începutul ședinței. Pe de altă parte, profesorul permite și încurajează folosirea sistematică a dicționarului, exersându-se astfel și folosirea acestui tip de document. Elevii vor dobândi deprinderea de a se servi de acest prețios instrument nu doar pentru a căuta cuvinte necunoscute, ci și pentru a verifica ortografia cuvintelor, pentru a găsi sinonime, cuvinte care rimează etc.

Rolul profesorului este fundamental. De acesta depinde participarea elevilor, organizați în ateliere de lucru, la activitatea propusă. Acesta conduce jocul și caută situații de scriere motivante, adaptate nivelului elevilor. Diferitele activități creative vor fi inițial prezentate sub forma unui joc: *O să ne jucăm prin crearea de cuvinte noi* (cuvinte-valiză); *Vă propun un joc interesant de creație: redactarea unui poem pornind de la prenumele vostru* (acrostih). Modul în care este prezentată sarcina de lucru trebuie să suscite curiozitatea elevului. Noțiunea de descoperire este matricea principală a activității de exprimare scrisă deoarece întărește motivația elevilor.

Bibliografie

- BAUDE J. M., *Pédagogie de l'expression et de la créativité*, Paris, VUIBERT, 2004.
- CERGHIT, I., *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
- GIRBOVEANU, M. et al., *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*, București, 1981.
- <http://asl.univ-montp3.fr/UE11/egervais.pdf>, studiu de caz privind exprimarea scrisă, pagină consultată pe 30 noiembrie 2014.

TESTELE PISA

*Prof. Vădeanu Georgeta, Liceul „Matei Basarab”, Craiova
Prof. Vădeanu Liviu, „Liceul Traian Vuia”, Craiova*

De câțiva ani școala românească aplică acel tip de evaluare internațională a elevilor – testele Pisa. În lucrarea de față mi-am propus o prezentare a acestor teste.

Definirea competențelor în contextul Programului OECD-PISA

Programul pentru evaluarea internațională a elevilor (*Programme for International Student Assessment – OECD – PISA*) este o evaluare standardizată la nivel internațional, inițiată și proiectată împreună de țările membre OECD și de un număr în creștere de țări partenere, nonmembre, cu scopul de a măsura disponibilitatea elevilor de 15 ani de a face față provocărilor societății cunoașterii, vieții active pe piața globală a muncii sau parcursului educațional ulterior.

În acest studiu comparativ, vârsta de 15 ani a elevilor evaluați este aleasă deoarece reprezintă, pentru majoritatea țărilor OECD, dar și a țărilor non-membre, un moment apropiat de finalul învățământului obligatoriu. Acest lucru permite măsurarea unora dintre competențele-cheie dobândite în principal prin educația formală, dar și pe căile non-formală și informală, în bună măsură.

În PISA, conceptul de „competențe” operaționalizează definițiile din *The European Framework of Key Competences for Lifelong Learning*, unde acestea sunt proiectate astfel: „[...] o combinație de cunoștințe, deprinderi și atitudini adecvate contextului. Competențele-cheie sunt cele de care toate persoanele au nevoie pentru dezvoltarea și împlinirea personală, pentru cetățenie activă, pentru incluziune socială și pentru angajabilitate”. Cele opt competențe-cheie stabilite de cadrul de referință european sunt:

- (1) Comunicarea în limba maternă
- (2) Comunicarea în limbi străine
- (3) Competența matematică și competențe de bază în științe și tehnologie
- (4) Competența digitală
- (5) A învăța să înveți
- (6) Competențele sociale și civice
- (7) Simțul inițiativei și antreprenoriat
- (8) Conștientizare și exprimare culturală

Sunt importante de remarcat două lucruri esențiale: 1. în viziunea cadrului de referință, toate cele opt competențe-cheie sunt considerate a avea o importanță egală, întrucât fiecare contribuie în mod specific la construirea unei vieți pline de succes în societatea cunoașterii; 2. celor opt competențe-cheie li se alătură un număr de teme cu un caracter transversal, urmărite de-a lungul întregului cadru de referință: gândirea critică, creativitatea, inițiativa, rezolvarea de situații problemă, evaluarea riscurilor, luarea deciziilor, managementul constructiv al sentimentelor.

Aceste teme joacă un rol esențial în arhitectura tuturor celor opt competențe-cheie, primind ponderi și atenție variabile în diferite sisteme educaționale.

Programul OECD - PISA își asumă o abordare extinsă a evaluării cunoștințelor, deprinderilor și atitudinilor care definesc unele dintre cele opt competențe-cheie – cele care fac obiectul evaluării elevilor de 15 ani în acest studiu comparativ – ce reflectă schimbările curente din sistemele educaționale. Unul dintre elementele inovatoare ale programului PISA este faptul că evaluarea transgresează modul în care cunoștințele, deprinderile și atitudinile sunt abordate în școală (în special, la nivelul curriculumului), PISA urmărind modul în care acestea sunt utilizate, sunt puse în practică în situații similare celor întâlnite în viața de zi cu zi, punând astfel în valoare modul în care participanții la evaluare sunt, de fapt, abilitați, către finalul învățământului obligatoriu, pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

PISA consideră că deprinderile dobândite până la vârsta de 15 ani reflectă abilitatea elevilor de a continua să învețe de-a lungul întregii vieți, prin aplicarea a ceea ce au învățat în școală și în afara acesteia, evaluându-și propriile alegeri și luând decizii personale în legătură cu opțiunile lor.

Pentru a instrumenta această viziune, procesul de evaluare, condus împreună de țările participante, aduce la un numitor comun interesele de politică educațională ale țărilor participante, prin aplicarea expertizei științifice, atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

PISA combină evaluarea unor arii cognitive specifice domeniului, precum citirea / lectura, matematica și științele, cu informații despre mediul de proveniență al elevilor, despre modul în care aceștia abordează procesul de învățare, despre percepțiile lor cu privire la mediul în care învață și despre familiarizarea lor cu computerul.

PISA se constituie ca o parte importantă a unui program continuu al OECD de monitorizare a rezultatelor învățării și de raportare pe baza indicatorilor educaționali, anunțat prima dată în publicația anuală a OECD, *Education at a Glance*, la începutul anilor '90. OECD a construit un set de indicatori ai resurselor umane și financiare investite în educație, precum și ai modului în care operează sistemele educaționale. PISA a luat naștere datorită necesității de a obține informații sistematice și demne de încredere privind *rezultatele educaționale* din diferite țări, în special privind evaluarea capacităților elevilor. Deoarece este parte a unui program continuu de raportare, unul dintre scopurile PISA este de a **monitoriza tendințele performanței de-a lungul timpului**.

PISA operează în cicluri de testare, prima administrare fiind în anul 2000, când au participat 43 de țări. În 2003, la a doua administrare, au participat 41 de țări, în 2006, la cea de-a treia administrare, au participat 57 de țări, iar în anul 2009 au participat 65 de țări (31 țări OECD și 34 țări partenere). La PISA 2012 sunt anunțate a participa 69 de țări OECD și țări partenere.

Din perspectiva istoriei participării noastre la PISA se remarcă faptul că România a făcut parte inițial din grupul de 11 țări denumit PISA+, asociat țărilor OECD care au administrat testarea în anul 2000 România a participat, de asemenea, la administrarea testării în 2006, prin ambele etape obligatorii, pretestarea din 2005 și administrarea propriu-zisă din 2006, și la ciclul de testare din 2009, cu pretestarea din anul 2008 și administrarea propriu-zisă din anul 2009.

Printr-o nouă reglementare specifică, de tipul hotărârii de guvern, a fost luată decizia participării și la ciclul de testare PISA 2012.

Caracterul de „**program de testare**” al PISA este dat de structura ciclică a investigației, stabilită a se derula la un interval de trei ani, începând cu anul 2000. Este evaluată, așadar, capacitatea tinerilor de 15 ani de a-și utiliza cunoștințele și capacitățile dobândite pe parcursul școlarității obligatorii pentru a face față provocărilor vieții adulte, de a participa pe deplin la viața socială și economică și de a învăța continuu, pe tot parcursul vieții. Aceasta implică faptul că PISA **nu investighează modul de performare a unui anumit curriculum școlar**, ci ceea ce **știu și pot face** elevii în mod real, practic, la finalul învățământului obligatoriu, precum și abilitatea lor de a reflecta activ asupra propriului proces de cunoaștere și asupra propriilor experiențe de învățare.

În cadrul PISA sunt investigate **cunoștințele, deprinderile de bază și atitudinile** pentru trei mari domenii: citire / lectură, matematică și științe (engl. *reading literacy, mathematical literacy și scientific literacy*), așa-numitele *alfabetizări la citire / lectură, la matematică și la științe*.

Domeniile de evaluat sunt definite în următorii termeni: **conținutul** sau **structura cunoștințelor** pe care elevii trebuie să le dobândească în fiecare domeniu; **procesele** necesar a fi performate; **contextele** în care sunt aplicate cunoștințele și competențele vizate.

Pentru fiecare domeniu se construiește câte o scală continuă pe care sunt reprezentate prin scoruri atât nivelurile individuale de performanță, cât și distribuția performanțelor populației testate. **Important este faptul că nu există un singur scor-limită care să diferențieze între cei „alfabetizați funcțional” și cei „nealfabetizați”, ci performanțele celor testați sunt definite prin serii succesive de grade de stăpânire a domeniului respectiv.** Complementar domeniului cunoașterii testat cu precădere în fiecare ciclu de evaluare, metodologia de evaluare adoptată în PISA sintetizează și date și informații privind atitudinile și abordarea, de către elevi, a învățării ca proces.

Fiecare administrare PISA are în vedere toate cele trei domenii investigate, pe rând devenind, fiecare, „domeniu principal” și, respectiv, „domeniu secundar”. Astfel, în 2000, domeniul principal a fost citirea / lectura, în 2003 matematica, în 2006 științele, în 2009 din nou citirea / lectura, în 2012 din nou matematica, iar în 2015 din nou științele.

În PISA există o abordare inovativă a atitudinilor elevilor față de domeniul principal investigat în respectivul ciclu: întrebările / itemii care au în vedere aceste aspecte au fost contextualizate / contextualizați în partea cognitivă a testării – broșura elevului. Aproximarea itemilor de atitudine de cei cognitivi a făcut posibilă urmărirea unor arii specifice, cu accent pe interesul elevilor pentru studiul științelor, de exemplu în PISA 2006, și pe modul în care aceștia percep investigația științifică. Rezultatele elevilor sunt, apoi, asociate cu factorii de mediu educațional. În PISA 2009, spre exemplu, broșura cognitivă completată de fiecare participant la testare este finalizată printr-un scurt chestionar privind lectura pentru școală, în care se solicită respondenților informații despre frecvența lecturii diferitelor tipuri de texte și despre frecvența diferitelor sarcini de lucru în context școlar.

Definiția PISA a deprinderilor de bază la Citire / lectură (cultura lecturii, alfabetizarea la citire / lectură, înțelegerea textului scris – engl. *reading literacy*, fr. *comprehension de l'écrit*) urmărește: „Alfabetizarea la citire / lectură reprezintă înțelegerea, utilizarea și reflectarea asupra textelor scrise, cu scopul de a-și atinge propriile obiective, de a-și dezvolta cunoștințele și potențialul și de a participa în societate.”

Descrierea domeniului de referință Citire / lectură se realizează prin operaționalizarea variabilelor situaționale (conform *Cadrului European Comun de Referință a Limbilor* – CECR, utilizat ca bază de lucru pentru construirea acestui domeniu).

Situațiile de lectură sunt descrise astfel:

(1) Citirea / Lectura pentru uz privat (personal):

- realizată pentru satisfacerea intereselor individuale, atât practice, cât și intelectuale;
- include lectura pentru menținerea sau pentru dezvoltarea contactelor personale;
- conținuturile includ scrisori personale, ficțiune, biografii și texte informative citite din curiozitate, ca parte a activităților de loisir sau de recreere;
- în mediul electronic, include e-mail-urile personale, mesajele și blogurile sub formă de jurnal.

(2) Citirea / lectura pentru uz public (public):

- realizată pentru a participa la activitățile sociale;
- include utilizarea documentelor oficiale, a informațiilor despre evenimentele publice;
- sarcinile de lucru sunt asociate cu contactele mai mult sau mai puțin anonime cu ceilalți, includ bloguri de tip forum, website-uri de știri și informații publice, atât *on-line*, cât și *off-line*.

(3) Citirea / lectura pentru muncă (ocupațională):

- realizată pentru a face față sarcinilor de citire / lectură de la locul de muncă;
- include sarcini caracteristice activităților de muncă, strâns legate de realizarea sarcinilor imediate;
- include evaluarea disponibilității elevilor de 15 ani pentru a accesa piața muncii;
- ex. de sarcini de lucru ocupaționale: căutarea unui loc de muncă, la secțiunea anunțuri specifice, dintr-un ziar, sau *on-line*;
- sarcinile de lucru tipice sunt adesea numite „*reading to do*” (a citi pentru a face).

(4) Citirea / Lectura pentru educație (educațională):

- realizată pentru dobândirea informației ca parte a unei sarcini de învățare mai mari;
- materialele nu sunt alese de cititor, ci sunt indicate de profesor. Conținutul este de obicei construit în mod special cu scopul de a instrui;
- sarcinile de lucru tipice sunt cele identificate de obicei ca „*reading to learn*” (a citi pentru a învăța).

Se observă că în testele PISA există o abordare inovativă a atitudinilor elevilor față de domeniul principal investigat în respectivul ciclu: întrebările / itemii care au în vedere aceste aspecte au fost contextualizate / contextualizați în partea cognitivă a testării – broșura elevului. Aproximarea itemilor de atitudine de cei cognitivi a făcut posibilă urmărirea unor arii specifice, cu

accent pe interesul elevilor pentru studiul științelor, de exemplu în PISA 2006, și pe modul în care aceștia percep investigația științifică. Rezultatele elevilor sunt, apoi, asociate cu factorii de mediu educațional. În PISA 2009, spre exemplu, broșura cognitivă completată de fiecare participant la testare este finalizată printr-un scurt chestionar privind lectura pentru școală, în care se solicită respondenților informații despre frecvența lecturii diferitelor tipuri de texte și despre frecvența diferitelor sarcini de lucru în context școlar.

Bibliografie:

- *The Key Competences for Lifelong Learning – A European Framework* reprezintă o anexă a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului, din 18 decembrie 2006, privind competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, ce a fost publicată în *The Official Journal of the European Union*, la 30 decembrie 2006/L394
- (http://eur-ex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/l_394/l_39420061230en00100018.pdf).
Recomandarea este unul dintre rezultatele activității comune a Comisiei Europene și a Statelor Membre în cadrul Programului *Education and Training 2010*. Acest program a reprezentat cadrul integral pentru cooperarea în domeniul politicilor pentru educație și formare în perioada respectivă și a fost conceput pornind de la obiective agreate de comun acord, indicatori și *benchmark-uri*, de inter-învățare și de diseminare a bunelor practici.
- Rapoartele tehnice ale administrărilor PISA din ciclurile de testare 2000, 2006 și 2009 pot fi consultate pe website-ul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, www.edu.ro, precum și pe website-ul CNEE, la link-ul www.rocnee.ro. Prezentarea competențelor abordate în ciclurile de testare la care a participat România este realizată în prezentul material utilizând rapoartele tehnice la care se face trimitere, rapoarte realizate de Centrul Național PISA
- Pentru ciclul de testare 2006, referințele includ: OECD (2006) *The OECD Programme for International Student Assessment*. Publicație OECD, download de pe: www.pisa.oecd.org; Adams, Ray; Wu, Margaret (editori) (2002). *PISA 2000 Technical Report*. Paris, Publicație OECD. 322 p. ; OECD (2006) *Assessing Scientific, Reading and Mathematical Literacy. A Framework for PISA 2006*. Publicație OECD. Pentru primul ciclu de testare, referințele includ: OECD (2000 a) *Knowledge and Skills for Life. First Results from the OECD Programme for International Student Assessment (PISA) 2000*. Publicație OECD, 323 p.; OECD (2000 b) *Knowledge and Skills for Life. First Results from the OECD Programme for International Student Assessment (PISA) 2000. Executive Summary*. Publicație OECD, 23 p.

STANDARDELE EUROPENE ȘI DREPTUL COPILULUI LA EDUCAȚIE...

*Prof. Mihaela Carmen Popa,
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

În conformitate cu politicile educaționale, Comisia Europeană colaborează cu țările UE pentru dezvoltarea sistemelor de educație școlară, însă fiecare țară este responsabilă de organizarea și conținutul sistemelor sale de educație și formare.

Comisia Europeană colaborează cu țările membre pe probleme de interes comun și sprijină eforturile depuse la nivel național prin două mijloace principale:

- cu factorii de decizie de la nivel național pentru a-i ajuta să dezvolte politicile și sistemele de educație școlară, colectând și furnizând informații și analize și încurajează schimbul de bune practici în materie de politică prin grupuri de lucru tematice.
- Prin programul Erasmus+, investește anual milioane de euro în proiecte care promovează schimburile între școli, dezvoltarea școlară, educația personalului din școli, stagiile și multe altele.

În acest sens s-au identificat următoarele domenii prioritare:

- toți elevii trebuie să obțină competențele de care au nevoie, inclusiv la citire și matematică. În acest scop vor fi modernizate programele școlare, materialele didactice și sistemele de evaluare a elevilor; fiecare elev trebuie să beneficieze de un învățământ de înaltă calitate, inclusiv copiii migranți.
- educația preșcolară trebuie să fie accesibilă unui număr mai mare de copii, trebuie acordat un sprijin mai consistent elevilor cu nevoi speciale pentru o mai bună integrare a acestora în școlile cu regim normal și trebuie redusă rata abandonului școlar.
- cadrele didactice, directorii de școli și formatorii de cadre didactice trebuie să beneficieze de un sprijin sporit prin proceduri eficiente de selecție și recrutare și prin programe de formare profesională.

Deși la nivel teoretic și declarativ politicile educaționale ale Comisiei Europene se regăsesc în cele ale statelor UE, nu în toate țările, inclusiv în România, funcționează sau se aplică, în beneficiul copiilor.

Cu toții am întâlnit "n" cazuri de minori maltratați și exploatați, și cărora li se refuză dreptul la educație. Spunem de obicei, „e vorba și de sărăcie” și, totuși...

Legea 272 / 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului specifică în art. 28 și art. 29 că „*orice copil are dreptul la educație. Educația trebuie să pregătească copilul pentru viață, să-i dezvolte respectul pentru drepturile omului și să-l formeze în spiritul înțelegerii, păcii și toleranței*”. De asemenea, Convenția drepturilor copilului specifică „*copilul are dreptul la educație care să-i permită dezvoltarea, în condiții nediscriminatorii, a aptitudinilor și personalității sale*”.

O cercetare realizată în perioada mai-iunie 2005 de către firma de cercetare ISRA Centre Market Research, pe un eșantion reprezentativ de părinți cu vârste între 25 și 35 de ani și elevi cu vârste între 9 și 12 ani din mediul urban și rural, în cadrul campaniei "Drepturile copiilor sunt lege!", desfășurată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC) în cadrul Programului Phare 2002, a urmărit sondarea nivelului de cunoaștere a drepturilor copilului, reglementate prin Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și a scos în evidență faptul că minorii cunosc mai multe lucruri despre drepturile lor decât adulții.

Una dintre principalele concluzii ale cercetării a fost și că, în timp ce copiii consideră că părinții sunt primii responsabili de creșterea și dezvoltarea lor, adulții sunt de părere că principalii responsabili sunt instituțiile statului. Părinții și copiii au declarat că au ca surse principale de cunoaștere a drepturilor copilului emisiunile de știri și reclamele TV. Pentru copii, o altă sursă importantă a fost reprezentată de informațiile primite la orele de Educație Civică de la școală.

Părinții au menționat ca programe sau reclame TV în care au fost prezentate situații de încălcare a Drepturilor Copilului:

- reportaje despre lupte între copii (planificate și arbitrate de către adulți),

- reportaje despre abuzuri asupra copiilor din grădinițe,
- reclama TV cu un covor bătut (metaforă pentru un copil bătut),
- reclama TV pentru dreptul la educație al copiilor rromi,
- reclama TV pentru dreptul copiilor orfani de a avea o familie/ de a fi protejați "Casa de copii nu e acasă!" și altele.

În practica educațională ne punem deseori întrebarea: „**Ce așteaptă elevul de la profesorul sau învățătorul său?**”. Așteaptă foarte multe! Așteaptă să fie bun și blând în relațiile cu ei, să fie drept, să-i trateze ca pe niște oameni mari, să-i facă să fie apropiați de el, să le fie cel mai apropiat prieten, căruia să-i poată destăinui toate secretele, și bune, și rele, fără rețineri. În relația învățător – elev, esențială a fost și rămâne însă și problema **prest**anței, a **autorității sale**. Această relație stabilă în cadrul cuplului educativ se deosebește de orice tip de relație, prin poziția specifică a celor doi membri ai săi. Avem o mare răspundere morală față de copiii care ne sunt încredințați ca elevi. Atitudinea și strădaniile noastre vor avea efecte deosebit de importante asupra procesului maturizării copilului. Unul dintre principalii factori care contribuie la angajarea copilului în activitatea de învățare este **exemplul** pe care îl poate desprinde din însăși viața și comportarea învățătorului său. Învățătorul este pentru elev **modelul** pe care îl imită. Nu există elev care să nu caute să își imite profesorul în atitudini, gesturi, ticuri, îmbrăcăminte, etc. Se spune că meseria de dascăl este dificilă nu din cauza laturii științifice, ci din cauza celei metodice, pedagogice.

Pentru a avea succes în această activitate privind protecția drepturilor copilului, dascălul trebuie să aibă atât **competențe cognitive, relaționale, cât și comportamental-atitudinale**. El trebuie să îndeplinească standardele de performanță ce se fundamentează pe un sistem de principii care exprimă concepția actuală asupra conținutului specific al profesiei didactice, asupra calităților unui bun pedagog, dar și privind sistemul protecției și promovării drepturilor copilului.

Prin urmare, **dreptul la educație-un drept fundamental al copilului**, ca să fie respectat, trebuie ca dascălul, în special profesorul diriginte sau învățătorul, să cunoască foarte bine realitatea clasei sale, problemele cu care se confruntă fiecare școlar, modul în care părinții se implică activ în asigurarea protecției sale sociale și educaționale.

În mod concret, dreptul la educație, din perspectiva **relației dascăl-elev centrată pe colaborare și comunicare** vizează următoarele direcții de acțiune:

- atunci când se iau decizii, în privirile copiilor nu apar sentimente de nemulțumire;
- elevii vin cu drag în jurul profesorului/ învățătorului, dorind să comunice cu el;
- nu comentează notele sau calificativele obținute;
- comportamentul copiilor este civilizată;
- situația la învățătură este bună și foarte bună;
- elevii își apără dascălul în fața unor afirmații nedrepte și incorecte făcute de alte persoane;
- elevii respectă cu strictețe îndrumările și recomandările profesorului/ învățătorului;
- în vacanțe, elevii mențin diverse forme de comunicare cu educatorul lor;
- rezultatele testelor de opinie scot în evidență relația afectivă dintre cei trei factori implicați;
- părinții vin la ședințe și fac aprecieri pozitive asupra activității desfășurate în clasă.

În concluzie, **responsabilitățile și direcțiile de acțiune ale profesorului/ învățătorului privind exercitarea drepturilor la educație** sunt determinate de modul în care acesta se implică activ și responsabil în cunoașterea fiecărui elev, printr-o cooperare permanentă cu familia, cu specialiștii și reprezentanții comunității sociale de referință, cu atribuții în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului.

BIBLIOGRAFIE

1. Miftode V., *Tratat de metodologie sociologică*, Editura Lumen, Iași, 2003
2. Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
3. www.atentie.info/meniu/articol
4. www.copilul.ro
5. http://ec.europa.eu/education/policy/school/index_ro.htm

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC LA CALITATE EUROPEANĂ

*Prof. Silaghi Daniela, Liceul „Matei Basarab”, Craiova
Prof. Manta Larisa, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Craiova*

Învățământul în România este gratuit și își propune să îndeplinească scopuri multiple incluzând pregătirea elevilor pentru viața activă, pentru viitoarele lor cariere, sprijinirea dezvoltării lor ca buni cetățeni ai țării, crearea unei game largi de cunoștințe cu aplicabilitate în viitor, dar și cunoștințe cu caracter general. Actorii procesului de educație – elevii și profesorii -, deși au același ideal educațional au viziuni diferite asupra calității învățământului. Dacă majoritatea elevilor sunt mulțumiți de calitatea procesului educațional, majoritatea profesorilor știu ca mai au de muncit pentru a ajunge la calitatea unui învățământ de standarde europene.

Calitatea procesului educațional nu este un concept ușor de definit, cu toate acestea, am putea spune că este rezultatul interacțiunii dintre cadrele didactice, elevi și mediul instituțional de învățare. Asigurarea calității în învățământ implică un mediu de învățare în care conținutul programelor școlare, oportunitățile de învățare și facilitățile sunt adecvate scopului.

Ridicarea performanțelor educaționale și a învățământului românesc la nivel european se face în concordanță cu adoptarea standardelor europene de calitate.

Standardele se definesc ca practici convenite și acceptate pentru asigurarea calității în învățământ și care trebuie să fie luate în considerare și respectate de către toți cei implicați, pentru toate tipurile de oferte educaționale din învățământ. Liniile directoare explică de ce standardul este important și modul în care acesta poate fi implementat. Ele stabilesc bune practici ce trebuie adoptate și aplicate în domeniile relevante de către actorii implicați în asigurarea calității. Implementarea bunelor practici se va face în mod diferit în fiecare unitate școlară.

Standardele și linii directoare pentru asigurarea calității cuprind:

1. Politici pentru asigurarea calității. Potrivit standardului, instituțiile școlare trebuie să aibă o politică pentru asigurarea calității care este publică și este parte a managementului strategic. Actorii interni trebuie să dezvolte și să implementeze această politică prin intermediul unor structuri și procese adecvate, implicând în același timp și actori externi.
2. Programele școlare. Programele școlare trebuie proiectate în așa fel încât să atingă obiectivele pentru care au fost create.
3. Învățarea, predarea și evaluarea centrate pe elev. Programele școlare oferite elevilor vor încuraja elevii să aibă o participare activă în procesul de învățare.
4. Personalul didactic. Conform standardului, instituțiile trebuie să se asigure de competența cadrelor lor didactice și de continuarea lor perfecționare.
5. Evaluarea. Potrivit standardului, evaluarea se va face sub cele trei forme ale sale:
 - Predictivă (inițială), la începutul unui nou ciclu, sau a unei teme noi
 - Formativă (continuă) la fiecare lecție sau temă nouă
 - Sumativă (finală) la sfârșitul unui ciclu sau a unui capitol.

Evaluarea se va face astfel încât să se minimizeze erorile de evaluare și în așa fel încât rezultatele să reliefeze clar cunoștințele dobândite de către elevi. Deși se spune că învățământul românesc nu se ridică la standardele europene, ne mândrim cu rezultatele deosebite ale elevilor români la olimpiadele și concursurile internaționale.

METODE ȘI TEHNICI INTERACTIVE

*Prof. Lazar Mariana
Liceul „Matei Basarab”, Craiova*

Învățarea interactivă reprezintă o metodă de acumulare practică a informației, cu sprijinul unor instrumente interactive. Prin utilizarea unor metode, tehnici, procedee care să-l implice direct pe elev în activitate, să-i stimuleze gândirea, creativitatea, interesul pentru instruire, elevul devine din obiect al învățării un subiect activ, coparticipant la propria-i formare.

Strategiile didactice interactive promovează o învățare activă, implică o colaborare susținută între elevi și profesor. Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor generale și specifice. Proiectând și realizând activități de predare-învățare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunța cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta competențele.

Spre deosebire de învățarea tradițională, pasivă, învățarea interactivă se bazează pe activități care implică analiza, sinteza și evaluarea.

Argumentele folosirii metodelor interactive de lucru sunt următoarele:

- ✓ **Învățarea se bazează pe experiența personală.**
- ✓ **Învățarea este centrată pe elev.**
- ✓ **Învățarea este personalizată pentru fiecare elev.**

Avantajele folosirii metodelor interactive :

- stimulează participarea activă și deplină, fizică și psihică, individuală, colectivă a elevilor în procesul învățării;
- mobilizează energiile elevilor, îi fac să urmărească cu interes și curiozitate activitatea de învățare ;
- dezvoltă imaginația, înțelegerea, memoria;
- pun accentul pe procesul de cunoaștere și nu pe produsele cunoașterii;
- dezvoltă capacitatea de a cerceta ,de a investiga ;
- dezvoltarea gândirii critice;
- dezvoltarea creativității;
- dezvoltarea capacității de relaționare a participanților;
- îi implică active în propriul proces de învățare.
- Cultivarea spiritului participative.

Principiile care stau baza construirii *strategiilor didactice interactive* sunt:

- ✓ Elevii își construiesc propriile înțelesuri și interpretări ale instruirii;
- ✓ Scopurile instruirii sunt discutate, negociate, nu impuse;
- ✓ Sunt promovate alternativele metodologice de predare – învățare – evaluare;
- ✓ Sarcinile de învățare vor solicita informații transdisciplinare și analize multidimensionale ale realității;
- ✓ Evaluarea va fi mai puțin criterială și mai mult reflexivă, integrând metode alternative de evaluare;

Folosirea metodelor active reprezintă garantul unei învățări de calitate la disciplina Istorie , pentru că oferă elevilor posibilitatea să aplice și să sintetizeze cunoștințele în variate moduri, să dezvolte conduite bazate pe toleranță, respect și acceptarea diversității. Ele au un rol formativ,

formează și dezvoltă competențe funcționale, de tipul abilităților de prelucrare, sistematizare, restructurare și utilizare practică a cunoștințelor.

Bibliografie:

- Cergit I. Metode de învățământ , 1997, E.D.P.
- Oprea C. *Strategii didactice interactive* , 2006 E.D.P.
- Păcurari Olimpia, *Strategii Didactice inovative*, Editura Sigma, București ,2003
- Stoica A. – *Evaluarea curentă și examenele*. Ghid pentru profesori, București, Editura ProGnosis

ABORDĂRI ALE EDUCAȚIEI PENTRU CETĂȚENIA DEMOCRATICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN

*Prof. Florentina Iagăru,
Liceul Teoretic „Tudor Arghezi” & Liceul ”Matei Basarab”, Craiova*

Noile educații reprezintă cel mai pertinent răspuns al sistemelor educative actuale la imperativele problematicei lumii contemporane care trebuie, în același timp, să răspundă și să corespundă unor necesități de ordin socio-pedagogic bine conturate.

Ca parte integrantă a noilor educații, educația pentru democrație este menită să răspundă provocărilor unei lumi în permanentă schimbare în care reperatele tradiționale se estompeze sau se modifice continuu.

Ca prioritate națională, educația trebuie să adopte conținuturi diverse, metodologii axate pe punerea în lumină a creativității individuale, spiritul antreprenorial, acestea fiind o premisă a capacității de adaptare ulterioară pe piața muncii a actualilor elevi.

În sensul armonizării relațiilor interumane ale elevilor, atât în cadrul grupurilor școlare cât și în societate, în ansamblul ei, educația pentru democrație a acestora are ca priorități declarate cultivarea valorilor democratice în spiritul libertății, egalității, toleranței, respectului reciproc și a solidarității.

Pornind de la această premisă, educația pentru democrație are ca finalitate practică formarea unor generații viitoare de cetățeni care să participe activ la dezvoltarea socială a țării noastre în dublu sens, fiind un factor și o resursă de progres spiritual și moral, deci integrându-se în societate, dar fiind și subiect integrator și formator, la rândul lor, de opinie și de atitudini.

În cadrul școlii, se urmărește încurajarea comportamentului participativ, trecerea de la achiziția pasivă la acțiunea de transformare, prin modelare a gândirii și a comportamentului elevilor în sensul pregătirii lor pentru a inova, a fi independenți, a fi stimulați în a-și dori să interacționeze cu factorii sociali și a-și asuma responsabilități.

Astfel, educația pentru democrație are ca principal obiectiv formarea unui cetățean activ, capabil să se implice în organizarea, conducerea și asumarea responsabilă a propriilor acțiuni ca și în modelarea acțiunilor celor din jurul său în concordanță cu valorile democrației europene.

Această abordare în școală a educației pentru democrație va avea drept urmare directă consolidarea unei atitudini responsabile față de comunitatea locală, statală și cea europeană. Tinerii zilelor noastre dovedesc, în contextul internațional destul de instabil, o mare capacitate de adaptare, și, în condițiile în care aceștia au la îndemână mijloacele necesare prin care să-și facă ideile cunoscute și să le poată aplica, contribuind la edificarea unei societăți democratice, își pot asuma calitatea de cetățeni activi.

Participarea la viața școlii lor, a comunității sau a unei asociații, poate oferi tinerilor experiența de care au nevoie, odată cu care vine și încrederea în sine care-i poate impulsiona de a investi mai mult în viitor, în dezvoltarea lor personală, în viața publică pe plan național și apoi la scară europeană.

Dimensiunea europeană a activității tinerilor va avea drept consecință directă stimularea creativității lor, permițând compararea și schimbul în plan practic, recunoașterea națională și europeană a acțiunilor întreprinse la nivel local sau regional, a participării tinerilor în viața societăților democratice.

Într-o Europă lărgită, ce cuprinde peste 75 de milioane de persoane între 15 și 25 de ani, tinerii își revendică statutul de cetățeni europeni, conștienți că aceasta implică atât drepturi cât și obligații. Drepturile cu privire la accesul liber pe piața muncii, în condițiile egalității de șanse presupun însă și o masivă și conștientă investiție în educarea și formarea tineretului, bogăția pe termen lung a societăților noastre, și garantul edificării Europei viitoare în concordanță cu obiectivul Consiliului European de la Lisabona, respectiv transformarea Europei într-o „economie bazată pe cunoaștere, cea mai competitivă și cea mai dinamică din lume“.

Conturarea unui cadru propice apariției și dezvoltării unei atitudini democratice a tinerilor europeni este fundamentată pe prevederi ale tratatelor U.E. care permit, prin diversele acțiuni comunitare inițiate, participarea activă a acestora în sectoare de activitate care au o influență pozitivă asupra lor, cum ar fi : accesul pe piața muncii, lupta împotriva excluderii sociale, educația și formarea profesională, lupta împotriva discriminării sociale sau rasiale, libera circulație a persoanelor, cetățenia europeană, protecția mediului înconjurător, protecția consumatorului, lupta împotriva sărăciei, liberul acces la tehnologiile de informare.

Receptivitatea tinerilor în folosirea tehnologiei va putea rezolva, în viitor, una din piedicile participării ca cetățeni activi a tinerilor, știut fiind că aceștia își doresc mai mult decât o simplă informare, respectiv asocierea lor la elaborarea efectivă a conținuturilor, nu doar la diseminarea lor, respectându-se bineînțeles principiul democratic al egalității accesului.

Un atu al educației pentru democrație, îl constituie și optica tineretului care agreează introducerea, pe lângă educația tradițională, formală, a acelor aspecte neformale ale educației și formării profesionale, punând accentul pe mobilitate și voluntariat, din păcate, puțin susținute financiar.

În concluzie, toți factori educativi trebuie să se coordoneze și să conlucreze pentru a-i încuraja, prin metode variate, pe tinerii aflați azi încă pe băncile școlii, să contribuie activ la integrarea lor în cadrul valorilor fundamentale promovate de Uniunea Europeană, să aibă dorința și să-și formeze abilități de înțelegere și toleranță interculturală, să-și aducă aportul la apărarea drepturilor omului, la lupta împotriva rasismului și a xenofobiei, la dezvoltarea solidarității interumane, la susținerea spiritului antreprenorial, a inițiativei deschise și a creativității umane, ca și la promovarea cooperării între tinerii statelor spațiului comunitar.

În ciuda piedicilor inerente oricărui început, s-au creat la noi în țară condiții propice în care viitoarele generații de tineri se vor putea afirma ca fiind solidari, responsabili, activi și toleranți, și în care cetățenia europeană a tinerilor români se va transforma din deziderat în realitate.

Bibliografie

- Cezar Bârzea, Educația pentru cetățenia democratică
- Constantin Cucoș, Psihopedagogie, Educația și provocările lumii contemporane, Editura Polirom, Iași, 1998
- Marin Stoica, Pedagogie și psihologie, Ed. Ghe. Alexandru, Craiova, 2001

PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT CA PROCES DE COMUNICARE

*Prof. Ristea Georgiana Elena,
Liceul Teoretic "Tudor Arghezi", Craiova*

Procesul de învățământ este, prin excelență, un proces de comunicare, între cadrul didactic și elevi având loc un permanent schimb de mesaje al căror scop principal este realizarea (atingerea) unor obiective pedagogice, în condiții optime (adică la un nivel de performanță cât mai înalt, dar cu cheltuieli minime de energie fizică și nervoasă, de timp).

Problematica referitoare la comunicarea interumană în general este abordată îndeosebi în manualele și tratatele de management, dar și în lucrări speciale (1). Comunicarea didactică poate fi definită ca un schimb de mesaje, cu conținut specific, între cadru didactic și elevi. Scopul comunicării didactice este multiplu:

- transmiterea și asimilarea informației;
- rezolvarea de probleme;
- formarea unor capacități, convingeri, sentimente și atitudini ;
- adoptarea unor decizii referitoare la strategiile didactice, tehnici de învățare, orientare școlară și/sau profesională etc.;
- evaluarea rezultatelor etc.

Pentru a fi eficientă, comunicării didactice i se cer anumite calități:

A. Ale profesorului:

- *claritatea mesajelor;
- *precizia acestora (evitarea formulării ambigue);
- *utilizarea unui limbaj adecvat și accesibil elevilor (potrivit nivelului lor de înțelegere, corespunzător vârstei);
- *structura logică a mesajelor transmise;
- *prezentarea interesantă a materiei predate;
- *asigurarea unui climat adecvat comunicării.

B. Ale elevilor:

- *să aibă capacitate de concentrare (pentru a putea recepționa și înțelege mesajul profesorului);
- *să posede cunoștințele anterioare necesare învățării care urmează;
- *să fie motivați pentru a învăța (în general și la un anumit obiect de studiu, în particular);
- *să cunoască limbajele utilizate de profesor (sau de calculator, în cazul instruirii asistate de acesta) ș.a.

Între obstacolele care apar mai frecvent în comunicarea didactică menționăm:

- supraîncărcarea (determinată de criza de timp, dar și de dorința unor cadre didactice de a nu omite lucruri importante);
- utilizarea unui limbaj încifrat, inaccesibil (sau greu accesibil) elevilor;
- dozarea neuniformă, în timp, a materialului predat;
- starea de oboseală a elevilor/studentilor sau indispoziția cadrului didactic;
- climatul tensionat sau zgomotos.

Pentru perfecționarea comunicării didactice, este necesară cunoașterea și respectarea unor reguli de către profesori, între care menționăm:

- vorbirea corectă, deschisă și directă (care previne sau reduce distorsiunea mesajelor);
- încurajarea feedback-ului din partea elevilor (pentru a cunoaște în ce măsură mesajele transmise au fost corect recepționate și înțelese);
- ascultarea atentă, răbdătoare și încurajatoare a mesajelor primite din partea elevilor, concomitent cu efortul de a înțelege exact sensul acestor mesaje;
- folosirea mai multor forme de comunicare didactică pentru același tip de mesaje (de regulă, orală și vizuală, concomitent);
- repetarea mesajelor mai complexe.

Dacă trebuie să le comunice unor elevi decizii, institutorii vor avea grijă să facă acest lucru după o pregătire prealabilă a celor vizați, cu tactul necesar și, în orice caz, să explice, să argumenteze (să motiveze, deci) decizia, pentru ca aceasta (bună sau rea) să aibă și o valoare educativă.

Toate acestea pledează pentru nevoia de aprofundare a problematicii comunicării în procesul de învățământ, sub diversele ei situații și aspecte.

În învățământul modern, stilul și conținutul raporturilor dintre educatori și elevi sunt puternic influențate de mijloacele didactice prin care se realizează funcția informațională a învățământului. Mijloacele moderne (audio-vizuale) schimbă ansamblul funcțiilor pedagogice ale educatorului. Profesorul este degrevat de o parte dintre sarcinile sale de comunicare a informației științifice de către mijloacele moderne; el devine astfel disponibil pentru realizarea mai eficientă a altor obligații pedagogice: poate să observe și să îndrume mai degajat activitățile independente ale elevilor, să-i sprijine în consolidarea cunoștințelor.

Profesorul se transformă astfel dintr-un „mentor” a toate știutor într-un partener cu mai multă experiență care participă alături de elevii săi la dezbaterile unor probleme științifice de actualitate.

Bibliografie

- Cucuș, C., Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 1998.
- Galperin P. Studii de psihologia învățării, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.
- Ionescu M., Radu L. (coord.), Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 1995.

CONCEPTUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Iulian Stanica, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj
Prof. Valerica Manolache, Școala Gimnazială Apele Vii, Dolj*

În societatea contemporană, dinamică și mereu în transformare, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reinnoite, completate, adaptate, iar concepția de educație regândită și modernizată. Au apărut noi educații ca: educația civică, educația morală și religioasă, educația estetică, educația pentru pace și cooperare etc.

Menirea noastră ca dascăli este nobile, dar și grea. Omul needucat nu este în stare să patrunde în resorturile intime ale existenței sale biologice și nu poate admite răspunderile față de viața prezentă și viitoare. "Noi credem și declarăm că fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge la un anumit nivel și a se putea păstra la un nivel acceptabil de învățare. [...] Sistemele educaționale ar trebui proiectate și programele educaționale implementate în așa fel încât să țină seama de marea diversitate a copiilor."

Din perspectiva aderării României la U.E., educația și învățământul se află în fața unei mari provocări: creșterea importanței acordate disciplinelor științifice și tehnice prin revizuirile generale ale conținuturilor, stabilirea unor legături mai strânse cu viața, pentru integrarea într-un spațiu al științei și cercetării europene.

Pentru a sublinia importanța pe care România o acordă integrării în U.E., la 28 ianuarie 2005, la București, a fost inaugurat "Anul european al cetățeniei prin educație."

Fiecare disciplină de studiu trebuie să implementeze în conștiința elevilor dorința "de a trăi și învăța în democrație" pentru ca să se realizeze dialogul intercultural și comunitar în societatea românească actuală.

Conștientizarea complicației vârstei adolescenței face ca astăzi tineretul să fie una din temele majore ale anxietății sociale, impunând conținuturi educaționale curriculare și mai ales extracurriculare.

Democratizarea relațiilor sociale în contextul european actual determină școala să perceapă elevul ca pe un individ cu drepturi, care trebuie protejat în virtutea vulnerabilității sale.

Colaborarea între cadrele didactice de diferite specialități permite un parteneriat eficient între școală și comunitatea locală, având drept scop educația bazată pe cunoaștere și adevăr, creșterea încrederii membrilor societății în fața educativă a școlii.

Lumea contemporană, fragmentată economic și politic, cultural și religios are două alternative:

- coexistența pașnică prin colaborare și cooperare în temeiul solidarizării pentru atingerea scopurilor comune: bunăstare, pace etc.

- stabilirea unor relații armonioase în cadrul comunităților din U.E.

În căutarea forțelor capabile să favorizeze coeziunea și identitatea U.E., problema rolului public al religiei europene este deosebit de importantă.

Pluralismul religios, reprezentat de confesiuni și religii ce se deosebesc filosofic, dogmatic și liturgic, dar care au și elemente comune: credința în Dumnezeu, nemurirea sufletului, perfectibilitatea ființei umane prin valorile sacre, contribuie la climatul de pace din lume prin toleranță religioasă.

Realizarea în școală a unei culturi sau a unei conduite religioase a elevilor este posibilă și necesară.

Formarea tinerilor prin sistemul de învățământ se cere a fi multidirecțională și polivalentă. Cum școala pregătește sistematic individul în perspectivă intelectuală, morală, civică, estetică, igienică etc., componenta religioasă se adaugă acestora în mod firesc, organic, urmărindu-se complementaritatea și continuitatea de ordin instructiv și formativ. Contează ca aceste laturi ale

educației să fie vizate nu în chip concurențial, ci ca un demers educațional global, integrator, realizat cu profesionalism și responsabilitate de către întreg personalul didactic.

Într-o perioadă de disoluție a reperelor morale, educația religioasă poate aduce un suflu nou în ceea ce privește aspectele relaționale, comportamentale la nivel individual sau social. Morala de tip religios poate umple un gol sau ne poate ajuta să depășim anumite sincope de orientare existențială.

Valorile religioase au virtutea de a aduce oamenii laolaltă, de a crea legături durabile, de a solidariza și cimenta unitatea grupală, comunitară. Identitatea unei comunități se exprimă și prin îmbrățișarea unor valori religioase comune ce sunt adoptate și exprimate în mod liber.

Relația dintre religie și educație se actualizează diferit, de la țară la țară, politicile școlare puse în act reglementând prezența și ponderea educației religioase în programele școlare.

O analiză comparativă, între diferitele politici școlare europene, poate conduce la o serie de concluzii:

- în multe țări europene (mai puțin Franța), educația religioasă este inclusă în curriculum școlar, punându-se accent mai ales pe elementele valorice și pe reverberațiile acestora în dezvoltarea personalității;
- religia are un caracter obligatoriu și nu este percepută, prin maniera în care se predă, ca fiind contrară libertăților și drepturilor cetățenești;
- educația religioasă apare de cele mai multe ori alături de educația morală, fiind predate într-un mod comun sau separat.

Educația pentru toleranță religioasă deschide perspectiva formării omului din mileniul III, ea având ca obiective:

- asimilarea cunoștințelor referitoare la alte confesiuni și religii;
- cunoașterea specificului doctrinar și liturgic al altor confesiuni;
- formarea culturii necreștine și consolidarea culturii creștine;
- susținerea și respectarea căsătoriilor mixte.

Din acest motiv consolidarea conștiinței și conduitei tolerante se bazează pe familie, școală, biserică, asociații religioase, mass-media, internet etc.

Apartenența oamenilor la spațiile culturale, lingvistice, religioase diferite este și trebuie să fie mobilul înțelegerii și colaborării pentru triumful păcii în lume.

Procesul educativ trebuie conceput astfel încât elevii să prețuiască propria moștenire națională, să primească contribuțiile originale ale oricărei națiuni la civilizația modernă, pregătind profesorii și elevii să înțeleagă valoarea diversității caracterelor și a independenței de spirit.

Educația interculturală este un subiect de actualitate, care vine în întâmpinarea unor realități sociale și politice ce se manifestă în prezent în întreaga Europă și nu numai. Fenomenul emigrării este una din consecințele împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, iar rezolvarea problemelor generate de acest fenomen se află în atenția ambelor părți.

Educația multiculturală propune procese pentru a permite descoperirea relațiilor mutuale și surmontarea barierelor, are legături strânse cu alte filozofii educaționale, ca educația pentru drepturile omului, educația antirasistă, educația împotriva prejudecăților, educația pentru o cetățenie democratică, etc.

Bibliografie

1. Cucos, C. – “Pedagogie”, Ed. Polirom, Iasi, 1996;
2. Cristea, S. – “Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului”, EDP, București, 1994;
3. “Declarația de la Salamanca, Spania, 7-10 iunie, 1994”, UNESCO (sursa: Internet);

AMELIORAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMANIA

*Prof. Udrea Constantinescu Narcisa Mihaela
Liceul Tehnologic "Ghenuță Coman", Vaslui*

Învățământul reprezintă una dintre pârgھیile principale într-o societate modernă. Învățământul de azi produce oamenii de mâine. Este esențial așadar să acordăm o atenție sporită calității și eficienței învățământului românesc.

Acceptarea României ca stat membru al Uniunii Europene în 2007 a fixat noi valori, noi modele, noi standarde în toate domeniile. Calitatea de stat membru implică atât drepturi, cât și obligații. Toate acestea derivă din tratatele și legislația adoptate de Uniunea Europeană de la înființare până în prezent, asemenea oricărui alt stat membru al Uniunii Europene. Învățământul European a devenit astfel un model, un standard la care dorim să ne raportăm și noi.

Din nefericire, statisticile și rapoartele din ultimii ani arată că situația sistemului de învățământ din România nu este una mulțumitoare. Statisticile arată că în medie 55% dintre elevii români nu au promovat examenul de bacalaureat din 2011 și 2012, 30% au picat examenul de capacitate în 2012, în timp ce un raport al Băncii Mondiale din 2007 notează faptul că performanța României este mai slabă decât media țărilor din Europa și din Centrul Asiei, și considerabil inferioară țărilor din UE. România s-a situat pe locul 48 – sau în ultimele 30% de țări – conform rezultatelor PISA din 2009, în urma unor țări vecine precum Bulgaria sau Ungaria. Aceste rezultate slabe au o influență negativă asupra economiei României deoarece deși majoritatea acestor tineri au vârsta legală de a munci, ei nu vor putea ocupa un loc de munca.

De ce sunt statisticile atât de sumbre când noi auzim mereu la știri de elevi români care obșin locuri de top la olimpiadele școlare internaționale? Una dintre problemele majore ale sistemului de învățământ românesc o reprezintă problema polarității educației. În timp ce unii elevi foarte buni reușesc să obțină punctaje foarte mari la olimpiadele naționale și internaționale, plasând România printre primele țări din lume cu rezultate deosebite la concursuri internaționale, aproape jumătate nu reușesc să obțină punctajul minim la concursurile naționale sau internaționale. De exemplu, în iulie 2012 România s-a clasat pe locul I în Europa la olimpiada de matematică și pe locul 10 din 100 de țări din întreaga lume. Companii mari precum Microsoft au un număr mare de angajați români și continuă să angajeze tineri români. În acest caz, problema o constituie probabil, sistemul de învățământ care nu oferă un nivel corespunzător de educație, iar aceasta nu este oferită în mod echitabil. Majoritatea acestor realizări par a fi rezultatul muncii individuale a fiecărui individ combinată cu influența unui profesor bun mai degrabă decât rezultatul unui sistem de educație eficient. Ca dovadă a acestui lucru, se poate menționa faptul că niciuna dintre universitățile din România nu se poate clasa în topul celor 500 cele mai bune universități din lume.

Un sistem de învățământ îmbunătățit are efecte benefice atât imediate cât și de lungă durată. Printre acestea se pot enumera: dezvoltarea economică, îmbunătățirea sănătății, diminuarea criminalității, întărirea democrației, etc. Un nivel de educație superior ar aduce avantaje populației active din punct de vedere economic, întrucât mulți oameni care vor să muncească trebuie să învețe să facă față schimbărilor de pe piața muncii. Câteva beneficii ar fi: reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. Mai mult decât atât, educația poate reduce riscul manipulării politice, comerciale și religioase, întărind democrația și implicarea civică.

Între învățământul românesc și cel care se practică în multe țări din Europa există diferențe masive. Sistemul românesc de învățământ se poate ameliora doar dacă suntem dispuși să învățăm de la cei care au reușit în acest domeniu. Un studiu efectuat asupra celor mai performante 20 de sisteme de învățământ naționale care au reușit să își îmbunătățească semnificativ rezultatele arată că există câteva caracteristici comune în reformele pe care aceste state le-au adoptat. Printre acestea pot fi enumerate: atragerea și menținerea cadrelor didactice de calitate, îmbunătățirea practicilor

educaționale folosite direct în școli, asigurarea formării unor echipe de conducere de calitate și stabilirea ca obiectiv național reușita fiecărui elev.

Bineînțeles că există și alți factori care pot influența negativ performanțele elevilor. De exemplu, este știut faptul că rezultatele în educație depind și de investiții, iar bugetul anual alocat de România pentru sistemul de învățământ este mult mai mic decât al celorlalte țări din Uniunea Europeană. Un alt factor negativ îl reprezintă clasele cu un număr prea mare de elevi. De asemenea, trebuie luat în calcul nivelul diferit de instruire, de cunoștințe și de informații pe care îl au elevii din același colectiv. O altă problemă esențială pentru mulți dintre profesori o reprezintă manualele școlare neadecvate cerințelor europene actuale.

Totuși, aplicarea măsurilor enumerate mai sus ar aduce o îmbunătășire chiar și în pofida acestor factori negativi. De exemplu, atragerea și menținerea cadrelor didactice de calitate. Pe parcursul timpului s-a constatat că plecând de la același punct, performanțele elevilor cresc sau scad în funcție de nivelul de pregătire al profesorului pe care îl au la clasă. De ce se întâmplă acest lucru? Deoarece este imposibil să avem absolvenți care să aibă competențele cerute de piața muncii dacă profesorii lor nu au cunoștințele necesare. Principiul “nimeni nu poate da ceea ce nu are” se aplică foarte bine în acest caz. Dacă ne dorim copii cu performanțe bune este necesar ca profesorii care le predau să fie bine pregătiți și selectați. În ultimii ani s-a observat o încercare de a face acest lucru prin ridicarea notei de promovare a unor examene importante din cariera unui profesor precum titularizarea sau definitivatul.

Pe de altă parte, cadrele didactice cu rezultate deosebite ar trebui “păstrate” și încurajate să rămână în sistem prin recunoașterea meritelor și printr-o recompensă salarială care să îi motiveze.

În concluzie, sistemul național de învățământ din România are nevoie urgentă de ameliorare. Există multe cauze care au și au avut o influență negativă, însă este timpul unor măsuri care să le redea românilor speranța și încrederea în propriile performanțe. Fără o colaborare strânsă între toți cei care alcătuiesc acest sistem, este greu de crezut că se poate aduce vreo schimbare. Până când cei care au putere de decizie vor lua măsurile necesare, fiecare cadru didactic are responsabilitatea de a se achita cu conștiințiozitate și cu dăruire de această nobilă însărcinare, și anume, aceea de a făuri viitorul generației pe care o are an de an în mâinile sale.

Bibliografie

<http://www.economist.com/blogs/easternapproaches/2012/08/>

http://ec.europa.eu/romania/eu_romania/index_ro.htm

<http://www.europuls.ro/old/societate-sp-1187835791/educaie-i-cultur/613-educaia-din-romania-la-standarde-europene-in-6-ani-este-oare-posibil>

<http://www.oecd.org/pisa/46643496.pdf>

FORMAREA INTERNAȚIONALĂ A ELEVILOR CA ASPECT AL EDUCAȚIEI NONFORMALE

*Prof. Minodora Stănculescu, CT.A.M. „C. Brâncuși”, Craiova
Prof. Claudia Uță, CT.A.M. „C. Brâncuși”, Craiova*

În ultimii zece ani, școala românească s-a înscris pe o traiectorie firească, de depășire a granițelor geografice și de lărgire a orizontului cultural și comunicațional.

Profesorii au reușit să iasă din tiparul unei lecții clasice, și să creeze o oră centrată pe elev, pe nevoile sale de învățare, dar mai ales, acolo unde se poate, de comunicare. Astfel elevii au posibilitatea de a se exprima, de a-și forma, afirma și dezvolta personalitatea și de a beneficia de experiențele altora, îmbogățindu-și bagajul de cunoștințe.

Acest lucru este cu atât mai util pentru copii în condițiile în care se desfășoară într-un cadru internațional. Indiferent că motivația pentru inițierea unei astfel de colaborări a fost dată de un spirit vizionar sau de dorința de aliniere la o tendință, rămâne de necontestat faptul că din ce în ce mai multe școli, din ce în ce mai mulți profesori, și din ce în ce mai mulți elevi sunt angrenați într-un proces de comunicare internațională.

Adolescentul din ziua de azi și-a extins orizontul de prieteni. Vecinii din fața blocului, corespondenții din celălalt colț al bătrânului continent, existenți sau virtuali, prietenii din zilele noastre țin legătura mult mai ușor, datorită tehnologiei avansate și a posibilităților multiple de comunicare. Aceasta se desfășoară sub diferite forme, de la scrisorile tradiționale adresate unor corespondenți din străinătate, până la schimburi de mesaje electronice prin intermediul adreselor de e-mail sau a diferitelor pagini de socializare.

În ceea ce privește comunicarea dintre elevii din mai multe țări, ea a căpătat amploare, și, datorită acestei evoluții rapide, a fost necesară denumirea și reglementarea acestui fenomen.

În acest sens a fost creat eTwinning. Ramură a programului Uniunii Europene numit Lifelong Learning Programme (Programul de Învățare pe tot Parcursul Vieții), acesta vizează colaborarea dintre școli din diferite țări europene prin intermediul mijloacelor informatice celor mai variate.

Elevii care aleg, sau sunt aleși să se implice în astfel de parteneriate fac schimb de informații pe diferite teme de interes comun cu alții ce vârsta lor sau care studiază materii asemănătoare. Ei folosesc Internetul și alte programe stabilite de comun acord de către parteneri în funcție de mijloacele tehnologice care se află la dispoziția lor, cu scopul de a afla cât mai multe despre subiectele care îi interesează.

Pentru facilitarea găsirii uneia sau mai multor școli partenere a fost creat o pagină specială de Internet (www.europeanschoolnet.org) care funcționează ca un motor de căutare. În momentul în care o școală hotărăște că dorește să se implice într-un astfel de parteneriat internațional, profesorul coordonator înscrie unitatea școlară respectivă pe acest site, unde oferta sa de colaborare este găsită de altele care se află în căutarea unor parteneri.

În urma discuțiilor preliminare, profesorii stabilesc de comun acord structura proiectului, temele abordate, mijloacele electronice, tehnologice și informatice care urmează să fie implementate, dar de acolo, cutia Pandorei este deschisă...

Frumusețea unui proiect eTwinning începe în momentul în care, odată stabilite detaliile de principiu, este implicat și elevul. Măguit de posibilitatea de a comunica cu adolescenți din alte țări, dar de vârsta lui și cu interese similare, acesta se implică în realizarea activităților, și, sub coordonarea profesorului, își dezvoltă abilitățile creative, propune teme, idei, soluții, lucrează în echipă, folosește în scop constructiv calculatorul și diferite programe specifice, și, nu de minimă importanță, o limbă străină de circulație internațională.

Din punctul de vedere al formării elevilor, aceștia sunt educați în spiritul comunicării internaționale. Sunt încurajați să lase deoparte prejudecățile legate de religie sau sex și să perceapă diferențele culturale ca pe un avantaj, în primul rând pentru ei.

În contextul actual, în care din ce în ce mai multe companii multinaționale își deschid filiale în țări ale Uniunii Europene, un tânăr care cunoaște aspecte legate de cultura internațională are șanse mari de angajare, și nu este niciodată prea devreme să învețe. De exemplu, prin derularea unui parteneriat de tip eTwinning cu o școală din Turcia, o țară diferită de România din mai multe puncte de vedere, elevii noștri s-ar putea familiariza cu aspecte culturale sau religioase care să faciliteze stabilirea unor relații de colaborare internațională, un atu important pentru viitorul lor profesional.

Avantajele elevilor în ceea ce privește folosirea calculatorului sunt și ele evidente. În condițiile unor tehnologii avansate, comunicarea prin intermediul scrisorilor tradiționale a devenit, poate din păcate, perimată, ele fiind înlocuite cu mesajele electronice sau instantanee transmise prin intermediul Internetului. Pentru obținerea de informații elevii folosesc motoarele de căutare disponibile și își dezvoltă abilitățile de sinteză și analiză, necesare pentru oferirea unor amănunte relevante pentru tema respectivă. Pentru schimbul de informații sunt folosite adresele de mail, elevii învățând să trimită un document ca atașament. Pentru crearea unor astfel de documente se face apel la diferite programe pe calculator, care dezvoltă creativitatea elevilor și le provoacă simțul estetic în vederea realizării unor materiale atractive.

Cât despre utilizarea unei limbi de circulație internațională în derularea proiectelor de tip eTwinning, aceasta este o condiție *sine qua non*. Engleza, franceza, germana, italiana sau spaniola, ca unele dintre cele mai vorbite și cunoscute limbi străine au meritul de a fi eliminat barierele geografice, dar mai ales lingvistice care existau între locuitorii diferitelor țări europene înaintea dezvoltării comunicării internaționale. Elevii sunt încurajați să se exprime într-o limbă străină, pentru a transmite informațiile pe care le au de comunicat. În plus, accentul se pune, bineînțeles, pe folosirea sa corectă, dar elevul nu trebuie descurajat în cazul în care face greșeli de exprimare, atâta timp cât înțelesul general al mesajului nu are de suferit. Privind partea bună a lucrurilor, greșelile pot reprezenta o dovadă a faptului că materialele în care au apărut au fost realizate într-adevăr de elevi, și nu de profesori.

Încurajarea exprimării este cu atât mai importantă dacă se are în vedere și realizarea unui schimb efectiv între elevii participanți la astfel de proiecte. Cum un parteneriat eTwinning se desfășoară în general cel puțin pe durata unui an școlar, este de presupus că după nouă luni de comunicare constantă, elevii au ajuns să se cunoască într-o oarecare măsură, fie doar și prin intermediul mijloacelor electronice. O întâlnire față în față ar putea fi privită, în consecință, ca cel mai palpabil rezultat final al unui astfel de proiect, ca o urmare firească a sa, și ar face ca elevii să fie bucuroși de faptul că s-au implicat.

Un avantaj deloc de neglijat pe care elevii îl obțin în urma participării la un proiect de colaborare internațională îl reprezintă dezvoltarea unor abilități sociale, mai ales cea de lucru în echipă, cu tot ce implică acest lucru. Pentru stimularea creativității sunt încurajate activitățile desfășurate împreună cu alți elevi, ceea ce face ca la sfârșitul duratei unui astfel de parteneriat aceștia să fie capabili să negocieze, să-și argumenteze opiniile, să accepte puncte de vedere diferite sau să ajungă la un compromis cu ceilalți membri ai echipei.

Obiectivele unui parteneriat eTwinning sunt în general aceleași, variațiile fiind determinate de tema aleasă și de modalitățile de lucru stabilite de comun acord.

Un prim obiectiv ar fi stabilirea unor relații de prietenie între elevi. Aceștia sunt formați în spiritul unei comunicări deschise cu tineri de vârsta lor, care împărtășesc aceleași interese ca și ei, și a depășirii prejudecăților legate de sex, confesiune, orientare politică. Se dezvoltă în același timp toleranța față de cei care par diferiți dintr-un punct sau altul de vedere, și se implementează ideea că fiecare poate învăța de la celălalt pentru a se îmbogăți pe plan spiritual și nu numai.

Un al doilea obiectiv al unui parteneriat de acest fel este familiarizarea cu moduri de viață diferite. Cu ajutorul profesorului coordonator, și prin prisma curiozității înnăscute, elevii iau contact cu realități noi, pe care, prin comunicarea cu corespondenții lor, ajung să le înțeleagă și să le aprecieze la adevărata valoare.

Un al treilea obiectiv este cel de sensibilizare a participanților în ceea ce privește propria cultură. Activitățile de prezentare a propriei țări, localități, istorii, au rolul de a face cunoscute

subiecte de mândrie pentru elevul respectiv. Chiar și conștient de lipsurile sau părțile negative ale vieții într-un anumit loc, acesta va încerca să prezinte lucrurile într-o manieră cât mai atrăgătoare, evidențiind mai curând aspectele pozitive. Astfel se dezvoltă un sentiment de mândrie pentru ceea ce avem totuși de oferit unui străin.

De cealaltă parte se află obiectivul de largire a orizonturilor culturale. În răspuns la prezentarea făcută de reprezentanții României, de exemplu, elevii din școala parteneră vor face și ei „reclamă” orașului și țării respective. Astfel elevii români vor afla informații noi despre localități sau obiective turistice pe care poate că altfel nu ar fi avut ocazia să le cunoască. În plus, este bine cunoscut faptul că elevii asimilează mai ușor și mai corect informații pe care le-au adunat ei sau pentru obținerea cărora au făcut ceva, ei putând astfel, bravând, să spună că au fost în locurile respective.

Vârstele care se constituie în grupul țintă a parteneriatelor de tip eTwinning variază între 9 și 19 ani, corespunzătoare perioadei dintre începutul studierii unei limbi străine și finalul ciclului liceal. Fiecare dintre ciclurile de învățământ se poate dovedi pretabilă la un proiect de colaborare internațională, atâta timp cât activitățile avute în vedere sunt potrivite cu caracteristicile de vârstă și dezvoltare intelectuală a elevilor.

Activitățile și materialele realizate pe durata parteneriatului pot fi făcute publice în două feluri. Pe de-o parte, produsele finite ale proiectului (prezentări în PowerPoint, desene, colaje, ilustrate, materiale promoționale) pot fi expuse în cadrul unei expoziții în școală sau la sediul unuia dintre partenerii sociali ai școlii sau parteneriatului, pentru a dovedi faptul că proiectul s-a desfășurat cu adevărat. Pe de altă parte, tot ce înseamnă parteneriat eTwinning se regăsește pe pagina de Internet special concepută în acest scop (www.etwinning.net), unde există o secțiune dedicată proiectelor. Aceasta conține un spațiu comun pentru postarea materialelor produse de către elevi în timpul proiectului și oferă posibilitatea creării unui blog, pentru urmărirea progreselor înregistrate.

Acestea sunt doar câteva aspecte ale realizării unui proiect care formează elevii pentru viitor. Bineînțeles că există și dificultăți în derularea în bune condiții ale unui eTwinning, care țin de posibilitățile tehnice, informatice sau de resursele umane implicate. Dar, având în vedere beneficiile evidente care pot fi obținute în urma participării la un astfel de parteneriat, se poate spune că aceasta este o activitate care formează tinerii pentru viitor.

Bibliografie:

Resurse electronice:

<http://en.wikipedia.org/wiki/ETwinning>

<http://www.etwinning.net/en/pub/index.htm>

<http://www.etwinning.ro/>

Experiența personală

IMPORTANȚA PLATFORMELOR DE ELEARNING PENTRU O ȘCOALĂ MODERNĂ

*Prof. Trandafir Ileana
Liceul „Matei Basarab”, Craiova*

Internetul devine, pe zi ce trece, arbitrul accesului la educație și cultură, iar forma cea mai potrivită de a veni în întâmpinarea nevoilor de cunoaștere și formare continuă este eLearning.

În sens larg, prin eLearning (sau e-learning) se înțelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele tehnologiei informației și comunicării. Termenul, preluat din literatura anglo-saxonă, a fost extins de la sensul primar, etimologic, de învățare prin mijloace electronice, acoperind acum aria de intersecție a acțiunilor educative cu mijloacele informatice moderne.

Definit astfel, mai mult ca e-education, aria semantică a conceptului e-learning interferează și se suprapune pe o multitudine de termeni ce surprind varietatea experiențelor didactice ce pot beneficia de suport tehnologic: instruire asistată/ mediată de calculator, digital/ mobile/ online learning/ education, instruire prin multimedia etc. Sub denumirea de software didactic/ educațional, o gamă largă de materiale electronice (pe suport digital/ multimedia) sunt dezvoltate pentru a simplifica procesul de educație: hărți, dicționare, enciclopedii, filme didactice, prezentări în diverse formate, cărți (e-books), teste, tutoriale, simulări, software ce formează abilități, software de exersare, jocuri didactice etc. Computerul și materialele electronice/ multimedia sunt utilizate ca suport în predare, învățare, evaluare sau ca mijloc de comunicare (pentru realizarea unor sarcini individuale).

În sens restrâns, eLearning reprezintă un tip de educație la distanță, ca experiență planificată de predare-învățare organizată de o instituție ce furnizează imediat materiale într-o ordine secvențială și logică pentru a fi asimilate de elevi într-o manieră proprie. Mediarea se realizează prin noile tehnologii ale informației și comunicării - în special prin Internet. Internetul constituie atât mediul de distribuție al materialelor, cât și canalul de comunicare între actorii implicați.

În momentul de față eLearning presupune: evaluarea pre-învățare necesară în vederea stabilirii vitezei de parcurgere a programei și a nivelului potrivit, exerciții care conduc la interacțiune și dinamizează învățarea, întrebări care presupun diferite tipuri de răspunsuri în vederea testării cunoștințelor, simulări în care se folosesc cunoștințele dobândite, discuții on-line cu mentori care pot răspunde unor întrebări care apar pe măsura parcurgerii cursului, timp real de acces la diferite tipuri de resurse (cărți, articole etc.), evaluări pe parcurs pentru a determina nivelul de înțelegere și asimilare a materialului parcurs.

Platforma **wikispaces** poate fi folosită pentru a construit un spațiu de învățare, în care atât cadrul didactic cât și elevii să creeze și să posteze conținut, informații, mesaje. **Wikis** sunt pagini web editate individual sau de grupuri în care pot fi prezentate informații sub formă de fișiere, documente, imagini sau trimiteri la alte site-uri. Un wiki poate fi creat la adresa www.wikispaces.com.

Wikispaces oferă o soluție de eLearning cu o interfață prietenoasă, un instrument valoros pentru educație. Este o platformă mondială, utilizată nu doar în Universități, ci și în licee, școli gimnaziale, de profesori independenți și chiar de părinții elevilor. Operarea facilă asupra paginilor, a conținuturilor acestora (adăugare, modificare, ștergere) promovează o utilizare democratică de către elevi, chiar și de către cei cu mai puțină experiență în utilizarea Internetului sau a calculatorului.

Potențialul pedagogic al acestor pagini constă în creșterea implicării elevilor, a stimulării interesului față de problemele abordate. Elevii sunt încurajați să contribuie cu idei de calitate, pentru a rezista exigenței colective. Wiki asigură un format multimedia al paginilor realizate, prin includerea de text, grafice, animație îndeplinind o serie de funcții ca: sistem de compoziție de grup, mediu de discuții, bază de informații, sistem de email și instrument pentru colaborare. În acest fel,

proiectele dezvoltate cu ajutorul acestei platforme sunt mult mai complexe decât cele realizate într-o manieră clasică, fără implicarea instrumentelor informatice.

Sistemul promovează imaginea profesorului ca modelator de personalități, care lucrează într-o manieră particulară cu fiecare elev pentru a-l ajuta să dobândească deprinderile și cunoștințele ce îl interesează, al profesorului care moderează discuțiile și activitățile într-o manieră gândită să-i ajute pe elevi să colaboreze pentru a atinge în mod colectiv obiectivele propuse (de ex. pentru un proiect).

Această soluție utilizată pentru creșterea interesului elevilor față de lecțiile predate este modernă, este o metodă de lucru ușoară pentru elevi, ei putând gestiona simplu aplicația deoarece nu este nevoie de utilizarea unui editor Web sau de cunoașterea limbajului HTML, iar actualizarea paginilor, care se prezintă sub forma unor WebBlog-uri, poate fi făcută de la orice calculator conectat la Internet.

Am constatat, de asemenea, utilitatea în activitatea didactică a blogurile și a sistemului de documente puse la dispoziție de Google prin Google Drive. Acesta este un serviciu de stocare online a fișierelor, prezentat pentru prima dată publicului pe data de 24 aprilie 2012, de către ca o extensie a Google Docs. Utilitatea lui se remarcă datorită posibilității de a edita online fișiere de tip document, prezentări, foi de calcul și de asemenea formulare, care pot sta la baza unor chestionare online utilizate cu ușurință în evaluare.

Fără a pretinde exclusivitate, învățământul virtual oferă noi oportunități de instruire și de comunicare, devenind din ce în ce mai popular. Printre particularitățile acestuia, care îi conferă multe avantaje, pot fi amintite: presupune o motivație clară și existența unui set de deprinderi din partea elevilor; activitatea profesorilor este mai laborioasă, însă materialele dezvoltate pot fi reutilizate ulterior; conduce la o schimbare radicală a modului de lucru, a sistemului de parcurgere a informației și a procedurilor de memorare; facilitează schimbul de opinii, cunoștințe și evaluarea în timp real a informațiilor însușite de elevi.

Învățământul românesc traversează o perioadă de detașare de stilul tradițional de predare, elevilor actuali fiindu-le necesare modalități flexibile de lucru, materiale didactice moderne, adjuvante ingenioase de canalizare a atenției. Platforma eLearning oferă un cadru pentru dezvoltarea și utilizarea de materiale și metode moderne de lucru la diverse discipline, dar și de adoptare a unei pedagogii care stimulează creativitatea.

Bibliografie :

- Olimpius Istrate – „Educația la distanță. Proiectarea materialelor”, Editura Agata, 2000;
- Mihaela Brut– „Instrumente pentru e-learning”, Editura Polirom, 2006;
- Carmen Holotescu – „Ghid eLearning”, Editura Solness, 2004;
- www.elearning.ro și alte resurse online

EFECTELE UNUI SISTEM DE EDUCAȚIE ÎMBUNĂTĂȚIT

*Prof. Blagu Matilda
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Conform wikipedia cuvântul **educație** derivă din substantivul „educatio” care înseamnă creștere, hrănire, cultivare. Educația are sarcina de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale.

Educația este un tip particular de acțiune umană, o intervenție sau direcționare, o categorie fundamentală a pedagogiei.

Platon definea educația ca fiind „arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele.” Aristotel, în lucrarea sa „Politica”, considera că „educația trebuie să fie un obiect al supravegherii publice, iar nu particulare”.

Johann Amos Comenius, în lucrarea sa „Didactica magna”, considera că la naștere, natura înzestrează copilul numai cu „semințele științei, ale moralității și religiozității”, ele devin un bun al fiecărui om numai prin educație. Rezultă că în concepția sa, educația este o activitate de stimulare a acestor „semințe”, și implicit, de conducere a procesului de umanizare, omul ”nu poate deveni om decât dacă este educat”.

Pentru pedagogul englez din secolul al XVII-lea, John Locke, educația se prezintă sub forma unei relații interpersonale de supraveghere și intervenție ce se stabilește între „preceptor” (educator) și copil (viitorul „gentleman”).

Filosoful german Immanuel Kant, aprecia că educația contribuie la valorificarea naturii umane în folosul societății: „este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convie cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Pentru Jean-Jacques Rousseau educația este în același timp intervenție și neintervenție : „Educația negativă presupune înlăturarea oricărui obstacol din calea dezvoltării firești, totul trebuind lăsat să se producă de la sine fără nici o intervenție”.

În opinia pedagogului german Johann Frederich Herbart educația este împărțită în trei subdiviziuni: guvernarea, învățământul (realizarea unor obiective specifice) și educația morală. Sociologul francez Émile Durkheim considera că educația este o acțiune „exercitată de generațiile adulte asupra celor ce nu sunt coapte pentru viața socială.”; are ca obiect să provoace și să dezvolte în copil un număr oarecare de stări fizice, intelectuale și morale. Durkheim afirma că „educația constă într-o socializare metodică a tinerei educații”.

Pedagogul român Constantin Narly, consideră că educația este „un fapt social și individual în același timp”. Florin Georgescu considera că „educația este prima activitate creatoare neproducătoare de bunuri de consum, cunoscută de istorie” (Florin Georgescu 1970).

Societatea zilelor noastre solicită, mai mult ca oricând, inteligența și capacitatea creatoare a omului. „Întregul climat al viitorului, afirmă Bogdan Suchodolski, va situa capacitățile intelectuale în condițiile deplinei afirmări și va da un larg avans dorinței de cunoaștere.

În concluzie, prin educație se dorește dezvoltarea conștientă a potențialului biopsihic al omului și formarea unui tip de personalitate solicitat de condițiile prezente și de perspectiva societății.

Educația are următoarele caracteristici:

- pune accent pe oameni,
- urmărește dezvoltarea unor calități umane și explorarea orizonturilor,
- este orientată predominant spre pregătirea pentru viață,
- are în vedere, cu precădere, întrebări asupra existenței,
- vizează cu precădere dezvoltarea unei stări sau a unei structuri atinse,
- finalitatea în educație îmbină viziunea pe termen scurt cu cea pe termen lung.

Activitatea educațională este dinamică și flexibilă în același timp, iar educația stimulează idealul ființei umane exprimat prin „a fi și a deveni”.

Efectele unui sistem de educație performant sunt multiple. Un studiu efectuat de McKinsey&Co a evidențiat faptul că ameliorarea învățământului are un impact semnificativ asupra a cinci dimensiuni economice cheie: accelerarea dezvoltării economice, întărirea coeziunii sociale, îmbunătățirea sănătății și a încrederii în sine, diminuarea criminalității și a costurilor de justiție și întărirea democrației și a conceptului de cetățean. De exemplu, îmbunătățirea scorurilor PISA cu numai 40 de puncte poate duce la o creștere a PIB-ului pe cap de locuitor cu 0,9% într-o singură generație (30 de ani) conform aceluiași studiu.

De asemenea, creșterea nivelului educației în România este necesară pentru a face față schimbării cerințelor pe piața muncii. Dacă în 2010 80% din pozițiile de muncă din UE cereau un nivel de calificare mediu spre ridicat, acest număr se va ridica la 85% în 2020, dintre care 35% vor fi poziții de muncă cu un nivel de calificare ridicat. În consecință, îmbunătățirea sistemului de educație duce la reducerea ratei șomajului și a riscului de sărăcie, precum și la îmbunătățirea nivelului de trai și a speranței de viață. Mai mult decât atât, educația poate reduce riscul manipulării politice, comerciale și religioase, întărind democrația și implicarea civică.

Bibliografie

http://mckinseysociety.com/downloads/reports/Education/How-the-Worlds-Most-Improved-School-Systems-Keep-Getting-Better_Download-version_Final.pdf
<https://ro.wikipedia.org/wiki/Educa%C8%9Bie>

TEHNICI RECOMANDATE PENTRU VALIDAREA UNEI SURSE ONLINE

*Prof. Pătrașcu Costela, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Ed. Badea Elena, Școala Gimnazială Filiași*

Din cauza numărului mare și a diversității surselor deschise de informare, organizațiile s-au orientat către validarea surselor, nu a informațiilor, stabilindu-și pentru aceasta propriile seturi de criterii.

Întrucât suntem "bombardați" cu un volum mare de informații, ce se actualizează periodic, avem obligația ca, în cadrul instituțiilor de învățământ, să prezentăm elevilor informație validă. De asemenea, trebuie să-i instruiem pe elevi astfel încât aceștia să fie capabili să obțină informații valide din sursele deschise de informare.

Validarea surselor utilizate în procesul de învățământ reprezintă o necesitate, în primul rând pentru cei care elaborează manuale școlare sau auxiliare didactice utilizate în procesului de predare/învățare/evaluare, cât și pentru cadrele didactice și elevii care colectează informații din surse deschise, cu un scop explicit.

Deși analiza informațiilor transmise de new media implică aceleași metode și tehnici aplicate și în cazul surselor deschise tradiționale, există unele provocări impuse de caracteristicile specifice mediului de producere și/ sau diseminare a informațiilor (Internetul).

În evaluarea credibilității unei surse există o serie de **criterii** care trebuie luate în considerare (Beck, 2009): autoritatea sursei și a editorului; obiectivitatea sursei; calitatea sursei; complexitatea sursei; actualitatea informațiilor diseminate.

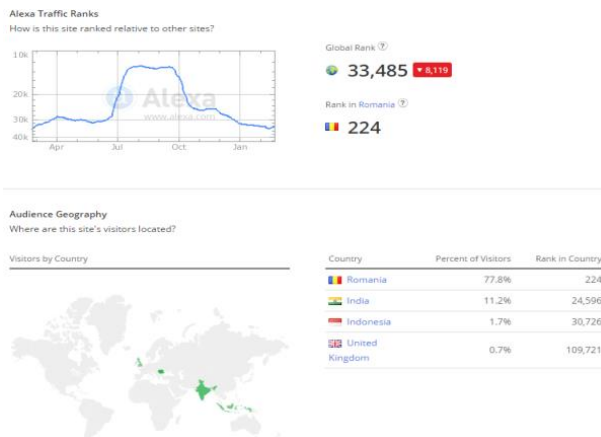
În ceea ce privește *validarea surselor online*, procesul de identificare și validare implică dificultăți generate de caracteristicile Internetului și facilitățile oferite de acest mediu, respectiv anonimatul relativ al utilizatorilor și (re) transmiterea virală a unor informații ce pot fi relevante.

Regulile sau standardele care reglementează tipul sau calitatea informațiilor postate nu sunt respectate sau, în anumite regiuni, lipsesc. Site-urile web pot conține opinii, date, idei, propagandă, auto-promovare sau mercantilism. Oricine poate crea o pagină web sau poate plăti pe altcineva.

Pentru activitatea de validare a surselor online sunt necesare o serie de instrumente care pot furniza informații utile despre audiență, trafic, profilul vizitatorilor, locul unde este găzduit site-ul sursei, adresa IP, precum și date despre administratorul site-ului.

Site-ul <http://www.alexa.com/> oferă o serie de date privind popularitatea unui site, date demografice privind audiența acestuia, țara de proveniență a vizitatorilor, precum și cuvintele cheie folosite în căutările care au condus utilizatorii către site, în timp ce serviciul „Way Back Machine”, disponibil la adresa <https://archive.org>, indexează și stochează web site-urile la anumite intervale de timp, făcând posibilă accesarea unui site care a fost închis sau și-a modificat adresa URL, ori accesarea și consultarea unui material care, între timp, a fost șters de pe un site.

Exemplu: utilizarea site-ului <http://www.alexa.com/> pentru a obține informații despre site-ul www.edu.ro.

How popular is primariacraiova.ro?

Alexa Traffic Ranks

How is this site ranked relative to other sites?

Global Rank ?

 1,283,342 ▼ 169,278

Rank in Romania ?

13,943

Audience Geography

Where are this site's visitors located?

Visitors by Country

Country	Percent of Visitors	Rank in Country
Romania	100.0%	13,943

De asemenea, este posibilă consultarea versiunilor anterioare ale unui web site și identificarea unor elemente care pe versiunea actuală a site-ului nu mai există.

Pentru informații referitoare la administratori și la persoana de contact pentru aspectele tehnice care asigură administrarea numelui de domeniu este recomandat serviciul WHOIS(www.domaintools.com).

La înregistrarea unui nume de domeniu, sunt înscrise și figurează într-o bază de date WHOIS următoarele informații: coordonatele de contact ale Registrantului, Registratorul și detaliile referitoare la serverele de nume cărora Registratorul le-a delegat responsabilitatea în ceea ce privește numele de domeniu.

Registrul publică în baza de date WHOIS următoarele informații:

- ✧ numele, adresa și numerele de telefon și de fax ale Registrantului;
- ✧ persoana de contact pentru aspecte tehnice;
- ✧ adresa de e-mail a Registrantului;
- ✧ limba folosită în cadrul Procedurilor de soluționare pe cale extrajudiciară a litigiilor;
- ✧ datele tehnice (precum starea numelui de domeniu sau serverele de nume).

Pentru **validarea unei surse online** trebuie să răspundem la următoarele întrebări:

- ✧ Cum aflăm datele de identificare ale site-ului/blogului?
- ✧ Cine a scris pagina?
- ✧ Este pagina datată? Este suficient de actuală? Informația privind un subiect în continuă dezvoltare este veche sau “prăfuită”?
- ✧ Care este autoritatea/ experiența autorului în domeniul abordat?
- ✧ Ce spun alții despre sursă?
- ✧ Sursele invocate sunt documentate cu footnote-uri sau link-uri?
- ✧ De unde a luat autorul informația?
- ✧ Sunt furnizate informații despre dreptul de autor sau permisiunile de reproducere?
- ✧ Dacă sunt făcute link-uri către alte pagini indicate ca surse, cât de credibile sunt acestea?
- ✧ Link-urile respective sunt active?

BIBLIOGRAFIE:

1. <http://oscint.ro:8073/mod/folder/view.php?id=561>, Temele Modulul 4 în format Word;

Conținutul materialelor publicate în această revistă reprezintă exclusiv responsabilitatea autorilor. Liceul "Matei Basarab", Craiova nu este responsabil pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

2. Lev Manovich - "The Language of New Media", 2001, www.manovich.net/LNM/Manovich.pdf;
3. Magdalena Adriana Duvenage, „*Intelligence Analysis in the Knowledge Area*”, 2010
4. Arthur S.Hulnick, „The Dilemma of Open Source Intelligence: Is OSINT Really Intelligence?”, „The Oxford Handbook of National Security Intelligence”, 2010
5. Dax R. Norman, „*How To Identify Credible Sources On The Web*” - accesibil la adresa sites.google.com/...

PREDAREA ȘTIINȚELOR NATURII PE ÎNȚELESUL ELEVILOR

*Prof. Ghinea Marina,
Liceul "Matei Basarab", Craiova*

Înțelegerea științei este esențială în societatea de astăzi. Înțelegerea științei pentru publicul larg este în mare măsură influențată de experiențele trăite în sălile de clasă. Prin urmare, este important ca profesorii de științe să înțeleagă știința și să dea elevilor o reprezentare exactă a acesteia.

Știința cuprinde, prin definiție, un sistem de cunoștințe, un proces de cercetare, dar și persoanele implicate în procesul de cercetare. Profesorii de științe, de obicei, se concentrează pe setul de cunoștințe, specific disciplinelor predate. Înțelegerea ar trebui să apară ca rezultat al experiențelor științifice de la clasă și din afara școlii. Sunt puține definițiile științei care să includă și persoanele implicate în procesul de cercetare.

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra științei este important să recunoaștem calitățile individuale ale cercetătorilor și să luăm în considerare și neajunsurile umane care pot la rândul lor să influențeze elaborarea lucrărilor științifice. Diferite modele de cercetare științifică s-au dezvoltat puternic, în ultimii ani. Scopul tuturor modelelor a fost acela de a acumula noi cunoștințe valide și pertinente. Profesorii de științe trebuie să înțeleagă punctele forte și cele slabe, procedurile, precum și problemele specifice diferitelor modele de investigație. În sala de clasă, pentru predarea științelor ar trebui să existe un echilibru între sistemul de cunoștințe, procesul de investigare, și inițiativa celor care sunt implicați.

Predarea științelor prin investigație reprezintă un demers important în științele educației. Există o istorie lungă și confuză cu privire la modul de predare a științelor prin mijloace de investigație, indiferent de definirea acestora și aplicarea în sala de clasă. Publicația "Științele Educației acum: O pedagogie reînnoită pentru viitorul Europei", (raport-Rocard, 2007), aduce pentru încă o dată știința ca investigație în vârful obiectivelor educaționale (după acțiuni similare în SUA în 1996 NST, 1996, EDC Centrul pentru Științe ale Educației, 2007).

Învățarea prin investigație a fost oficial promovată în multe țări ca acel tip de pedagogie necesar pentru îmbunătățirea modului de învățare al științelor (Bybee et al, 2008, Savas et al 2003, Hounsell & McCune, 2002, NST, 2000).

Investigația poate fi definită ca "procesul intenționat de diagnosticare de probleme, prin criticarea experimentelor și identificarea alternativelor, planificarea investigațiilor, emiterea de ipoteze de cercetare, căutarea de informații, construirea de modele, dezbateri cu colegii, și formarea de argumente coerente" (Linn, Davis și Bell, 2004).

Învățarea prin investigație sau învățând "abilitățile necesare pentru a face o cercetare științifică" (Bybee, 2000), implică elevul în a adresa întrebări de cercetare, în a genera noi ipoteze; proiectând experimente pentru verificarea, construirea și analiza de argumente pe baza dovezilor existente, recunoscând existența explicațiilor alternative și comunicarea argumentelor științifice.

Pentru a aplica la clasă metoda investigației trebuie respectate trei componente esențiale:

- 1) cadrele didactice trebuie să înțeleagă exact ceea ce presupune cercetarea științifică;
- 2) cadrele didactice trebuie să dispună de o înțelegere suficientă a structurii și a conținutului disciplinei științifice predate;
- 3) cadrele didactice trebuie să se perfecționeze în a utiliza tehnicile de predare a investigației.

Este importantă identificarea distincției între conținutul cerut pentru a fi abordat prin investigație mai întâi de profesori și apoi de către elevi, și tehnica de investigație utilizată de către profesori pentru a sprijini elevii să învețe științele. Profesorii de științe trebuie să diferențieze cele trei concepte. Primul pas în investigație este descrierea metodelor și a tehnicilor folosite de către oamenii de știință; următorul pas presupune ca investigația să fie privită ca un set de abilități, competențe cognitive pe care elevii pot să le dezvolte și ultimul pas ar fi un sistem de strategii de predare care pot facilita învățarea prin cercetarea științifică, dezvoltarea abilităților de investigație și înțelegerea conceptelor și a principiilor științifice.

De asemenea, profesorii trebuie să știe cum să abordeze investigația, cum să-și dezvolte abilitățile de cercetare/investigare, cum să introducă la clasă noi concepte științifice folosind investigația, dar la fel de mult contează ca ei să învețe să predea într-o manieră diferită.

Cercetarea întreprinsă sugerează adoptarea unor strategii în care profesorii iau în studiu propria lor activitate practică sau a altor cercetători, aceasta fiind deosebit de relevantă pentru acumularea de noi cunoștințe științifice și pentru identificarea metodelor în vederea eficientizării învățării de către elevi.

Din punctul de vedere al muncii elevului, descrierea investigației sau a rezultatelor unei evaluări de performanță, poate reprezenta un demers valoros pentru profesori.

Un număr de întrebări pot fi abordate și pot fi discutate cu referire la abilitățile de investigație ale elevilor. Elevul a adresat o întrebare la care poate avea răspunsuri clare? Oare designul investigației demonstrează că elevul înțelege cum poate controla variabilele? Cât este de elaborată explicația elevului? Este bazată pe dovezi? Elevul a aplicat cunoștințele sale în mod corespunzător cu această nouă situație?

Respectarea temelor, a cerințelor cuprinse în curriculum poate fi abordată diferit. Profesorii pot aborda la lecții predarea/învățarea științelor bazată pe investigație, pot analiza ceea ce elevii vor învăța și, în cazul în care aceștia au probleme, pot alege o altă strategie care sprijină înțelegerea elevului.

Profesorii pot încerca o "reșezare a unităților de învățare", înlocuind astfel în curriculum-ul actual abordarea orientată spre conținuturi cu una bazată pe investigație. Profesorii pot analiza modul în care elevii parcurg eficient un anumit set de experiențe, conținuturi de la un capitol pe care îl pot preda utilizând investigația și modul în care elevii învață un anumit set de experiențe, conținuturi de la același capitol pe care îl predau obișnuit, tradițional, în același timp.

Studierea și folosirea frecventă a investigației în predarea conținuturilor din curriculum poate determina înțelegerea mai rapidă și de durată a științelor și stimularea activităților de cercetare atât pentru profesor cât și pentru elev. Se pot crea diferite situații prin care profesorii descoperă noi informații despre o temă dată, acestea pot stimula analiza împreună cu alți profesori, pot fi motivați să caute mai multe informații despre conținuturile științelor predate, despre noile abordări în predare.

□ Astfel, organizarea și prezentarea curriculum-ului ar trebui concentrată pe aspecte concrete legate de conținutul, metodologia de realizare și evaluare a acestuia, eventual precizarea lucrărilor realizate de elevi prin diferite metode de investigație, incluzând eventual un caiet de lucru alături de manual.

În acest mod profesorii ar dispune de modalitățile prin care elevii înțeleg conceptele științifice importante, deprinderea abilităților practice specifice cercetării științelor și dezvoltarea experiențelor de învățare care îi fac pe elevi adevărați cercetători.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerghit, I. (2007). Metode de învățământ, Ed. a IV-a. Iași : Polirom
- Evaluarea curentă și examenele – ghid pentru profesori . Editura ProGnosis, București 2001.
- www.ccdcluj.ro/Fisiere/.../Ghid_Predarea_stiintelor_prin_investigatie

UTILIZAREA TIC LA STANDARDE EUROPENE

*Prof. Berceanu Mirela Catalina,
Colegiul National Pedagogic „Stefan Velovan”, Craiova*

Cadrul european al competențelor cheie pentru învățământul pe tot parcursul vieții identifică și definește abilitățile și cunoștințele cheie de care oamenii au nevoie pentru a obține locuri de muncă, împlinire personală, incluziune socială și cetățenie activă în lumea de astăzi în schimbare rapidă. Școlile îi pot ajuta pe elevi să-și dezvolte aceste competențe prin predarea lor, de la o vârstă fragedă, pentru a reflecta critic asupra lor și a le gestiona învățarea, să lucreze autonom și în colaborare, să caute informații și sprijin atunci când este necesar, și să folosească toate oportunitățile oferite de noile tehnologii (Comisia Europeană, 2008c).

Utilizarea TIC de către cadrele didactice poate avea diverse beneficii, acestea putând fi chiar îmbunătățite dacă elevii înșiși au posibilitatea să utilizeze TIC în procesul de învățare. Cercetările au arătat că utilizarea TIC poate crește motivația elevilor de a învăța prin a le oferi acestora mai mult control asupra procesului de învățare (a se vedea de exemplu, Condi et al., 2007; Passey et al., 2003). Utilizarea de către elevi a TIC poate facilita, de asemenea, învățarea personalizată și individualizată. De asemenea, dacă TIC este utilizată pentru a sprijini învățarea după specificul disciplinei, aceasta poate avea, de asemenea, un impact pozitiv asupra rezultatelor școlare.

Dezvoltarea unui cadru de lucru de calificare și de evaluare pe bază de competențe este strâns legată de cerințele actuale de globalizare, modernizare și de societatea bazată pe cunoaștere. În plus față de ajutorarea elevilor pentru a se încadra în forța de muncă, competențele cheie sau abilitățile sunt, de asemenea, considerate ca bază pentru 'coeziunea comunității, bazate pe democrație, înțelegere reciprocă, respect pentru diversitate și cetățenie activă', precum și pentru 'împlinirea și fericirea personală' (Comisia Europeană 2010a, p. 11).

Abilitățile de bază sau competențele sunt întotdeauna definite ca rezultate ale procesului de învățământ și, prin urmare, fac parte din schimbarea conceptuală 'de la o abordare a intrării bazate pe conținut la o abordare a ieșirii bazate pe competențe' (Malan 2000, p. 27). Prin transformarea predării și învățării, se consideră că TIC contribuie la dobândirea competențelor de bază - sau cheie. Elevii trebuie să obțină 'fluență digitală' (Comisia Europeană / Grupul TIC 2010, p. 11). Acest lucru este valabil indiferent dacă aceste competențe de bază sunt specifice pe discipline sau sunt cross-curriculare sau transversale și, prin urmare, trebuie dobândite prin procesul de educație în ansamblu.

- Aproape toate țările includ competențele-cheie UE în documentele lor directoare și de multe ori recomandă folosirea TIC pentru a preda aceste competențe (a se vedea figura B1). În cazul în care evaluarea competențelor cheie este recomandată, de multe ori se aplică numai pentru o parte din ele și numai șase țări recomandă evaluarea tuturor competențelor cheie (a se vedea figura B2).
- Cele mai multe documente directoare centrale includ diferite abilități trans-curriculare sau transversale ca rezultate dorite ale procesului de educație, dar numai câteva țări evaluează acest proces (a se vedea figurile B3 și B4).

Capacitatea de învățare și inovare, inclusiv creativitatea, rezolvarea de probleme și comunicarea, sunt menționate în toate documentele directoare analizate, iar utilizarea TIC este frecvent propusă ca metodă pentru dezvoltarea acestor abilități.

- Obiectivele generale de învățare pentru TIC sunt incluse în curriculum în special la nivel secundar. Cu toate acestea, cunoștințele specifice ca, de exemplu, 'social media' sau 'cum să utilizați dispozitivele mobile' nu sunt încă generalizate în majoritatea țărilor

- TIC rămâne un subiect distinct într-un grup de țări în mare măsură la nivel secundar, dar conținutul TIC este din ce în ce mai încorporat în curriculum ca mijloc de dezvoltare a competențelor generale sau specifice la alte discipline

- Comportamentul online în condiții de siguranță și alte tipuri de conținut online sigur sunt de obicei incluse în programele educaționale. 'Problemele de download și de copyright' și 'agresiunile informatice' devin două dintre cele mai importante subiecte în acest domeniu.

Profesorii sunt actorii-cheie în consolidarea și promovarea noului mediu digital în școli. Este vital ca Uniunea Europeană să aibă profesori bine instruiți, capabili să includă TIC în învățământ într-un mod care să conducă la trecerea de la vechea la noua paradigmă de învățare care este mai centrată pe elev decât înainte (Learnovation Consortium, 2008).

Statele europene membre au recunoscut importanța formării cadrelor didactice în acest context. Ele sau angajat în dezvoltarea competențelor TIC pe parcursul formării inițiale și prin continua încurajare a dezvoltării acestora prin sprijin la început de carieră și prin dezvoltarea profesională continuă. Acest sprijin permite profesorilor să folosească TIC în predare, în îndeplinirea sarcinilor de management al clasei, precum și în dezvoltarea lor profesională personală (Consiliul European, 2007).

Cu toate acestea, deși poate fi observată o tendință pozitivă în utilizarea calculatoarelor de către profesori la clasă, motivația lor generală pentru a utiliza TIC rămâne o problemă (Korte și Hüsing, 2007). Sistemele de educație trebuie să se adapteze pentru a ajuta la remedierea acestei situații.

Deoarece tehnologia se schimbă constant, profesorii au nevoie de sprijin periodic pentru a fi actualizați prin programe și materiale de dezvoltare profesională relevante.

BIBLIOGRAFIE

1. Blurton, C., 1999. New Directions of ICT-Use in Education [Noi direcții ale utilizării TIC în Învățământ]. [pdf]
Condie, R. and Munro, R., 2007. The impact of ICT in schools - a landscape review.
2. Consiliul Europei, 2007. Concluziile Consiliului și ale Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre, întâlnire în cadrul Consiliului în 15 Noiembrie 2007, referitoare la îmbunătățirea calității formării profesorilor. OJ C 300, 12.12.2007, p. 6-9.
3. Cox, M., Preston, C. and Cox, K., 1999. What Factors Support or Prevent Teachers from Using ICT in their Classrooms?
4. EACEA/Eurydice, 2009a. Key Data on Education in Europe 2009. Brussels: EACEA P9 Eurydice.

ȘCOLARIZAREA ACASĂ

*Prof. Dumitru Daniel, Liceul "Matei Basarab", Craiova
Prof. Dumitru Maria, Liceul cu Program Sportiv "Petrașche Triscu", Craiova*

Ideea unei perspective noi asupra pedagogiei a apărut în mintea cercetătorilor de foarte mult timp. Au apărut de-a lungul vremii diverse abordări în ceea ce privește lucrul cu copilul. Știm foarte bine că de exemplu în secolele trecute bătaia era un mijloc foarte la îndemână noastră a profesorilor.

Multă vreme abordarea clasei a fost un punct sensibil și fără răspuns. Se credea că profesorul, de exemplu e centrul universului în jurul căruia elevii trebuie să graviteze. De fapt și de drept elevul fusese lăsat în afara actului de învățământ.

Am citit în câteva cărți despre așa numitul învățământ acasă. La început am zis că e o glumă proastă sau una din găselnițele de moment ale vreunei minți rătăcite. Cred că acest studio a durat aproape un an și vreau să subliniez că mi-a fost ușurat și de apropierea de câțiva beneficiari ai acestui mod de educare a copiilor.

Cu surprindere am descoperit că acest sistem de învățământ deși pare nou este destul de vechi pe harta mondială a învățământului deoarece a apărut în America secolului trecut. Deși pare simplu are complexitatea lui dar și suplețea lui. Descriș în cadru larg cu curriculum și manual, la prima vedere nu pare foarte diferit de sistemul classic. În dialogurile pe care le am avut cu cetățeni americani am descoperit că pilonul central al acțiunii este familia și în speță mama. Ea este investită cu titlu de profesor, directoare și proprietară a școlii în care își educă propriii copii adică de fapt în casă, în familie.

Am înțeles că acei copii sunt cei mai căutați de colegii și de lumea academică în general. Pe de altă parte am avut și oportunitatea să cunosc câteva familii cu copii școlarizați în asemenea manieră și pot să spun că acei copii sunt minunați. Care e secretul? Cred că aș putea să vorbesc despre asta nu un material ci mai multe dar nu doresc să adaug decât câteva cuvinte restul lăsând să fie dezvăluit de invitată noastră de la dezbateri, Jennifer Droll.

Întregul process se bazează pe apropierea intimă dintre mama și copil, de fapt și de drept dintre cel care dirijează informațiile și el care le primește. Mai mult, nici nu e vorba de a primi informații ci doar de a-I crea copilului oportunitatea să își dezvolte abilitățile într-un mediu calm și fără stres. Copilul învață cum să facă și nu ce să facă. Ce este mai important este că acel copil școlarizat acasă nu duce o competiție ci alți copii și poate într-un anumit sens doar cu el însuși. Din punctul meu de vedere exact asta e una din marile deficiențe ale sistemului classic. Acela de competiție falsă care se crează între copii. Nu toți copiii sunt buni la tot și de aceea acest tip de competiție poate crea presiune și duce copilul la un eșec greu de cuantificat. Copilul se dezvoltă liber de constrângeri speculându-se doar abilitățile lui. Ce este de asemenea interesant este că întreg acest process de care am vorbit mai sus se desfășoară liber de acte, tabele sau planuri de remediere –termeni atât de "dragi" nouă profesorilor. Adevărat că sună bizar dar când am întrebat cum este posibil mi s-a răspuns limpede că nu poți trișa în față lui Dumnezeu și al copilului pentru că îl vei trimite în societate și atunci adevărul iese la lumina oricum.

Din cele studiate, se încearcă implementarea acestui system și în România. Sunt niște pași timizi dar plini de speranță ținând cont că ar putea să schimbe în adâncime sistemul de învățământ care, la ora asta, are mult de suferit datorită schimbărilor repetate după schimbarea miniștrilor. Sunt aproape 500 de copii școlarizați în acest system în Transilvania și e important de precizat că toți acești copii sunt căutați de marile colegii din afară țării.

DOMENII, CRITERII, STANDARDE SI MECANISME DE ASIGURARE A CALITATII PROCESULUI SI SISTEMULUI DE INVATAMANT DIN ROMANIA

*Prof. Ciricu Claudia-Maria
Liceul Tehnologic „Horia Vintila”, Segarcea*

Calitatea, echitatea si eficienta sunt cei trei piloni ai reformelor educationale din ultimele decenii din Europa si din lume, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor nationale de management si de asigurare a calitatii, inclusiv a celui din România. Aceasta aliniere este necesara nu numai pentru a se asigura o integrare reala si functionala, din punct de vedere educational, a României în Uniunea Europeana, ci si, pe de alta parte, pentru ca initiativele românesti din acest domeniu sa fie consonante, din punct de vedere teoretic si metodologic, cu ceea ce se întâmpla acum în lume. O ramânere în urma în privinta concepiei sistemelor de management si de asigurare a calitatii, a valorilor subsumate si a metodologiilor aferente ar face extrem de grea nu numai integrarea, dar chiar si înțelegerea reciproca.

Mentionez aici, doar câteva documente europene – toate subsumate proceselor „Bologna” si „Lisabona” – prin care se încearca construirea unui spatiu educational comun european în domeniul calitatii:

- „Recomandarea Parlamentului si a Consiliului privind cooperarea europeana în evaluarea calitatii educatiei scolare”. Documentul, aparut ca propunere în anul 20001, recomanda ca statele membre sa sprijine îmbunatatirea calitatii educatiei scolare.
- „Raportul european privind indicatorii calitatii învatarii permanente”, publicat în 2002. Acest raport propune un numar de 15 indicatori de calitate aplicabili învatarii permanente.
- Raportul privind stabilirea principalelor tinte („Benchmarks”) în educatia europeana din 2002.3
- „Standarde si linii directoare privind asigurarea calitatii în cadrul Ariei Europene a Învatamântului superior” – care creioneaza un sistem comun de management al calitatii la nivelul învatamântului superior european. Mentionam în acest sens si activitatea Retelei Europene pentru Asigurarea Calitatii în Învatamântul Superior (ENQA).
- "Elemente Fundamentale ale Cadrelor Europene pentru Asigurarea Calitatii în Învatamântul Profesional si Tehnic – CQAF-VET” – care va sta la baza unui sistem comun de asigurare a calitatii în învatamântul profesional si tehnic din Europa, având în vedere si noul Cadru European al Calificarilor (EQF) A fost creata si o retea europeana pentru implementarea acestui sistem comun – ENQA-VET care cuprinde „Puncte nationale de referinta”. În România, a început sa functioneze, în aprilie 2006, „Grupul National pentru Asigurarea Calitatii în educatie si formare profesionala”, cu rol de „punct national de referinta” pentru ENQA-VET.

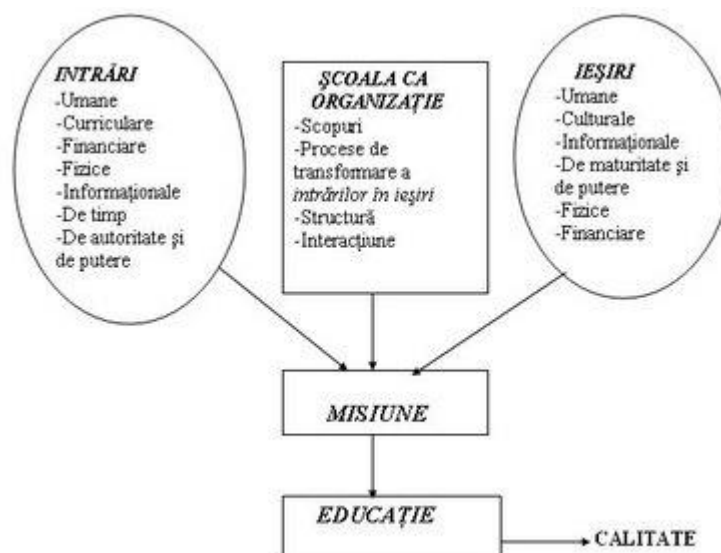
Aceste tendinte sunt sustinute si de evolutiile internationale. Nu întâmplator, raportul EFA6 pe 2005 al UNESCO se focalizeaza pe problemele calitatii: a devenit evident ca tintele programului EFA (în special universalizarea educatiei de baza) nu se pot realiza doar prin crestere cantitativa, fiind necesara si o crestere a calitatii educatiei.

Ca urmare, strategia ARACIP se bazeaza pe cele mai recente evolutii în teoria si practica managementului calitatii si pe documentele programatice europene în acest domeniu.

Calitatea educatiei în Romania

Scoala - furnizor de calitate în educație

Organizația reprezintă o colecție structurată pe resurse umane și non-umane dirijate spre atingerea unor finalități prestabilite. Astfel, ea constă, în esența din scopuri, structura (de comunicare, decizionale, de raportare, de roluri, de putere) și interacțiuni (relații rezultate efectiv în cadrul sistemului).

Privind școala din perspectiva sistemică, principala ei funcție este de a transforma “intrările” (elevii, profesorii, cunoașterea și valorile culturale, resursele financiare etc) în “ieșirile” dorite (rezultatele educației școlare, oameni educați cu noi informații și cunoștințe, noi valori, alte elemente culturale, chiar produse și bani).

Întreaga structură este subordonată misiunii organizaționale, care este educația. Pentru aceasta managerul îndeplinește funcțiile manageriale în cadrul domeniilor funcționale prin care sunt atinse finalitățile organizaționale (proiectul, organizarea, conducerea operațională, controlul)

Prin urmare, școala este o organizație în comunitate dar și o instituție care reprezintă o activitate socială structurată printr-un set de norme și modele de comportament socialmente recunoscute.

Școala este o organizație înalt diferențiată (pe niveluri și ani de studii, pe clase și grupe, pe tipuri de unitate școlare) dar și înalt integrată – trecerea de la o structură organizațională la alta, fiind subiectul unor condiții foarte precise.

Pentru a realiza un “produs finit” de calitate, adică omul educat, este necesară o colaborare foarte strânsă între “elementele organizaționale si, ca urmare trebuie foarte clar definite substructurile organizaționale, precum și rolul fiecăreia (legăturile dintre ele, prin neclaritate ducând la disfuncții majore.

Astfel modul concret de organizare internă pe subunități organizaționale (pe catedre sau arii curriculare pentru profesori și “clasele” pentru elevi la care se adaugă structura matriceală (sau pe proiecte) definește autoritatea funcțională a unei școli.

Principii în formarea calității educaționale

Formarea continuă a personalului din sistemul de învățământ , ca răspuns la nevoile și interesele indivizilor, dar și la cerințele specifice ale pieței muncii, trebuie să respecte un curriculum specific care să se sprijine pe principii similare celor care au generat noul curriculum (național și local).

Principii referitoare la politica eucationala:

- Principiul descentralizării și al flexibilizării (caracterul orientativ al parcursului si demersului curricular, astfel încât formarea continuă să răspundă nevoilor specifice).
- Principiul eficienței = o folosire cât mai profitabilă a resurselor umane si a materialelor suport care prin modalități structurale si procedurale să asigure atât formarea de calitate, cât și co-formarea si dezvoltarea personalităților.
- Principiul compatibilității sistemului de formare românesc cu standardele europene.

Principii curriculare :

- Principiul selecției si al ierarhizării culturale = formarea continuă in raport cu domeniile cunoașterii umane și cu interesele și nevoile identificate ale formabililor.

- Principiul funcționalității – racordarea temelor propuse la vârste, la stadiul de dezvoltare personală al participanților, la punctul în evoluția în cariera în care se află aceștia, la particularitățile psihologice specifice generațiilor diferite.
- Principiul coerenței – integrarea tematicilor de formare oferite pe diferite componente și filiere de formare, articularea experiențelor de învățare pe verticală și pe orizontală astfel încât să se formeze învățarea deplină, dobândirea de deprinderi și cunoștințe funcționale, operaționale.
- Principiul egalizării șanselor prin educație și al asigurării parcursului individualizat – perfecționarea atât pe domeniul de cunoaștere propriu cât și pe domenii secundare, cerute pe piața muncii, asigurând posibilitatea schimbării locului de muncă fără traumatisme și frustrări ale indivizilor.
- Principiul racordării la social, reducându-se eșecul social și frustrările consecutive acestui eșec.

Scoala – instituție pentru formarea continuă de calitate

Comunitatea care învață, respectiv organizația care învață reprezintă un concept nou în prezent, concept care poate fi integrat realității școlare ca potențial loc de formare împreună a oamenilor școlii.

O comunitate școlară în care angajații își părăsesc atitudinea competitivă pentru a-și împărtăși experiențele de învățare, demersurile care i-au condus la succes, respectiv situațiile – problemă care au rămas probleme reprezintă un mediu de învățare activă, centrată pe nevoile indivizilor, este o comunitate care învață. Membrii unei organizații care învață participă activ la învățare nu pentru că le este cerut de către autoritate sau li se impune din afară, ci pentru că doresc să exploreze situațiile enumerate de comun acord pe agenda grupului.

Organizațiile care învață nu pot fi obligate să existe; presiunea exercitată de autoritate (inspector, director), ca deținător al informației corecte, unice, precum și presiunea exercitată de oferirea continuă de informații gata digerată, explicate blochează, paralizează învățarea activă a grupului.

Școala încurajează, prin regulile și procedurile stabilite prin consens, prin responsabilitățile și rolurile liber asumate, prin procedurile și instrumentele de monitorizare și evaluare a procesului – un tip diferit de inteligență față de abordările educaționale tradiționale; în loc să se apeleze la recunoașterea cunoștințelor sau la manevrarea detaliilor, școala se focalizează pe capacitatea participanților de a învăța, de a înțelege situația – problemă cu care se confruntă.

Majoritatea profesorilor și elevilor sunt interesați de învățarea unor informații utile și relevante și de exersarea unor deprinderi ca fiindu-le necesare.

Predarea care integrează formarea și dezvoltarea deprinderilor cu un context relevant este cunoscută sub numele de instruire contextualizată. Deși aceasta oferă celor care învață oportunități pentru a-și lărgi cunoștințele proprii și să construiască scheme sau cunoștințe structurate (proceduri de structurare) a cunoștințelor care lărgesc înțelegerea, deoarece îmbunătățește deprinderile de bază, există puține resurse (materiale suport) care să integreze ambele componente.

Profesorii au nevoie să-și înțeleagă propriul mod de gândire pentru a deveni mai eficienți și pentru a facilita și amplifica dezvoltarea gândirii elevilor lor. Dacă au dobândit o înțelegere a naturii sociale și situaționale a învățării, o apreciere a importanței contextelor autentice, obișnuință de a reflecta asupra propriilor experiențe și dorința, disponibilitatea de a se interoga asupra propriilor credințe și supoziții, atunci ei vor fi mai pregătiți să creeze pentru elevi medii de învățare care să faciliteze elevilor să învețe lecții care contează într-adevăr și care să fie de calitate.

CENTRUL NAȚIONAL ISSN
BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI
Bd. Unirii nr. 22, sect. 3, cod 030833
București - ROMANIA
Tel. +40 21 311.26.35
e-mail: issn@bibnat.ro

București, 16.03.2016

Către Liceul „Matei Basarab” Craiova

Vă anunțăm că publicația pe care o editați a fost înregistrată și a primit codul de identificare ISSN, după cum urmează:

Focus pe educație (Online) = ISSN 2501-3092

ISSN–L 2501-3092

Codul ISSN va fi utilizat conform instrucțiunilor conținute în anexa “ISSN – informații generale”, respectând Legea nr. 111/1995 republicată și Legea nr. 186/2003, privind promovarea culturii scrise.

Teodora Usurelu
Centrul Național ISSN

